

THẾ GIỚI MỖI

372

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Xuân
Canh
Thìn

2000

Chúc Mừng **NĂM MỚI**

CÔNG TY BIA SÀI GÒN

HỆ THỐNG HỌC CỤ CHLB ĐỨC

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN TẠI VIỆT NAM

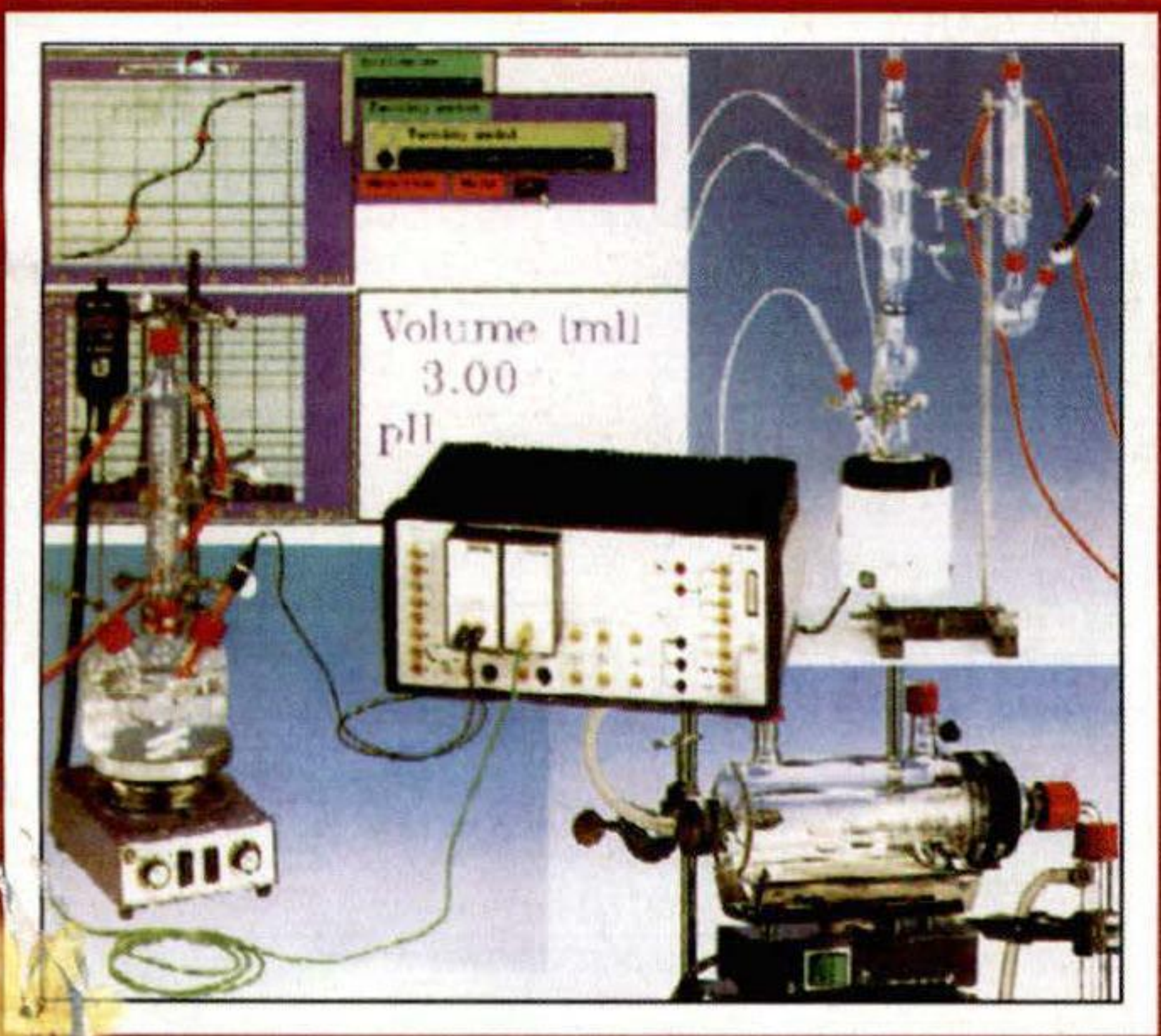
CÔNG TY THIẾT BỊ GIÁO DỤC THẮNG LỢI

83 Nguyễn Trường Tộ - Ba Đình - Hà Nội • Tel : 04.8294672 • Fax: 844.8294676
74 Nguyễn Chí Thanh - TP. Đà Nẵng • Tel: 0511.896056 • Fax: 84511.896057
17/5 Nguyễn Cảnh Chân - Quận I - TP. Hồ Chí Minh • Tel: 08.8361690 • Fax: 848.8360586

PHYWE với các chi nhánh và đại lý ở trên 90 nước trên toàn cầu, cung cấp thiết bị cho các trường:

- Đại học
- Cao đẳng
- Phổ thông trung học

Gồm các thiết bị Vật lý, Hóa học, Sinh học, Môi trường học.

Đồ dùng thí nghiệm

Chúc Mừng Năm Mới

Thư chúc mừng năm mới

CỦA BỘ TRƯỞNG BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGUYỄN MINH HIỂN

Nhân dịp Xuân Canh Thìn, tôi thân ái gửi tới các cô giáo, thầy giáo, các cán bộ công nhân viên chúc đang công tác và đã nghỉ hưu trong toàn ngành, các em học sinh, sinh viên, cùng các bậc phụ huynh trong cả nước lời chúc mừng năm mới sức khỏe, hạnh phúc và đạt được nhiều thắng lợi lớn trong năm 2000.

Ngành giáo dục và đào tạo vốn đang đứng trước không ít khó khăn và thách thức, năm 1999 lại gặp khó khăn gấp bội khi các trận lũ lụt đầu tháng 11 và đầu tháng 12 tàn phá các tỉnh miền Trung, gây tổn thất hết sức nặng nề về người và của cho đồng bào và ngành giáo dục - đào tạo ở các địa phương này. Đồng bào và các nhà trường miền Trung đã anh dũng vượt qua lũ lụt, nhiều tấm gương hy sinh dũng cảm cứu người, bảo vệ tài sản đáng để cho tuổi trẻ và nhân dân cả nước học tập. Hưởng ứng lời kêu gọi của Ban Cán sự Đảng, lãnh đạo Bộ Giáo dục và Đào tạo và Công đoàn Giáo dục Việt Nam, toàn ngành đã và đang hướng về miền Trung ruột thịt, chia sẻ tình cảm và vật chất, hỗ trợ các nhà trường miền Trung nhanh chóng trở lại hoạt động bình thường. Đó là những biểu hiện cao đẹp của lòng yêu nước, yêu đồng bào, tình cảm "lá lành đùm lá rách" - một truyền thống đạo lý của dân tộc ta.

Tuy khó khăn như vậy, năm 1999 ngành giáo dục - đào tạo vẫn đạt được những thành tựu đáng phấn khởi: quy mô giáo dục tiếp tục phát triển nhanh; công tác phổ cập giáo dục tiểu học và xóa mù chữ đã hoàn thành ở 57 tỉnh, thành phố; các đội tuyển học sinh giỏi dự thi quốc tế và khu vực vẫn đạt được nhiều giải cao, đặc biệt là đội tuyển tin học có 4 em dự thi đoạt 3 huy chương vàng, 1 huy chương bạc; Đảng và Nhà nước đã có nhiều chủ trương, chính sách góp phần ổn định và tạo đà cho bước phát triển mới của giáo dục - đào tạo; nhân dân cả nước, mặc dù đời sống còn khó khăn nhưng vẫn không tiếc công sức, tiền của đóng góp cho sự nghiệp giáo dục, nhiều người đã hiến đất xây trường, nhiều quỹ học bổng, quỹ khuyến học

phát triển mạnh ở các cơ quan, đoàn thể và nhiều địa phương... Những cố gắng đó của toàn Đảng, toàn dân và toàn ngành trong năm 1999 đã góp phần vào hành trang để giáo dục - đào tạo vững vàng bước vào thế kỷ 21.

Năm 2000 - năm có nhiều sự kiện lịch sử trọng đại của đất nước: kỷ niệm 70 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, 110 năm ngày sinh Bác Hồ, 55 năm Quốc khánh nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam và cũng là năm tiến hành Đại hội Anh hùng, Chiến sĩ thi đua toàn ngành, tiến tới Đại hội Thi đua toàn quốc lần thứ VI. Đó là cơ hội rất thuận lợi để ngành giáo dục - đào tạo đẩy lên mạnh mẽ phong trào thi đua Hai tốt, phấn đấu hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch do Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ VIII đề ra và kết thúc thắng lợi nhiệm vụ năm học 1999-2000. Để thực hiện mục tiêu đó, trước mắt toàn ngành cần tập trung làm tốt các công việc sau: nhanh chóng hoàn thành các văn bản dưới luật để Luật Giáo dục vào cuộc sống; chuẩn bị tốt các điều kiện để đáp ứng sự phát triển nhanh về quy mô giáo dục; hoàn thành phổ cập giáo dục tiểu học và xóa mù chữ trên toàn quốc và chuẩn bị cho việc phổ cập trung học cơ sở, đổi mới nội dung chương trình, phương pháp dạy học và sách giáo khoa để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, trước hết là chất lượng chính trị - tư tưởng; xây dựng hoàn chỉnh hệ thống các trường sư phạm, chăm lo mọi mặt đội ngũ giáo viên; sắp xếp hợp lý mạng lưới trường học từ bậc học mầm non đến đại học, trong đó chú trọng đến hệ thống đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp và dạy nghề; khai thác và sử dụng các nguồn lực giáo dục hợp lý, đẩy mạnh công tác xã hội hóa giáo dục; đổi mới công tác quản lý giáo dục, tăng cường thanh tra, kiểm tra, thực hiện tốt nề nếp, kỷ cương trong trường học; quan tâm đặc biệt đến giáo dục vùng núi, vùng sâu, vùng xa... Thắng lợi của năm học 1999-2000 sẽ có ý nghĩa rất quan trọng và tạo niềm phấn khởi cho toàn ngành bước vào năm học 2000-2001, năm học đầu tiên của thế kỷ 21. Vì thế tôi mong rằng các cấp quản lý giáo dục, các cô giáo, thầy giáo, cán bộ, công nhân viên trong ngành, các em học sinh, sinh viên cùng các bậc cha mẹ học sinh cùng đồng tâm hiệp lực, hướng về Đại hội Thi đua toàn quốc lần thứ VI, xây dựng được nhiều điển hình tốt, nhiều anh hùng, chiến sĩ thi đua tiêu biểu, góp phần đẩy lùi mọi tiêu cực trong trường học, lành mạnh hóa môi trường giáo dục, chuẩn bị hành trang tốt đẹp cho giáo dục - đào tạo bước vào thế kỷ 21.

Vui Tết năm nay, tôi cũng mong các cô giáo, thầy giáo, các em học sinh, sinh viên hãy thực hành tiết kiệm, chia sẻ tinh thần và vật chất đối với đồng bào, đồng nghiệp và các em học sinh ở các tỉnh miền Trung bị bão lụt, ở miền núi, vùng sâu, vùng xa, các xã còn nhiều khó khăn, các em lang thang cơ nhỡ, các gia đình trong diện xóa đói, giảm nghèo... để ai ai cũng được đón Tết, vui Xuân, để ai ai cũng được học hành.

Đảng, Nhà nước và nhân dân ta luôn luôn quan tâm chăm lo sự nghiệp giáo dục, coi giáo dục là quốc sách hàng đầu. Để xứng đáng với sự quan tâm đặc biệt ấy, chúng ta đoàn kết, phấn đấu hết sức mình để giáo dục mãi mãi là bông hoa của chủ nghĩa xã hội, là tương lai của dân tộc, là niềm hạnh phúc của mọi gia đình.

Thân ái.

NGUYỄN MINH HIỂN

Ủy viên Trung ương Đảng - Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo

Ảnh: Tự Trung

Ảnh: Lê Luy

10 SỰ KIỆN GIÁO DỤC năm 1999

1. Luật Giáo dục chính thức có hiệu lực và bắt đầu được thực hiện từ ngày 1-6-1999. Bộ Luật Giáo dục gồm 9 chương, 101 điều, được Quốc hội khóa X, kỳ họp thứ 4 thông qua ngày 1-12-1998, là văn kiện pháp lý căn bản và chiến lược cho sự nghiệp phát triển giáo dục và nhân lực của nước nhà.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) quyết định tổng kiểm tra việc quản lý, cấp phát, sử dụng các loại văn bằng, chứng chỉ của hệ thống giáo dục quốc dân. Ban chỉ đạo trung ương gồm 11 thành viên, do Thứ trưởng Bộ GD-ĐT Vũ Ngọc Hải làm trưởng ban và các ban chỉ đạo của các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, các trường đại học quốc gia, các trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp (cả công lập và ngoài công lập) đã tiến hành thanh kiểm tra trong toàn quốc từ tháng 9-1999.

3. Lần đầu tiên, Bộ trưởng Bộ GD-ĐT đối thoại trực tiếp với sinh viên của 36 trường đại học tại Hà Nội (tối 25-5-1999). Đây là dịp để Bộ trưởng trực tiếp lắng nghe những ý kiến, tâm tư, nguyện vọng, đề xuất của sinh viên, đồng thời trả lời và trao đổi thẳng thắn với sinh viên về những vấn đề bức xúc mà sinh viên đang quan tâm. Qua cuộc đối thoại trực tiếp này, Bộ trưởng Nguyễn Minh Hiền bày tỏ mong muốn sẽ có thêm nhiều buổi đối thoại dân chủ, thẳng thắn, để cùng nhau bàn bạc, tháo gỡ những vướng mắc hiện nay trong học đường.

4. Phó Thủ tướng Phạm Gia Khiêm ký văn bản đồng ý việc chuyển đổi tên gọi các văn bằng sau đại học theo tờ trình

của Bộ GD-ĐT. Theo đó, các văn bằng *phổ thông* do Việt Nam đào tạo, văn bằng kandidat của Liên Xô (trước đây) và các văn bằng tương đương do các nước khác cấp được gọi là văn bằng *thông*, văn bằng *cao học* được gọi là *thạc sĩ*. Như vậy, hệ thống văn bằng sẽ thống nhất với các tên gọi: *thông*, *thạc sĩ*.

5. Liên tiếp hai trận lũ thế kỷ xảy ra đầu tháng 11 và đầu tháng 12-1999 đã tàn phá nặng nề các tỉnh miền Trung: Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa khiến năm học mới tại những nơi này gánh chịu nhiều hậu quả. Riêng đợt 1 đã có trên 6.000 phòng học bị ngập, 568 phòng khác bị sập đổ, hàng triệu bản sách giáo khoa, tài liệu, hồ sơ... bị ngâm nước hoặc lũ cuốn trôi, 32.000 bộ bàn ghế và 122 máy vi tính hư hỏng hoàn toàn, 2 giáo viên và 68 học sinh bị thiệt mạng. Trước tổn thất do lũ lụt gây ra suốt dải đất miền Trung máu thịt, ngành GD-ĐT cả nước đã phát huy tinh thần tương thân tương ái, hỗ trợ khẩn cấp tiền bạc, thực phẩm chế biến, hàng hóa, đồ dùng học tập, sách vở... cho thầy trò miền Trung. Bộ GD-ĐT đã tổ chức Hội nghị bàn biện pháp khắc phục hậu quả lũ lụt tại Huế ngay sau khi nước rút, đồng thời quyết định tiết kiệm các khoản chi từ chương trình mục tiêu, dành kinh phí hỗ trợ cho ngành GD-ĐT ở miền Trung khoảng 1 tỉ 20 triệu đồng cùng nhiều đồ dùng học tập, sách giáo khoa...

6. Chính phủ ban hành Nghị định 73/CP (19-8-1999) về chính sách khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hóa, thể thao. Cụ thể, khuyến khích các cơ sở ngoài công lập (bán công, dân lập, tư thục). Theo đó, Nhà nước sẽ giao đất ổn định lâu dài và không thu tiền sử dụng đất, tiền thuê đất; không thu thế giá trị gia tăng trong nhiều trường hợp; được hưởng ưu đãi về thuế suất, thuế thu nhập doanh nghiệp; miễn thuế thu nhập đối với người có thu

nhập cao từ phần thu nhập do cơ sở ngoài công lập chi trả. Người lao động trong các cơ sở ngoài công lập được Nhà nước xét khen thưởng, phong tặng các danh hiệu cao quý như ở công lập.

7. Lần đầu tiên, Nhà nước quyết định sử dụng ngân sách quốc gia để đưa cán bộ khoa học trẻ đi đào tạo ở nước ngoài. Kế hoạch này bắt đầu được thực hiện từ năm 1999 đến năm 2005, mỗi năm sẽ dành 100 tỉ đồng để 350 cán bộ khoa học, giảng viên trẻ tại các trường đại học, viện nghiên cứu được đào tạo về các ngành mũi nhọn tại các nước phát triển, có nền khoa học kỹ thuật công nghệ cao.

8. Các đội tuyển Việt Nam dự thi Olympic quốc tế toán, lý, hóa, sinh, tin học đã gặt hái được một mùa bội thu với 6 huy chương (HC) vàng, 11 HC bạc và 3 HC đồng. Trong đó, đội tuyển tin học đoạt 3 HC vàng, 1 HC đồng (4 học sinh), dẫn đầu hơn 50 nước tham gia kỳ thi Olympic tin học lần thứ 11. Đội tuyển toán đạt 3 HC vàng, 3 HC bạc (6 học sinh), xếp hạng 3 sau Nga và Trung Quốc, đoạt giải kỷ lục

của Việt Nam sau 23 lần dự kỳ thi Olympic toán quốc tế. Đội tuyển vật lý cũng đạt điểm cao nhất trong các nước Đông Nam Á (3 HC bạc, 1 HC đồng/4 học sinh).

9. Toàn ngành GD-ĐT triển khai thực hiện tuần làm việc 40 giờ, từ ngày 2-10-1999, theo Quyết định 188/1999/QĐ của Thủ tướng Chính phủ. Các trường mầm non, tiểu học thực hiện dạy và học 5 buổi/tuần. Riêng các trường THCS, THPT và các trường ĐH, CĐ, THCN sẽ triển khai học 5 buổi/tuần vào thời gian tới khi hội đủ các điều kiện cần thiết.

10. Bộ sách *Tập tô, tập viết* lớp 1 do Nhà xuất bản Giáo dục ấn hành đã không được đưa ra sử dụng trong năm học 1999-2000, vì chưa thông qua các cơ quan chức năng, chưa có sự phê chuẩn của Bộ GD-ĐT, gây thiệt hại lớn về tiền của, uy tín cho ngành GD-ĐT. Chính phủ cũng đã giao Bộ GD-ĐT khẩn trương chủ trì nghiên cứu vấn đề quy định kiểu chữ chuẩn tiếng Việt và báo cáo cụ thể cho Thủ tướng trong quý 1 năm 2000.

NHÓM PHÓNG VIÊN GIÁO DỤC
thực hiện

CÁC NHÀ LÃNH ĐẠO ĐẤT NƯỚC TRẦN TRỞ GÌ VỀ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO?

Tổng Bí Thư Lê Khả Phiêu dự lễ khai giảng năm học 1999 - 2000 tại trường Tiểu học Thăng Long (Hà Nội). Ảnh: Giang Hà Vy

**PHÚC TIẾN -
ĐÀO QUỐC TOÀN**

Trong năm qua, mặc dù phải tập trung nhiều nỗ lực để chỉ đạo và xử lý các vấn đề chính trị, kinh tế nóng bỏng của đất nước, nhưng Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu và Thủ tướng Phan Văn Khải vẫn dành không ít thời gian và suy nghĩ để trực tiếp làm việc về các vấn đề văn hóa - xã hội, trong đó nổi

lên hàng đầu là các vấn đề giáo dục-đào tạo. Đặc biệt mới đây, bước vào năm 2000, Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu và Thủ tướng Phan Văn Khải đã tiếp tục bày tỏ những nỗi trăn trở và suy nghĩ nhằm tìm kiếm giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục, giải quyết những khó khăn ách tắc để sự nghiệp giáo dục - đào tạo đáp ứng được những yêu cầu của thế kỷ 21.

● **TỔNG BÍ THƯ LÊ KHẢ PHIÊU:
LẮNG NGHE NHIỀU HƠN, CHĂM LO
THỂ HỆ TRẺ NHIỀU HƠN**

Hứa thì phải làm!

Trong những ngày đầu năm 2000, nhân kỷ niệm Ngày truyền thống học sinh - sinh viên Việt Nam (9-1), Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu đã có cuộc trao đổi

trực tiếp với đại biểu học sinh - sinh viên (HS-SV) xuất sắc của thủ đô Hà Nội, để lắng nghe những vấn đề bức xúc của HS - SV. Ngay lúc mở đầu cuộc trao đổi, Tổng Bí thư lưu ý các nhà báo: "Tất cả những chuyện nói ở đây không có gì là bí mật cả, cứ ghi âm đưa cả lên đài, lên báo cho cả nước biết!". Sau khi nghe ý

kiến phản ánh của các SV về những khó khăn, thiếu thốn trong học tập như không đủ điều kiện về thư viện, phòng thí nghiệm, ký túc xá, truy cập Internet..., Tổng Bí thư đã đề nghị Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) Vũ Ngọc Hải cho biết biện pháp giải quyết. Tổng Bí thư hỏi Chủ tịch UBND TP. Hà Nội Hoàng Văn Nghiên: "Năm 2000 này sẽ xây dựng được bao nhiêu ký túc xá cho SV?" và thẳng thắn yêu cầu: "Đất thì của Nhà nước, nhưng phải xin Hà Nội. Và các anh phải làm nhanh, chứ để đến năm 2010 mới xong ký túc xá thì chẳng ăn thua gì. Các anh phải tập trung làm trong 1-2 năm. Đây là vấn đề quan trọng lắm!".

Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu khẳng định: thanh niên, HS-SV nước ta đã và đang kế tục truyền thống yêu nước, ý chí quật cường và trí tuệ, khả năng sáng tạo lớn lao của cha ông ta. Truyền thống đó đang được phát triển lên một tầm cao mới. Tổng Bí thư đã trao đổi một cách thẳng thắn về những vấn đề đặt ra để thúc đẩy sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và vai trò trách nhiệm của HS - SV. Ông cũng giải đáp nhiều vấn đề các bạn trẻ đặt ra và cho rằng: "Hôm nay mới là lời hứa. Chúng ta hứa thì dễ nhưng làm mới khó. Cho nên đã hứa thì phải làm, mà phải làm cho có hiệu quả!".

Trân trọng tài năng

Quan tâm đến việc đào tạo nhân tài cho đất nước, Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu rất vui khi các đoàn HS Việt Nam tham dự các kỳ thi Olympic quốc tế đều giành được những thành tích xuất sắc. Đặc biệt, khi đội tuyển HS dự thi Olympic quốc tế tin học lần thứ 11 tại Thổ Nhĩ Kỳ với thành tích 4 HS đoạt 3 huy chương vàng, 1 huy

chương bạc - đứng đầu 65 quốc gia dự thi trở về, Tổng Bí thư đã dành hẳn một buổi chiều (9-11-1999) để gặp mặt và biểu dương thành tích vẻ vang của các em. Ông xúc động trò chuyện với những HS ưu tú: "Những tài năng tin học, toán học như các em có vai trò rất quan trọng đối với sự nghiệp của đất nước. Kết thúc thế kỷ 20, đón thiên niên kỷ mới, tôi mong tài năng của các em sẽ phát huy mạnh mẽ hơn và các em sẽ cố gắng nhiều hơn, suy nghĩ nhiều hơn về nhân dân, về đất nước".

Cũng tại buổi gặp gỡ này, Tổng Bí thư rất phấn khởi khi biết các em HS giỏi ngoài kiến thức chuyên môn vẫn ghi nhớ nhiều kiến thức lịch sử, trả lời đúng nhiều câu hỏi do ông đặt ra; trong đó có câu hỏi về tấm gương người sinh viên Việt Nam yêu nước Nguyễn Thái Bình bị giặc Mỹ sát hại. Tổng Bí thư đã mang đến cuộc gặp gỡ quyển báo Thế Giới Mới số 296 có đăng bài *Bàn tay nào đã sát hại sinh viên yêu nước Nguyễn Thái Bình?* để góp thêm tư liệu cùng các bạn trẻ. Kết thúc buổi gặp này, ông nhấn mạnh học giỏi không thôi chưa đủ mà còn phải biết đem kiến thức của mình phục vụ hiệu quả cho đất nước. Tổng Bí thư đã chỉ đạo Chính phủ và Bộ GD-ĐT phải sớm có chính sách và đầu tư thích đáng cho hệ thống trường lớp chuyên, đào tạo tài năng.

Làm sao cho thầy cô sống được bằng nghề dạy học

Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu rất quan tâm đến việc nâng cao chất lượng và đảm bảo đời sống cho đội ngũ giáo viên. Trong một cuộc làm việc với Bộ GD-ĐT để bàn việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 2 khóa VIII, Tổng Bí thư cho biết

Thủ tướng Phan Văn Khải với học sinh trường THPT chuyên Lê Hồng Phong, TP. Hồ Chí Minh

một trong những điều lo lắng nhất hiện nay của ông là việc củng cố xây dựng hệ thống các trường sư phạm - "cỗ máy cái" đào tạo. Ông nói: "Đời sống giáo viên hiện nay vẫn còn khó khăn lắm. Bộ GD-ĐT và các bộ, ngành liên quan cần phối hợp với nhau để xử lý, bảo đảm từng bước nâng cao đời sống giáo viên, để anh chị em yên tâm với nghề dạy học. Phải tìm mọi cách để cải thiện đời sống cho nhà giáo, cho giáo sinh đang học ở các trường sư phạm, để hôm nay họ có thể nhiệt tâm theo học ở trường sư phạm và ngày mai ra trường có thể sống bằng nghề dạy học. Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu khẳng định, GD-ĐT là một hoạt động rộng lớn của xã hội, liên quan trực tiếp đến khoảng 22 triệu dân là các thầy giáo, cô giáo, HS, SV và cán bộ quản lý thuộc các cấp GD-ĐT. Đó là chưa kể đến hàng chục triệu cha mẹ, ông bà... luôn luôn quan tâm, lo lắng đến chuyện học hành của con cháu mình. GD-ĐT lại liên quan đến công việc hết sức quan trọng là chuẩn bị nguồn nhân lực cho thời kỳ phát triển mới của cách mạng nước ta, thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Đảng

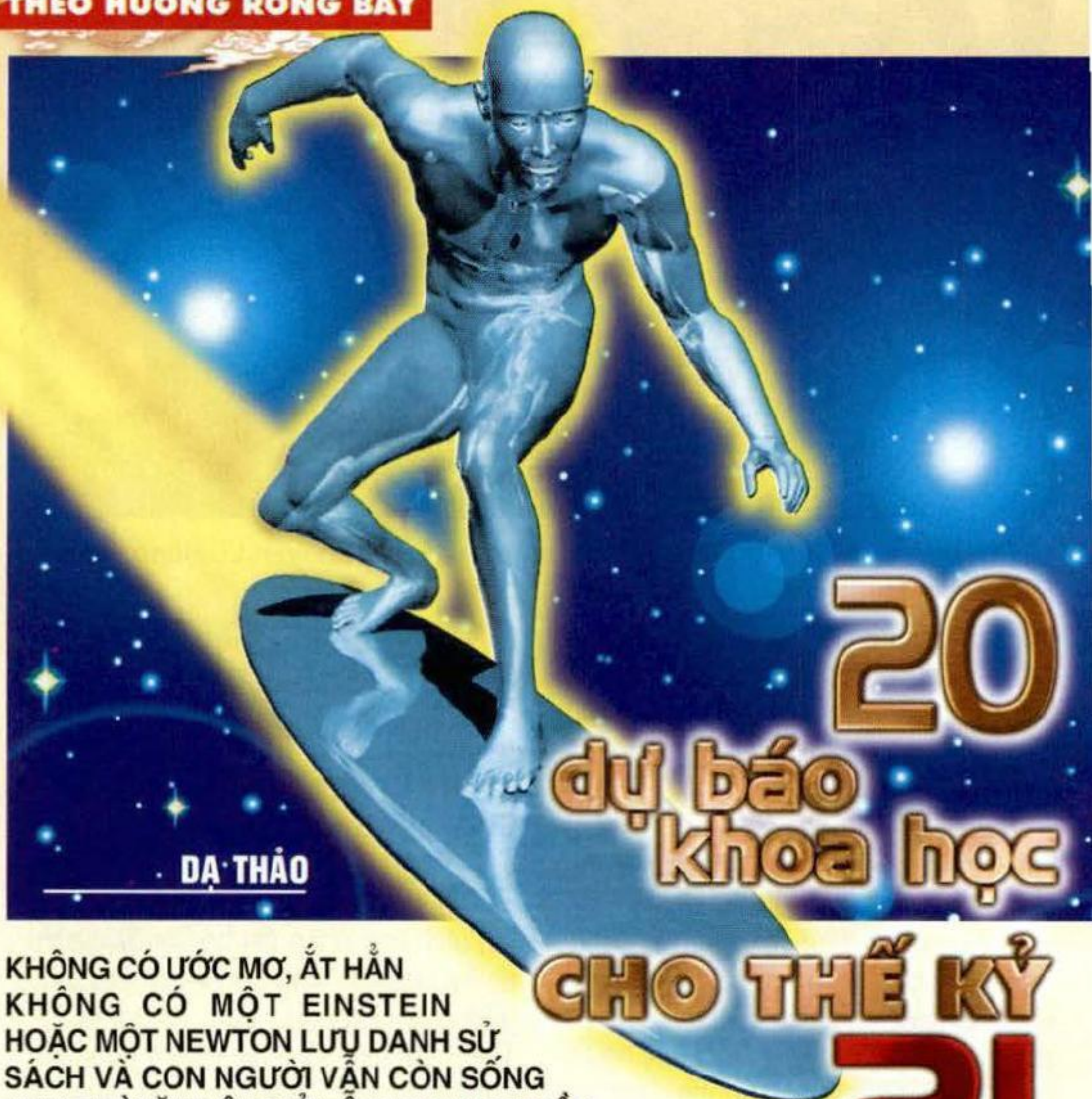
thực sự coi lực lượng GD-ĐT là lực lượng chiến lược trong mọi giai đoạn phát triển của đất nước...

● **THỦ TƯỚNG PHAN VĂN KHẢI: KHÂU ĐỘT PHÁ LÀ ĐÂY LÙI TIÊU CỰC TRONG GIÁO DỤC**

Trong lúc chúng ta còn loay hoay với những vấn đề trước mắt như cải tiến thi cử, tách hay nhập đại học quốc gia thì nhiều nước đã bàn đến và đi vào thực hiện chiến lược giáo dục cho thế kỷ 21. Thậm chí một số nước chung quanh ta như Singapore, Thái Lan đã bàn và thực hiện việc quốc tế hóa chất lượng giáo dục, thu hút du HS nước ngoài, trả lương cao cho giáo viên, thu hút chất xám đến giảng dạy. Thế còn Việt Nam, với cương vị là người đứng đầu Chính phủ đồng thời là Chủ tịch Hội đồng Quốc gia giáo dục, xin Thủ tướng cho biết Chính phủ và Hội đồng Quốc gia giáo dục đã bàn chiến lược giáo dục cho những năm đầu thế kỷ 21 hay chưa? Vào năm 2000, Chính phủ có đưa ra đột phá nào trong chính sách giáo dục như là đã đưa ra những đột phá trong cải cách hành chính

(Xem tiếp tr.102)

THEO HƯƠNG RỒNG BAY

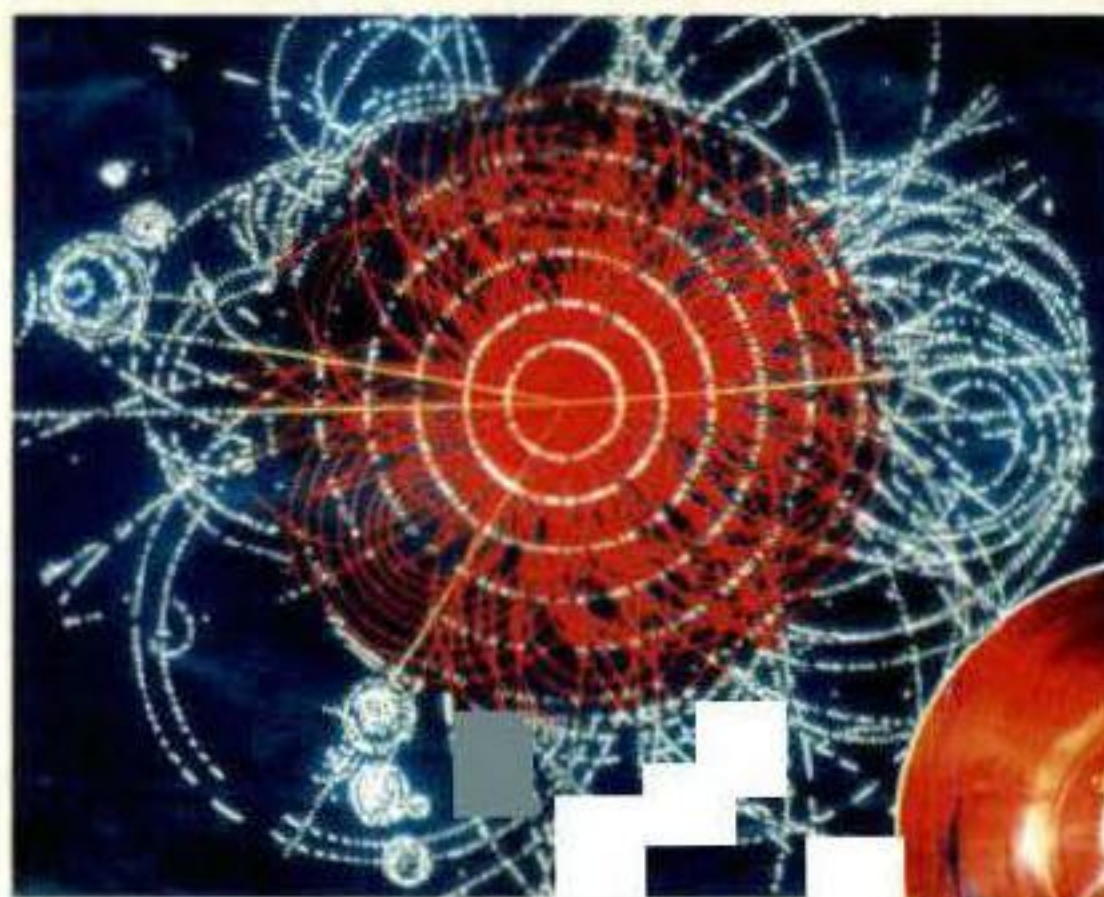

DẠ THẢO

20 dự báo khoa học CHO THẾ KỶ 21

KHÔNG CÓ ƯỚC MƠ, ẮT HẸN
KHÔNG CÓ MỘT EINSTEIN
HOẶC MỘT NEWTON LƯU DANH SỬ
SÁCH VÀ CON NGƯỜI VẪN CÒN SỐNG
NHƯ THỜI ĂN LÔNG Ở LỖ. TRONG 20 ĐIỀU
ƯỚC DÀNH CHO THIÊN NIÊN KỶ THỨ BA, SẼ
CÓ NHIỀU ĐIỀU TƯƠNG NHƯ VIỄN TƯỢNG,
NHƯNG CHÚNG TA
NÊN NHỚ RẰNG CHỈ
CẦN MỘT THUYẾT
TƯƠNG ĐỐI CỦA
EINSTEIN RA ĐỜI
TRONG THIÊN NIÊN KỶ
THỨ HAI CŨNG ĐỦ LÀM
ĐẢO LỘN THẾ GIỚI
KHOA HỌC.

Mô hình dò hạt boson
Higgs (vệt vàng) và máy
gia tốc LHC

THẾ GIỚI
MỚI

10

Xuân Canh Thìn

Ổng bơm nano nhỏ cỡ phân tử dùng để khởi động động cơ nano

Dự báo hiểu biết

1. *Quan sát xa hơn trong vũ trụ:* Kính viễn vọng VLT trên núi Paranal - Chile (sẽ hoạt động từ năm 2002) đủ mạnh để phát hiện... người trên Mặt trăng. Tuy nhiên, muốn nhìn xa hơn trong vũ trụ phải sử dụng đến kính viễn vọng không gian. Kính Hubble (Mỹ) bay lên không gian từ năm 1990 đang tiếp tục công việc. Đến năm 2015, kính Lisa của Cơ quan Không gian châu Âu sẽ bắt đầu dò sóng ánh sáng, sóng vô tuyến và cả sóng trọng lực, đặc biệt là sóng trong những vùng tối của vũ trụ.

2. *Quan sát vật chất cực nhỏ:* Năm 2005, máy gia tốc LHC của châu Âu sẽ bắt đầu tạo hiện tượng va đập các hạt với hy vọng dò được một hạt vật chất không tiêu biểu gọi là *boson Higgs*. Hiện nay, các nhà vật lý chỉ có thể giải thích về vật chất bằng 12 hạt - 6 hạt quark, 6 hạt lepton - tương tác với nhau bằng 4 lực cơ bản.

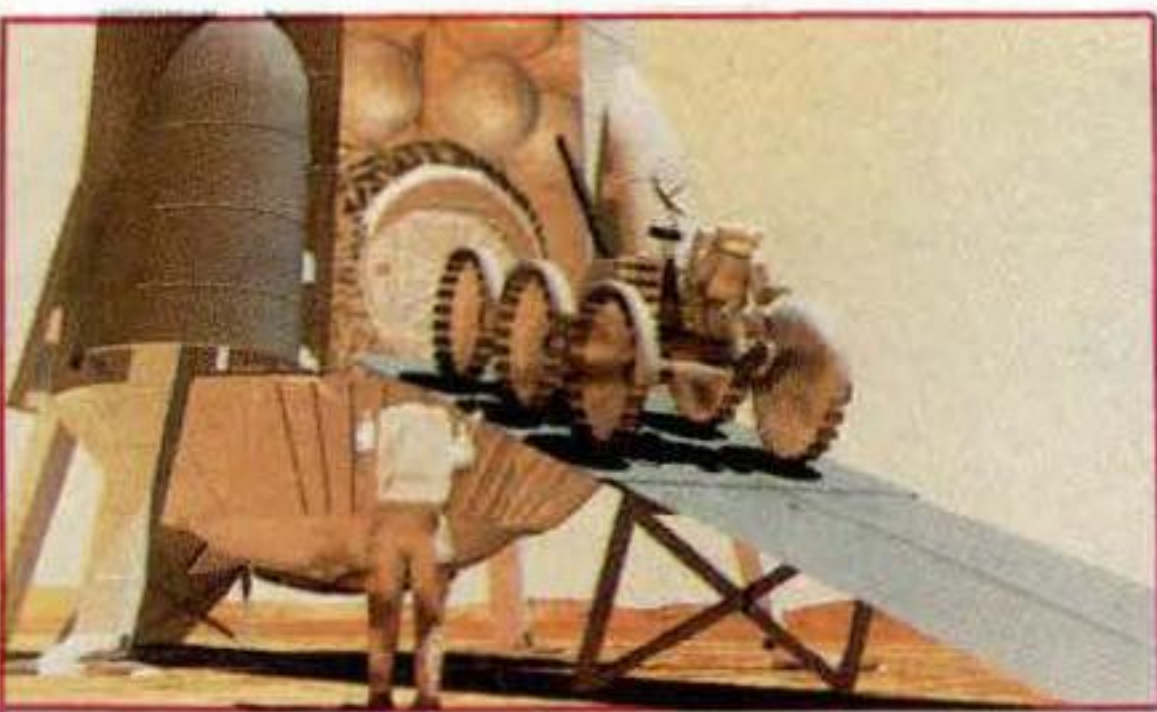
3. *Truy tìm nguồn gốc vũ trụ:* Phải chăng vũ trụ hình thành do một lỗ đen nổ bên trong một vũ trụ khác? Liệu có cái gì trước khi hiện

tượng Big Bang xảy ra hay không? Cho đến nay, giới khoa học đã nghĩ về nguồn gốc vũ trụ bằng những câu hỏi như vậy. Thật vậy, biết đâu vẫn còn nhiều vũ trụ khác đang tồn tại song song với vũ trụ mà chúng ta đã biết.

4. *Đọc thuộc gien di truyền:* Năm 2003, dự án *Giải mã bộ gien đơn bội con người* sẽ hoàn tất, phục vụ cho y học dự phòng. Đọc và hiểu được toàn bộ gien có nghĩa là mỗi cá nhân sẽ có một lý lịch gien riêng biệt.

5. *Hiếu tường tận bộ não:* Phục vụ cho ước mơ này là một ngành khoa học mới: thần kinh học nhận thức. Hiện nay đã có các công cụ quan sát bộ não như máy chụp ảnh

Dự án Mars Reference Mission: buông dùng cho người ở (a), xe tự hành liên lạc (b), tàu trở về Trái đất (c)

B

C

não bằng cộng hưởng từ, máy chụp cắt lớp bằng positron, máy đo điện não đồ, máy đo từ não đồ... Tuy nhiên, mỗi loại máy đều có nhược điểm riêng. Cần phải có một thiết bị đủ khả năng “đọc” được diễn tiến quá nhanh của tư duy trừu tượng mới đáp ứng nhu cầu hiểu biết sâu bộ não.

Dự báo sức mạnh

1. *Biến đổi vật chất*: Lập chương trình vật chất rồi lắp ráp từng nguyên tử để tạo thành một vật liệu mới theo ý muốn - cuộc cách mạng hóa học vĩ đại này có thể thành công nhờ kính hiển vi hiệu ứng đường hầm trong ngành công nghệ nano giúp nhìn rõ nguyên tử. Tuy nhiên, muốn thao tác tốt loại kính nói trên, phải chờ các người máy nano bắt đầu hoạt động từ năm 2020.

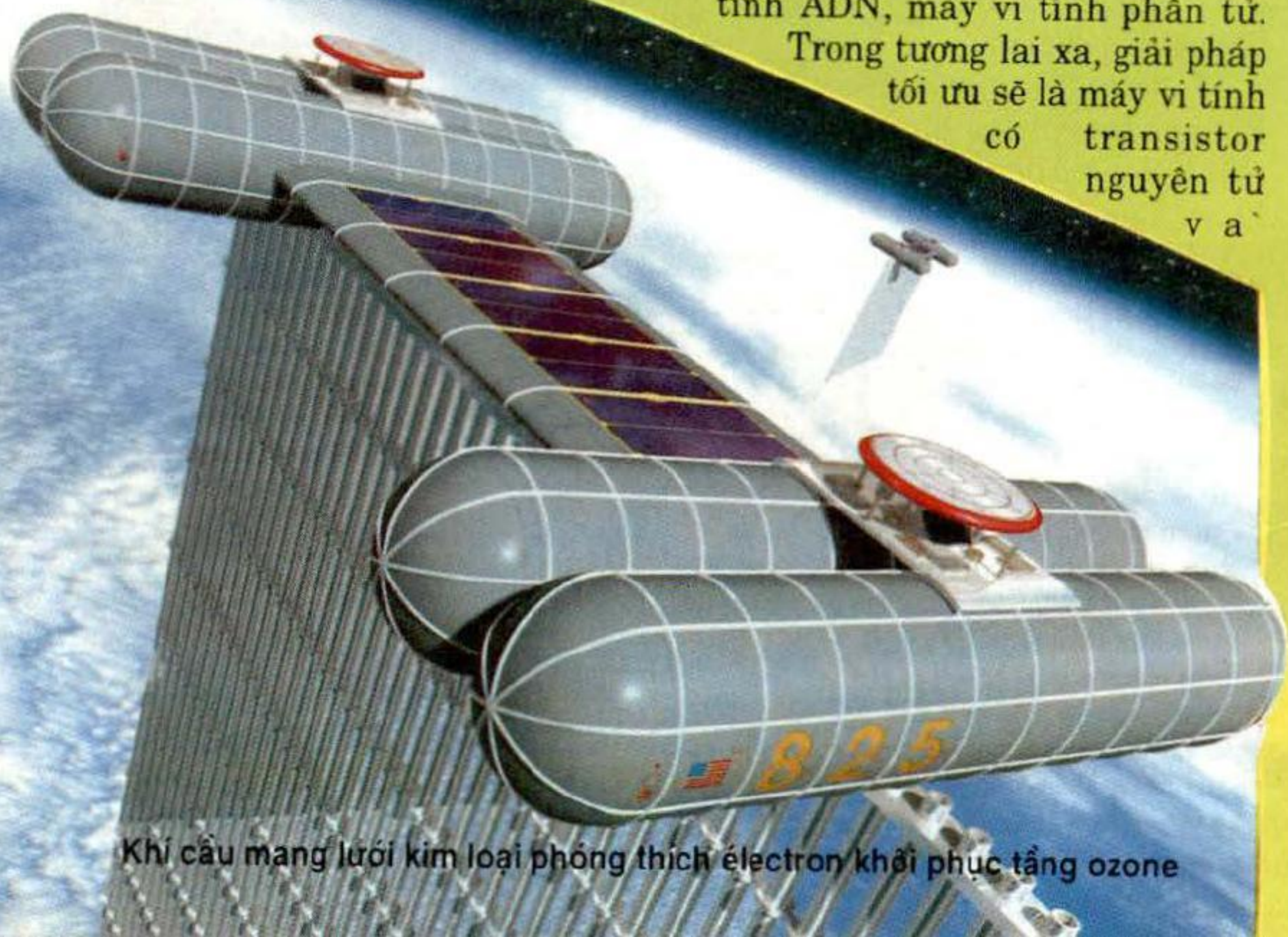
2. *Thay đổi con người*: Làm thế nào để

đưa trẻ ra đời xinh đẹp, khỏe mạnh? Hai phương pháp trị liệu bằng gen và trị liệu từ phôi hiện chưa phát triển sâu về kỹ thuật. Vả lại, muốn áp dụng đối với con người, các nhà khoa học còn phải làm chủ được kỹ thuật nhân bản vô tính.

3. *Tìm nguồn năng lượng không cạn*: Năng lượng hóa thạch gây hiệu ứng nhà kính, năng lượng hạt nhân phân rã vừa không kinh tế vừa thải chất thải độc hại, còn năng lượng Mặt trời lại tùy thuộc vào điều kiện khí tượng. Giải pháp tối ưu nhất hiện đang được thử nghiệm là sản xuất năng lượng từ hiện tượng hợp nhất hạt nhân giống như cách mà Mặt trời phát ra ánh sáng. Giải pháp dài hạn sẽ là dùng đến kháng vật chất để vật chất được chuyển hóa tối đa.

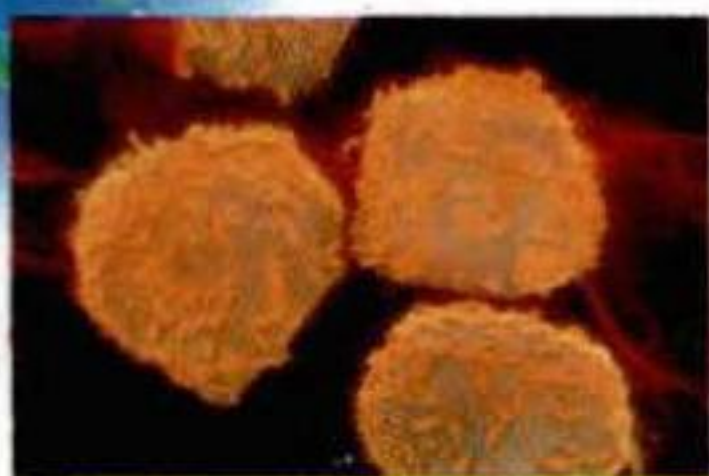
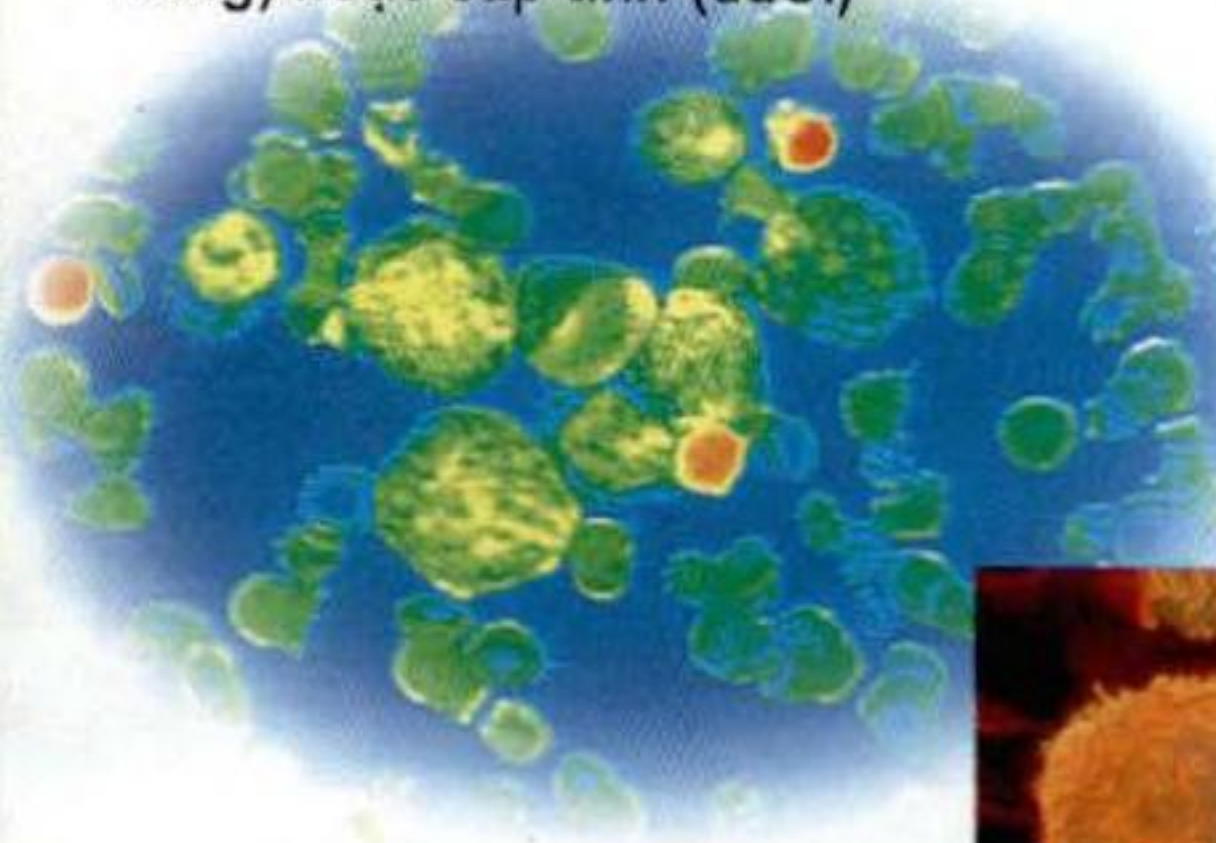
4. *Máy vi tính tối ưu*: Hiện nay, có 3 giải pháp dành cho loại máy vi tính cực nhỏ và có bộ nhớ gần như vô hạn: máy vi tính quang, máy vi tính ADN, máy vi tính phân tử.

Trong tương lai xa, giải pháp tối ưu sẽ là máy vi tính có transistor nguyên tử và

Khí cầu mạng lưới kim loại phóng thích electron khôi phục tầng ozone

Bạch cầu bị ung thư mạn tính (màu vàng) hoặc cấp tính (dưới)

transistor lượng tử.

5. *Chế tạo máy móc thông minh như não người*: Hiện nay, đã hình thành nhiều hướng nghiên cứu như tăng dần khả năng tính toán và ghi nhớ của bộ vi xử lý cho đến lúc bằng như não, dùng công nghệ nano sao chép cấu trúc não để chế tạo não máy, cài chương trình tiến hóa của con người cho máy để máy ứng xử như dây thần kinh não... Tuy nhiên, chưa có hướng nghiên cứu đạt yêu cầu toàn diện.

6. *Chế ngự thời tiết*: Súng phá mưa đá, tên lửa tạo lỗ khí nóng phá mưa đá, muối háo nước hoặc iodure bạc tạo mưa... là những công cụ đã từng được sử dụng để làm thay đổi thời tiết nhưng kết quả hoặc hạn chế hoặc diễn ra khó lường. Hiện nay các nhà khoa học nghĩ rằng giải pháp hợp lý nhất có lẽ là chỉ chế ngự thời tiết trong diện hẹp bằng những phương tiện sẵn có như tạo rừng rậm trên vùng cao (Panama), lập khu trồng trọt có hệ thống tưới tiêu vòng tròn giữa sa mạc (Trung Đông)..., có nghĩa là tạo những điều kiện thuận lợi dưới mặt đất tác động đến quy luật chu chuyển không khí

trên trời. Giải pháp tối ưu dễ thực hiện nhất là dự báo khí tượng chính xác trong nhiều tuần liền.

Dự báo những chân trời mới

1. *Cải tạo sao Hỏa*: Theo dự án *Mars Reference Mission* của NASA, năm 2007 sẽ bắt đầu chuyến bay đưa buồng có người ở lên sao Hỏa. NASA cũng đã soạn thảo dự án cải tạo không khí sao

Hỏa có thể thở được nhưng thời gian phải kéo dài đến vài thế kỷ.

2. *Du hành đến các vì sao*: Để bay đến các vì sao cách Trái đất nhiều năm ánh sáng, có nhiều giải pháp. Dự án *Dédale* của Anh đề xuất tạo liên tiếp nhiều vụ nổ hạt nhân nhỏ đẩy tàu vũ trụ đi với vận tốc cao gần bằng vận tốc ánh sáng. Còn dự án *Ramjet* của Mỹ dự kiến cho tàu vừa bay vừa thu thập khí hydro dọc đường để tạo lực đẩy mạnh liên tục.

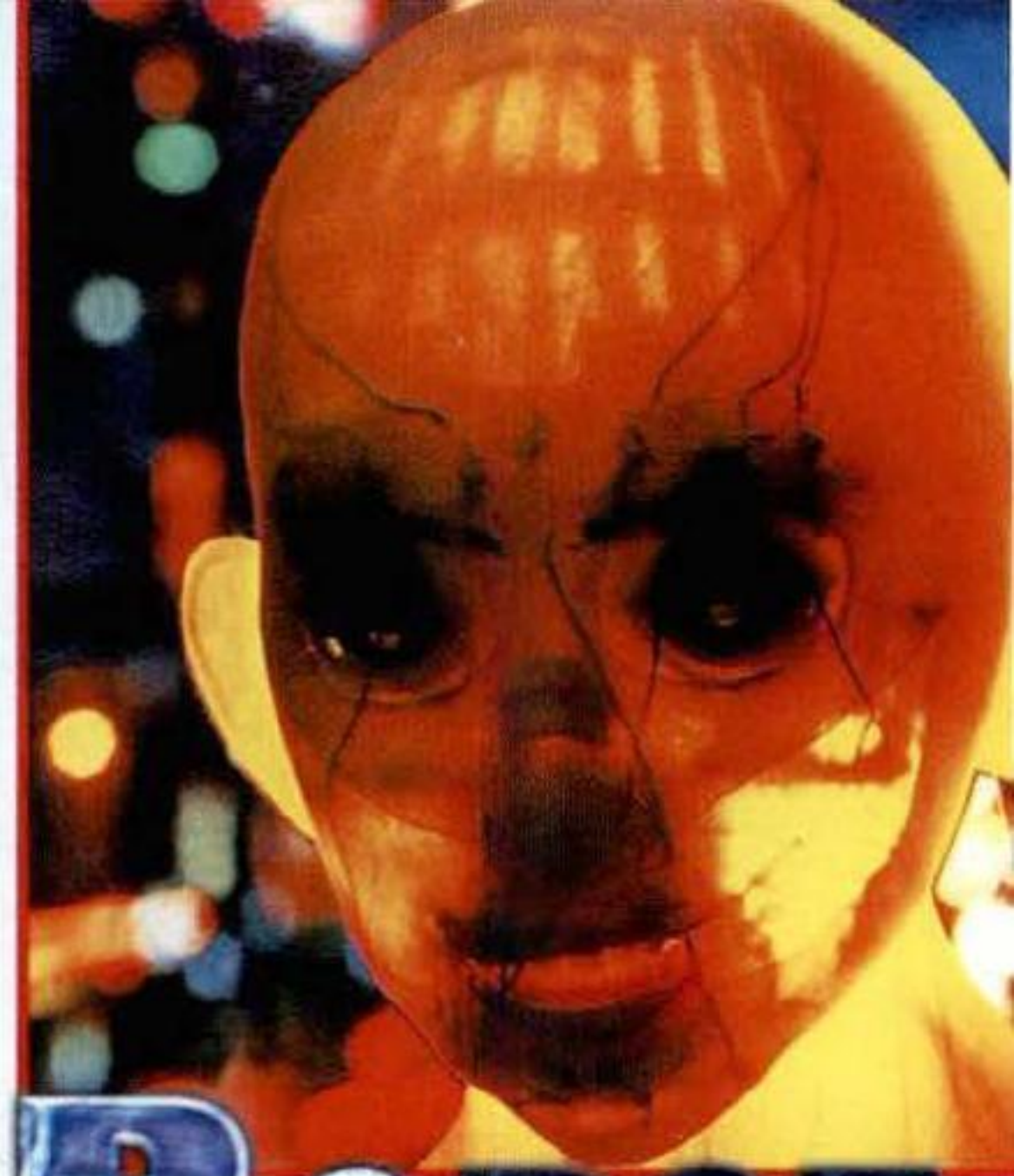
3. *Nói chuyện với người ngoài Trái đất*: Ước mơ này đã hình thành từ lâu và cho đến nay, quan trọng nhất vẫn là dự án SETI của Mỹ. Tuy xác suất bắt được tín hiệu của người ngoài Trái đất rất thấp nhưng năm 1989, Viện Hàn lâm quốc tế về hàng không vũ trụ và Viện Nghiên cứu quốc tế về luật không gian vẫn soạn thảo một văn bản quy định hành động cần làm trong trường hợp tiếp nhận tín hiệu từ ngoài Trái đất. 2 năm sau, Ủy ban Thiên văn học sinh vật và Liên minh Thiên văn học quốc tế đã đồng ý ký tên vào văn bản này.

(Xem tiếp tr.135)

Robot tại ĐH Khoa học Tokyo có công tắc bên dưới lớp da silicon để điều khiển “biểu cảm” của khuôn mặt

“**R**obot đội lốt người” giờ đây không còn là chuyện viễn tưởng nữa, khi mà nhiều robot (người máy) hiện diện giữa cuộc sống của con người và gần giống người hơn bao giờ hết. Nhưng đây quả là một thách thức cho giới khoa học và đang có một cuộc cạnh tranh ngấm ngấm giữa các phòng nghiên cứu trên thế giới. Tiến bộ về phần cứng của ngành robot do đó liên tục ra đời. Cánh tay robot ngày càng linh hoạt hơn, các cơ nhân tạo được phát triển và các cảm biến xúc giác cũng nhạy hơn. GS. Kevin Warwick thuộc ĐH

Búp bê robot ở Mỹ bắt chước được nhiều kiểu nhăn mặt của em bé

ROBOT muôn mặt

ĐỨC KHANH

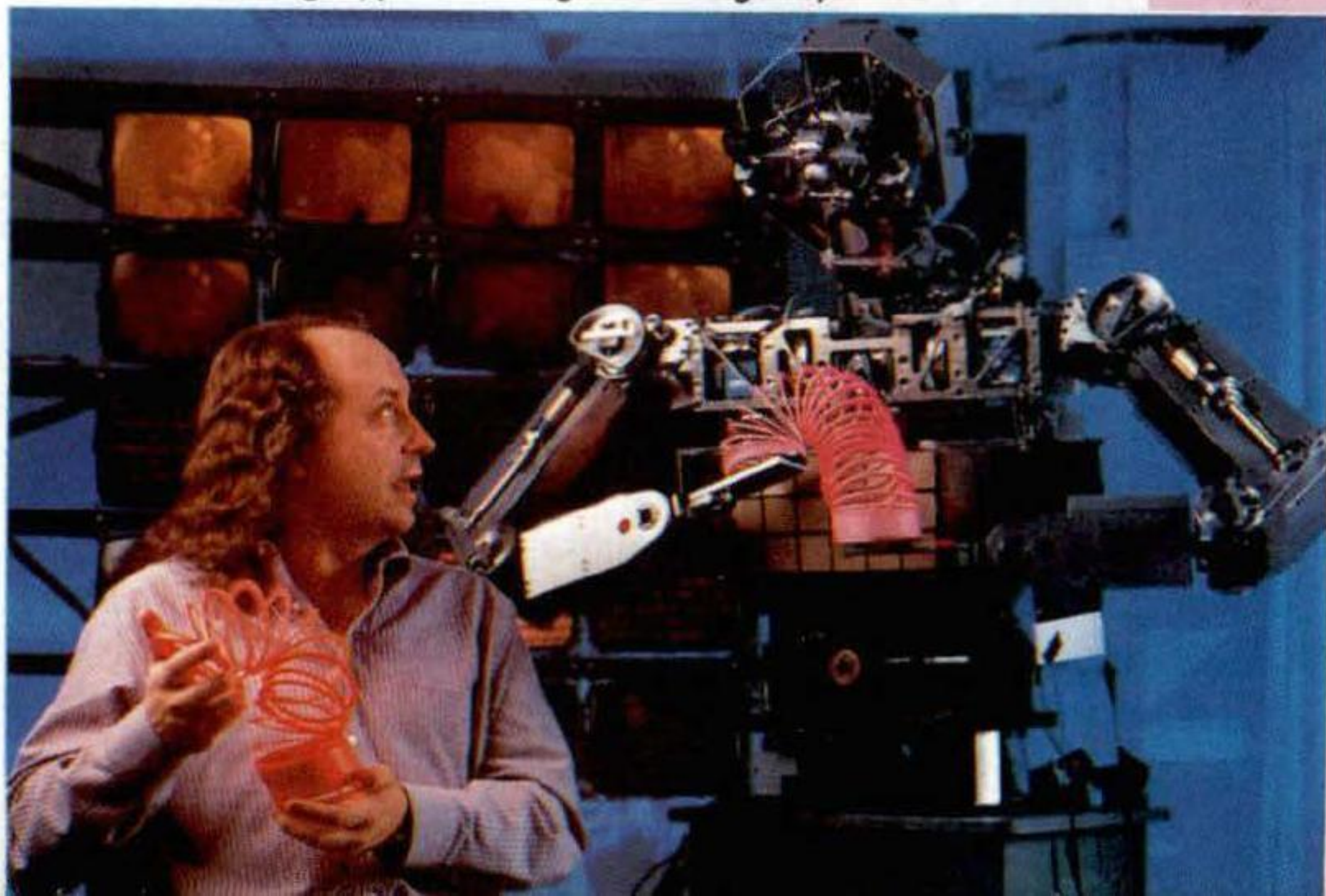

Robot đánh bóng bàn

ĐH Reading (Anh) cho biết: “Việc hoàn thiện phần cơ khí của một robot giống người phải mất vài năm nữa, cả việc chế tạo một bộ não nhân tạo để điều khiển cũng rất tốn công. Cái khó bây giờ là các hiểu biết về bộ não thật của con người chưa hoàn thiện”. Hành trang của các nhà khoa học lúc này là 50 năm nghiên cứu trí thông minh nhân tạo (AI), với phần việc đầu tiên là lập trình sẵn các hướng dẫn vào một máy tính để nó có thể bắt chước quá trình lập luận, bao gồm mọi kết quả phỏng đoán. Một ví dụ tiêu biểu là siêu máy tính Deep Blue của IBM từng đánh bại vua cờ Gary Kasparov. Để chứa tất cả các chương trình dài dằng dặc này, robot cần một cái đầu có kích cỡ khổng lồ như đầu... Kinh Kong.

Một cách tiếp cận mới ra đời: đi từ dưới lên, máy tính “học” từ đầu như một đứa trẻ sơ sinh để “thu thập kinh nghiệm”. Robot mang tên Cog do GS. Rodney Brookes (Viện Công nghệ Massachusetts, Mỹ) thiết kế dùng phương pháp tiến hóa từ từ này. Cog có một “mẹ” là người thiết kế để nó “học” từ cái chớp mắt, nhận biết sự vật bằng mắt (thật ra là

đời: đi từ dưới lên, máy tính “học” từ đầu như một đứa trẻ sơ sinh để “thu thập kinh nghiệm”. Robot mang tên Cog do GS. Rodney Brookes (Viện Công nghệ Massachusetts, Mỹ) thiết kế dùng phương pháp tiến hóa từ từ này. Cog có một “mẹ” là người thiết kế để nó “học” từ cái chớp mắt, nhận biết sự vật bằng mắt (thật ra là

camera) đến các thao tác phức tạp hơn. Hiện Cog đã có khả năng tương đương một em bé 2 tuổi, nhưng quá trình còn lắm gian nan. Ý tưởng này khởi nguồn từ công trình của thiên tài tin học Mỹ John Holland: phát triển một chương trình bắt

chước sự
t i ê n
hóa tự
nhiên.
N a ã o
người
c h i
l a`

thường nên mới tiến hóa hơn hẳn các sinh vật khác. Douglas Lenat đã từng liệt kê danh sách các *lẽ thường* trong đời sống ("không vật nào có thể xuất hiện ở hai nơi trong cùng một lúc", "người ướt khi trời mưa"), sau đó phân tích quy luật thành các thành phần logic cho người máy. Đến nay, Lenat đã gom được trộm trộm 100 triệu những điều hiển nhiên này!

Các dự án trên dù sao vẫn còn dựa trên các chỉ dẫn được viết trước lên đĩa hay con chip, liệu việc suy nghĩ có quy ra số để tính toán được chăng? Các nhà nghiên cứu còn phải đánh vật với khối neuron (tế bào thần kinh) nặng 1,5kg ở trên cổ.

Ngay cả máy tính siêu nhanh Cray-3 mới chỉ xử lý được 100 tỉ bit thông tin mỗi giây, chậm hơn não người 1.000 lần. Với tốc độ máy tính ngày càng cao, người ta hy vọng một máy tính với các đơn vị xử lý song song có thể đạt 20 triệu tỉ phép tính/giây trước năm 2020. Lúc đó mới tính đến chuyện cho robot bắt chước con người về mặt tư duy. Con người còn phức tạp do sự mâu thuẫn giữa các giá trị và cảm xúc nội tại - một sản phẩm phụ không thể tránh được, xuất nguồn từ các mức trầu tượng khác nhau. Nếu máy tính đạt đến mức tinh xảo này, nó cũng

một bộ xử lý song song: nhận thức bằng cách củng cố những lối tư duy cho phản ứng đúng, đồng thời xóa đi những lối tư duy dẫn đến lỗi sai. Nhưng trí thông minh không chỉ đơn thuần như vậy, con người còn có *ý thức*, *tư duy trầu tượng* và *lẽ*

Thế hệ
robot nhỏ
và siêu
nhỏ của
Công ty
Sanyo
(Nhật)

Robot trong xảo thuật điện ảnh

sẽ tạo ra các giá trị và cảm xúc tương tự. Các chuyên gia cũng đồng ý rằng: rồi robot cũng sẽ có ý thức và tình cảm. GS. Warwick khẳng định: “Tình cảm là phản ứng của ta trước thế giới xung quanh. Đối với động vật, ta không biết rõ chúng nghĩ gì hay cảm giác ra sao, vì vậy chúng ta gán tình cảm như người cho chúng. Robot cũng sẽ có tâm tư, tình cảm và ý thức riêng tùy thuộc vào cách chúng cảm nhận thế giới”. Mức ý thức cao nhất là khả năng tự đặt ra mục đích. Các nhà khoa học tin là lứa robot tự đặt mục đích (thay vì dựa vào mục đích do con người đề ra từ trước) sẽ ra đời khoảng năm 2050.

Cuộc chạy đua tạo robot giống người diễn ra sôi nổi nhất ở Mỹ và Nhật. Trong khi Mỹ đang cố chế tạo “robot du hành vũ trụ” để thực hiện các công việc nguy hiểm như sửa chữa Trạm không gian quốc tế, thì Nhật tập trung vào các robot tiêu khiển có thể nhảy múa, chơi đàn piano... Thái độ khác nhau dành cho robot của phương Tây và phương Đông là kết quả của sự khác biệt văn hóa. Tuy vậy, một điểm chung mà cả hai phía đều thắc mắc là: nên khoác lên mình robot thứ gì? Giới nghiên cứu đang cố tạo cho robot một cơ thể người, nhưng não người lại tiến hóa

song song với hình thể nên robot khó lòng phù hợp với dạng hình thể này. Từ việc nghiên cứu robot dạng người, người ta cũng đặt ra những thắc mắc về việc toàn bộ con người “được tạo nên bằng gì”. Chính sự lồi cuồn này khiến nhiều nhà nghiên cứu cứ quanh quẩn bên một robot, cố công cho nó hoạt động. Thế nhưng khi chúng ta cố tạo ra bản sao của chính mình, đừng quên rằng robot làm việc cho con người. Đừng để con người lẽ ra được phục vụ lại trở thành kẻ đi phục vụ!
(Theo Focus, 1999)

Tản mạn Canh Thìn

Giọt Rồng

ĐÁ ĐIỂM
SANG
NĂM

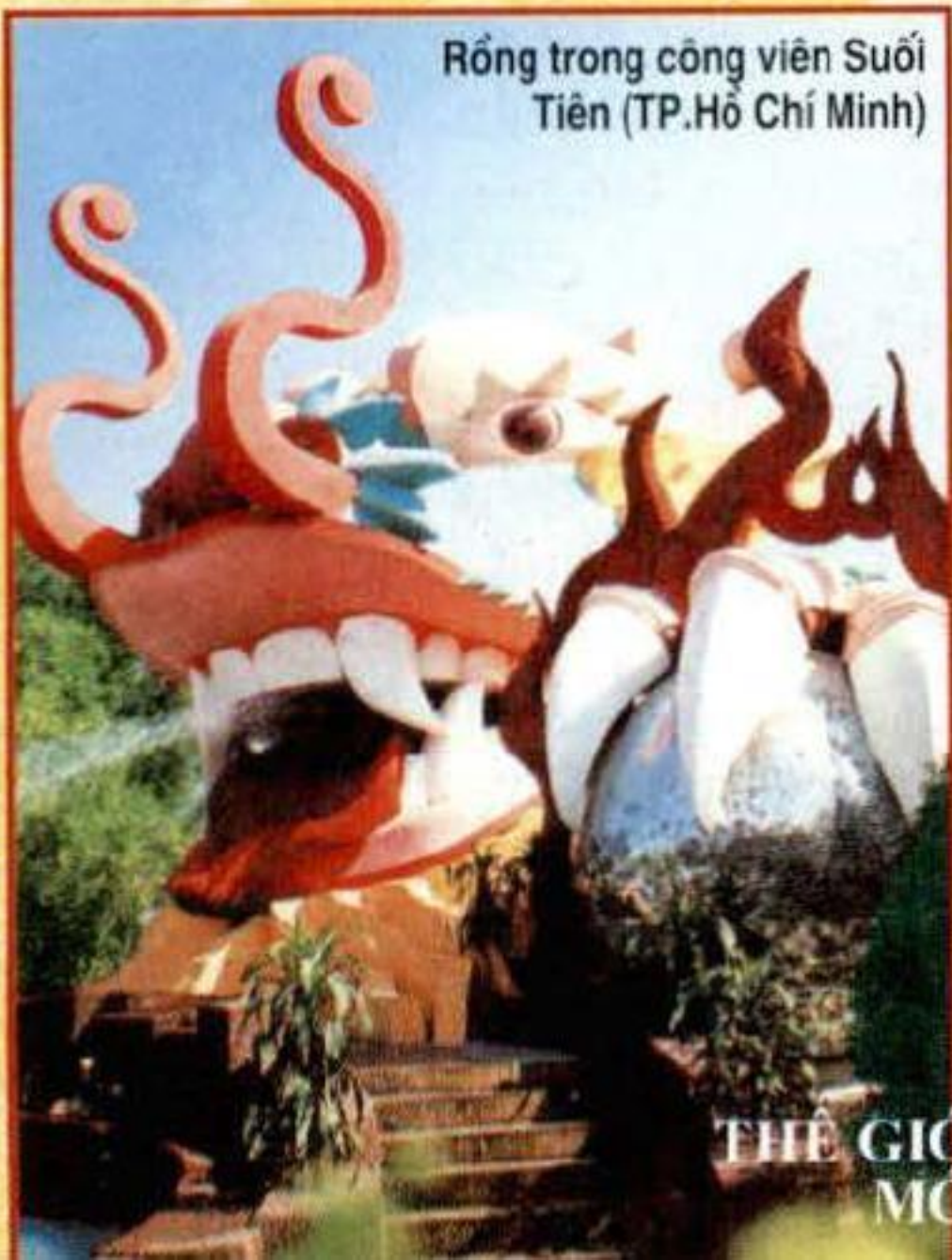
2000

TÂM CHƯƠNG - NGUYỄN QUANG HÀ

Rồng nước Việt

Năm Canh Thìn 2000 là năm ngành cầu đường nước ta bắc xong cầu rồng Mỹ Thuận nối thế kỷ 20 với thế kỷ 21. Ai ai cũng náo nức qua cầu để được dừng bước ở nhịp *hợp long* tìm dấu vết mẹ bê tông cuối cùng nối chắc vùng châu thổ **Cửu Long** vào đất nước hình chữ S uốn lượn như con rồng đang bay lên trong thế **Thăng Long**. Đất nước của **Lạc Long Quân** tất phải có **Long Biên** (Hà Nội) phân côi giữ lấy nguyên vẹn **Long Tu** (Quảng Ninh), **Long Tị** (Hà Tĩnh), **Long Đọi** (Hà Nam), **Long Cốt** (Quảng Ngãi), **Hàm Long** (Bình Định)... Phải có **Bạch Long Vĩ** để rồng thiêng quây đuôi thư hùng. Phải có **Bái Tử Long** để rồng con thi lễ lạy mẹ. Phải có **Hạ Long** cảm

Rồng trong công viên Suối Tiên (TP.Hồ Chí Minh)

“Rồng nằm” của nghệ nhân Ngô Thy Hải, Hội An

thắng cảnh để thiên hạ chiêm ngưỡng vẻ đẹp của một quốc gia mãi mãi **Vĩnh Long**! Đã có học giả nước ngoài dùng chữ **Long Quốc** để gọi Việt Nam.

Tượng rồng

Xem tượng rồng hóa ra lại đang là một công việc khoa học nghiêm túc để trông mặt (long nhan) mà bắt hình dong (long tinh) các triều đại phong kiến Việt Nam. Theo TS. Trần Ngọc Thêm thì: “Rồng thời Hùng Vương hãy còn gần với nguyên mẫu của nó là con cá sấu. Rồng thời Lý là sự kết hợp hài hòa của cá sấu và rắn, có thân dài uốn lượn hiền từ, nhịp nhàng, tượng trưng cho sự ổn định của xã hội. Rồng thời Trần uốn lượn thoải mái, biểu tượng cho sự phát triển năng động của thời đại. Rồng thời Hồ có thân hình mập mạp cho thấy sự sung túc phồn thịnh. Rồng thời Lê có móng quắp và hình dáng dữ tợn, biểu hiện xã hội bước sang một giai đoạn khác hẳn -

giai đoạn thâm nhập mạnh mẽ của nền văn hóa Trung Hoa khi Nho giáo đã trở thành quốc giáo. Rồng thời Mạc với cách uốn khúc tùy tiện, hình dung chắp vá, cho thấy một thời kỳ hỗn độn, phân biệt, tranh chấp liên miên. Rồng thời Nguyễn có hình dáng hung dữ, biểu tượng cho thời kỳ Nho giáo trở lại địa vị quốc giáo. Giữa thời Lê với thời Nguyễn, rồng Lê có cái hung hãn của một thực lực sức mạnh từ bên trong, còn rồng thời Nguyễn thì thiên về dọa nạt bên ngoài - cái hung hãn của thời kỳ Nho

Rồng trong tranh dân gian làng Hồ

giáo đi vào suy thoái”.

Xứ rồng

Nếu gọi Việt Nam là Long Quốc thì Huế là xứ rồng. Đếm cho đủ rồng đắp, rồng chạm, rồng lồng, rồng đúc, rồng vẽ... thì Huế có hàng nghìn đơn vị tác phẩm rồng. Rồng là biểu tượng của vua, cho nên đất Huế thần kinh nhiều rồng là điều dễ hiểu. Trong số nghìn kia, phải mỗi cỗ mà chiêm ngưỡng là bức bích họa *Long ẩn vân* vẽ trên trần gian điện thờ vua Khải Định rộng, dài một chiều 5m một chiều 7m. Để thực hiện bức tranh 35m² với chín con rồng thoát ẩn thoát hiện, họa sĩ Trần Văn Tánh phải nằm ngửa trên giá treo mà vẽ cả năm trời. Bức tranh đã 70 tuổi mà vẫn tươi màu. Chỉ tiếc trần thì rộng, từ sàn lên trần lại thấp, cho nên chưa máy ảnh nào chụp một lần mà hết được bức tranh.

Những con rồng hái được

Không vẽ lên tường, không khắc vào gỗ, cô giáo Võ Thị Quỳnh, trường

Rồng vàng kết bằng trái cà vú dê

Quốc học Huế, hái hoa mà kết rồng. Tranh rồng kết bằng hoa đã được triển lãm ngoài Hà Nội. Về bức tranh rồng của mình, cô giáo Quỳnh kể: “Tìm được bông hoa hoàng anh, tôi đã có vô số vảy rồng vàng, thứ vảy cánh hoa mà nhựa sống dợn thành sóng. Nhụy hoa hoàng anh thành móng rồng, nét đã sắc, lại sẫm màu như chân rồng mới bám vào đất mẹ. Khó nhất lại là sợi râu rồng nhưng rồi cũng làm được. Râu ngô làm lõi, cánh hoa chuối làm đường viền, râu rồng trong tranh vừa cứng cáp quyền uy, vừa lung linh huyền thoại. Rồng đã thành hình, muốn nó bay lên phải có một trời mây, phải có thứ lá hai mặt khác màu. Tôi tìm thấy thứ lá ấy trên đỉnh đèo Hải Vân và cho tới bây giờ vẫn chưa biết tên lá”. Cũng một thứ rồng “hái” từ thiên nhiên, mấy năm gần đây, ở chợ hoa TP. Hồ Chí Minh đã thấy xuất hiện rồng vàng kết bằng hàng trăm, hàng ngàn trái cà vú dê. Có đôi rồng vàng như thế bày trước cửa đón chào năm mới, tưởng có thể vắt thời gian ra tài ra lộc.

Những vị thuốc rồng

Rồng là con vật huyền thoại, các vị thuốc rồng cũng huyền thoại ăn theo. Nhiều khi mua thuốc rồng về, lột cái bao

bì huyền thoại, bóc trần vị thuốc, không khỏi bật cười. *Phục long can* - gan con rồng lấy được lúc nó đang nằm ngủ - là vị thuốc chế từ... đất giữa lòng bếp, chữa chứng nôn oẹ của phụ nữ có thai! *Ô long vĩ* - đuôi rồng đen - chế từ... bồ hóng dính vào màng nhện trên những bếp đun bằng củi, bằng rơm rạ, có thể cầm máu, sát trùng! *Long não* - óc rồng - nhựa

Rồng đồ chơi dân gian

Rồng biển trong truyền thuyết phương Tây

cây long não dùng xoa bóp chữa đau nhức, thấp khớp! *Long y* - áo rồng - xác con rắn lột, có thể dùng cắt cơn co giật của con nít, cũng có thể trị ghẻ lở! Nổi tiếng nhất là vị thuốc dùng nguyên con rồng: *địa long* - rồng đất - con giun. Vị thuốc này đến dân sâm xứ Cao Ly cũng cho là thuốc bổ, cũng đã nấu cháo làm thực dược... Thuốc này vào tay lương y Nguyễn An Định - trưởng nam nhà yêu nước Nguyễn An Ninh - được gia thêm đậu xanh, đậu đen và rau ngót để thành bài *thần dược cứu mệnh* chữa lành được người đã bán thân bất toại.

Công viên rồng

Có thể gọi công viên Suối Tiên TP. Hồ Chí Minh bằng cái tên như thế vì ở đây có con rồng bê tông cốt thép lớn nhất Đông Nam Á do kiến trúc sư Ngô Xuân Lai thiết kế xây dựng với kinh phí 1,5 tỉ đồng. Đó là một công trình kiến trúc, một con rồng dài 400m, với đường kính thân rồng hơn 3m. Bước qua miệng rồng, bạn được vào một bảo tàng "bụng rồng" với các phù điêu thể hiện chiều dài 4.000 năm lịch sử dân tộc để rồi từ khi đuôi rồng chui ra, bạn sững sờ thấy một trăm trứng rồng kết chuỗi, những trứng mình lại mới được sinh ra một lần nữa. Quấn tụ quanh rồng mẹ vĩ đại kia là những rồng con được mọc lên từ đất, cuộn sóng lá dài mười mười lăm mét. Đó là rồng được tạo dáng từ những gốc mai chiếu thủy, xanh mướt quanh năm và vào mùa xuân lại nở hoa trắng biếc từ *thanh long* thành *bạch long* đón khách.

Thú chơi rồng tre

Trúc tre do có mấu, có mắt xù xì, ngay trong tự nhiên đã có dáng rồng. Chính Nguyễn Trãi đã nói ra điều này trong Quốc Âm thi tập: *Từ thuở hóa rồng càng lạ nữa*. Sau này, Nguyễn Ái Quốc viết vở *Con rồng tre*, từng công diễn năm 1922 bên Pháp

trong ngày hội hàng năm của báo *Nhân Đạo*. Có công sưu tập những gốc tre lạ có dáng rồng là ông chủ cà phê *Tam Long quán* ở Hội An, phố cổ vừa được UNESCO công nhận là di sản văn hóa thế giới. Trong quán cà phê này có 3 con rồng gốc tre ở 3 thể khác nhau: *Ấn long*, con rồng đang phủ phục chờ thời, giấu mặt vào khúc lưng lượn sóng; *Ngọa long*, con rồng vương giả, ngẩng mặt, đưa sừng kiêu hãnh, nằm như khoe sự vững vàng của triều đại; *Vũ long*, con rồng nghệ sĩ đang múa điệu *thăng long*, cặp *long tu* vút như đôi song kiếm, lại mềm như một đôi tay vũ nữ.

Rồng hội

Các lễ hội châu Á thường có múa rồng. Lễ hội mừng TP. Hồ Chí Minh tròn 300 tuổi có con rồng của đội múa Nhơn Nghĩa Đường chiều dài đúng 300m. Hàng trăm vũ công nâng con rồng, múa theo nguyên tắc điều khiển một con rối khổng lồ, để rồng ấy hướng theo quả châu lớn trên đầu gậy của người quản long mà uốn lượn. Đêm giao thừa tết Tây năm 2000, qua màn ảnh truyền hình, cả thế giới say ngất con rồng hội Thái Lan bò dần lên đỉnh tháp để

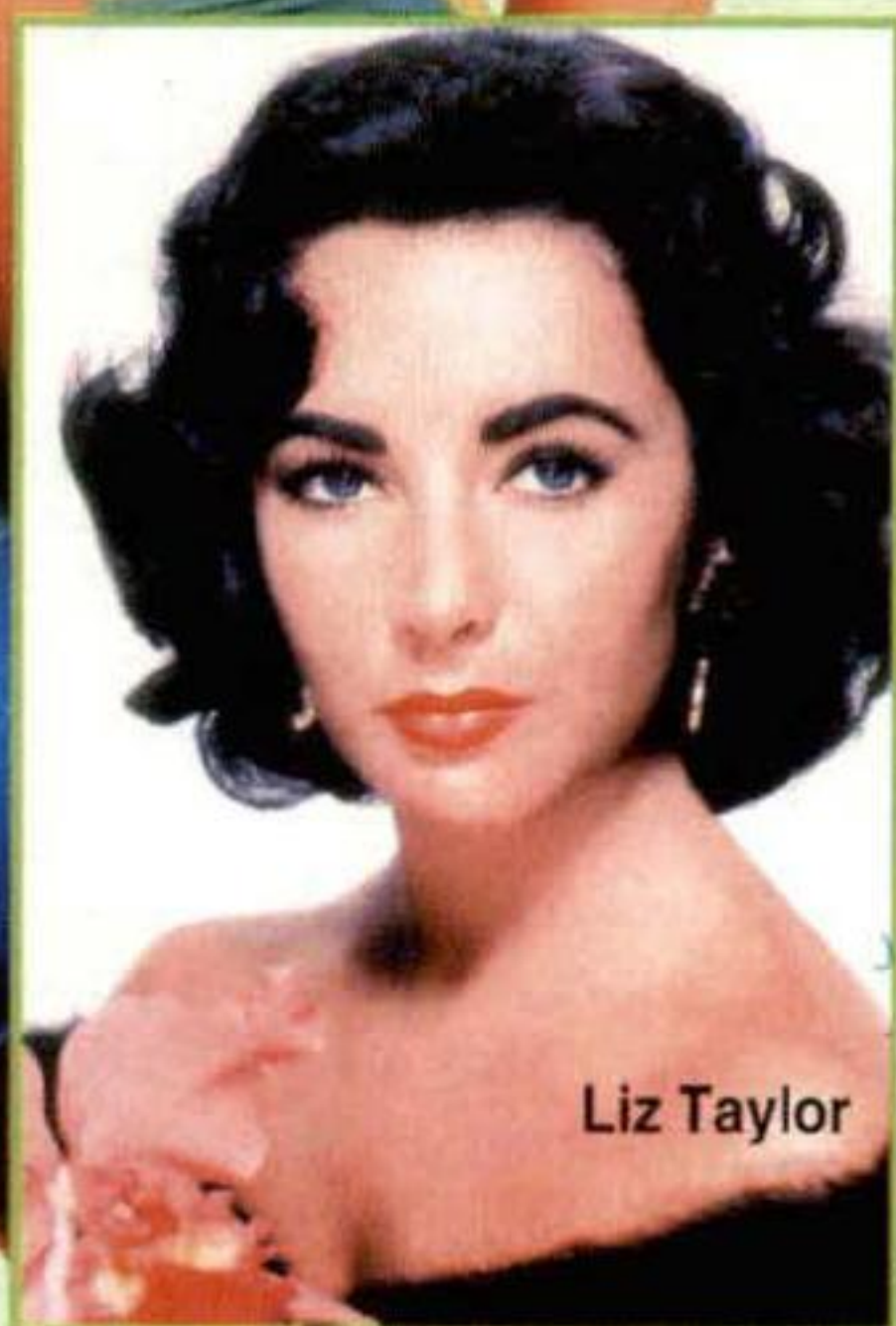
(Xem tiếp tr.112)

Những phụ nữ đẹp nhất thế kỷ

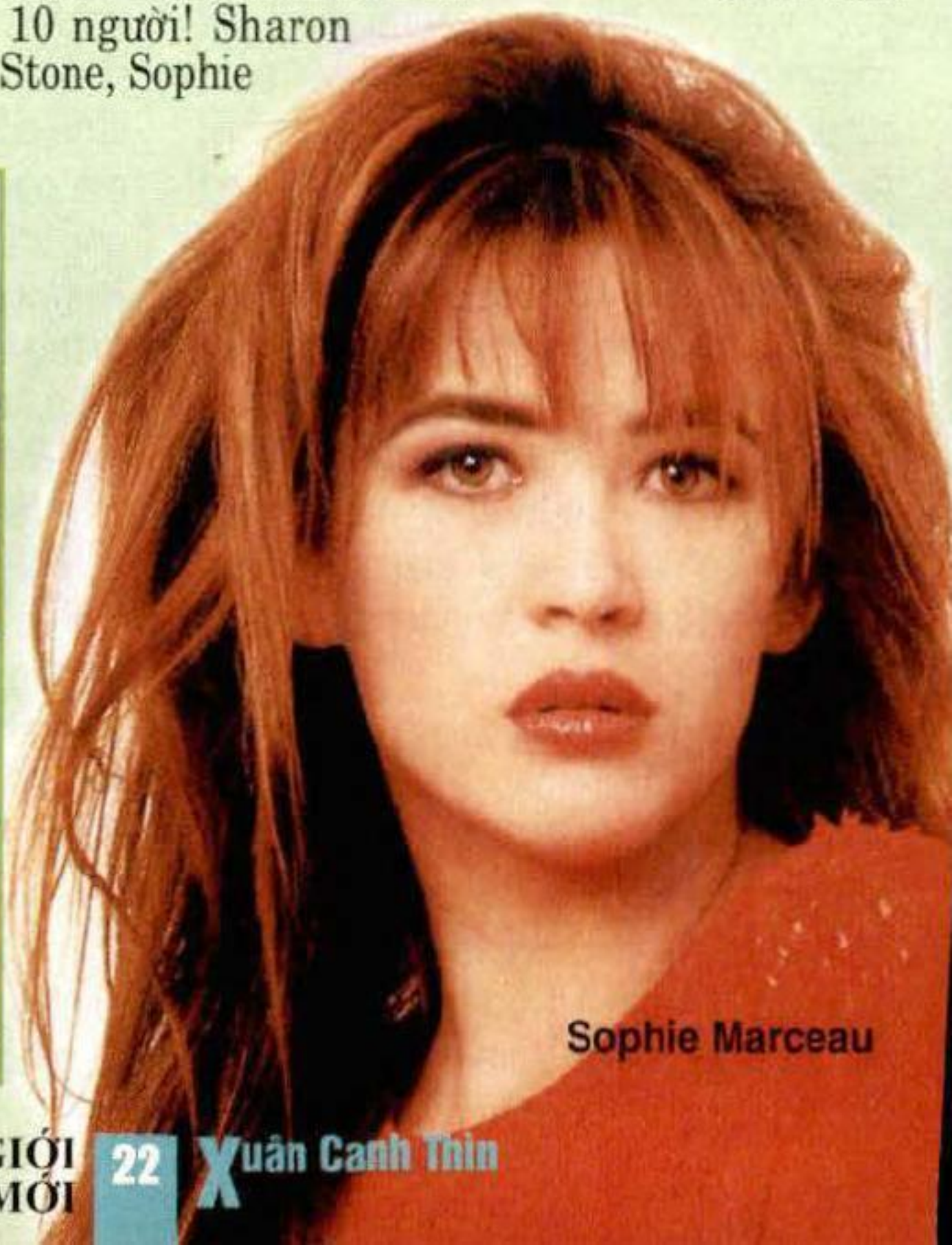
Romy Schneider và Grace Kelly tranh giành nhau vị trí ưu ái trong lòng người dân Pháp. Trong danh sách khá nhất quán này, những sự khác biệt nho nhỏ cho thấy các sắc thái bất ngờ trong xã hội tùy theo độ tuổi, khu vực cũng như khuynh hướng chính trị.

Claudia Schiffer

Cuối cùng thì mọi sự đã rõ. Giới trẻ dưới 25 tuổi đã đưa 3 siêu người mẫu vào Top Ten của họ: Laetitia Casta, Naomi Campbell và Claudia Schiffer. Ngược lại, những người trên 65 tuổi lại gạt bỏ các "cô gái ảnh bìa" này để chọn vương phi Diana hay nữ diễn viên Sophie Marceau, trong khi tầng lớp ngũ tuần vẫn ngưỡng mộ Marilyn Monroe hay Grace Kelly. Sự chọn lựa của đàn ông và phụ nữ lại bất ngờ hơn: có đến 4 tên khác nhau trên danh sách 10 người! Sharon Stone, Sophie

Liz Taylor

Sophie Marceau

Marceau, Laetitia Casta và Claudia Schiffer được các ông bình chọn, trong khi phụ nữ lại loại bỏ họ để thay thế bằng vương phi Diana, Michèle Morgan, Ava Gardner và ca sĩ Whitney Houston. Phải chăng đàn ông thích sự tinh xảo, còn phái nữ lại mến mộ nét giản dị?

Paris chọn Ava Gardner và Laetitia Casta, còn nông thôn nhắm đến vương phi Diana và diễn viên huyền thoại Catherine Deneuve.

Sự khác biệt rõ nét nhất là trong giới chính trị. Nhận định đầu tiên: cánh hữu chấm điểm rất cao cho các phụ nữ

mà họ ái mộ. Romy Schneider đứng thứ nhì trong danh sách của cánh hữu với 8,15 điểm, cao hơn cả người đứng nhất trong danh sách của cánh tả (7,85 điểm). Vương phi Diana chỉ có mặt trong danh sách của cánh hữu, nhưng điều này không có nghĩa là cánh tả chẳng thích vương quyền: họ vẫn châm Grace Kelly và Romy Schneider.

Nhưng người Pháp cũng tỏ ra khá thống nhất với một gương mặt mang màu sắc huyền thoại không kém: Liz Taylor. Dù đã "phị" ra và qua nhiều năm nghiện rượu, Liz vẫn tỏ ra xứng đáng là "nữ hoàng Cléopâtre"

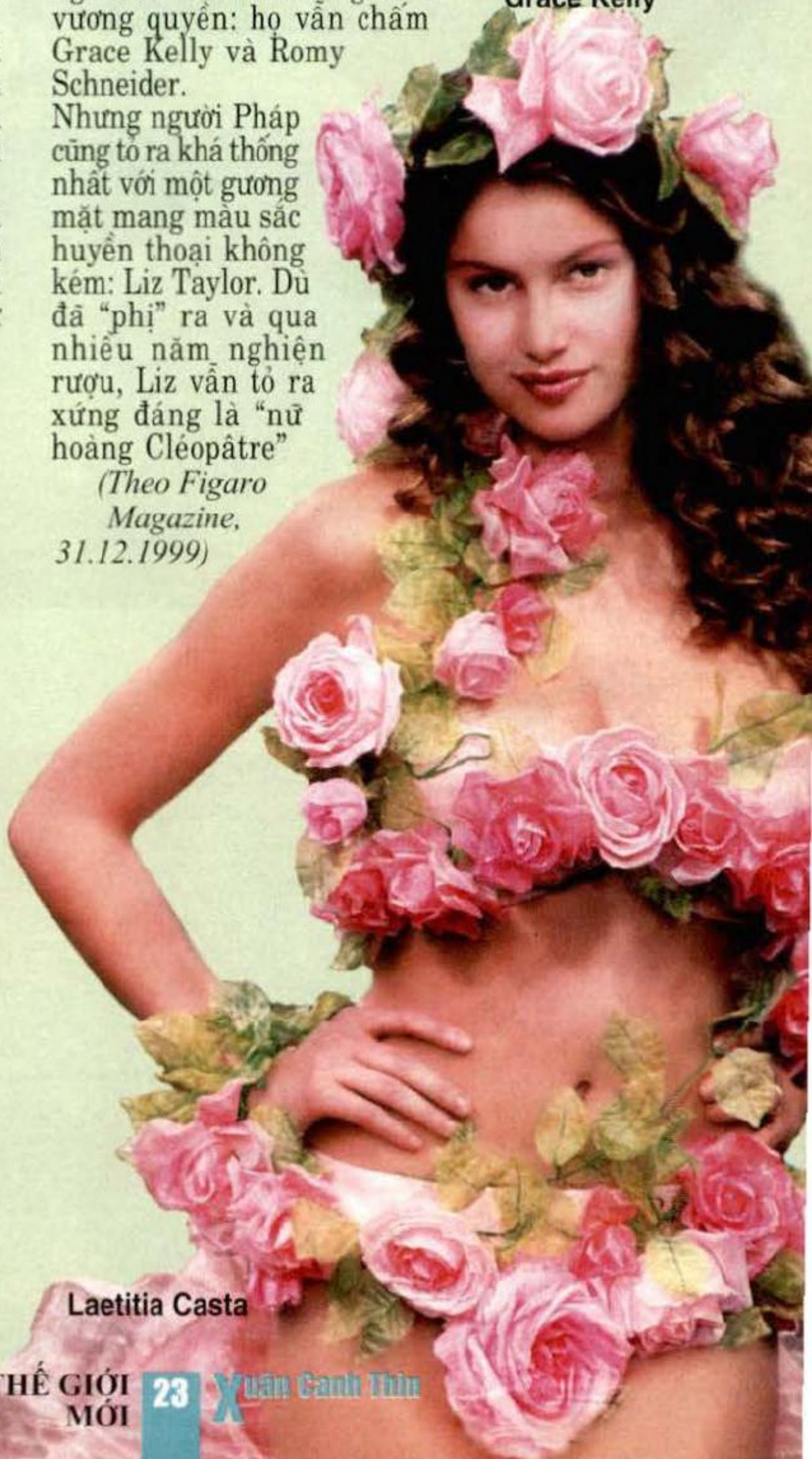
(Theo Figaro Magazine, 31.12.1999)

Grace Kelly

Sharon Stone

Laetitia Casta

Ảnh là ngày xuân

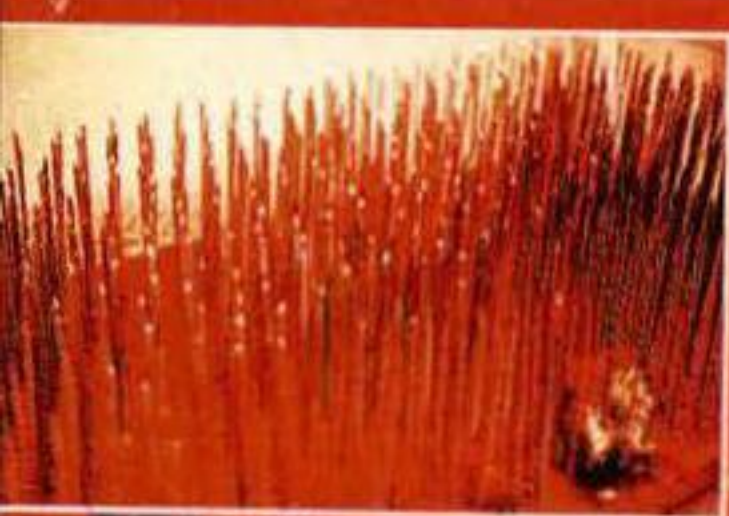
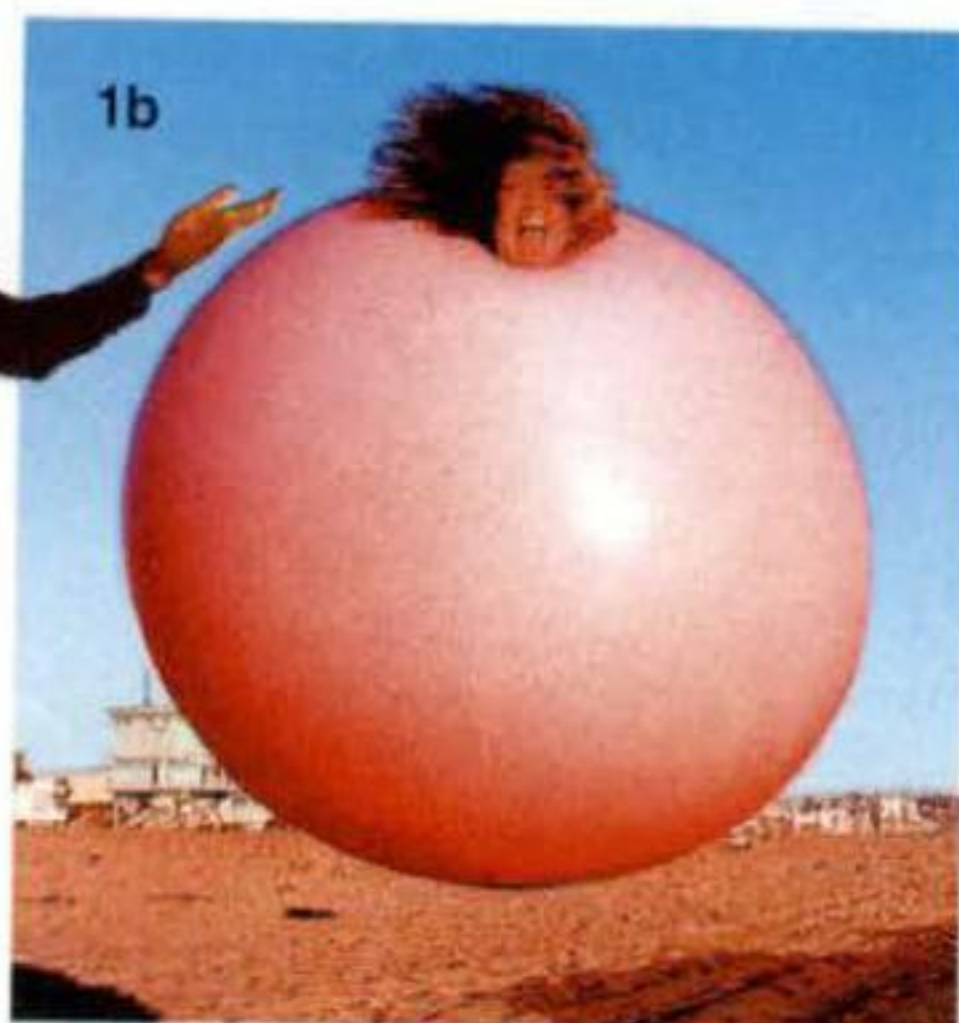
HOÀNG YẾN

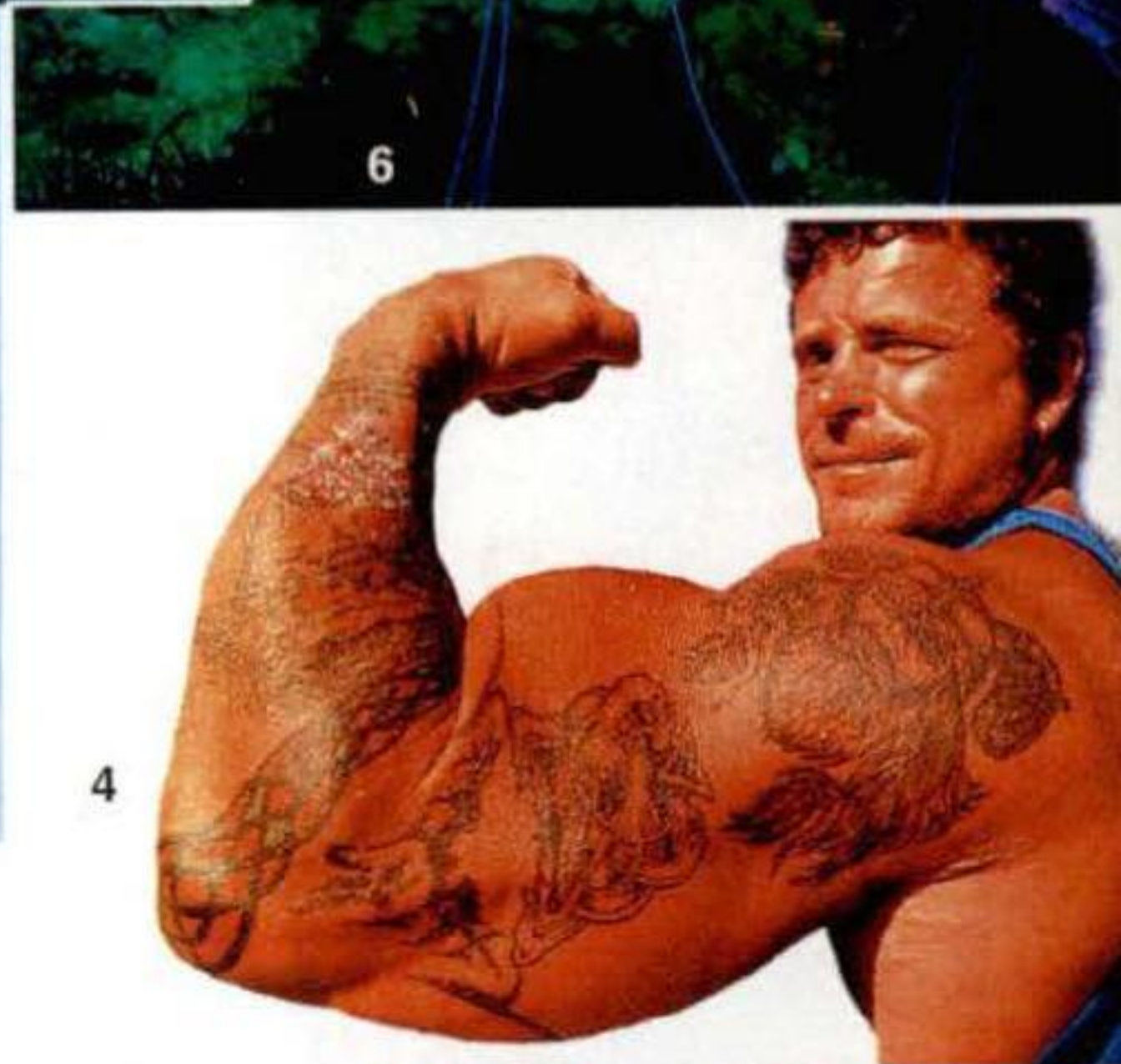
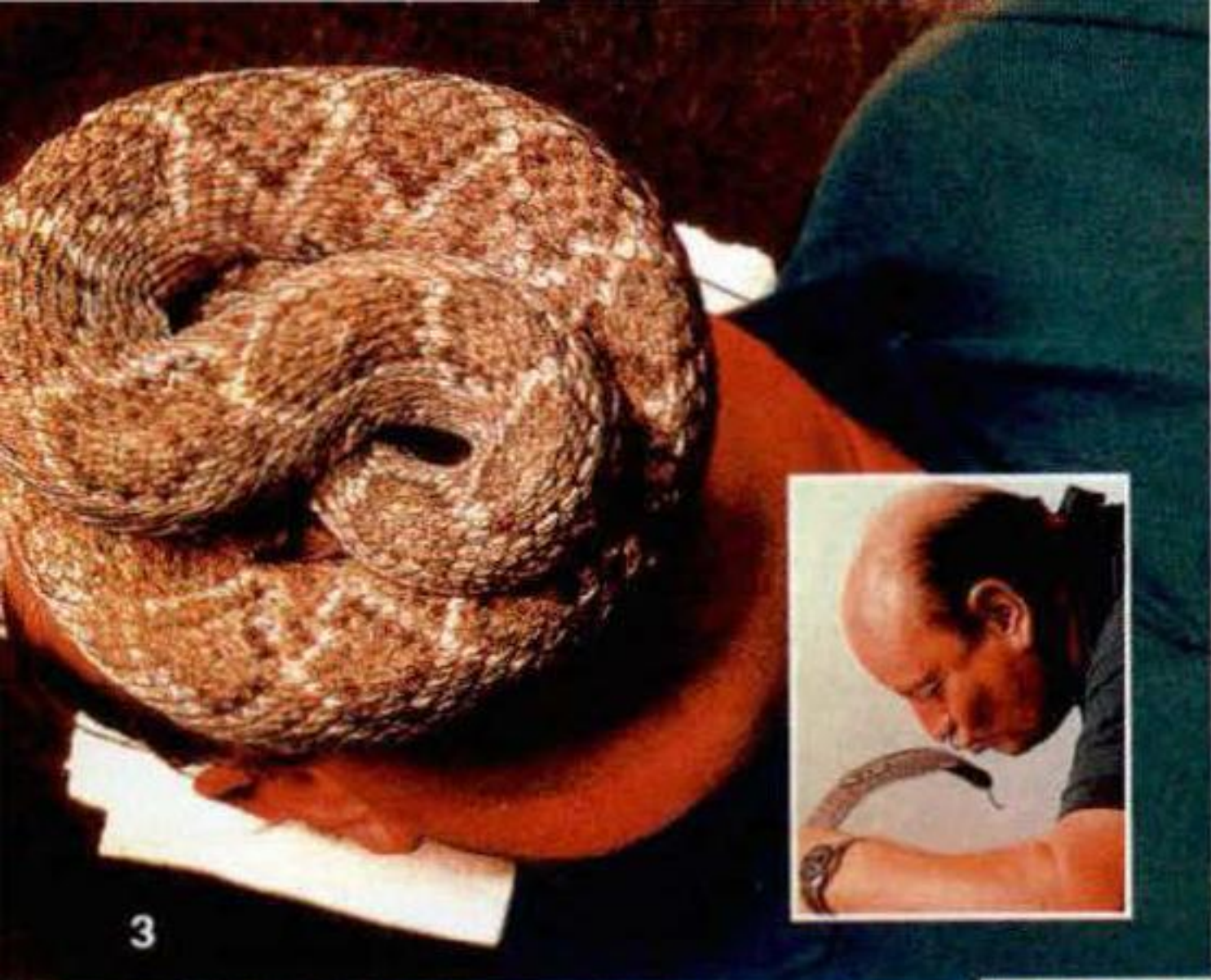
Anh chàng Hitler Gitter là một người thích đùa và được dân Texas (Mỹ) gọi là *người kẹo cao su*. Theo lời H. Gitter thì anh có nhiều loại kẹo cao su được tạo từ những chất đặc biệt (?). Tại lễ hội những điều kỳ quặc diễn ra ở Broadway, H. Gitter

đã làm khán giả sửng sốt khi chui tọt vào một bong bóng kẹo cao su khổng lồ (ảnh 1b) và sau đó chui đầu vào quả bóng này để làm người sao Hỏa. (ảnh 1a) Cũng trong lễ hội Broadway này, anh William được mệnh danh là *người thép*. Cái

thùng gỗ để trên bụng anh nặng đến 120kg. Bất cứ khán giả nào muốn đều có thể cầm búa phang thật lực lên thùng gỗ. Bàn chông dưới lưng William trông có vẻ rất... êm ái. (ảnh 2)

♦ Tiếp theo là *người rắn* Jackie Bibby, anh chàng thích nô đùa với rắn hổ mang chúa và rắn đuôi chuông. Trong ảnh 3, Jackie đang cho một con rắn đuôi chuông cuộn tròn trên mặt và đang đặt một nụ hôn nồng nàn lên đầu một con hổ mang chúa.

Sách kỷ lục Guinness và chương trình truyền hình *Kỷ lục thế giới* chưa hề cho biết Jackie đã có lần nào sùi bọt mép chưa!

♦ Ấn tượng của ảnh 4 tất nhiên là vòng bắp tay "kinh hãi" của George Olson: 57cm. Xin đừng quên rằng diễn viên cơ bắp Arnold Schwarzenegger của Mỹ chính thức vào sách Guinness cũng chỉ với vòng bắp tay 56cm. Olson còn là chủ của "gia đình khỏe nhất thế giới".

♦ Ảnh 5 là một trò giải khuây kỳ dị của anh chàng Christopher, cư dân Ohio (Mỹ). Anh tạo 4 hình nộm to như người thật rồi buộc dính chúng vào người. Khi Christopher giơ tay, đá chân, cả 4 cũng làm theo. Chẳng hiểu anh chàng có cảm giác ra sao khi di chuyển trong tư thế cực kỳ khó khăn này?

♦ Thoạt trông ảnh 6, chắc bạn không thể ngờ rằng đó là những con sứa *Pelagia*

8

9

đó là những con sứa *Pelagia Noctiluca* đang tràn ngập một số vùng bờ biển nước Pháp. Các nhà hải dương học không hiểu tại sao chúng lại đổ xô về đây như vậy, chỉ biết rằng ít ra, chúng cũng cung cấp được một cảnh quan hiếm có.

♦ Gương mặt “tang thương” trong ảnh 7 là của một cô gái Ấn Độ tham gia lễ hội cầu thần Krishna ở thành phố Barsana (Ấn Độ). Đây là dịp để nam thanh nữ tú ném cà chua và phẩm màu vào nhau đến chán chê mê mải.

♦ Hình vẽ kỳ dị trong ảnh 8 chính là một dự án táo bạo của các kỹ sư thuộc Hiệp hội *US Myriads Technologies* (Mỹ). Đó là một thành phố nổi mang tên *Atlantis*.

Điện của thành phố này được tạo ra từ lực va đập của sóng biển. Theo các kỹ sư, đây là cách tận dụng “sức lực dư thừa” của biển cả và giải quyết nạn nhân mãn.

♦ “Nhân vật” trong ảnh 9 là người hay máy? Xin thưa là robot chính hiệu, mang tên Tess. Robot Tess cao 15m, có cấu tạo bên trong y hệt cơ thể người để phục vụ công tác nghiên cứu và giảng dạy tại Trung tâm khoa học California (Mỹ). Quan sát nó, người ta có thể hiểu hoạt động của bộ não, nhịp tim, phổi, chớp mắt và đặc biệt là hệ thần kinh.

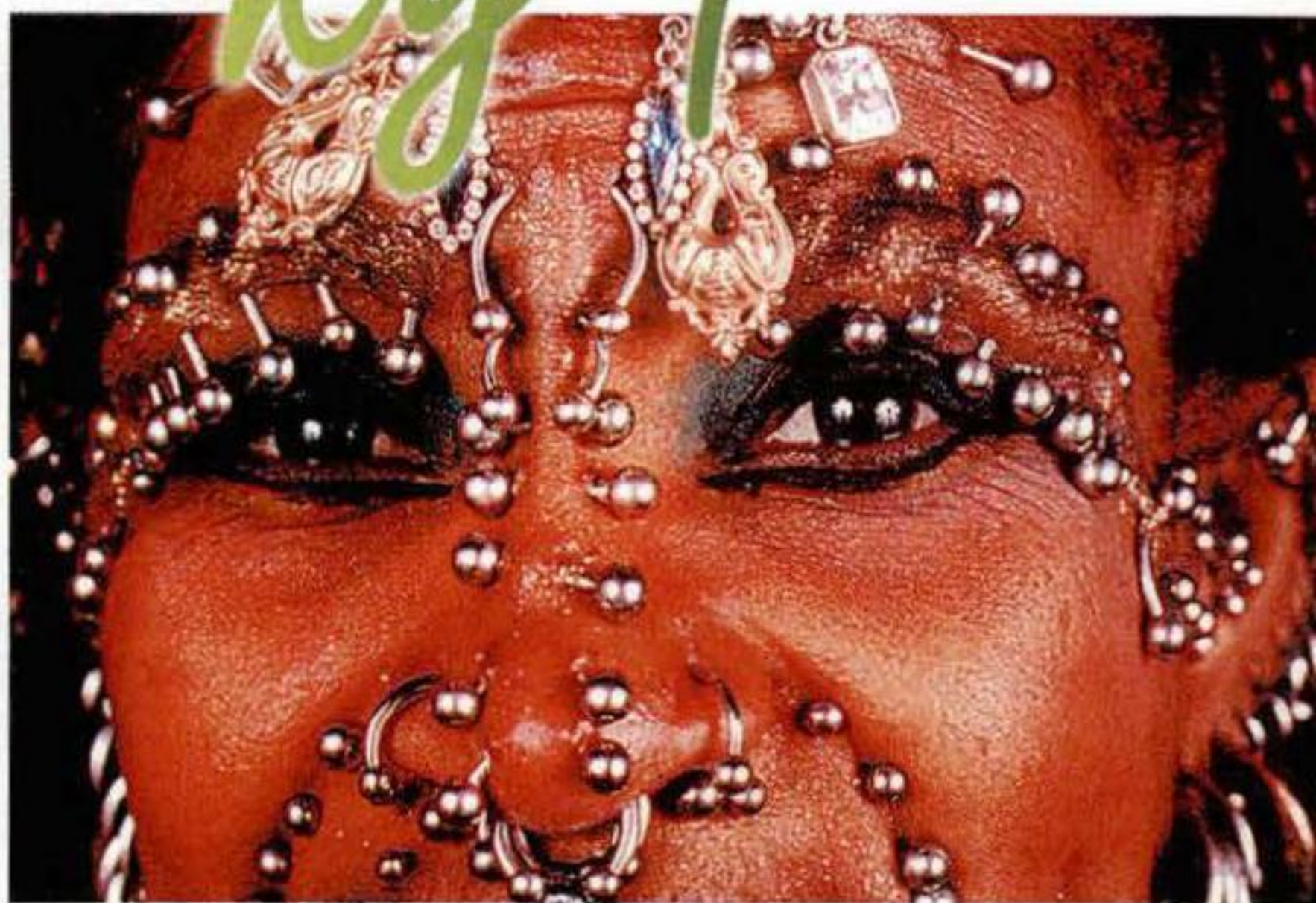
♦ Ảnh 10 là ý tưởng đón mừng thiên niên kỷ mới dưới lòng đại dương. Đây là tác phẩm vẽ bằng máy tính của họa sĩ Claude Augé (Bỉ) tại liên hoan “Con người và đại dương qua nghệ thuật”, được tổ chức ở Paris vào tháng 10-1999. ■

10

THÚ CHƠI

Kỳ quái

Thích đeo khoen: hãy coi chừng!

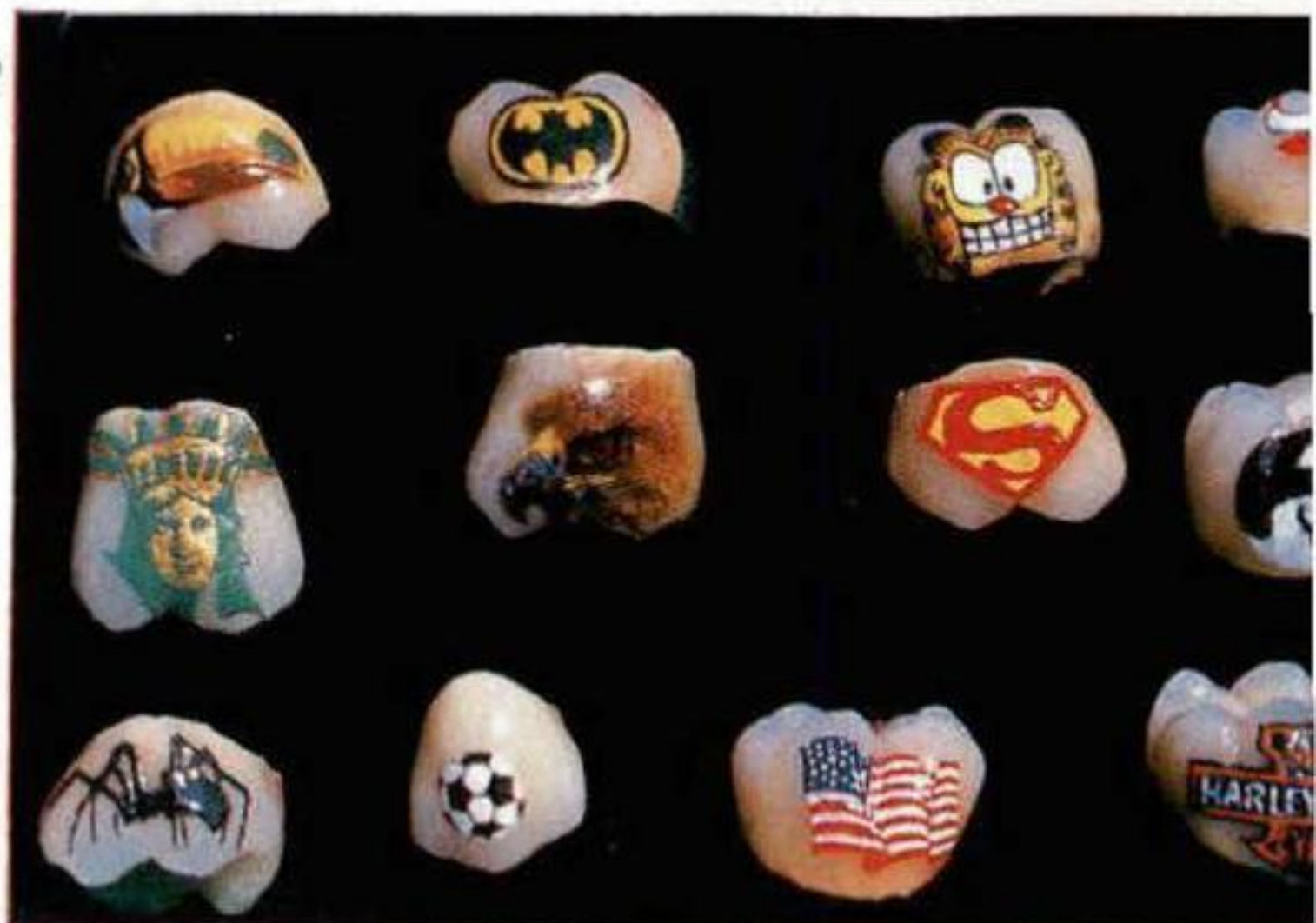
Trong năm 1999, Elaine Davidson được ghi tên vào Sách kỷ lục Guinness với danh hiệu *Người phụ nữ đeo khoen nhiều nhất thế giới* (ảnh 1). Đến nay, bà đã xuyên hơn 200 lỗ trên gương mặt và 20 lỗ trên lưỡi cũng như miệng để xỏ khoen. Trong các nước phương Tây, đeo khoen đã trở thành hiện tượng xã hội phổ biến sau khi một số nhân vật nổi tiếng như người mẫu Carla Bruni (đeo khoen nơi rốn) hoặc vận động viên Eunice Barber (móc khoen vào mũi) chạy theo một trào lưu đeo khoen. Trước đây, giới y học đã lên tiếng cảnh báo rằng chọc thủng da để xuyên vật lạ vào có thể gây nhiễm trùng cục bộ, hoặc xuyên da trong điều kiện vệ sinh không bảo đảm sẽ

tạo cơ hội lan nhiễm HIV và virus viêm gan siêu vi B. Gần đây, tạp chí *Tai biến và y học cấp cứu* của Anh số tháng 11-1999 đã đăng công trình nghiên cứu của nhóm bác sĩ Bệnh viện Stafford (Anh) cho thấy tác hại khôn lường của một trào lưu đeo khoen. Bác sĩ Rakesh Khanna thuộc nhóm nghiên cứu nhận thấy gần 1/3 số người thích đeo khoen bị chảy máu, nhiễm trùng hoặc phù nề. Trong trường hợp cần phải rút đinh hoặc khoen ra khỏi cơ thể, 22 bác sĩ cấp cứu trong số 28 vị được hỏi không biết cách làm an toàn. Trường hợp cần rút khoen vẫn thường xảy ra mỗi khi phải chụp X quang. Thí dụ nếu giữ khoen ở lưỡi, ảnh chụp X quang vùng cổ không thể rõ ràng được. Ở Pháp, bác sĩ Bernard Accoyer - thị trưởng

Annecy - quá bức xúc đã chính thức gửi thư cho chính phủ đề nghị quan tâm đến hiện tượng viêm nhiễm cục bộ hoặc khu vực nơi người tập tành đeo khoen và có biện pháp thông tin cho giới trẻ biết. Hiện nay, Cơ quan Truyền máu quốc gia Pháp không nhận máu hiến của những người đã đeo khoen trong vòng 6 tháng trước khi hiến máu.

Album ảnh trên răng

Đầu thập niên 1990, các ban nhạc rap ở California (Mỹ) là những người đầu tiên chơi một mang răng giả có vẽ hình. Có người chơi nguyên hàm răng giả màu ánh thép trông cứ như hàm răng sắt. Lại có người khác thích tô điểm thêm cho hàm nhai vài chiếc răng bằng vàng hoặc kim cương. Ở California, bác sĩ chuyên về răng giả Ron Grant có tài vẽ chân dung tổng thống, biểu tượng, súc vật trên răng cho khách hàng với tiền công 200 đôla (ảnh 2). Ở Pháp, một chơi hình vẽ trên răng ít phổ biến hơn. Đầu năm 1999, họa sĩ Jean Chauvot đã mở cửa hiệu tại khu Montparnasse, Paris, chuyên cung cấp dịch vụ vẽ, khắc hoặc đổ khuôn hình ảnh mà khách hàng muốn giữ làm kỷ niệm... trên răng (ảnh 3).

Tiền công mỗi chiếc răng là 45 đôla.

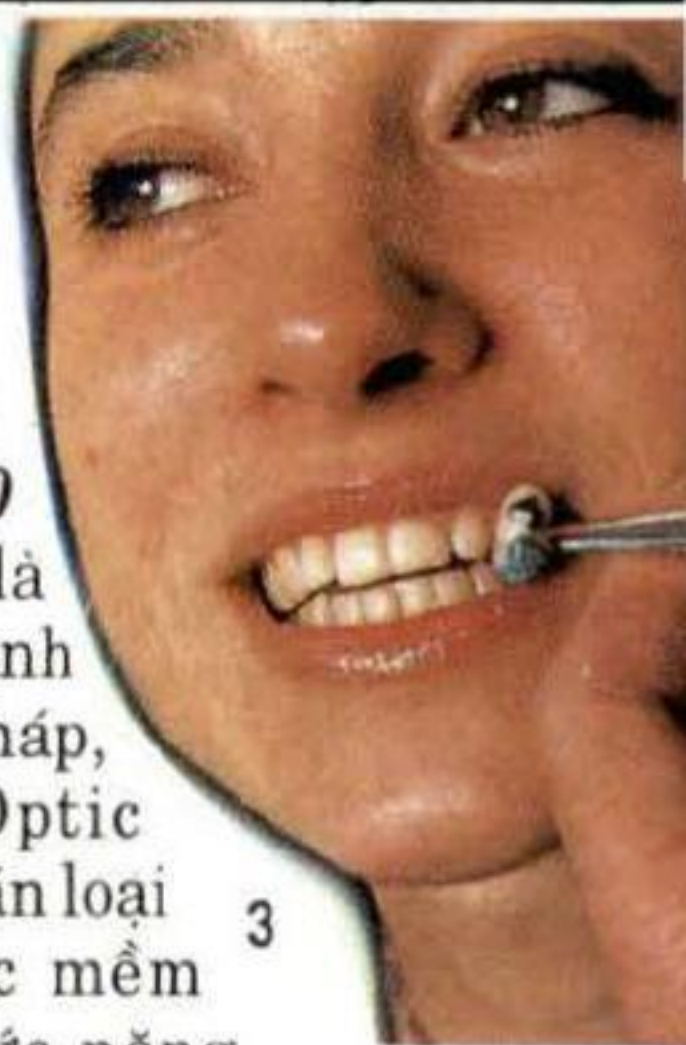
Kính tiếp xúc năm 2000

Năm 2000 là cơ hội kinh doanh tuyệt vời. Ở Pháp, cửa hàng Optic 2000 đã bày bán loại kính tiếp xúc mềm (không có chức năng điều chỉnh thị giác) có vẽ con số 2000 (ảnh 4). Kính có hai loại: trắng trên nền xanh và xanh trên nền trắng. Giá kính hơn 29 đôla.

Thời trang... da

Môn hội họa trên cơ thể đang dần dần phát triển mà

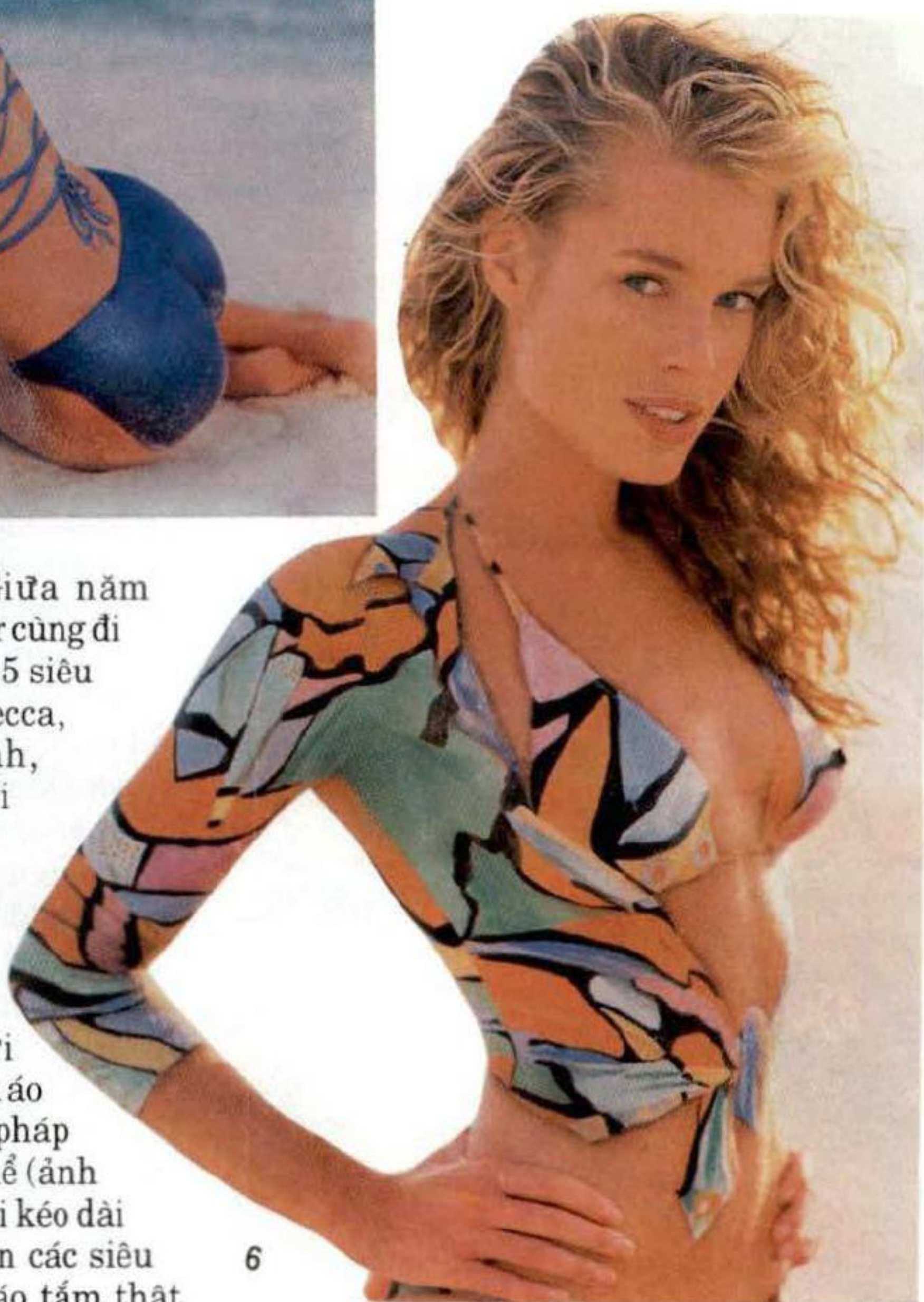
Joanne Gair là một trong những tay siêu hạng. Nữ nghệ sĩ người New Zealand này bắt đầu nổi danh từ lúc hóa trang cho cơ thể nữ diễn viên Demi Moore mang bụng bầu to đùng xuất hiện trên trang bìa tạp chí *Vanity*

5

Fair của Mỹ. Giữa năm 1999, Joanne Gair cùng đi với hai “đệ tử” và 5 siêu người mẫu Rebecca, Daniela, Sarah, Michelle, Heidi đến bãi biển Necker trong quần đảo Vierge thuộc Anh để thực hiện bộ sưu tập thời trang gồm 13 kiểu áo tắm theo phương pháp hội họa trên cơ thể (ảnh 5 và 6). Chuyến đi kéo dài 14 ngày. Đầu tiên các siêu người mẫu mặc áo tắm thật để chụp ảnh. Sau đó, Joanne Gair nghiên cứu ảnh chụp rồi dùng bút chì phác thảo trên cơ thể người mẫu đường nét áo tắm và bắt đầu tô màu sơn trên cơ thể trần trụi của người mẫu. Điều quan trọng nhất là phải vẽ như thế nào để chiếc

6

áo tắm bằng màu sơn nổi như hình ảnh thật 3 chiều. Phải mất từ 10-12 giờ mới hoàn thành xong một kiểu áo tắm bằng màu sơn trên cơ thể.

(Theo *New Look*, EDS, VSD, 1999)

Từ dân dã đến cung đình

Nhiều huyền thoại, truyền thuyết và cổ tích Việt Nam đã được thể hiện khéo léo, sinh động thông qua cánh diều. Nào trận thư hùng ác liệt giữa Sơn Tinh với Thủy Tinh, nào Thạch Sanh dũng cảm giết chằn tinh, rồi mưu trí hạ đại bàng, cứu công chúa.

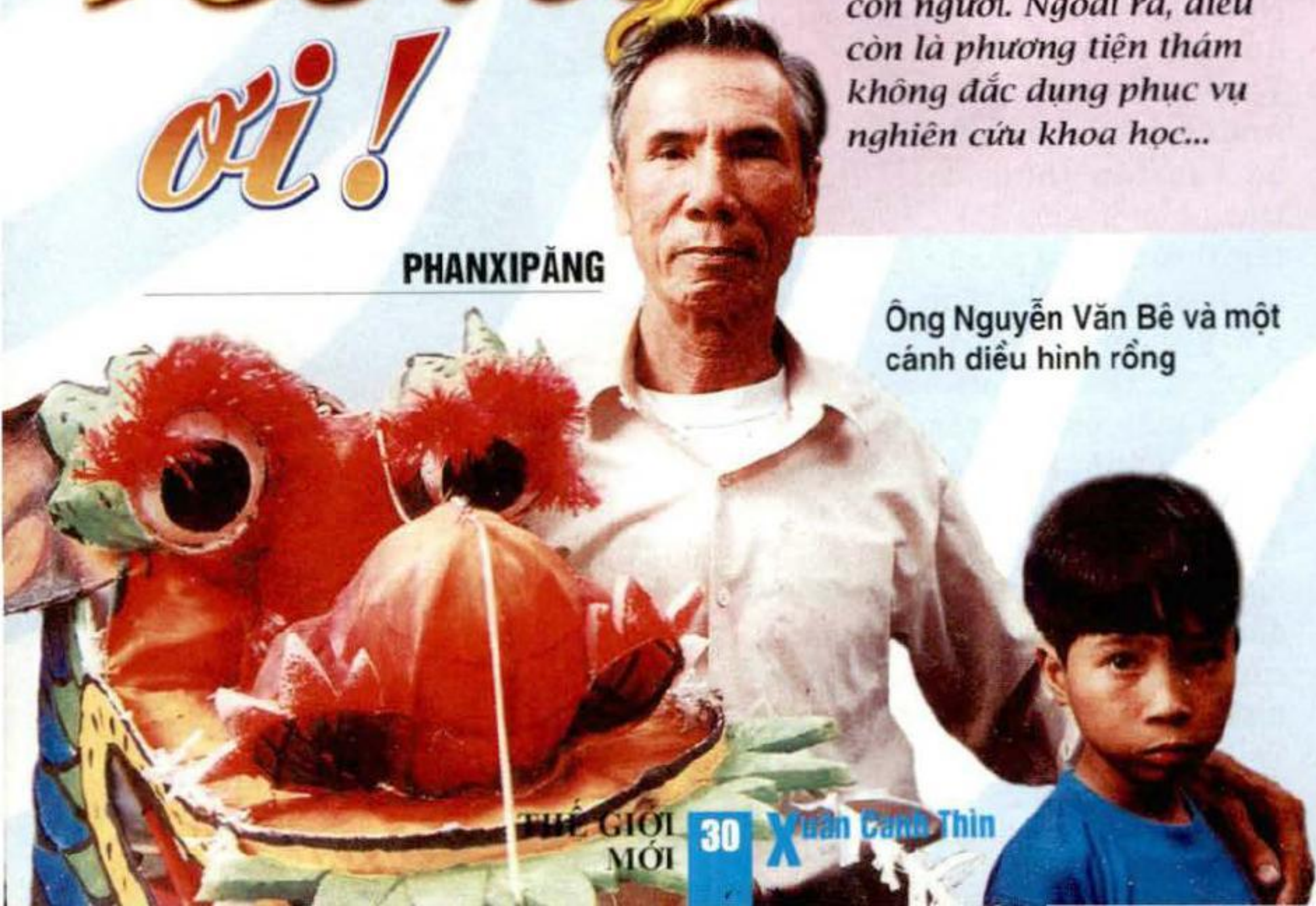
Đầu thế kỷ 20, dưới triều Bảo Đại, nhiều cuộc thi thả diều thường được Phủ Doãn Thừa Thiên tổ chức long trọng trong các dịp lễ hàng năm. Làng diều Huế còn nhắc

Bay lên Rồng ơi!

PHANXIPĂNG

Tết Nguyên đán Canh Thìn 2000, chắc chắn nhiều người ngạc nhiên thích thú nếu được tận mắt trông thấy cảnh tượng: những con rồng khổng lồ từ mặt đất cất mình vút lên cao rồi uyển chuyển uốn lượn suốt ngày giữa trời xuân lồng gió. Cảnh tượng cực kỳ ngoạn mục ấy vẫn thường diễn ra tại Ngọ Môn hoặc bên bờ sông Hương (Huế) và tại quận 7, quận 8 (TP. Hồ Chí Minh) cùng một vài địa phương khác trên đất nước ta. Thực chất, đó là những cánh diều được chế tạo theo hình dạng rồng. Không chỉ là trò chơi con trẻ, thả diều đã trở thành bộ môn nghệ thuật mang tầm quốc tế, thể hiện khát vọng tự do của con người. Ngoài ra, diều còn là phương tiện thám không đặc dụng phục vụ nghiên cứu khoa học...

Ông Nguyễn Văn Bê và một cánh diều hình rồng

tên những “cao thủ” từng cống hiến những phát minh, cải tiến nhằm nâng cao nghệ thuật chơi diều, trong đó có cả hoàng thân quốc thích: Nguyễn Văn Bân, Đoàn Chúc, Trần Văn Đông, Ứng Sùng, Ứng Hạng... Nối gót cha ông, một số nghệ nhân mê chơi diều ở Huế đã lập nên hội Cầu Phong (mong gió). Năm 1973, hội đổi tên là Thừa Phong (cưỡi gió). Tròn một thập niên sau, năm 1983, trên cơ sở hội Thừa Phong, Câu lạc bộ thả diều Huế hình thành và từ bấy đến nay đã liên tục gặt hái nhiều kết quả rất đáng phấn khởi.

Tháng 9-1994, lần đầu tiên tham dự Hội Diều quốc tế tổ chức tại Dieppe (Pháp), Câu lạc bộ diều Huế đã cử hai nghệ nhân lão thành là anh em ông Nguyễn Văn Ry (72 tuổi) và Nguyễn Văn Bê (68 tuổi) xuất dương. Kết quả: đông đảo đại biểu của 27 quốc gia tham dự đã “mê như diều đổ” lúc thưởng thức các tiết mục biểu diễn đặc sắc bởi những cánh diều được tạo tác chủ yếu bằng giấy và tre. Tiếp đó, mùa hè năm 1995, Hiệp hội Codev Việt - Pháp lại mời câu lạc bộ này sang thành phố Dordogne để thả diều truyền thống cổ đô, đồng thời dạy kỹ thuật chơi diều Việt Nam cho bạn bè nước ngoài...

Ông Nguyễn Văn Bê - chủ nhiệm Câu

Diều phượng của ông Nguyễn Văn Ry

lạc bộ diều Huế - cho biết: “Mỗi lần đưa diều mình ra nước ngoài biểu diễn, người ta phải thuê riêng cả chuyên cơ. Vì dụng cụ mang theo rất cồng kềnh, lỉnh kỉnh: tre nứa, dây nhợ, dao rựa, giấy má, vải vóc... Khách nước ngoài nức nở khen diều mình đậm đà bản sắc văn hóa dân tộc. Dạy cho họ cách làm, cách thả diều Việt, đồng thời chúng tôi tranh thủ học thêm kỹ thuật chế tạo diều của thế giới”.

Từ truyền thống đến hiện đại

Tại TP. Hồ Chí Minh, phong trào chơi diều vốn có từ lâu song thực sự bùng phát chỉ trong vòng mấy năm nay. Trên nhiều đường phố, một số tiệm tạp hóa bày bán những con diều xanh xanh đỏ đỏ, chủ yếu

làm bằng vải nylon. Không ít người bán dạo cũng đạp xe khắp hang cùng ngõ hẻm rao bán điều. Đối với đô thị này, mùa điều bắt đầu vào thời điểm cận Tết. Một tay bán điều giải thích: "Từ tháng 12 tới tháng 6 là mùa điều. Thật dễ hiểu, vì đó là mùa khô, thời tiết thuận tiện để thả điều. Đặc biệt, trong mấy ngày Tết, anh thử vô công viên Đầm Sen hoặc qua mấy đồng điều ở các quận vùng ven mà coi, trai thanh gái lịch đua nhau thả điều, vui nhộn hết sảy!".

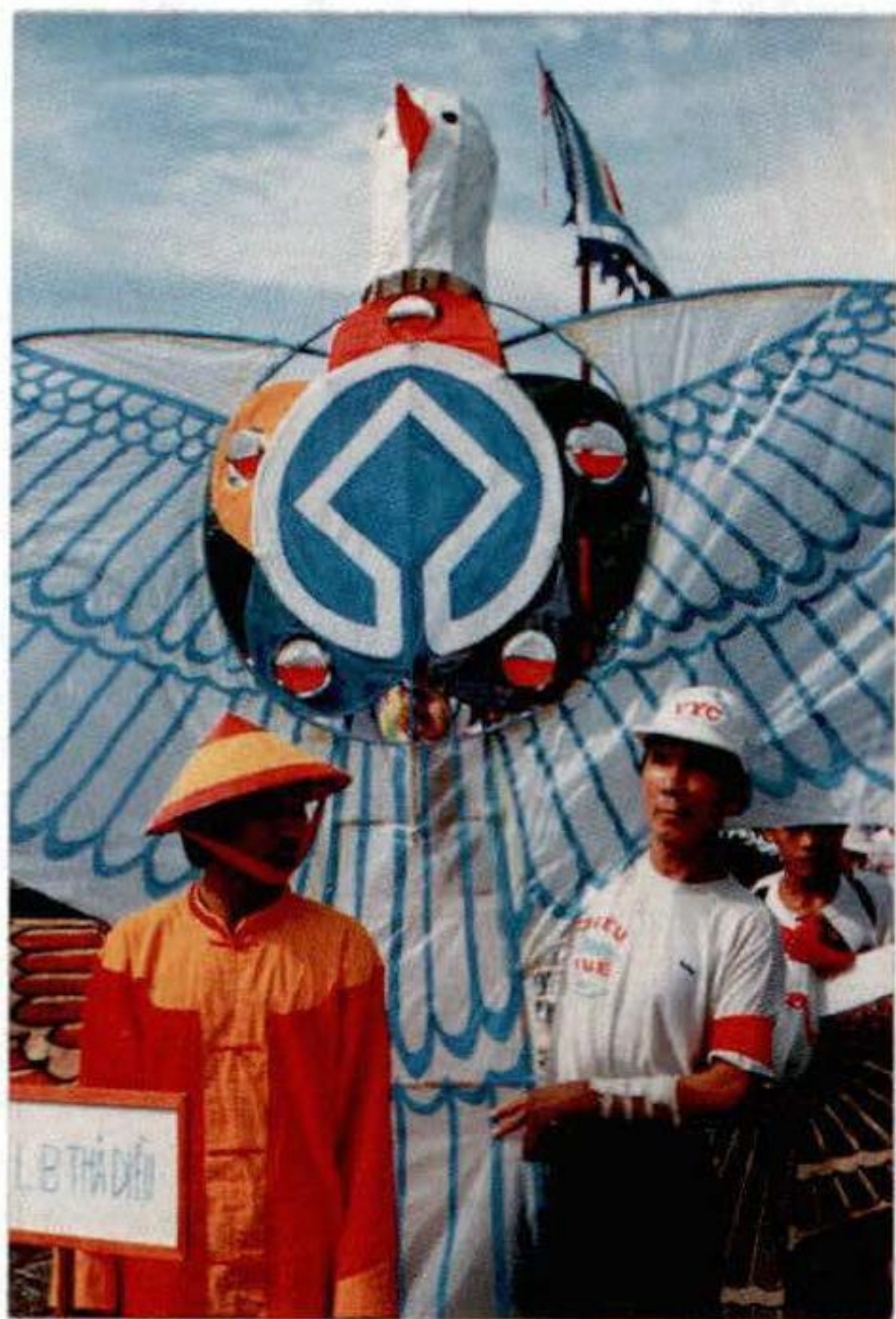
Tôi bèn tìm đến đồng điều Cầu Mới (phường 4, Q.8) và đồng điều Tân Phú (Phú Mỹ Hưng, Q.7). Thật không ngờ, cứ chiều chiều, những đồng điều này thường xuyên đông nghịt: dưới đất đông nghịt người và trên trời đông nghịt điều! Riêng các buổi chiều thứ bảy, chủ nhật hoặc ngày lễ thì mỗi đồng để có tới cả vạn người, đủ

mọi tầng lớp, độ tuổi. Ở đây, điều nhiều chủng loại được bày bán. Từ điều giấy vuông vuông "cổ điển" với cái đuôi lông thong có giá 3.000đ/con, tới điều vải và điều nhựa tạo hình cá mập, máy bay, bướm bướm, tàu vũ trụ... có giá 20.000 - 50.000đ/con. Chọn mua một con điều, thêm cuộn dây cước 3.000-5.000đ nữa, là ta có thể "thả hồn lên tận mây xanh". Không ít bạn trẻ tự biên tự diễn những mẫu điều riêng độc đáo: ngôi sao, xe đạp, mô tô... Một ít người có điều kiện còn săn tìm những con điều "siêu hiện đại" sản xuất từ Trung Quốc, Thái Lan, Singapore, Pháp, Úc, Mỹ...; nghe đâu có con giá hàng triệu đồng!

Hiện TP. Hồ Chí Minh có hơn 10 cơ sở sản xuất điều ngày càng ăn nên làm ra: Hương Giang, Thanh Bình, Ngọc Ngà...

Cơ sở Ngọc Ngà ở Q.6, gần chợ Bình Tây, chính là đơn vị tiên phong trong lĩnh vực này. Phụ trách cơ sở Ngọc Ngà là một thạc sĩ y khoa: bác sĩ Trần Văn Vàng, hiện công tác tại ĐHY Dược TP. Hồ Chí Minh. Năm 1993, trong một đợt du lịch ngắn ngày ở Đài Loan, anh mua được con điều vải hình chim, về thả rất thích. Phỏng theo, anh thử làm 5 con điều tương tự, đem vào Đầm Sen tung lên trời nhân dịp Tết Giáp Tuất 1994. Thiên hạ khoái quá, hỏi mua. Ý nghĩ sản xuất điều để kinh doanh nảy sinh trong anh từ đó. Năm 1995, BS. Vàng được cử sang Úc tu nghiệp thạc sĩ. Suốt hai năm ở đất nước bạn, anh có nhiều dịp tham gia các đại hội thả điều và "say" hàng loạt chủng loại điều mang nhiều quốc tịch.

Ứng dụng nhiều thành tựu khoa học kỹ thuật, làng điều nước

Điều Huế

ngoài liên tục chế tạo những kiểu điều độc đáo. Như điều bông (parafoil - không cần khung) do một người Mỹ là Domina Jalbert phát minh vào thập niên 1960, đã được một người Anh là Martin Lester sau này tiếp thu và tạo nên lắm con điều tuyệt vời. Như con điều được tạo dáng cặp chân người đã từng giặt giải cao ở Hội Điều 1994 tại Bangkok (Thái Lan). Ra sân, khán giả ngạc nhiên thấy nghệ nhân chỉ mang theo... hai tay trần. Nhập cuộc, nghệ nhân thò tay vào túi áo, lấy ra nhúm vải rồi tung lên. Nhúm vải phồng to dần, thành con điều bay bay, như đôi chân phụ nữ bơi trong không khí. Còn điều xoay (rotor kite) thì vận dụng hiệu ứng Magnus khiến cánh điều xoay tít trong không khí, càng xoay càng bốc cao.

Điều chơi Thái Lan đang được một số bạn trẻ hào hứng thi thố trên đồng điều ở TP. Hồ Chí Minh. Đây là loại điều thể thao có 2 lều, dây cước được tẩm keo và bột thủy tinh. Phải điều khiển điều thật khéo, thật nhanh, cắt đứt được dây điều đối thủ, mới mong giành lấy phần thắng.

Làng điều TP. Hồ Chí Minh hiện thời nổi lên tên tuổi "nhị vị cao thủ" là Hai Vân và Ba Định. Cùng ngụ trong một con hẻm trên đường Trần Đình Xu (Q.1), cả hai người cùng mê điều nên kết thân với nhau để cùng sáng tạo những mô hình điều mới lạ. Có lần, chờ trận cầu "nảy lửa" tranh giải quốc gia sắp diễn ra, đông đặc khán giả trên sân vận động Thống Nhất được một phen bất ngờ thích thú: giữa bầu trời bỗng xuất hiện chiếc cúp to dùng vàng chóa. Đó là cánh điều mà hai anh lễ mễ khuân đến để thả lên nhằm cổ động cho đội bóng Cảng Sài Gòn. Còn trong chương trình truyền hình đầu năm 2000, tivi phát trường đoạn cánh điều no gió mang biểu tượng Vietnam Airlines, hẳn nhiều bạn đọc đã xem? Đó cũng là điều do anh Vân và

anh Định chế tác, được thả tại bãi biển Nha Trang, nhằm quảng cáo cho Hãng hàng không Việt Nam nhân dịp đón chào thiên niên kỷ mới.

Tôi đã mấy lần theo vợ chồng anh Vân và anh Định đến đồng điều Cầu Mới xem họ trở tài. Thoáng thấy điều của các nghệ nhân này xuất hiện, lập tức bao nhiêu điều xoàng xoàng của thiên hạ lo dạt ra tứ phía! Điều của hai anh đều thuộc loại khổng lồ, các điều khác nếu chẳng chịu "núp bóng" thì chắc chắn bị "băng" (đứt dây) lúc nào không rõ. Kìa xem! Điều quốc kỳ của hai anh có diện tích xấp xỉ 3m² và cân nặng hơn 1,5kg; phải 3 người chạy mướt mồ hôi thì điều mới bay lên nổi. Điều đàn - biến thể của "Vietnamese kite" thuần chủng - gồm 1 điều mẹ kéo theo cả dây 72 điều con, đòi hỏi 5 người hợp sức nhịp nhàng thì đàn điều mới dung dăng dung dẻ trên trời. Điều rít - một "motif" phỏng theo Trung Quốc - hiện là món "tuyệt chiêu" của anh Vân và anh Định, muốn bỗng vào không trung phải cần cả tốp 6-9 "vận động viên" vì toàn bộ đàn điều rít dài tới 30m. Điều "độc" này thường được thả cao 150m bằng dây cước ϕ 30mm. Đặc biệt, đến lúc trời sụp tối, thiên hạ lo thu điều về thì điều các anh vẫn "bay lả bay la" và... chớp sáng. Đâu chỉ phát sáng, điều còn phát... nhạc nữa. Nhạc disco, jazz, rap hoặc rock n'roll tùy ý chủ nhân. Hóa ra các anh gắn sẵn hệ thống vi mạch tích hợp (IC) trên cánh điều, lúc cần thì điều khiển từ xa bằng remote. Điều thời đại điện tử có khác!

Nhà vật lý người Mỹ Benjamin Franklin (1706-1790) khám phá được bí ẩn của sét và phát minh ra cột thu lôi chính nhờ chơi điều. Lợi dụng cánh điều, năm 1888, một người Pháp là Arthur Battut đã chụp thành công bức không ảnh đầu tiên. Qua nhiều thế kỷ, dù bao thiết bị kỹ thuật tối

tân đã ra đời, song đối với công tác nghiên cứu khoa học thì điều vẫn là phương tiện đắc dụng để khảo sát từ trường, đo nhiệt độ, độ ẩm và áp suất không khí, thăm dò mật độ khí ozone, điều tra tập tính sinh học một số loài động vật... Với những vật liệu công nghệ cao như màng polyester, aramide, polyéthylène, polymère tinh thể lỏng..., điều hiện đại có thể vượt qua độ cao kỷ lục 9.740m (lập năm 1919) và có thể bay liên tục nhiều tháng liền.

Vấn đề khác rất đáng lưu ý đối với người chơi điều và cũng là vấn đề mà xã hội đang phập phồng lo lắng là các biện pháp an toàn quanh con điều. Đã xảy ra bao sự cố vì điều vướng dây điện thoại hoặc chạm đường dây điện, nhất là những con điều được chế tạo bằng vật liệu dẫn điện. Điều còn có khả năng gây tai nạn thảm khốc cho máy bay lúc cất hoặc hạ cánh. Mùa hè năm 1998, một con điều bị

cuốn vào động cơ cánh quạt của máy bay tại sân bay Rạch Giá (Kiên Giang) suýt gây hiểm họa! Do đó, tuyệt đối tránh làm điều bằng vật liệu dẫn điện (khung nhôm, dây thép...); tránh thả điều ở nơi có dây điện, dây điện thoại và ở khu vực tĩnh không của các sân bay. Năm 1999, Cục cảng hàng không miền Nam đã phối hợp với nhiều cơ quan chức năng bắt 15 trường hợp thả điều trong khu vực tĩnh không của sân bay Tân Sơn Nhất.

Anh Nguyễn Thanh Vân tâm sự:

- Thật ra, một số cấu kiện của các loại điều lớn, phức tạp, phải dùng kim loại mới đảm bảo bền chắc. Tuy nhiên, có thể tìm cách này cách kia để thay thế, khắc phục được. Điều mà chúng tôi ưu tư là hầu hết các đô thị nước ta chẳng có sân điều "chính thống", trong khi rất nhiều người đam mê điều. Các đồng điều ở TP. Hồ Chí Minh vừa qua chỉ là sân chơi nhất thời, hình thành tự phát trên mấy khoảnh ruộng trống nằm trong vùng quy hoạch phát triển đô thị. Nếu có sân điều hợp pháp, chắc chắn sẽ hạn chế tối đa việc thả điều trong phố xá chằng chịt dây điện hoặc trong khu vực sân bay. Thêm nữa, giả như nơi nào cũng thành lập các câu lạc bộ thả điều như ở Huế, lại tổ chức các cuộc thi thả điều, thì tôi tin chắc rằng phong trào chơi điều nghệ thuật của Việt Nam ta còn đạt lắm kết quả kỳ diệu.

Cận Tết Canh Thìn 2000, ghé lại nhà, tôi thấy anh Vân cùng anh Định hì hục chế tạo điều rỗng trên cơ sở cải tạo điều rít. Hai anh dự kiến dành hẳn nửa tháng làm cặp điều rỗng để đúng Nguyên đán biểu diễn tiết mục *Lưỡng long tranh châu* rồi *Lưỡng long chầu nguyệt*. Vừa được một con điều rỗng, hai anh bèn rủ tôi sang đồng điều thả thử.

Giữa trời xuân quê hương, con rồng Việt Nam quẫy mình... Bay lên, rồng ơi! ■

THẾ GIỚI 2000

1. Nhìn lại thế kỷ 20, một thành tựu vĩ đại mà nhân dân ta đã đạt được dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là *hệ thống giáo dục quốc dân* bao gồm hơn 1 vạn trường học về tận thôn xã, bản làng trong khắp cả nước, hiện nay đang thu nạp hơn 22 triệu người học: 10.203.750 học sinh tiểu học, 5.778.216 học sinh THCS, 1.940.606 học sinh THPT, hơn 700.000 học sinh học nghề (trong đó 1/3 học các khóa dài hạn), gần 200.000 học sinh trung học chuyên nghiệp, gần 700.000 sinh viên đại học và cao đẳng (kể cả hệ tại chức). Năm 2000 nước ta sẽ thanh toán xong nạn mù chữ và phổ cập giáo dục tiểu học, chuyển sang thực hiện mục tiêu phổ cập THCS. *Trình độ dân trí của nước ta đã được nâng lên một bước đáng kể.* Giáo dục Việt Nam đi vào thế kỷ 21 với thế và lực mới, hơn hẳn trước.

2. Thế kỷ 21 mở ra một thời đại mới với đặc điểm nổi bật là tri thức được sáng tạo với một chất lượng mới, một tốc độ mới, tạo ra những thay đổi hết sức cơ bản trong lực lượng sản xuất, quan hệ sản xuất. *Tri thức - thông tin - trí tuệ - nhân lực* giữ một vai trò đặc biệt trong biến đổi xã hội - kinh tế, loài người đang tạo nên một cuộc cách mạng mới - *cách mạng tri thức* với nòng cốt là cách mạng thông tin, cách mạng công nghệ. Từ đó đang hình thành một nền kinh tế mới gọi là *nền kinh tế dựa trên tri thức* (gọi tắt là nền kinh tế tri thức) với ngành thương mại điện tử. Trong nền kinh tế này ở các nước phát triển tri thức, thế

Giáo dục Việt Nam ĐI VÀO THẾ KỶ 21

Viện sĩ PHẠM MINH HẠC

chế tạo nên 70% tăng trưởng kinh tế, vốn tài chính và cơ sở vật chất tạo nên phần còn lại (theo *Tri thức và phát triển*, Ngân hàng Thế giới, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1999, tr. 36).

3. Đi vào thế kỷ 21, nước ta bước vào thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa và hiện

đại hóa, theo Nghị quyết Đại hội lần thứ VIII Đảng Cộng sản Việt Nam (1996). Nước ta chủ yếu còn là nước nông nghiệp, gần 80% dân số còn sống ở nông thôn, hơn 70% lao động nước ta còn là lao động nông nghiệp. Trong công nghệ ngày nay có 4 tầng bậc: 1- công nghệ cao, 2- công nghệ trung bình, 3- công nghệ thấp và 4- công nghệ dựa vào vật liệu (có thể gọi là công nghệ thủ công), thì chúng ta còn cả 4 tầng này và chủ yếu đang ở hai tầng cuối (3 và 4), nhiều khi còn đang sản xuất và xuất khẩu vật liệu thô, chưa chế biến hay mới sơ chế. Hơn 80% lao động của cả nước còn chưa qua đào tạo và giá lao động còn rất thấp. Thị trường lao động đang hình thành, trí tuệ chưa được trọng dụng, tri thức còn ít hiệu quả kinh tế. Thế kỷ 20 là thế kỷ các thế hệ cha ông chúng ta đã xóa được nỗi nhục nô lệ, mất nước. Thế kỷ 21 là thế kỷ lớp trẻ hiện nay và tiếp nối sau này cùng cả nước phải mau chóng xóa được nỗi nhục nghèo khổ, lạc hậu, tiến tới thịnh vượng, giàu có, công bằng, hạnh phúc. Bằng cách nào? Bằng giáo dục - đào tạo, khoa học - công nghệ, bằng sức mạnh của dân tộc ta, của con người Việt Nam như Nghị quyết Trung ương 2 đã chỉ ra. Tức là bằng trí tuệ, cả mặt bằng lẫn đỉnh cao: trình độ trí tuệ của cả một dân tộc và đội ngũ nhân tài - những người con ưu tú của dân tộc. Trí tuệ trong lao động chân tay và lao động trí óc, trong sản xuất và kinh doanh, nhất là trong quản lý vi mô và vĩ mô.

Nghị quyết Trung ương 2 và Luật Giáo dục đang đi vào cuộc sống, 3 năm thực hiện (1996-1999) đã mang lại một số kết quả đáng mừng. Nhưng những vấn đề nổi cộm vẫn còn nhiều, nhân dân đang rất quan tâm, lo lắng cho sự nghiệp giáo dục - đào tạo nước nhà, nhất là đối với một số

tiêu cực trong ngành giáo dục, công bằng xã hội trong giáo dục, chất lượng giáo dục, nhất là giáo dục đạo đức, lối sống, chính trị - tư tưởng. Tiếp tục triển khai Nghị quyết Trung ương 2 và Luật Giáo dục, cần tập trung vào một số vấn đề sau đây:

Một là, phải tiếp tục làm cho toàn Đảng, toàn dân, mà trước hết là cán bộ quản lý giáo dục các cấp hiểu đúng, nhất trí cao và quán triệt sâu sắc tư tưởng chỉ đạo của Nghị quyết Trung ương 2 vào tổ chức thực hiện từng vấn đề của ngành. Duy trì và đưa phong trào học tập ở tất cả các địa phương, nhất là những vùng khó khăn, đi vào chiều sâu, tạo điều kiện thuận lợi cho giáo dục - đào tạo phát triển đúng hướng; phối hợp tốt với các ngành xây dựng kế hoạch thực hiện các chương trình phát triển giáo dục - đào tạo, trong đó ngành giáo dục - đào tạo giữ vai trò nòng cốt; thay đổi cơ chế quản lý nhà nước và chính sách đầu tư giáo dục, nhanh chóng phân cấp quản lý theo hướng *dân chủ hóa* (dân chủ hóa giáo dục, dân chủ hóa quản lý giáo dục, dân chủ hóa nhà trường), tạo ra sự chủ động nhiều hơn cho các địa phương, các trường đại học và hướng dẫn để xã hội hiểu đúng và tổ chức thực hiện tốt chủ trương *xã hội hóa* (giáo dục mọi người và mọi người làm giáo dục) và chính sách khuyến khích xã hội hóa giáo dục của Đảng và Nhà nước gắn với việc đổi mới cơ chế đầu tư cho giáo dục; rà soát lại các cơ chế chính sách trong quản lý giáo dục, điều chỉnh và ban hành những chính sách mới phù hợp, từng bước thực hiện công bằng giáo dục, khuyến khích phát triển và trọng dụng tài năng. Muốn vậy phải *đa dạng hóa* các loại hình trường lớp.

Hai là, ở những nơi chưa làm được thì khẩn trương lập lại nền nếp, trật tự, kỷ cương trong nhà trường, trong việc dạy

và học. Triệt để khắc phục các hiện tượng tiêu cực, "thương mại hóa" trong nhà trường, việc tùy tiện đặt ra các khoản thu, việc dạy thêm, học thêm tràn lan... Tăng cường thanh tra giáo dục, đặc biệt là thanh tra chuyên môn, ngăn chặn kịp thời mọi biểu hiện khác nhau, mọi

biến tướng của khuynh hướng "thương mại hóa" giáo dục. *Làm sao trong năm 2000 giải quyết xong về cơ bản các vấn đề nổi cộm, để bước sang thế kỷ 21, sự nghiệp giáo dục của chúng ta đi vào thế ổn định và phát triển.* Chú trọng công tác giáo dục tư tưởng chính trị, đặc biệt các cấp ủy Đảng cần quan tâm lãnh đạo đổi mới nội dung và phương thức giáo dục chính trị, tư tưởng theo hướng phát huy dân chủ, tăng cường các hình thức kết hợp giáo dục chính khóa với giáo dục ngoại khóa; chú ý bồi dưỡng các thầy cô giáo giỏi trong phong trào thi đua *Hai tốt* để có thể kết nạp vào Đảng; làm cho đội ngũ đảng viên trở thành lực lượng nòng cốt, đi đầu trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của ngành.

Ba là, phải hiểu đúng các nhiệm vụ nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực và bồi dưỡng nhân tài trên cơ sở giáo dục nhân cách, *tất cả tập trung vào phát triển nguồn nhân lực,* làm cho việc phát triển quy mô giáo dục phải phù hợp với yêu cầu và khả năng đáp ứng của kinh tế - xã hội, gắn liền với khả năng quản lý của Nhà nước để giữ vững và nâng cao chất lượng giáo dục.

Bốn là, thực nghiệm, rút kinh nghiệm

và triển khai các chương trình, nội dung, sách giáo khoa phù hợp với yêu cầu của thế kỷ mới; đổi mới phương pháp giảng dạy và phương pháp đánh giá, tổ chức thi cử; thực hiện thanh tra tốt để lập lại trật tự kỷ cương trong cấp phát văn bằng, chứng chỉ, phong học hàm, học vị; tất cả các cấp học, bậc học, ngành học phải *chuẩn hóa* theo yêu cầu *hiện đại hóa* của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa đất nước.

Năm là, nhanh chóng hoàn thành việc *xây dựng chiến lược* phát triển giáo dục - đào tạo đến năm 2010; hoàn thành việc quy hoạch mạng lưới các trường đại học, cao đẳng, các trường đào tạo công nhân kỹ thuật, dạy nghề; khẩn trương tổ chức lại các đại học quốc gia cho phù hợp với Luật Giáo dục và thực tiễn. Đẩy nhanh việc xây dựng các đề án phát triển giáo dục và tổ chức thực hiện có hiệu quả những đề án đã được phê duyệt; đặc biệt ưu tiên phấn đấu thực hiện tốt đề án củng cố, nâng cấp mạng lưới các trường sư phạm và xây dựng đội ngũ giáo viên để đảm bảo đủ giáo viên và nâng tỉ lệ giáo viên đạt chuẩn.

4. Trong sự nghiệp công nghiệp hóa và hiện đại hóa cần đặc biệt quan tâm

đến đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng nhân tài. Trong Chiếu lập học (1790), vua Quang Trung và nhà bác học Ngô Thời Nhậm đã nói: “Muốn trị nước, phải trọng dụng nhân tài”. Trong thư gửi học sinh nhân ngày khai trường năm học đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết: nước nhà “có sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các em”.

Từ khi đổi mới (1986), theo tư tưởng chỉ đạo *đại trà và mũi nhọn*, chúng ta đã thu được một số kết quả, như đã hình thành được hệ thống trường THPT chuyên ở khắp các tỉnh, thành, số học sinh khá, giỏi tăng lên rõ rệt (có nơi từ dưới 10% đã nâng lên 20% tổng số học sinh là khá và giỏi), số học sinh đoạt giải trong các kỳ thi quốc gia và quốc tế tăng nhiều. Đặc biệt cuối năm 1999, trong kỳ thi Olympic tin học quốc tế có 64 nước tham gia, đội học sinh Việt Nam đã đoạt giải nhất. Nhưng vấn đề ở đây là từ trí tuệ phải thành *trí lực*, cũng như tinh thần nói chung phải thành *tâm lực*, tạo thành của cải làm nên giàu có, thịnh vượng cho mình và cho đất nước.

Đội ngũ nhân tài bao gồm từ những công nhân và nông dân giỏi, các chủ trang trại và các nhà doanh nghiệp giỏi... cho

đến các nhà quản lý, các nhà công nghệ và khoa học xuất sắc. Tất cả đều phải qua nhà trường như trước đây các nhà cách mạng tiền bối đã phải qua nhà tù, qua chiến trận. Nói “phải qua nhà trường” tức là mọi người phải được giáo dục và đào tạo một cách thực chất, phải học thực sự nghiêm chỉnh, để mỗi người có vốn liếng tri thức thành năng lực hành nghề và thái độ đạo đức, hành vi ứng xử tốt đẹp. Học vấn phải trở thành văn hóa, thành nguồn nhân lực, thành vốn người (như vốn tài chính, vốn cơ sở vật chất) - yếu tố quyết định nhất sự phát triển kinh tế-xã hội. Đi vào thế kỷ 21, mỗi người chúng ta phải nâng vốn năng lực thực tiễn của mình lên. Trong nguồn nhân lực có đội ngũ người tài làm đầu tàu. Con tàu này là con tàu của cả công nghệ cao, công nghệ vừa, công nghệ thấp lẫn lao động sản xuất thủ công. Và người tài có thể bắt đầu và phần lớn bắt đầu từ những học sinh, sinh viên giỏi.

Nhân cách, dân trí, nhân tài, nhân lực - tất cả đều nảy sinh, lớn lên trong một môi trường gia đình, môi trường công cộng, môi trường xã hội, và nhà trường phải là môi trường trong sạch nhất. Đó là truyền thống, đó là thể chế, chính sách thực sự coi giáo dục - đào tạo cùng khoa học - công nghệ là quốc sách hàng đầu, tăng ngân sách cho các lĩnh vực này, chăm chút cho mọi tài năng phát triển, khuyến khích mọi người tiến lên, có chế độ sử dụng thích đáng, thật sự quý trọng người tài, đúng như tư tưởng Hồ Chí Minh đã chỉ ra: *làm cho cả một dân tộc thông thái, cả một xã hội chiêm hiên, dãi sĩ*. Đó là một phương sách giúp ta vượt qua các thách thức của thời đại, đi vào thế kỷ 21, đưa đất nước tiến lên thịnh vượng bằng người. ■

NGÀY XUÂN NÓI CHUYỆN
TRƯỜNG XUÂN, BẮT LÃO:

Cách nay một thế kỷ, cứ 10 người Pháp thì có một người sống đến 65 tuổi. Ngày nay thì ngược lại, trong 10 người Pháp, chỉ có một người sống dưới 65 năm. Thật vậy, trong vòng 100 năm qua, cư dân các nước phát triển có tuổi thọ trung bình tăng thêm 25 năm, từ 54 tuổi lên 79 tuổi, tính ra mỗi năm qua đi là họ thọ thêm 3 tháng tuổi! Các nhà khoa học ước tính rằng cứ cái đà này thì đến năm 2050, ở Pháp sẽ có đến hàng

trăm ngàn người sống đến 100 tuổi hay hơn nữa, lúc ấy có lẽ Hội Người cao tuổi sẽ là một tổ chức xã hội hùng mạnh nhất!

Chế độ dinh dưỡng của những người trăm tuổi

Theo sách hướng dẫn du lịch đảo Okinawa của Nhật Bản, có hai điều đặc biệt: những rặng san hô lộng lẫy và những cụ già... trăm tuổi. Nếu tính tỉ lệ trên tổng số dân thì các cụ trăm tuổi ở đây nhiều gấp ít nhất là bốn lần so với bất cứ nơi nào trên thế giới! Câu hỏi được các nhà khoa học đặt ra là do đâu có hiện tượng này? Khí hậu, việc tắm biển hay thói

Làm thế nào ĐỂ SỐNG ĐẾN 150 TUỔI?

LÊ NGUYỄN

quen ăn cá sống của họ?

Sau khoảng 20 năm nghiên cứu, nhiều nhà khoa học đưa ra một giả thuyết khá độc đáo: các cụ ông cụ bà ở đảo Okinawa sống lâu nhờ ăn... ít. Hẳn nhiên là giả thuyết này dễ dàng bị nhiều người phản bác, nhưng những người đề xướng đã bảo vệ nó bằng cách dựa vào những kết quả đạt được trên những con chuột thử nghiệm. Nhiều cuộc thí nghiệm được tiến hành từ năm 1935 đến nay trên loài gặm nhấm này cho thấy nếu giảm đi 40% lượng calori hấp thu mỗi ngày của chúng, người ta có thể kéo dài tuổi thọ của chúng ít nhất một năm, nghĩa là tăng thêm

khoảng 50% so với tuổi thọ trung bình của chúng là hai năm.

Gần đây, có nhà khoa học đề ra một phương pháp để chữa lành những vết thương của thời gian và làm con người có thể sống đến 150 năm, đó là ngoài việc ăn ít, còn tắm hơi ở nhiệt độ 80°C mỗi ngày một lần. Đề xuất này đã khiến cho nhiều bác sĩ và nhà sinh học vội vàng lên án là khó thực hiện và nguy hiểm. Trước hết vì ngày nay ai cũng biết rằng, trong thế giới thứ ba, con người đang gánh chịu những hậu quả hết sức tai hại của tình trạng thiếu dinh dưỡng, trong một số quốc gia, tuổi thọ trung bình không vượt quá 45 tuổi. Còn về tắm hơi (sauna), hãy coi chừng những tai biến về tim!

Sự thật về thuốc trường sinh

Có một đạo, người ta loan truyền rằng sở dĩ những thổ dân sống trong vùng núi Andes (Nam Mỹ) sống đến hơn 120 tuổi mà vẫn còn phi ngựa trên núi là nhờ họ sử dụng một loại thuốc trường xuân điều chế bằng một tí hạt sương, ba giọt nước dãi của loài cóc và một nhóm bột bách bệnh. Chẳng ai chứng minh được tính khoa học trong cái công thức thuốc “trường xuân” đó. Sau đó, người ta lại đề cập đến một huyền thoại khác được chính nhà khoa học Élie Metchnikoff (thuộc Viện Pasteur, giải thưởng Nobel Y học năm 1908) đưa ra, đó là sữa lên men, điều bí ẩn về sự trường thọ của người Bungary. Nhờ có Metchnikoff, thị trường yaourt (sữa chua) bỗng dưng phát lên một cách mãnh liệt. Nhưng chẳng bao lâu sau, người ta nhận ra rằng huyền thoại về sự trường thọ của người Bungary, những thổ dân vùng núi

Andes hay các cụ già trăm tuổi người Azerbaidjan đã sớm bị phá sản, nhiều người tổ chức ăn mừng lễ đại thọ 120, 130 tuổi do sự... nhầm lẫn về hộ tịch! Sự kỳ diệu của yaourt sớm rơi vào quên lãng, nhường chỗ cho nhiều “ứng viên” khác. Những năm 1960 là thời kỳ vàng son của những dược chất chống lại các gốc tự do, điển hình là vitamin C. Nhà khoa học Linus Pauling, giải thưởng Nobel Hóa học năm 1954, đã xem vitamin này như một dược phẩm chống lại sự lão hóa.

Về hormone tăng trưởng, một chất khác được mạo xưng là chống lão hóa đã gây ra khá nhiều tác hại từ khi một cuộc nghiên cứu cho thấy sau khi tiêm thứ hormone này, có bất cập của nhiều người có tuổi được hồi phục. Trên thực tế, sự phát triển hệ cơ của những người này không có hiệu quả gì về sức mạnh hay khả năng chịu đựng của họ. Riêng về DHEA, một loại hormone đang được giới báo chí thường xuyên tán tụng do nồng độ của nó trong máu bị sút giảm sau 30 tuổi (nên được hiểu là có một vai trò nào đó trong sự lão hóa) thì các cuộc thử nghiệm lại dẫn đến những kết quả trái ngược nhau. Thử nghiệm với người có tuổi, đôi lúc có vẻ DHEA làm sống lại ở họ nhiệt tình của tuổi thanh xuân, nhưng cũng có lúc xem ra hormone này không có một ảnh hưởng nào đối với sự mệt mỏi và sự suy mòn của tuổi già. Theo những người lạc quan nhất thì có lẽ DHEA có những tác dụng thuận lợi từ một độ tuổi nào đó, cũng giống như các hormone tính dục. Nhưng gọi DHEA là “rượu trường xuân” như nhiều tờ báo đang làm là một việc quá đáng.

Hai cụ bà người Nhật trên 100 tuổi

Cuối cùng, để chắc ý hơn cả, các thầy thuốc của thế kỷ 21 chỉ có một công thức thật sự nghiêm túc để khuyến cáo những ai muốn làm chậm lại sự lão hóa của mình, đó là hãy tránh những tác nhân làm tăng tốc sự hao mòn của tháng năm còn lại trong đời như thuốc lá, rượu và... sự phiền muộn.

Tác dụng của ghép não

Liệu việc tiêm các tế bào thần kinh tươi trẻ vào những bộ não già nua có làm sống lại những mạch tư tưởng đã “hoen gỉ” vì năm tháng hay không? Từ những năm 1980, các nhà khoa học đã thử tiến hành phẫu thuật những người mắc bệnh Parkinson (bệnh làm cho tay chân bị run rẩy) để ngăn chặn sự thoái hóa của các tế bào thần kinh của họ. Kết quả là những tế bào thần kinh non trẻ lấy từ các bào thai (do phá thai mà có) có vẻ phát triển ở người bệnh, nhưng hiếm khi thấy tình trạng sức khỏe của họ được cải thiện. Tuy nhiên, một hướng nghiên cứu khác mang đến nhiều hy vọng

hơn. Việc khám phá trong bộ não của loài chuột một “kho chứa” các tế bào gốc có thể biến thành tế bào thần kinh thay thế cho phép nhiều người suy nghĩ rằng vào một ngày nào đó, cũng sẽ tìm được một kho chứa tương tự ở bộ não con người. Từ đó, chỉ cần tìm được phương tiện kích hoạt sự biến thái của những tế bào này là có thể tận dụng nguồn cung cấp vô tận những chất xám luôn được đổi mới. Ngoài ra, cách tốt nhất để duy trì một bộ não tốt là hãy rèn luyện trí năng hàng ngày. Nhiều cuộc nghiên cứu cho thấy rằng việc luyện tập trí nhớ và suy nghĩ giúp làm chậm lại quá trình xuống cấp ở hệ thần kinh của những người mắc bệnh Alzheimer.

Có chăng ghen trường sinh?

Một thực tế không thể phủ nhận là tuổi thọ của các loài động thực vật cách biệt nhau rất nhiều. Trong khi một số loài côn trùng chỉ sống được vài ngày, con ốc sên sống được vài tháng, loài dơi sống từ 15 đến 20 năm thì loài voi sống được 80

năm và loài cây cù tùng (séquoia) ra đời trước cả các pharaon Ai Cập, đến nay có cây vẫn còn sống, với tuổi thọ hơn 6.000 năm! Như vậy, phải chăng yếu tố gien đã quyết định sự cách biệt về tuổi thọ của muôn loài? Ngày nay, nhiều phòng xét nghiệm ở Mỹ đang lao vào cuộc chạy đua tìm kiếm các gien kéo dài sự sống. Năm 1998, Công ty Công nghệ sinh học Geron loan báo một tin đáng kinh ngạc: nhờ bổ sung một gien vào tế bào da, những tế bào này sinh sản quá giới hạn bình thường. Thông thường, các tế bào chỉ có khả năng phân chia tối đa 50 lần, sau đó chúng chết dần. Các cuộc thí nghiệm cho thấy bằng một thao tác đơn giản, người ta có thể kéo dài “tuổi thanh xuân” của chúng và nâng số lần phân chia tối đa của chúng lên... 300 lần! Chìa khóa của sự kỳ diệu này là *télomérase* - một chất do tế bào sinh ra...

Tuy nhiên, thực tế cho thấy rằng những người suy nghĩ như trên đã nhầm. Bằng cách kích thích các tế bào theo kiểu đó, người ta chỉ tổ làm cho chúng sinh sản một cách vô tổ chức và có thể dẫn đến bệnh ung thư. Mặt khác, tất cả các tế bào của cơ thể không bị lão hóa cùng một cách như nhau, chẳng hạn như tế bào thần kinh ngưng sinh sản trước khi đứa bé chào đời, điều này không ngăn chúng tiếp tục tươi trẻ trong suốt một thời gian dài trước khi suy yếu. Trong lúc tác động lên sự phân bào, chất *télomérase* không làm thay đổi gì được đối với tuổi thọ của chúng.

Trước đây, các nhà khoa học từng thử nghiệm trên một loài giun cùng họ với giun tròn, có tên khoa

học là *Caenorhabditis elegans*. Kết quả cho thấy việc đưa gien *télomérase* vào trong trứng của loài giun này không làm gia tăng thêm một phút nào vào quãng đời ngắn ngủi của chúng. Tuy nhiên, các cá thể đột biến của chúng lại có nhiều cơ may hơn. Bằng cách làm đột biến một số gien của loài giun *C. elegans* trên, người ta có thể làm cho tuổi thọ của chúng tăng gấp đôi, từ 15 ngày lên hơn 30 ngày! Cơ chế của điều kỳ diệu này vẫn còn là một bí ẩn chưa được soi sáng. Một sinh vật khác là loài ruồi giấm (*drosophile*) cũng lôi cuốn được sự quan tâm của các phòng thí nghiệm. Theo các nhà khoa học ở trường Đại học Irvine (bang California - Mỹ), có khoảng 10 gien của loài vật này có thể tác động lên tuổi thọ của chúng và làm gia tăng thêm 40%. Liệu việc nghiên cứu những loài giun này trong tương lai có mở ra một triển vọng gì cho loài người trong việc kéo dài tuổi thọ hay không? Trong lúc chưa tìm được câu trả lời này thì người ta lại có một phát hiện chẳng vui vẻ tí nào, đó là việc các nhà di truyền học vừa tìm ra một gien có tác dụng tăng tốc... sự lão hóa! Khi bị tổn thương, gien này có thể gây ra hội chứng Werner khiến một thanh niên 20 tuổi có những biểu hiện của một cụ già: tóc bạc sớm, da nhăn, thị lực có vấn đề, mắc bệnh tiểu đường hay bị tai biến về tim và thường qua đời trước khi đến tuổi 50. Đó quả là một tin buồn. Nó nhắc nhở loài người chúng ta rằng tìm ra nguyên nhân của một căn bệnh thì dễ hơn là tìm cách kéo dài một đời sống an vui và lành mạnh.

(Theo Science et vie junior, 1999)

Năm Thìn

AI MUỐN SINH CON?

PHẠM BÁ THỦY

"VƯỢT CẠN MỘT MÌNH"

Nói đến đẻ, ai cũng biết là đau khủng khiếp. Các bác sĩ cho biết, đau đẻ chẳng thua kém cái đau khi mổ xẻ mà không có thuốc gây tê, gây mê. TS. Melzaek, người Mỹ, chuyên gia nghiên cứu cảm giác đau, cho biết: nếu cái đau do việc mọc răng khôn gây ra là 1, cơn đau quần thận là 1,5, thì đau đẻ là 2. Khi đẻ, cổ

tử cung mở ra đến khẩu độ 10cm, song để cả thân hình em bé lọt được ra ngoài, người mẹ phải chịu cái đau như xé thịt. Nhiều bà đẻ kêu gào thảm thiết, réo gọi tên chồng, thậm chí cả tên bác sĩ đang đỡ đẻ cho mình ra mà chửi. Những trường hợp thai nhi quá to, khó ra, các bác sĩ có thể can thiệp bằng giác hút, phoocxet hoặc... rạch rộng cửa mình sản phụ. Xin chớ giạt mình: bác sĩ sẽ khâu lại như cũ sau khi sinh xong.

Khi sản phụ đã được đưa lên bàn sinh, hộ sinh thường động viên: "Nào, cố lên, ráng lên, nén hơi xuống bụng dưới, một hơi nữa thôi là em bé ra đấy...". Sau "vài

Tiến năm Mão, nhiều người hăm hở chuẩn bị sinh con vào năm Thìn, lại là năm chẵn 2000. Đại cát! Tuổi Thìn, lớn lên nhiều cơ may bay nhảy như rồng, lên giời xuống bể. Nhưng thiết nghĩ, các bà các cô chuẩn bị làm mẹ của những phi công vũ trụ hay người lái tàu bay, tàu thủy, tàu ngầm tương lai, cần giắt lưng một vài hiểu biết sơ sơ về chuyện thai sản ngày nay.

hơi" như thế, mắng đầu em bé với những sợi tóc lơ thơ nhú ra, rồi cả cái đầu đưa hẳn ra ngoài. Đến lượt hai vai em bé là một trở lực lớn. Nhiều khi, hộ sinh phải vừa đỡ đầu và cổ em bé vừa xoay cho thân hình em xoay theo đến một tư thế thuận lợi để có thể lọt ra dễ hơn. Rồi một nỗ lực cuối cùng của người mẹ giúp em lọt hẳn ra ngoài. Đoạn dây rốn vẫn nối với

khúc dây nhau mà một đầu vẫn hãy còn trong dạ người mẹ. Hộ sinh dùng kéo cắt dây rốn ở khoảng cách hơn 1 gang tay tính từ rốn em bé và dùng panh kẹp chặt chỗ nhát cắt. Đứa trẻ nào mới lọt lòng cũng tím ngắt do nằm trong nước ối quá lâu, nhưng chỉ khoảng 15 phút sau, da thịt bắt đầu hồng lên. Trước hết, em được hút đờm dãi trong miệng bằng ống nhựa gắn với máy hút. Sau đó, các cô hộ lý lau rửa sạch sẽ cho em, viết tên mẹ lên đùi em bằng loại mực không phai rồi đặt em lên bàn cân. Sau đó, cô còn viết mọi thông số (tên mẹ, giờ, ngày sinh, cân nặng...) lên mảnh vải trắng có tua, buộc vào cổ tay em bé,

Chào đời bằng
phương pháp
sinh mổ. Ảnh: Phạm
Bá Thủy

các phụ tá phải dùng
ống hút hút sạch. Bác
sĩ cho tay (đeo hai lần
găng) vào bọc ối, lật
chiều thuận tiện để đ
em bé ra ngoài. Đ
với em bé, mọi cơn
đoạn tiếp theo cũng
giống như tron
trường hợp sin
thường. Còn đối v
người mẹ, phải kh

quần tã cho em. Sau khi được làm vệ sinh,
khâu tầng sinh môn..., người mẹ được
chuyển qua băng ca và em bé được đặt
nằm cạnh mẹ, đẩy ra ngoài, xuống trại.
Bấy giờ, thân nhân mới có thể nhìn mặt
em bé.

SINH MỔ VÀ SINH KHÔNG ĐAU

Gặp trường hợp quá khó, không thể
sinh theo phương pháp thông thường,
hoặc nếu sinh thường thì sẽ có biến chứng
xấu, ảnh hưởng đến sức khỏe, thậm chí
tính mạng sản phụ và thai nhi, các bác sĩ
thường chỉ định sinh mổ, tức là làm phẫu
thuật đưa thai nhi ra ngoài. Phương pháp
này có nguồn gốc từ thời La Mã cổ đại.
Nguyên một lần, một phụ nữ đến ngày
sinh, chuyển dạ ngay trên đường phố,
quần quai đau đớn rất lâu mà vẫn không
sinh được. Tính mạng chị chỉ còn treo trên
sợi tóc. Lúc đó, một anh hàng thịt ở gần
đó đã bạo gan dùng dao bầu thái thịt...mổ
bụng người phụ nữ, đưa đứa bé ra ngoài.
Kết quả là cả mẹ lẫn con đều được cứu
sống. Anh hàng thịt tên là Ceasar, chính
vì thế, về sau, phương pháp sinh mổ được
đặt tên là phương pháp Ceasarien. Khi
sinh mổ, bác sĩ gây tê cho sản phụ (qua
đường cột sống), dùng dao phẫu thuật
rạch da theo đường ngấn bụng. Khi bác
sĩ rạch bọc ối, nước ối trào ra rất mạnh,

lại vết mổ, thời gian điều trị sau đó cũng
khá lâu và chỉ nên mang thai đứa con tiếp
theo cách đó khoảng 3 năm. Sinh mổ n
chung khá an toàn và tùy trường hợp, c
thể mổ lấy thai nhi sớm hơn so với th
gian sinh dự kiến. Có người dựa vào u
thể này để yêu cầu bác sĩ cho sinh m
vào "ngày giờ tốt" - tính trên tuổi cha m
và tuổi con theo một quan niệm nào đ
Điều này rất không nên.

Trong thời gian lấy tư liệu cho bài vi
này, chúng tôi được biết thêm một tin v
cho các bà, các cô đang sắp lên bàn đ
mà kém chịu đau: tại Bệnh viện Phụ sả
Tứ Dũ TP. Hồ Chí Minh đã có loại hì
dịch vụ...để không đau. Trong thời gia
chuyển dạ, khi cổ tử cung mở đến khá
độ 4cm, các chuyên gia đặt ống cac-t
vào vùng xương sống ngang thắt lưng sả
phụ rồi bơm thuốc gây tê marcain 0,25
Thuốc phát huy hiệu lực sau dăm phú
Thuốc này không có chất ma túy nên c
hiện tại và về lâu dài không ảnh hưởng
đến thai nhi và sản phụ. Trong thời gia
thuốc có hiệu lực, sản phụ vẫn tỉnh tác
có thể đi lại, nói chuyện bình thường. Nh
có thuốc, khi đẻ, cảm giác đau hầu nh
hoàn toàn không có. Một ca sinh khôn
đau ở Bệnh viện Phụ sản Tứ Dũ hiện nà
giá không quá cao nhưng cũng không ph

thấp: 400.000đ. Đó là do thiết bị truyền dịch đặc biệt chuyên dùng để truyền marcaïn hiện còn phải nhập từ Mỹ với giá 200.000đ. Ngoài ra, còn phải có 4 “bà đỡ” phục vụ, gồm một bác sĩ sản khoa, một bác sĩ chuyên khoa gây mê hồi sức cùng với một kỹ thuật viên thực hiện gây tê vô cảm và một hộ sinh giàu kinh nghiệm. Cũng cần nói thêm, tiền chưa phải là điều kiện duy nhất. Muốn được sinh không đau, sản phụ còn phải qua khám tổng quát xem có đủ tiêu chuẩn về sức khỏe, tình trạng tâm, sinh lý hay không và phải được kiểm tra cường tính cơn gò tử cung - công đoạn này được thực hiện bởi những hộ sinh lành nghề với đôi bàn tay được các bác sĩ nói vui là nhạy hơn máy, chỉ qua sờ nắn là có thể biết khá chính xác cường độ gò tử cung. Với giá cả hiện nay, dịch vụ đẻ không đau vẫn còn là điều “kính nhi viễn chi” đối với nhiều sản phụ nghèo. Nhưng số người muốn được đẻ không đau cũng không phải ít. Trong điều kiện hiện có, Bệnh viện Từ Dũ chỉ có thể thực hiện tối đa 10 ca mỗi ngày, vì thế rất nhiều người đủ tiêu chuẩn, tiền nong sẵn sàng, vẫn phải “đẻ có đau” vì con đã đòi ra mà mẹ thì...chưa tới lượt.

NĂM THÌN, SINH TRAI HAY GÁI?

Những ngày cuối năm Mão, cứ nhìn quang cảnh tấp nập ở phòng khám thai của các bệnh viện là đủ biết sang năm Thìn, khoa sản sẽ “được mùa” đến thế nào (hiện tại, Bệnh viện Từ Dũ đã quá tải tới mức phải kê giường ra hành lang và trong nhiều trường hợp, hai sản phụ phải tạm nằm chung một giường). Kết quả cuộc điều tra qua phỏng vấn của chúng tôi không khác mấy so với tình hình từ trước đến nay: trong số thai phụ sắp sinh con lần đầu, hơn 60% mong muốn sinh con trai; tuyệt đại đa số thai phụ sắp sinh lần hai mong muốn đứa con sắp tới có giới tính ngược lại với đứa đầu. Còn những người đã có ít nhất 2 con (số này ít thôi)

thì hầu hết đều thờ ơ, cho rằng “trai gái gì cũng phải chịu thôi, lỡ rồi...”.

Trước khi quyết định có bầu, thậm chí trước khi cái thai đã đủ lớn để có thể làm siêu âm xác định giới tính, không ai nói chắc được rằng đứa con tương lai sẽ là trai hay gái. Đã có nhiều sách báo, tài liệu đưa ra những phương pháp cổ kim “sinh con trai hay gái theo ý muốn”. Phương pháp của người Trung Hoa là tính ngày tháng năm sinh của chồng, của vợ, kết hợp với ngày tháng đậu thai, theo một quy luật nhất định, chẳng hạn, sau khi cộng trừ các con số đó, kết quả là chẵn thì sẽ ra con trai, lẻ thì con gái, hay ngược lại. Phương pháp của Âu-Mỹ chú trọng đến khẩu phần ăn của người mẹ trước khi có thai và trong thời gian mang thai, thí dụ muốn sinh con trai thì ăn theo chế độ này, muốn con gái - chế độ kia. Nhưng đáng tiếc, con số thống kê cho thấy không có phương pháp nào cho kết quả cao đến mức có thể tin cậy, còn chính xác trăm phần trăm là điều không tưởng.

Tuy nhiên, không phải con người hoàn toàn không thể can thiệp làm thay đổi kết quả “trò chơi xổ số” của tạo hóa. Tinh trùng có hai loại, một loại mang nhiễm sắc thể Y với giới tính nam và loại kia mang nhiễm sắc thể X với giới tính nữ; tế bào sinh dục của phụ nữ chứa hai nhiễm sắc thể đều là X, sau khi phân bào sẽ có hai noãn con cùng là X. Nếu tinh trùng loại Y kết hợp với noãn bào, sẽ tạo thành tế bào mang nhiễm sắc thể XY và kết quả sẽ có phôi trai; nếu tinh trùng X thụ thai, tế bào con sẽ mang nhiễm sắc thể XX - phôi gái. Thông thường, tinh trùng của một người đàn ông đều có đủ hai loại nói trên, song gần đây, các nhà khoa học đã khám phá ra là có khoảng 6,5% số đàn ông có tuyệt đại đa số tinh trùng thuộc loại Y và 6% đàn ông chỉ có tinh trùng loại X, nhờ đó

(Xem tiếp tr.49)

**NƯỚC MỸ
NĂM 2000:**

Mục tiêu chính của

bạn KHỦNG BỐ?

**Phương cách mới chống khủng bố:
gõ cửa từng nhà!**

LÊ TÂY SƠN

Tại nhiều nước, khi tìm kiếm những kẻ khủng bố trong các khu phố, cảnh sát sẽ bao vây, lùng sục những nơi có kẻ tình nghi và đưa chúng vào tù. Nhưng tại Mỹ, FBI (Cục Điều tra liên bang) có phương cách khác: gõ cửa từng nhà để chất vấn. Phương pháp này được áp dụng tại một số thành phố Mỹ trước thềm năm mới. 50 người có số điện thoại trong sổ tay của Ahmed Ressam, 32 tuổi (người Algeria bị bắt vào đầu tháng 12-1999 khi cố đưa một chiếc xe chứa vật liệu chế tạo bom vào Mỹ) bị gõ cửa. Một vài người bị bắt, đa số do vi phạm luật nhập cư và chỉ có một vụ bắt giữ tại khu "tiểu Pakistan" là giống như cảnh phim hình sự. Lực lượng chống khủng bố

mặc đồ đen, mang mặt nạ có áo giáp hò hét xông vào căn hộ của Abdel Ghani và bắt giữ kẻ bị xem là đồng mưu với Ressam. Mục tiêu chính của chiến dịch này là cảnh báo cho bạn khủng bố biết rằng chính phủ Mỹ đang theo dõi nhất cử nhất động của bạn chúng khi thế giới chuẩn bị bước sang thiên niên kỷ mới. Năm mới đến và mối đe dọa không trở thành sự thật. FBI và CIA biết có một mạng lưới những kẻ cực đoan Hồi giáo nuôi ý định tấn công vào nước Mỹ. Bằng cách đăng thông báo công khai mối đe dọa này và siết chặt việc kiểm soát an ninh vào thời điểm chuyển giao, chính phủ Mỹ hy vọng sẽ làm bạn khủng bố dễ nản lòng, ít nhất là trong tương lai gần.

Mỹ là một xã hội mở với các quyền tự do cá nhân được đặt quá nặng nên rất dễ làm môi cho khủng bố. Internet cũng là nguồn nuôi dưỡng virus máy tính và khủng bố tin học. Đáng sợ nhất là khủng bố hạt nhân và khủng bố bằng các vũ khí hóa, sinh học giết người hàng loạt. Tuy nhiên, nhiều người Mỹ vẫn tin rằng họ có nguy cơ bị sét đánh chết nhiều hơn là chết vì bom khủng bố. Do nguy cơ khủng bố chưa thể làm thay đổi bộ máy chính phủ hay làm suy sụp nền kinh tế Mỹ nên điều mà người dân Mỹ sợ nhất là chính phủ sẽ nhân danh khủng bố để thu hẹp các quyền tự do cá nhân.

Các loại vũ khí giết người hàng loạt

Toàn cầu hóa đã tạo cơ hội cho chủ nghĩa khủng bố xuyên quốc gia mà mục đích của nó là giết càng nhiều người càng tốt. Dù nước Mỹ đã chi khá nhiều tiền để ngăn chặn khủng bố nhưng vẫn còn có nhiều điều bất cập. Trong khi kêu gọi người dân đừng hoảng sợ, bản thân Tổng thống Bill Clinton lại lo sợ ngấm ngấm. Một trong những cuốn sách ưa thích của ông là *The Cobra Event* nói về một cuộc tấn công bằng vũ khí sinh học vào thành phố New York. Đã nhiều lần, Clinton cảnh báo về nguy cơ nước Mỹ bị vũ khí sinh và hóa học tấn công trong thế kỷ tới. Vào giữa tháng 12-1999, một ủy ban gồm những chuyên viên do Quốc hội Mỹ thành lập đã loại trừ khả năng nước Mỹ và thế giới bị tấn

công khủng bố bằng các vũ khí hạt nhân và sinh hóa học (nếu có, số nạn nhân có thể lên đến hàng triệu). Lý do? Các loại vũ khí này khó chế tạo ngoài đời hơn là trong phim ảnh hoặc tiểu thuyết. Ủy ban nêu ví dụ trường hợp giáo phái Aum Shinrikyo ở Nhật đã đầu tư hàng triệu đôla vào việc chế tạo các vũ khí giết người hàng loạt nhưng chỉ giết chết được có 12 người trong cuộc tấn công hơi ngạt tại tuyến xe điện ngầm Tokyo năm 1995. Trái với lời cảnh báo, các vũ khí hủy diệt hàng loạt rất khó mua trên thị trường chợ đen, thậm chí không thể mua và nếu có mua được thì cũng không dễ gì bắt chúng làm việc đúng ý mình. Mối lo còn lại là các quả bom đơn sơ tự chế có chứa lượng phóng xạ đủ lớn để làm ô nhiễm cả một khu vực rộng. Muốn vượt qua các trở ngại lớn về kỹ thuật, bọn khủng bố phải được sự hỗ trợ của một chính phủ nào đó, nhưng theo ủy ban nói trên thì có lẽ không chính phủ nào dám giao trứng cho ác vì sợ

“gậy ông đập lưng ông”, hoặc vấp phải sự trả đũa dữ dội của nước Mỹ. Chính vì vậy mà sự quan tâm về chủ nghĩa khủng bố chuyển sang những tổ chức hay cá nhân hoạt động độc lập với điểm chung là thù ghét nước Mỹ và nền văn hóa

Nạn nhân của sự khủng bố tại Trung tâm thương mại thế giới và Oklahoma

phương Tây. Vũ khí của chúng là các loại bom và độc chất thông thường.

Mục tiêu của bọn khủng bố: tạo ra sự hỗn loạn

Đáng sợ hơn vũ khí là phương cách khủng bố. Khác với thời kỳ chiến tranh lạnh, bọn khủng bố hiện đại không có các đòi hỏi cụ thể. Chúng không hề có ý tưởng hạn chế số nạn nhân và sự hủy diệt. Bọn khủng bố thế hệ mới vừa muốn gây tiếng vang, vừa muốn cướp đi nhiều mạng người. Mục tiêu của chúng giống như bọn vô chính phủ đầu thế kỷ 20: càng tạo ra nhiều sự hỗn loạn càng tốt. Điều nguy hiểm cho nước Mỹ là một số giáo sĩ Hồi giáo đã nhồi nhét vào đầu óc các tín đồ câu "người Mỹ là những kẻ ngoại đạo; nếu ai giết người Mỹ sẽ được lên thiên đường". Điều nguy hiểm nữa là một số kẻ khủng bố chính là những chiến binh thánh chiến Hồi giáo từng được CIA huấn luyện để chống lại lực lượng Liên Xô ở Afghanistan. Không lật đổ được các chính phủ thế tục ở Ai Cập và Algeria, bọn khủng bố chuyển sang mục tiêu mới là Mỹ và các nước phương Tây với sự hỗ trợ tài chính của các tài phiệt khủng bố như Osama Bin Laden, một doanh nhân Ả-rập Xêút lưu vong. Tuy nhiên, người ta không rõ các nhóm khủng bố ở Mỹ có nhận lệnh trực tiếp từ Bin Laden hoặc có cần tiền của ông ta không. Có thể chúng tự xoay sở bằng buôn bán ma túy và ăn cắp.

GIA (Nhóm Hồi giáo vũ trang) sau khi làm mọi cách mà không lật đổ được chính phủ ở Algeria đã mở rộng hoạt động sang Pháp (đánh

bom đường xe điện ngầm ở Paris năm 1996) và sang cả Anh, Montreal (Canada). Tại Montreal, các thành viên GIA lưu vong chuyên đánh cắp các máy tính xách tay và điện thoại di động trên xe hơi. Dù trong cuộc chiến Algeria, GIA tránh không giết người Mỹ thì nay một hệ phái của GIA đang nhắm vào Mỹ với mắt xích là Ressay. Ngày 14-12-1999, Ressay bị một nhân viên hải quan bắt khi hắn lái xe mang vật liệu làm bom từ Canada vào bang Washington (Mỹ). Qua cuốn sổ điện thoại của Ressay, FBI đã bí mật nghe lén điện thoại tại 6 thành phố Mỹ. Chính phủ Canada tìm thấy dấu vân tay của kẻ đồng mưu Abdel Dahoumane 32 tuổi tại phòng khách sạn của Ressay nhưng hiện vẫn chưa tìm ra hắn. Lucia Garafalo, một kẻ tình nghi khác bị giữ tại biên giới Canada - Vermont (Mỹ) có cùng những người quen với Ressay và từng đi Đức, Pháp, Ý, Libya, Morocco nhiều lần. Kẻ tình nghi thứ tư là Abdel Ghani, bị bắt ở Brooklyn đầu năm 2000. Hắn đến Seattle cùng thời điểm với Ressay nhưng đến để làm gì thì FBI không rõ. Một mật báo viên cho biết nhiệm vụ của Ghani là tiếp quản chiếc xe chở vật liệu làm bom của Ressay và để nó tại một bãi đậu xe chờ một kẻ khác đến lấy. Có thể Ressay và Ghani chỉ là những kẻ giao hàng đơn thuần, còn lãnh trách nhiệm khủng bố là bọn khác. FBI đang tìm kiếm con cá lớn hơn mà chạng cuối cùng có thể là Bin Laden. Cảnh sát Mỹ cho biết Ressay mới đến thăm một trại huấn luyện của Bin Laden ở Af-

CÓ BẠC

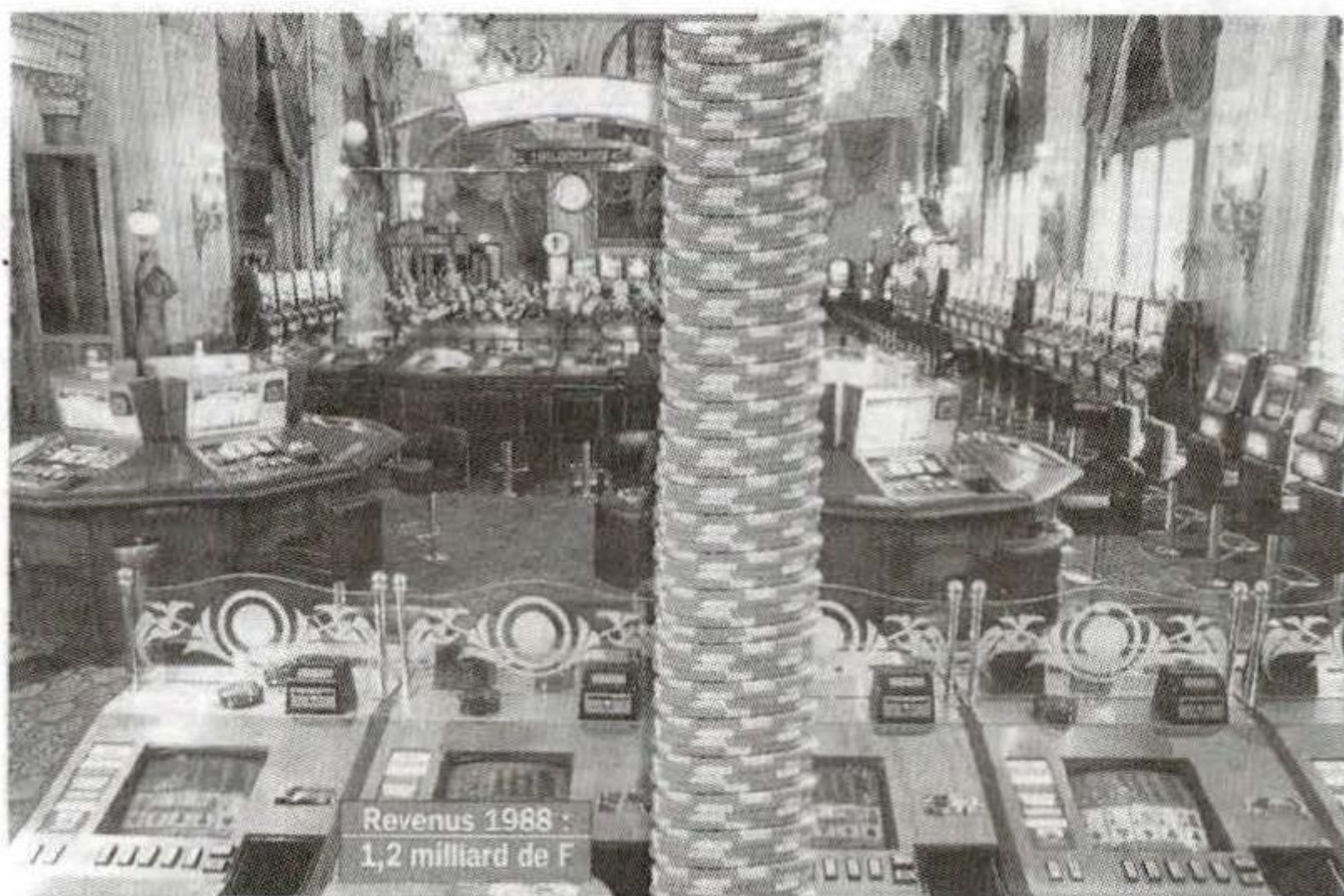
Ngày Tết, nhiều người lao vào những cuộc đỏ đen bệnh hoạn mà họ cho cũng là một “thú chơi Xuân”. Trong thực tế, tệ nạn này đã là con đường ngắn nhất dẫn nhiều người đến chỗ tán gia bại sản. Một vòng qua thế giới đỏ đen ở các nước càng cho ta thấy rõ điều này...

thú chơi bệnh hoạn làm tán gia bại sản

DƯƠNG TIÊU

Thú đỏ đen trên thế giới đã có mặt từ nghìn xưa và đã làm khổ con người cũng từng ấy năm. Xác suất “ấm tiền” cực kỳ thấp, nhưng xác suất cháy túi thì rất cao. Chẳng hạn, ở Pháp,

một người chơi xổ số muốn giật giải độc đắc (gồm 6 con số) phải chấp nhận tỉ lệ may mắn là 1/14 triệu, còn chơi xì phé hoặc xì tố trên máy thì tỉ lệ thắng là 1/58.139. Tất cả chỉ làm giàu cho các hệ thống đỏ đen có hoặc không giấy phép. Thí

Một sòng bạc tại Pháp

của khu ăn chơi Hong Kong Jockey Club, với tiền đặt cược là 20 tỉ đôla! Tại Macao và Monaco, hình thức đánh bạc trên Internet bắt đầu tăng mạnh: 14-17% so với năm 1998. Pháp luật của các quốc gia về những vấn đề đỏ đen lại tỏ ra không thống

nhất. Trung Quốc và Thụy Sĩ cấm tiệt, Pháp thì do nhà nước quản lý. Ở Mỹ, người ta lại khuyến khích việc giao quyền quản lý cờ bạc cho những

Máy đánh bạc Pachinko ở Nhật và đua lạc đà ở Trung Đông

hiệp hội có thể lực trong cả thị trường chứng khoán như Accor, Lucien Barrière hay Partouche. Nhưng y hệt từ thuở Viễn Tây bụi mù nắng lửa, cờ bạc ở Mỹ đi đôi với súng đạn và thanh toán lạnh lùng. Bà Bernadette Lobjois, tổng thư ký Hiệp hội Xổ số quốc gia châu Âu, cho biết: "Có khoảng 5% dân châu Âu chết mê chết mệt vì xổ số".

Ở Mỹ, người ta đều biết nhóm 13 công nhân mang tên *Lucky 13* (số 13 may mắn) ở Ohio. 13 công nhân này mua vé số rất đều đặn do một ngày đẹp trời vào tháng 1-1998, cả nhóm đã trúng được giải 2 số (số 13). Nhưng họ không biết rằng xác suất thắng cuộc giải độc đắc (295 triệu đôla) của họ là 1/76 triệu! Tất nhiên, cũng có vài người trúng số, như nữ giáo viên Maria Grasso (Boston) ẵm 120 triệu đôla hoặc một bà cụ ở Asnières (Pháp) ẵm 30 triệu đôla, nhưng số người đó chỉ ở trên đầu ngón tay. Xổ số trên toàn thế giới là một ngành đại công nghiệp có doanh số rất lớn, đứng đầu là Anh

Máy đánh bạc Pachinko ở Nhật và đua lạc đà ở Trung Đông

đại tổ hợp Bercy trong năm 1999 đã bỏ túi nhẹ nhàng 4 tỉ đôla, một con số mà bất cứ công ty kinh doanh chân chính nào cũng mơ ước. Trên khắp thế giới, người ta miệt mài "đánh vật" với máy đánh bạc ở Las Vegas (kẻ cướp một tay), máy totocalcio ở Ý, máy pachinko ở Nhật... Năm 1999, Pháp đã mất 40 tỉ đôla cho đủ loại hình thức cờ bạc xổ số. Chưa hết, riêng hệ thống sòng bạc đại quy mô thì thêm 20 tỉ đôla nữa! Ở Mỹ, trong năm 1997, "dân chơi" đã đốt tổng cộng 800 tỉ đôla, gấp 2,5 lần ngân sách quốc gia Pháp. Những trò cay cú như vậy đã có từ thế kỷ thứ 1 với bạo chúa Néron thời La Mã cổ đại, rồi bàn roulette trong cung đình của vua Pháp Louis 14.

Nhìn chung, từ nhiều thế kỷ nay, các hình thức này chia làm 3 mảng lớn: xổ số, đánh cá và các sòng bạc. Đến thập niên 1990 xuất hiện thêm hình thái "ăn thua đủ" thứ tư là đánh bạc trên mạng Internet. Hệ thống này đang là tiết mục "đỉnh"

Ở Mỹ, người ta đều biết nhóm 13 công nhân mang tên *Lucky 13* (số 13 may mắn) ở Ohio. 13 công nhân này mua vé số rất đều đặn do một ngày đẹp trời vào tháng 1-1998, cả nhóm đã trúng được giải 2 số (số 13). Nhưng họ không biết rằng xác suất thắng cuộc giải độc đắc (295 triệu đôla) của họ là 1/76 triệu! Tất nhiên, cũng có vài người trúng số, như nữ giáo viên Maria Grasso (Boston) ẵm 120 triệu đôla hoặc một bà cụ ở Asnières (Pháp) ẵm 30 triệu đôla, nhưng số người đó chỉ ở trên đầu ngón tay. Xổ số trên toàn thế giới là một ngành đại công nghiệp có doanh số rất lớn, đứng đầu là Anh

Nhìn chung, từ nhiều thế kỷ nay, các hình thức này chia làm 3 mảng lớn: xổ số, đánh cá và các sòng bạc. Đến thập niên 1990 xuất hiện thêm hình thái "ăn thua đủ" thứ tư là đánh bạc trên mạng Internet. Hệ thống này đang là tiết mục "đỉnh"

và Ý, sau đó là Tây Ban Nha. Pháp và Nhật xếp đồng hạng 4, nhưng do cuộc khủng hoảng kinh tế châu Á nên Nhật tụt xuống hạng 5. Về kỷ lục mua vé số, có lẽ người Mỹ ở phía Nam Dakota là mạnh nhất: khoảng 900 đôla/người/năm, Singapore chiếm hạng 2 (500 đôla)!

Bắc Âu - nhất là Thụy Điển - lại rất mê trò đánh cá trong đua ngựa. Mỗi tuần, có hơn 1 triệu người Thụy Điển (15% dân số) lao vào trò này. Năm 1999, mỗi người dân nước này bỏ ra khoảng 160 đôla để cá ngựa, nhưng tất nhiên là thua dân Ireland (260 đôla) và Anh (170 đôla). Bên cạnh đua ngựa là đua chó, nhất là loại chó lévrier. Anh thì cá cược đủ thứ, từ bóng đá đến quyền Anh và cả... đá gà. Và khó tin thay, 20 thế kỷ sau phát minh đua mèo của dân La Mã, người Anh vẫn giữ nguyên nhiệt tình hứng hực với bộ môn này. Nhưng dù sao, đua ngựa vẫn chiếm ngôi đầu bảng (80% thị trường) với "doanh số" 176 tỉ đôla trên toàn thế giới. Ở Anh, có 9 triệu người ngày đêm nặn óc nghĩ ra đủ chiêu cá cược để "quyết đấu" với các công ty và văn phòng cá cược về đủ

loại "xà bần" trên đời. Đó có thể là chuyện riêng tư của hoàng gia, chuyện bầu cử, chuyện sao Hỏa, chuyện xe đạp. Ở Ý, giải bóng đá ngoại hạng Calcio là cơ hội béo bở cho Hãng Totocalcio (doanh số 5 tỉ đôla!), do các *tifosi* (cổ động viên) luôn có tế bào cá cược trong huyết quản. Dân Nhật thì mê cá cược cho bộ môn đua xe đạp (1.600 đôla/người/năm) và vật sumo. Đá gà thì đặc biệt "ăn nên làm ra" ở Đông Nam Á và các nước Mỹ Latinh. Ở Hong Kong, hai trường đua ngựa có sức chứa 250.000 người (mỗi cái) cũng là một nơi làm "tan nát gia đình" như chơi. Điều đáng nói là bộ môn này ngày càng thu hút phái đẹp. Ở Pháp, số phụ nữ đánh cá ngựa đã tăng 38% chỉ trong vòng 1 năm! Đánh cá cho những gì diễn ra ngay trên quê hương mình là chuyện xưa như Trái đất. Ngày nay, người châu Á rất thích đánh cá về giải vô địch bóng đá ngoại hạng Anh hoặc thể vận hội.

Nhưng các sòng bạc mới là điều đáng nói. Đầu thập niên 1980, nhà sử học Bill Thompson kiêm giảng viên Đại học Nevada (Mỹ) đã sang

Máy đánh bạc tại Canada

Một sòng roulette ở Tây Ban Nha

Khách sạn - casino Le Venetian (Mỹ) mô phỏng thành phố Venise của Ý

châu Âu để tìm hiểu về sức mạnh của hệ thống sòng bạc ở đây. Ông đã rút kết luận: máy đánh bạc (jackpot) đã... làm nên lịch sử. Vì năm 1987, Bộ trưởng Nội vụ Pháp Charles Pasqua cho phép các jackpot hoạt động trong sòng bạc thì số lượng "thieu thân" đã tăng vùn vụt. Chỉ trong 6 năm, doanh số các sòng bạc Pháp tăng gấp 3 lần, đạt đến ngưỡng 2,2 tỉ đôla và chỉ riêng máy đánh bạc đã nuốt gọn 90% con số này. Nhưng trong 158 sòng bạc của Pháp, chỉ có 13.000 máy này, trong khi chỉ ở thành phố Nevada của Mỹ đã có 125.000 cái! Tất nhiên là tất cả các sòng bạc ở Mỹ đều được "bảo kê" bởi các công ty có giá cổ phiếu được niêm yết trên sàn giao dịch của thị trường chứng khoán.

Nói đến cái cuộc đồ đen mà không nhắc đến đại hí trường Las

Vegas thì quả là thiếu sót. Đây là nơi "chiêu dụ" các tỉ phú và những nhân vật nổi tiếng trên thế giới. Trùm báo chí Úc Kerry Packer, nhà tài phiệt Robert Kuok của Malaysia và cả diễn viên nổi tiếng

Bruce Willis mỗi lần ghé qua Las Vegas là đều đốt từ 700.000 - 2 triệu đôla. Những sòng bạc rộng vài trăm mét vuông là chuyện quá nhỏ ở đây. Một nơi "đường được" cũng đã có 2.500 máy đánh bạc và khoảng 120 bàn chơi bài, roulette. Có khoảng 235-240 sòng bạc cao cấp ở Las Vegas, thu hút 40 triệu du khách (đúng ra là thieu thân) và đã gom khoảng 40 tỉ đôla trong năm 1999. Ở cái vương quốc "giết người không gươm giáo" này, có rất nhiều sòng bạc bẽ thế, toàn loại dành cho vương tôn công tử "điên tiền". Chẳng hạn khách sạn - sòng bạc Le Venetian trị giá 2 tỉ đôla, có 3.000 phòng và 2.500 máy đánh bạc, kèm thêm một trung tâm thương mại rộng 4,7ha. Không xa nó bao nhiêu là "tổ hợp hí trường" Le Paris trị giá 1 tỉ đôla, 3.000 phòng và 2.200 máy đánh bạc.

VIỆN NGHIÊN CỨU THIẾT KẾ TRƯỜNG HỌC

INSTITUTE FOR RESEARCH AND DESIGN OF SCHOOLS

Địa chỉ : 12-14 Lê Thánh Tông - Quận Hoàn Kiếm - Hà Nội

Điện thoại : (84)4-8253382; Fax : (84)4-8259998

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM :

194 Đường Cộng Hòa - Quận Tân Bình - TP. Hồ Chí Minh.

Điện thoại : (84)8-8421988

CÔNG TY XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC (Trực thuộc Viện):

12-14 Lê Thánh Tông - Quận Hoàn Kiếm - Hà Nội

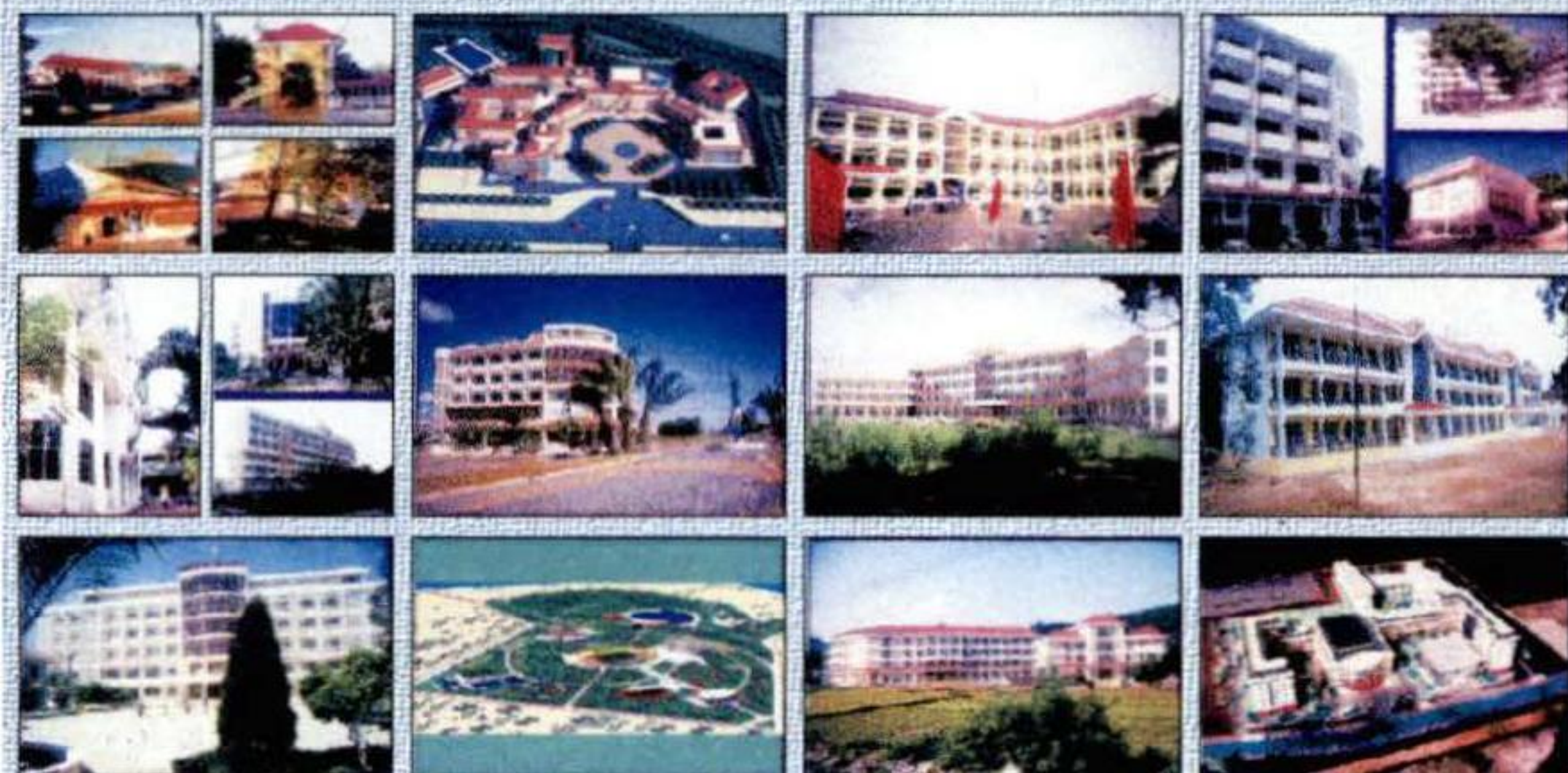
Điện thoại : (84)4 8260000; Fax: (84)4-8259998

VIỆN TRƯỞNG: KTS. TS. Trần Thanh Bình

PHÓ VIỆN TRƯỞNG: TS. Phạm Chí Đại - TS. Trần Duy Tạo

Viện Nghiên cứu thiết kế trường học: nghiên cứu - tư vấn thiết kế chuyên ngành các công trình giáo dục; thành lập ngày 12-7-1978, đã được Nhà nước tặng thưởng huân chương Lao động hạng nhì.

Công ty Xây dựng trường học: Thi công xây lắp các loại hình trường học; các công trình dân dụng, công nghiệp, hạ tầng nhóm C và một số công trình nhóm B. Năng lực chuyên môn: gồm 80 cán bộ, nhân viên trong đó có 8 tiến sĩ và phó tiến sĩ, 8 thạc sĩ, 28 kiến trúc sư, 17 kỹ sư xây dựng, 3 kỹ sư kinh tế, 4 cử nhân.

Chúc Mừng Năm Mới

Xuân Canh Thìn 2000

TRUNG TÂM BẢO TỒN DI TÍCH

CỐ ĐÔ HUẾ

ĐỊA CHỈ: ĐẠI NỘI - HUẾ

TEL: (054) 823237 - 823759 - 823058

FAX: 84.54 826083

GIÁM ĐỐC: THÁI CÔNG NGUYỄN

Trung tâm bảo tồn di tích cố đô Huế hoạt động trên các lĩnh vực chủ yếu:

- Nghiên cứu những nội dung lịch sử và giá trị văn hóa - nghệ thuật của quần thể di tích lịch sử và văn hóa Huế.
- Tổ chức thực hiện các công việc về: Bảo tồn, bảo tàng, trùng tu, tôn tạo và phát huy các giá trị di sản văn hóa truyền thống của Cố đô.
- Nhận lập hồ sơ dự án, thiết kế, phục hồi trùng tu di tích, phục chế và cung cấp các loại vật liệu cổ như gạch ngói Thanh lưu ly và Hoàng lưu ly.
- Nhận bảo quản và trùng tu các di tích, công trình kiến trúc cổ.
- Cộng tác với các đơn vị, cá nhân trong lĩnh vực nghiên cứu, biên soạn và in ấn sách báo, văn hóa phẩm về di tích lịch sử văn hóa Huế.
- Trung tâm có đội ngũ nhân viên, hướng dẫn viên sẵn sàng đáp ứng các yêu cầu của Quý khách về tham quan, nghiên cứu, tìm hiểu nội dung lịch sử và giá trị văn hóa - nghệ thuật của quần thể di sản văn hóa Huế.

UNESCO
TỔ CHỨC VĂN HÓA, KHOA HỌC
VÀ GIÁO DỤC LIÊN HỢP QUỐC

CÔNG ƯỚC VỀ BẢO TỒN
DI SẢN VĂN HÓA VÀ THIÊN NHIÊN
THẾ GIỚI

Ủy ban di sản thế giới đã ghi tên
QUẦN THỂ DI TÍCH HUẾ
vào danh mục di sản thế giới

Ghi tên vào danh mục này là công
nhận giá trị toàn cầu đặc biệt của một
tài sản văn hóa hoặc thiên nhiên để
được bảo vệ vì lợi ích của nhân loại

Ngày được ghi tên 11 - 12 - 1993
Tổng giám đốc
Federico Mayor
(đã ký)

Chúc Mừng Năm Mới

MUỐN KHÁM PHÁ VỀ HUẾ XIN ĐỪNG NGẦN NGẠI, XIN HÃY LIÊN HỆ VỚI CHÚNG TÔI

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP.HCM

59C Nguyễn Đình Chiểu, Quận 3, TP. HCM
Tel: 8295299 - 8230082 • Fax: (848) 8241186

MỤC TIÊU ĐÀO TẠO:

Đào tạo các chuyên gia kinh tế, cán bộ quản lý doanh nghiệp, các nhà hoạch định chính sách phục vụ sự nghiệp xây dựng và phát triển kinh tế.

CÁC KHOA ĐÀO TẠO CHUYÊN NGÀNH:

1. Khoa Kinh tế Chính trị
2. Khoa Kinh tế Phát triển
3. Khoa Tài chính Nhà nước
4. Khoa Quản trị Kinh doanh
5. Khoa Thương mại - Du lịch
6. Khoa Tài chính doanh nghiệp & Kinh doanh tiền tệ
7. Khoa Kế toán - Kiểm toán
8. Khoa Thống kê - Toán - Tin học
9. Khoa Đào tạo tại chức
10. Khoa Đào tạo sau đại học
11. Các ban chuyên môn trực thuộc trường:
 - Ban Triết - Xã hội học
 - Ban Luật Kinh tế
 - Ban Ngoại ngữ
 - Ban Giáo dục thể chất

HÌNH THỨC ĐÀO TẠO: CHÍNH QUY - TẠI CHỨC

Các trụ sở của trường:

1. Trụ sở chính: 59C Nguyễn Đình Chiểu, Q.3
2. 279 Nguyễn Tri Phương, Q.10
3. 1Bis Hoàng Diệu, Q. Phú Nhuận
4. 179-181 đường 3-2, Q.10
5. 196 Trần Quang Khải, Q.1
6. 54 Nguyễn Văn Thủ, Q.1

Đội ngũ cán bộ công chức - giảng viên:

Tổng số: 679 người, trong đó có 465 cán bộ giảng dạy
Học vị: 86 tiến sĩ; 163 thạc sĩ; 299 cử nhân
Học hàm: 2 giáo sư, 22 phó giáo sư, 67 giảng viên chính; 321 giảng viên.

Quy mô đào tạo đại học, cao đẳng:

Năm học 1999-2000 đang đào tạo 49.000 sinh viên các khóa, các hệ, từ Thừa Thiên - Huế đến Cà Mau (riêng tại TP. Hồ Chí Minh có 35.500 sinh viên chính quy và tại chức).

Quy mô đào tạo sau đại học:

Hiện đang đào tạo 1.200 sinh viên cao học và 200 nghiên cứu sinh tiến sĩ

Những thủ khoa của Trường Đại học Kinh tế năm 1999

Chúc Mừng Năm Mới
Xuân Canh Thìn 2000

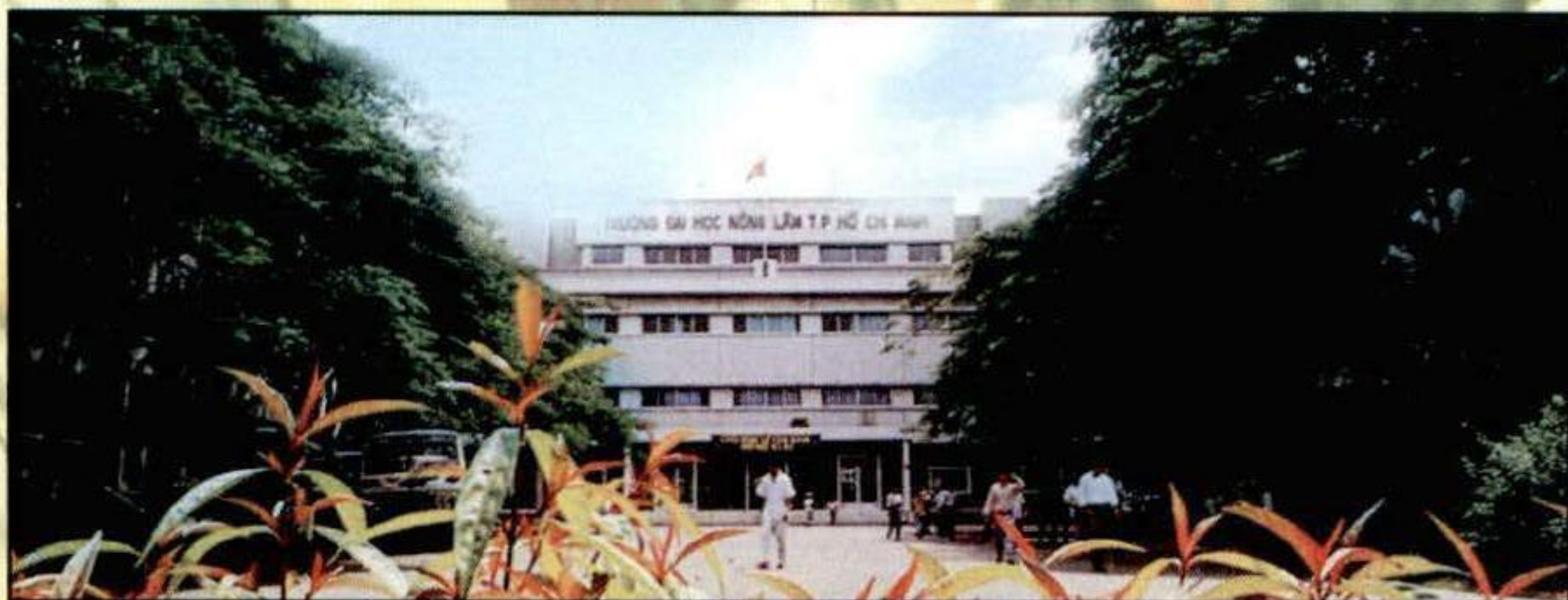

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP. HỒ CHÍ MINH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

Hiệu trưởng : TS. Bùi Cách Tuyến
P. Linh Trung, Q. Thủ Đức, TP. HCM • ĐT: 89607111 • Fax: 89607133
Email: bctuyen@hcm.vnn.vn

Trường Đại học Nông Lâm được thành lập từ năm 1955. Trường có nhiệm vụ đào tạo cán bộ kỹ thuật nông lâm nghiệp cho vùng Đông Nam bộ, Trung bộ, khu vực đồng bằng sông Cửu Long và Tây Nguyên.

Nhiệm vụ chính:

- Đào tạo cán bộ kỹ thuật trình độ đại học và sau đại học trong lĩnh vực nông nghiệp.
- Thực hiện các nghiên cứu khoa học phục vụ cho việc sử dụng có hiệu quả và bền vững tài nguyên nông nghiệp và tự nhiên.
- Chuyển giao tiến bộ kỹ thuật đến người sản xuất.
- Hợp tác nghiên cứu với các đơn vị trong và ngoài nước với mục đích nâng cao hiệu quả kinh tế và bảo tồn bền vững tài nguyên trong sản xuất nông nghiệp.

Đào tạo:

- Chương trình đào tạo đại học trong 4 năm rưỡi với 10 chuyên ngành: nông học, quản lý đất đai, chăn nuôi, lâm nghiệp, chế biến gỗ, thủy sản, kinh tế nông nghiệp, cơ khí nông nghiệp, bảo quản và chế biến nông sản thực phẩm; 5 năm cho bác sĩ thú y.
- Chương trình đào tạo cao học để cấp bằng thạc sĩ trong 2-3 năm theo các chuyên ngành: nông học, nông hóa thổ nhưỡng, bảo vệ thực vật, chăn nuôi, thú y, lâm nghiệp, thủy sản và kinh tế nông nghiệp. Để lấy bằng tiến sĩ, sinh viên phải học thêm ít nhất 3 năm sau khi có bằng thạc sĩ.

Hiện nay trường có 501 cán bộ, công nhân viên, trong đó có 300 cán bộ giảng dạy với 50% có trình độ trên đại học và hơn 6.000 sinh viên đang theo học các chuyên ngành trên.

Đào tạo sau đại học:

Trường Đại học Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh đào tạo tiến sĩ, thạc sĩ về các ngành: kỹ thuật trồng trọt, bảo vệ thực vật, nông hóa, thổ nhưỡng, chăn nuôi, thú y, lâm sinh, nuôi trồng thủy sản, kinh tế nông nghiệp và cơ khí nông nghiệp.

Tổ chức nhà trường:

Trường có 6 khoa: Nông học, Chăn nuôi thú y, Lâm nghiệp, Kinh tế nông lâm, Cơ khí công nghệ, Thủy sản; 29 bộ môn và 1 bộ môn độc lập: Bảo quản và chế biến nông sản thực phẩm; 5 trung tâm: Trung tâm Ứng dụng khoa học kỹ thuật nông lâm ngư nghiệp, Trung tâm Ngoại ngữ, Trung tâm Tin học ứng dụng trong nông nghiệp, Trung tâm Phân tích thí nghiệm, Trung tâm Nghiên cứu môi trường nông lâm.

Nghiên cứu khoa học:

Trường mở rộng công tác nghiên cứu khoa học, trong đó tập trung vào các vấn đề về nông học, chăn nuôi - thú y, lâm nghiệp thủy sản, cơ khí công nghệ, kinh tế nông nghiệp, bảo quản chế biến.

Khuyến nông:

Trường chuyển giao kết quả nghiên cứu đến các đối tượng sản xuất trong vùng và các vùng lân cận, thông qua các chương trình phát thanh, truyền hình, báo chí và tập san khoa học kỹ thuật của nhà trường; bên cạnh đó trường còn hợp tác với địa phương để tổ chức các lớp tập huấn, đào tạo ngắn và dài hạn.

Hoạt động hợp tác:

- Trong nước: Hầu hết các trường và các viện trong ngành nông nghiệp đều có quan hệ hợp tác chặt chẽ với trường Đại học Nông Lâm.

- Ngoài nước: Trường mở rộng quan hệ hợp tác với các trường đại học, các viện nghiên cứu của 14 nước và khu vực trên thế giới: Anh, Bỉ, Canada, Đài Loan, Đức, Hà Lan, Malaysia, Mỹ, Nhật Bản, Pháp, Philippines, Thái Lan, Thụy Điển, Úc; và trên 40 cơ quan nghiên cứu quốc tế, tổ chức quốc tế và tổ chức phi chính phủ.

Chúc Mừng Năm Mới

2000

XUÂN CANH THÌN

Chúc Mừng Năm Mới

BAN GIÁM ĐỐC CÙNG TOÀN THỂ CBCNV CÔNG TY BÚT BI THIÊN LONG

*Kính Chúc Quý Khách Hàng
An Khang, Thịnh Vượng và Hạnh Phúc*

 [®] CÔNG TY BÚT BI
THIÊN LONG

TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM THỂ DỤC

TRUNG ƯƠNG SỐ 2

Ký hiệu trường : CT

Địa chỉ : 639 Nguyễn Trãi, Phường 11, Quận 5, TP. Hồ Chí Minh

ĐT : (08) 8555432 - 8556300 - 8573990; Fax : 08 8556846

Hiệu trưởng : PGS.PTS.NGUT Trịnh Trung Hiếu

- **Nhiệm vụ :** Đào tạo và bồi dưỡng giáo viên chuyên trách thể dục có trình độ tương đương đại học để giảng dạy tại các trường phổ thông các cấp và trường sư phạm ở các tỉnh phía Nam.
- Tổng số cán bộ giảng dạy 48 người, trong đó có 3 tiến sĩ, 1 phó giáo sư, 1 phó tiến sĩ, 10 thạc sĩ, 1 tiến sĩ sẽ bảo vệ năm 2000.
- Tổng số học sinh - sinh viên : 1.165
- Ký túc xá ngay tại trường có sức chứa 650 người. Mỗi phòng ở có nhà tắm, nhà vệ sinh riêng.

- **Những thành tích cơ bản :**

- Giữ vững chất lượng đào tạo, 100% sinh viên tốt nghiệp đều có việc làm và phát huy được tác dụng. Có người đã trở thành cán bộ lãnh đạo, huấn luyện viên, vận động viên cấp quốc gia, trọng tài quốc tế.
- Đã liên kết với các trường cao đẳng, trung học sư phạm ở 10 tỉnh, thành phía Nam đào tạo thêm khoảng 500 giáo viên thể dục thể thao mỗi năm. Đây là cách làm vừa đảm bảo chất lượng, nhanh chóng đáp ứng nhu cầu, vừa tiết kiệm so với việc thành lập 1 khoa thể dục. Trường Cao đẳng Sư phạm Thể dục Trung ương số 2 mong muốn được liên kết với nhiều địa phương khác để đào tạo giáo viên chuyên trách thể dục có trình độ cao đẳng.

Với thành tích trên, nhà trường được Chủ tịch nước tặng thưởng huân chương Lao động hạng 3, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo tặng cờ đơn vị Tiên tiến xuất sắc, Thành ủy tặng cờ Đảng bộ vững mạnh trong sạch, nhiều năm liền trường là đơn vị Tiên tiến thể dục thể thao cấp thành phố. Nhiều cán bộ của trường được Bộ trưởng tặng bằng khen. Hiệu trưởng được Chủ tịch nước tặng huân chương Lao động hạng 3.

Theo văn bản hướng dẫn số 6619/GV ngày 30-9-1995 của Bộ Giáo dục và Đào tạo tại trang 4 có ghi rõ : " Cần xây dựng đề án nâng Trường Cao đẳng Sư phạm Thể dục Trung ương số 2 thành trường đại học trong giai đoạn 1996 - 2000". Cho đến nay, mọi công tác chuẩn bị cho việc nâng cấp cơ bản đã hoàn thành. Trường đã có tờ trình lên Bộ Giáo dục và Đào tạo từ tháng 3-1999.

Tập thể cán bộ, công chức, học sinh - sinh viên của trường và các trường liên kết đào tạo rất mong muốn được Bộ chủ quản và các bộ ngành liên quan sớm xem xét trình Chính phủ duyệt.

TRƯỜNG CAO ĐẲNG BÁN CÔNG MARKETING MARKETING COLLEGE

Các ngành và chuyên ngành đào tạo:

1. Quản trị kinh doanh
2. Marketing
3. Kế toán doanh nghiệp
4. Tin học ứng dụng trong sản xuất kinh doanh
5. Ngoại ngữ (Tiếng Anh trong doanh nghiệp)
6. Thẩm định giá

Các loại hình đào tạo:

- Đào tạo hệ cao đẳng chính quy tập trung, cao đẳng tại chức, chuyên tu, hệ trung học chuyên nghiệp.
- Mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ ngắn hạn về marketing, nghiệp vụ bán hàng, nghiên cứu thị trường, tổ chức luyện và thi, cấp chứng chỉ A và B Tin học, Ngoại ngữ.

Qui mô tuyển sinh hàng năm:

Bình quân từ 1.200 - 1.400 sinh viên

Địa chỉ liên hệ:

Văn phòng : 343/4 Nguyễn Trọng Tuyển, P.1, Q.Phú Nhuận, TP. HCM

Điện thoại : 8457401 - 8479310 - 08084382

Fax : 08083488 - 8422705

Cơ sở giảng dạy I : 306 Nguyễn Trọng Tuyển, P.1, Q.Phú Nhuận, TP. HCM

Điện thoại : 8445889 - 8479378 - 8459219

Trung tâm Nghiên cứu Tiếp thị : 306 Nguyễn Trọng Tuyển, P.1, Q.Phú Nhuận, TP.HCM. Điện thoại: 8852922 - 8478964. Fax : 8422705

Chúc Mừng Năm Mới

Giống nhau.

Chắc chắn là không vì 10 năm trước CT - 100 chỉ có 49 phím thường.
10 năm sau CTK - 731 với 61 phím chuẩn và ổ đĩa mềm.

Nhưng có một điều vẫn giống nhau :

Cùng một giá bán

1990
Keyboard
CT - 100

BÂY GIỜ

CTK - 731 CHỨC NĂNG HIỆN ĐẠI THI VỊ CUỘC SỐNG

- 232 Tiếng (Tone) - 110 Điệu (Rythm).
- Làm điệu mới (Synthesizer Function)
- Làm điệu mới (Pattern sequencer).
- Ổ đĩa mềm để đọc và lưu trữ dữ liệu.

Địa chỉ liên hệ :

- Phía Nam : Công ty Việt Thương, 388C CMT8, Q.3, TP. HCM
Điện thoại : (08) 8454472, 091913969
- Phía Bắc : 69 Hàng Bông, Q. Hoàn Kiếm, Hà Nội
Điện thoại : (04) 8287160, 091804147

**CÙNG MỘT GIÁ TIỀN, ĐÀN CASIO CHO BẠN
NHIỀU CHỨC NĂNG HƠN**

Suối Nhạc
TƯ THỰC ÂM NHẠC

PHỔ CẬP ÂM NHẠC cho các đối tượng bước đầu học nhạc
ĐÀO TẠO NĂNG KHIẾU organ, piano, guitar, trống, thanh nhạc
TẬP HUẤN CHO CÁC GIÁO VIÊN ÂM NHẠC mầm non và phổ thông
388C CMT8, Q.3, TP. HCM Điện thoại : (08) 8 454 472, 091 913 969

Trường Cao Đẳng Sư Phạm MẪU GIÁO TRUNG ƯƠNG 3

Hiệu trưởng : Phó tiến sĩ LÊ XUÂN HỒNG
Địa chỉ : 182 Nguyễn Chí Thanh,
Q.10, TP. Hồ Chí Minh
Liên thoại : 8359959 - 8399464
Fax : 84.8.8353882
Email : cdspmgwtw3@hcm.vnn.vn

Trường Sư phạm Mẫu giáo Trung ương 3
thành lập tháng 9-1976. Trong 10 năm đầu,
trường đào tạo giáo viên mầm non hệ trung
cấp (12+2). Đến năm 1987, trường nâng cấp
thành Trường Cao đẳng Sư phạm Mẫu giáo
Trung ương 3, chính thức đào tạo giáo viên
mầm non hệ cao đẳng (12+3).

Sau hơn 20 năm xây dựng và phát triển,

trường đã đào tạo trên 4.000 giáo sinh, sinh viên đang công tác ở các tỉnh phía Nam,
từ Huế đến Cà Mau.

Trường có 90 công chức, trong đó có 50 giảng viên gồm :

- 3 phó tiến sĩ.
- 18 thạc sĩ.
- 2 nghiên cứu sinh.
- 27 cử nhân

Trường đã đón tiếp làm việc với nhiều đoàn nước ngoài: Pháp, Liên Xô (cũ), Singapore,
Australia, Thái Lan, Ấn Độ, Na Uy ...

Trường có Trung tâm thực hành mẫu giáo gồm 9 lớp với 300 trẻ từ 3 - 6 tuổi.

Trường liên kết với Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh mở 5 khóa Đại học Sư
phạm mầm non chuyên tu với 504 sinh viên. Trường thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng
huấn hĩa giáo viên mầm non cho các địa phương.

Giảng đường

Chúc Mừng Năm Mới

Thang

thanglong

ÊM DIU

CHẤT LƯỢNG

Chúc Mừng Năm Mới

NATIONAL HIGHWAY NO.1 BRIDGE REHABILITATION PROJECT

*Chúc Mừng
Năm Mới*

HỌC VIỆN NGÂN HÀNG

PHÂN VIỆN TP. HỒ CHÍ MINH

THE BANKING INSTITUTE OF VIET NAM - HO CHI MINH CITY BRANCH

Giám đốc : Tiến sĩ NGUYỄN VĂN HÀ

Địa chỉ : 36 Tôn Thất Đạm, Quận I, TP. Hồ Chí Minh

Điện thoại : 8291901- 8291224- 8210370

Fax : 848. 8212584

Email : HVNHDUC@hcm.fpt.vn

Mục tiêu đào tạo và nghiên cứu khoa học

Học viện Ngân hàng- Phân viện TP. Hồ Chí Minh là cơ sở chuyên đào tạo nguồn nhân lực cho hệ thống ngân hàng và các định chế tài chính khác. Mục tiêu đào tạo của Học viện Ngân hàng - Phân viện TP. Hồ Chí Minh cụ thể là:

Đào tạo các chuyên gia cao cấp về tài chính - ngân hàng.

Đào tạo các nhà quản trị các định chế tài chính.

Đào tạo các nhà kinh doanh trong các lĩnh vực ngân hàng, thị trường chứng khoán và các dịch vụ tài chính khác.

Tư vấn đào tạo và chuyển giao các công nghệ mới cho đội ngũ nhân sự đang làm việc tại các định chế tài chính.

Thực hiện các hoạt động nghiên cứu khoa học cơ bản, ứng dụng và phát triển công nghệ về lĩnh vực tài chính - ngân hàng và vấn đề kinh tế - xã hội có liên quan.

Thực hiện các dịch vụ khoa học, chuyển giao công nghệ về quản trị, kinh doanh trong lĩnh vực tài chính - ngân hàng.

Các ngành đào tạo chính của Học viện Ngân hàng - Phân viện TP. Hồ Chí Minh

Tiền tệ và thị trường tài chính.

Nghiệp vụ kinh doanh ngân hàng.

Kế toán và kiểm toán ngân hàng.

Tiền tệ và tín dụng quốc tế.

Đào tạo và huấn luyện cán bộ ngân hàng theo chương trình của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

Thực hiện đào tạo các chuyên ngành sâu theo yêu cầu của thị trường như quản trị doanh nghiệp,

thị trường chứng khoán, xây dựng và thẩm định dự án, ngoại ngữ, tin học.

Học viện Ngân hàng - Phân viện TP. Hồ Chí Minh được phép tổ chức đào tạo và cấp bằng tốt nghiệp quốc gia các trình độ : trung học, cao đẳng, cử nhân, thạc sĩ, tiến sĩ.

Ngoài ra còn cấp các chứng chỉ về nghiệp vụ tài chính ngân hàng, chứng chỉ quốc gia ngoại ngữ và tin học.

• Thành phần giảng viên

Học viện Ngân hàng- Phân viện TP. Hồ Chí Minh có trên 80 giảng viên, trong đó có 14 tiến sĩ và 36 thạc sĩ, số còn lại hiện đang làm nghiên cứu sinh và cao học. Phần lớn các giảng viên đã qua các chương trình đào tạo quốc tế hoặc tu nghiệp ở nước ngoài về lĩnh vực tài chính - ngân hàng.

• Các trung tâm trực thuộc:

- Trung tâm Bồi dưỡng nghiệp vụ và công nghệ ngân hàng
- Trung tâm Ngoại ngữ
- Trung tâm Tin học

CHÚC MỪNG NĂM MỚI - XUÂN CANH THÌN 2000

Chức năng của máy ảnh kỹ thuật

DIGITAL ART STUDIO

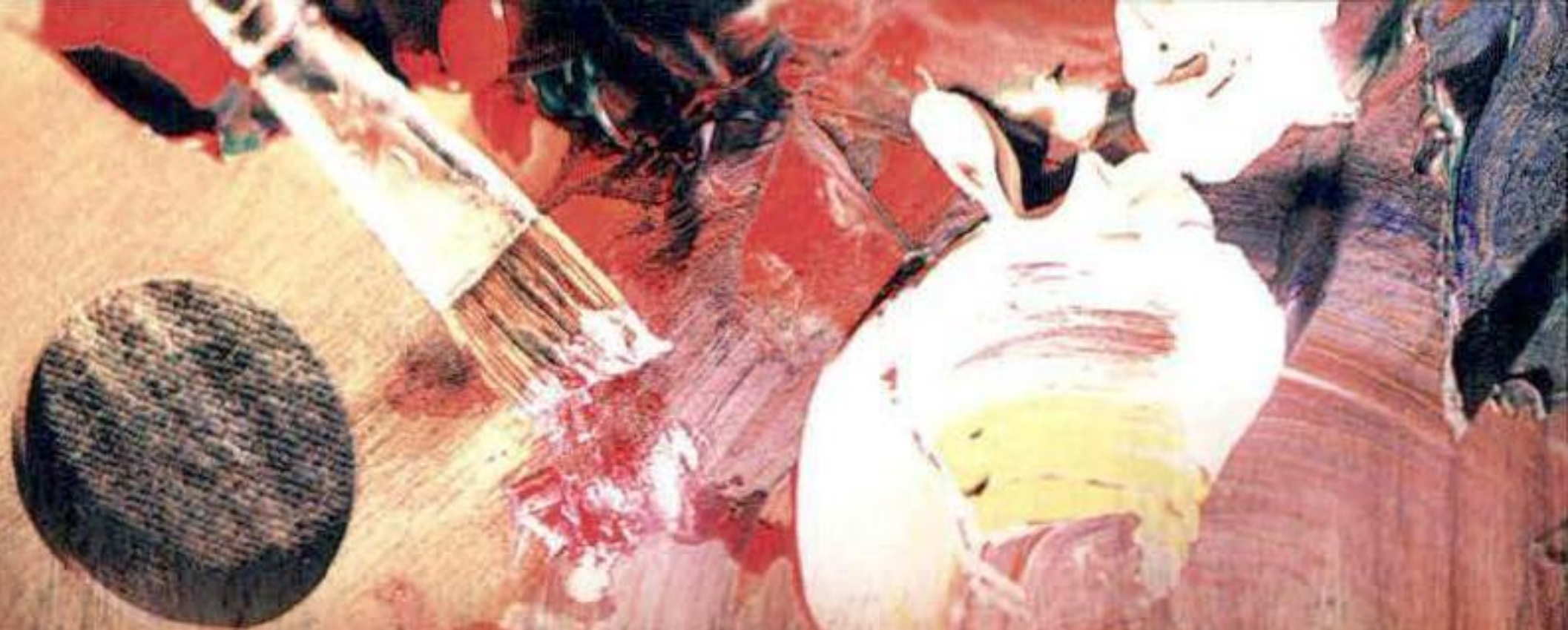
232 PASTEUR, Q.3, TP. HOCHIMINH

TEL: (08) 8204242 - FAX: (08) 8204279

E-MAIL: das@duonganh.com

THIẾT KẾ TẠO MÀU • THIẾT KẾ TRANG WEB • IN AN CHẤT LƯỢNG CAO •

LÀM VIDEO QUANG CAO • DỊCH VỤ QUANG CAO

TRƯỜNG DỰ BỊ ĐẠI HỌC TP. HỒ CHÍ MINH

Địa điểm : 91 Nguyễn Chí Thanh, Quận 5, TP. Hồ Chí Minh

Tel : 84.8.8358136 - 8391224 • Fax : 84.8.8358136

Hiệu trưởng : NGUYỄN CƯỜNG

Năm 1975 trường Dự bị Đại học (ĐH) TP. HCM nguyên là Viện ĐH Cộng đồng Tiền Giang. Sau năm 1975, theo quyết định số 240/CP ngày 6-12-1976 của Thủ tướng Chính phủ chuyển Viện ĐH Cộng đồng Tiền Giang thành Trường Dự bị ĐH TP. HCM, trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Nhiệm vụ của trường được Nhà nước giao là :

Bồi dưỡng và nâng cao trình độ văn hóa cho những người đã tốt nghiệp THPT, thuộc đối tượng ưu tiên (nhóm ưu tiên 1), đặc biệt chú ý đến thương binh, cán bộ được cử đi học, con liệt sĩ, con thương binh nặng, con em người dân tộc thiểu số, miền núi, vùng cao, vùng sâu có nhiều khó khăn, để họ đủ trình độ thi hoặc đạt yêu cầu vào học ở các trường ĐH, cao đẳng.

Dạy ngoại ngữ cho các đối tượng được Nhà nước tuyển chọn đi học ĐH, thực tập sinh, nghiên cứu sinh ở nước ngoài.

Trường có đội ngũ cán bộ giảng dạy và phục vụ tâm huyết, luôn hoàn thành nhiệm vụ Nhà nước giao, tạo được niềm tin tưởng trong học sinh - sinh viên và xã hội. Năm 1996, kỷ niệm 10 năm thành lập, trường được Nhà nước tặng huân chương Lao động hạng 3.

Chất lượng và hiệu quả đào tạo là mục tiêu hàng đầu được nhà trường hết sức quan tâm: lệ trúng tuyển vào ĐH trung bình từ 60 - 80%, số học viên học ngoại ngữ được tuyển chọn đi học nước ngoài từ 90 - 95%. Gần 25 năm qua, trường đã tạo nguồn đưa vào ĐH hàng vạn học sinh, trong đó có hàng ngàn học sinh là người dân tộc thiểu số Khmer, Chăm, K'Ho,

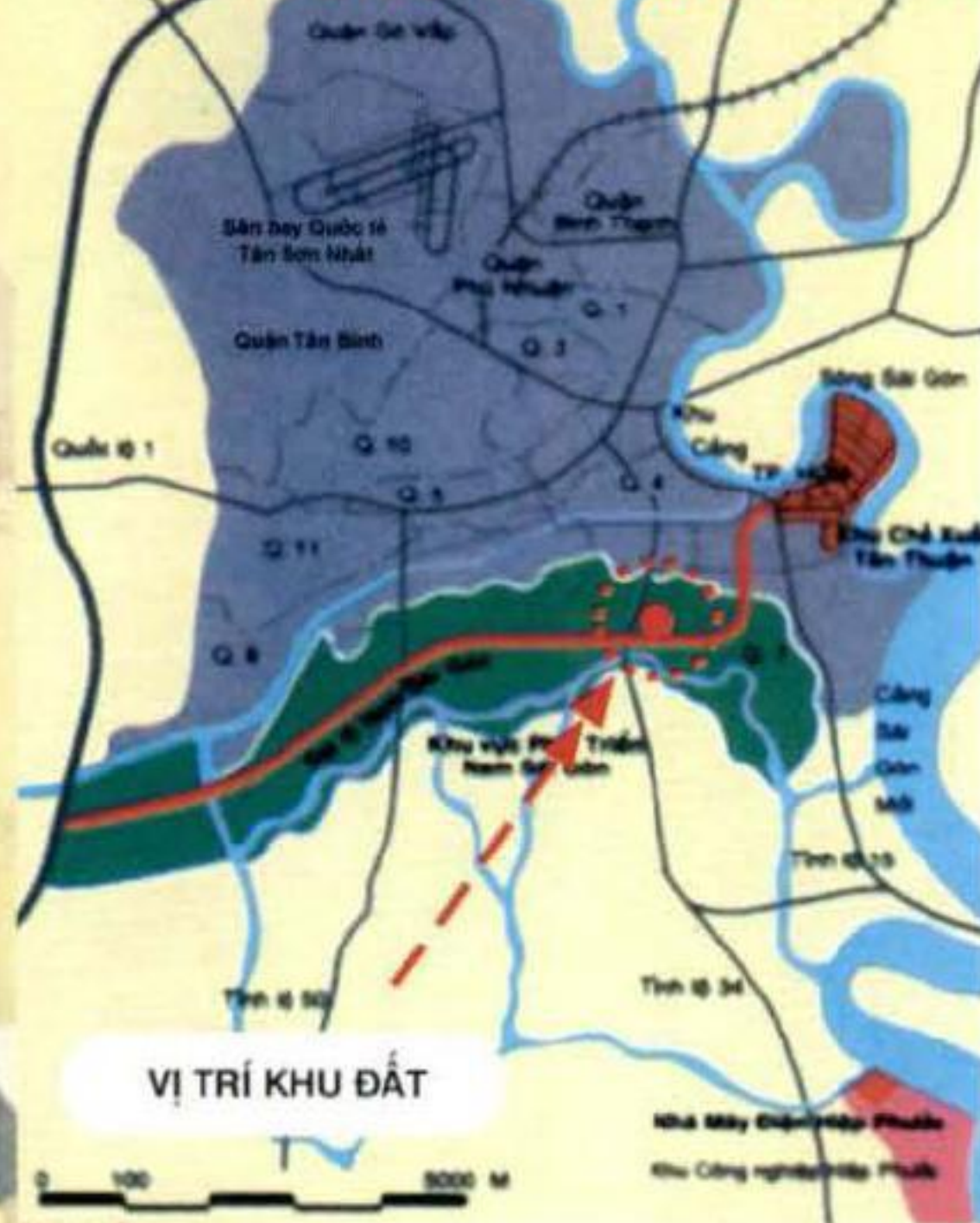
Châu ro... và đưa đi học nước ngoài ở Nga, Úc, Nhật... 4.500 học viên. Năm học 1999 - 2000, trường đang tổ chức giảng dạy khóa 25 dự bị ĐH với chỉ tiêu Bộ giao 110, gồm sinh viên do trường ĐH Y Dược TP. HCM và 3 trường ĐH Kinh tế, Sư phạm kỹ thuật, Nông Lâm (thuộc ĐH Quốc gia TP. HCM) tuyển chọn chuyển đến; khóa 10 dự bị ĐH dân tộc với chỉ tiêu 200 sinh viên. Trường còn mở rộng đào tạo cho các đối tượng khác, hằng năm có từ 1.500 đến 2.000 người ghi tên theo học ngoại ngữ, tin học, bồi dưỡng nâng cao trình độ văn hóa thi vào ĐH.

TRƯỜNG DỰ BỊ ĐẠI HỌC TP. HCM THỰC SỰ LÀ MỘT NHỊP CẦU THÂM LẶNG CHO HÀNG VẠN BẠN TRẺ BƯỚC VÀO CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC.

Chúc Mừng Năm Mới

KHU NHÀ Ở VÀ NGHỈ NGƠI GIẢI TRÍ PHƯƠNG TÂN PHONG - Q.7 - TP.HCM

VỊ TRÍ KHU ĐẤT

VỊ TRÍ :

Nằm dọc theo hướng lộ 34, giáp với đại lộ Nam Sài Gòn (đường Bình Thuận) về phía nam, đối diện khu đô thị mới Phú Mỹ Hưng (cách Sài Gòn Wonderland 300m về phía đông). Trong tương lai quý khách chỉ cần qua cầu Ông Lãnh - đường Khánh Hội mở rộng (dài 1.354m) và cầu Kinh Tế nối đến đường Bình Thuận (dài 3.155m) là có thể đến khu đất.

QUY MÔ :

Là khu nhà ở cao cấp và nghỉ ngơi giải trí diện tích khoảng 23ha gồm :

JADECO

CÔNG TY CỔ PHẦN

PHÁT TRIỂN NAM SAIGON

29/1 Nguyễn Bình Khiêm, Quận 1, TP. HCM
ĐT: (848) 8235684 - 8223271 - Fax: 8235685.
E-mail: sadeco@hcm.vnn.vn

- NHÀ VƯỜN
- NHÀ PHỐ
- CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG

- 384 căn phố liền kề vườn (5m x 20m)
- 111 căn biệt thự vườn (12,5m x 20m)
- Sân golf mini (18 lỗ, par 3) diện tích 5ha
- Bệnh viện
- Các công trình công cộng : trường tiểu học, mẫu giáo, bưu điện và cửa hàng dịch vụ... diện tích 7.600m²
- Đất công viên cây xanh, thể dục thể thao : 3ha

Chúc Mừng Năm Mới

Xuân Canh Thìn 2000

HÀ IN BÁO Nhân Dân

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

345/134 TRẦN HUNG ĐẠO, QUẬN 1 • ĐT : 839 4848 - 839 1774

Chúc Mừng Năm Mới

THỰC HIỆN HOÀN HẢO CÁC SẢN PHẨM

Ấp phích, báo có số lượng in lớn, nhiều tờ, nhiều màu, in gian thực hiện nhanh, uy tín, chất lượng.

Sản phẩm in cao cấp: nhãn hàng, áp phích, tranh, lịch...

Sử dụng dàn máy chế bản, in offset cuộn, offset tờ mới, hiện đại, công suất cao cho phép Nhà in đáp ứng yêu cầu của các tòa soạn báo, nhà xuất bản, doanh nghiệp.

GIÁM ĐỐC UNG TẤN THẾ

Hân hạnh được phục vụ quý khách

NGÂN HÀNG NGOẠI THƯƠNG VIỆT NAM

CHI NHÁNH TP. HỒ CHÍ MINH

Trụ sở : 29 Bến Chương Dương - Quận 1 - Thành phố Hồ Chí Minh

Tel : (84 - 08) 8293 452 - 8.251 317 - Fax : (84 - 08) 8.297 228

Telex : 844 234 / 811 235 VCB - VT

Chào
Thiên
Niên
Kỷ
Mới

2000

Kính Chúc Quý Khách
An Khang - Thịnh Vượng

NGƯỜI VIỆT khắp nơi

Bác Hồ nghỉ chân bên gốc thông, trên đường đi công tác tại Thái Nguyên (năm 1955)

Kẹo Tết CỦA BÁC HỒ

Viện sĩ VŨ TUYÊN HOÀNG

Cách mạng tháng 8 thành công, nước ta giành được độc lập. Thời bấy giờ, dân ta còn vô cùng gian khổ, thế nước còn cực kỳ nguy nan, nhưng toàn dân một lòng tin tưởng ở Cụ Hồ, vị lãnh tụ anh minh của Đảng. Cả một đời đấu tranh vì dân vì nước, bấy giờ lãnh tụ Hồ Chí Minh 55 tuổi, mà

cả dân tộc kính yêu gọi Người là vị Cha già dân tộc, là Cụ Hồ. Cha mẹ tôi theo dõi tin tức, đọc qua các tài liệu, sách báo, đã biết Người là nhà cách mạng Nguyễn Ái Quốc, sau Cách mạng tháng 8, cha mẹ tôi lại càng biết ơn và kính yêu Người.

Thời gian ấy, hoàn cảnh gia đình rất khó khăn, cha tôi - nhà

văn Vũ Ngọc Phan, mẹ tôi - nhà thơ Hằng Phương - không thể chỉ kiếm sống bằng nghề văn của mình. Mẹ tôi phải vất vả đi đây đi đó, buôn bán thêm văn phòng phẩm để giúp cảnh nhà đông con nhỏ. Từ Hà Nội đi xe ô tô vào bán hàng tận Thanh Hóa vào ngày đầu năm 1946, nghĩ đến cảnh đất nước và trông thấy những bức tường lớn quanh chợ tỉnh Thanh đều kẻ khẩu hiệu chữ to: "Hồ Chí Minh muôn năm!", lại nhớ đến những lời kể chuyện của người anh họ mẹ tôi về Cụ Hồ... Sau này, mẹ tôi ghi nhật ký: "... Tôi lại nhớ đến những mẩu chuyện về Cụ Hồ mà tôi được biết qua anh Hoàng Hữu Nam, anh em cô cậu với tôi. Anh hàng ngày được làm việc với Bác ở Bắc bộ phủ. Lúc đó, để phòng địch đánh úp Hà Nội, cán bộ ta cứ tối đến là đem tài liệu ra ngủ ở một nhà quen, xa trung tâm thành phố. Các anh gọi là "ngủ du kích". Anh Nam thường đến ngủ nhờ gia đình chúng tôi ở Thái Hà. Anh kể cho chúng tôi nghe: Bác làm việc rất khuya. Trời rét căm căm, nghe tiếng một em bé rao bánh mì vào nửa đêm, Bác mở cửa nhìn theo, ứa nước mắt. Bác thường ăn cơm cùng anh em ở Bắc bộ phủ. Bác ước mong sau này nhân dân ta mỗi gia đình hàng tuần cho vào nồi được một con gà...". Mẹ tôi viết tiếp: "Tôi nhớ hình ảnh Hồ Chủ tịch khi Người đọc Tuyên ngôn Độc lập tại quảng trường Ba Đình và khi Người đến khai mạc Triển lãm văn hóa ở trụ sở Hội Văn hóa cứu quốc.

Người làm việc nhiều, lo nghĩ nhiều, lại mới ở chiến khu về, nên vóc gầy và xanh xao". Mẹ tôi nghĩ nhiều về Bác, rồi trông thấy những thúng cam vàng tươi đầy chợ, bèn chọn thứ cam làng Giàng, quả nhỏ bằng miệng chén tra, vỏ mỏng, ngọt lịm. Mẹ tôi chọn mua chục quả, còn cuống lá xanh tươi, để biếu Bác. Trên xe ô tô trở về Hà Nội, mẹ nâng niu gói cam trên tay và làm một bài thơ dâng Bác:

*Cam ngon Thanh Hóa vốn dòng
Kính dâng Chủ tịch tỏ lòng
mến yêu...*

Đến chiều ngày hôm sau (2-1-1946), mẹ tôi mang theo cam và bài thơ đến Bắc bộ phủ. Đồng chí tiếp khách bảo mẹ ngồi chờ một lát, Cụ sẽ ra tiếp. Song, mẹ tôi lúng túng thế nào, nên luống cuống xin phép ra về. Sau buổi hôm ấy, về mẹ tôi không để lại địa chỉ, nên Hồ Chủ tịch đã cho đăng lời cảm ơn và một bài thơ *Trả lời người tặng cam*, đăng trên báo *Tiếng gọi phụ nữ* ngày 8-1-1946. Mẹ tôi cảm thờ báo mà nước mắt trào ra. Mẹ viết nhật ký: "Cách đó vài hôm, anh Hoàng Hữu Nam bảo tôi: Cụ Hồ có hỏi tôi về người biếu cam, tôi nói: "Nó là em cháu". Như vậy, cô nên lên gặp Cụ". Mồng một Tết Bính Tuất năm ấy, mẹ tôi lên chúc tết Hồ Chủ tịch. Mấy chục năm sau, thỉnh thoảng mẹ lại kể cho tôi nghe hôm ấy. Hôm ấy, mẹ tôi vấn tóc trần, trang điểm rất kỹ, mặc áo lụa dài màu tím thêu hoa kim tuyến, quần xa tanh trắng, đi giày nhung đỏ mà mẹ đã thêu

lên mũi giày con phượng bằng kim tuyến. Mẹ còn khoác áo măng-tô đen nữa. Mẹ đi xe tay đến Bắc bộ phủ - thời ấy còn phổ biến xe hai bánh do người kéo. Khi mẹ đến cửa phòng khách thì Hồ Chủ tịch đang ở phòng bên đi ra. Đồng chí tiếp khách nói nhỏ với Bác, nhưng mẹ tôi cũng thoáng nghe được: “Người biểu cam...”. Thấy mẹ tôi đứng, Bác giơ hai tay vẫy xuống, bảo ngồi xuống ghế. Mẹ tôi bỏ cái ví xuống ghế, hai tay cầm bông cúc và cành tùng mang theo, tiến đến dâng Người: “Cháu là Hằng Phương, năm mới cháu lên chúc Cụ mạnh khỏe sống lâu với non sông đất nước, lãnh đạo cách mạng thắng lợi”. Bác vui vẻ cảm ơn, mời mẹ tôi uống nước. Khi mẹ tôi nói về sức khỏe, Bác trả lời bình dị: “Ấy vì tôi ở rừng núi lâu ngày, nên bị ngã nước”. Câu chuyện mẹ tôi kể lại nhiều lắm và cảm động lắm. Bác hỏi thăm gia đình, hỏi về cha tôi, hỏi về các con nhỏ. Rồi Bác gọi người lấy ra một hộp kẹo, đưa mẹ tôi và nói: “Chị đem về chia cho các cháu, nói là quà Tết của Cụ Hồ”. Đến lúc về nhà, mẹ tôi vẫn còn xúc động. Ngày ấy còn bé, đến nay, tôi chỉ còn nhớ mang máng rằng hộp kẹo nhỏ rất đẹp, mỗi cái kẹo có giấy bọc óng ánh như vàng. Cha mẹ tôi chia cho anh chị em chúng tôi mỗi đứa một cái. Bấy giờ, hai bàn tay bé bỏng của tôi ôm lấy cái kẹo. Tôi cũng không nhớ đã ăn vào lúc nào, chắc chắn là vô cùng ngọt, thơm, vô cùng ngon.

Đã bao nhiêu năm tháng trôi qua. Bác Hồ vô vàn kính yêu đã đi xa, cha mẹ vô vàn yêu quý của tôi đã đi xa. Mỗi khi nghĩ đến kẹo Bác Hồ từ thời thơ ấu, tôi lại có cảm giác cái vị ngọt thơm như đọng lại trong câu chuyện mẹ tôi đã kể cho tôi lúc mẹ sinh thời. Gần đây, tôi được nghe một chuyện lý thú. Ngày trước, có lần Bác Hồ gửi kẹo cho thiếu nhi ở một nhà tập thể của cán bộ. Có em cho kẹo vào một cái lọ và nút kín, cất vào ngăn kéo, thỉnh thoảng lại giở ra xem mà không ăn. Lâu ngày, mẹ thấy thế, hỏi em, em trả lời: “Để con xem kẹo nó để được bao nhiêu kẹo con?”. Ôi, giá như kẹo biết để thật, biết sinh sôi liên tục ra đời con đời cháu, thì đến ngày hôm nay, tôi vẫn còn được niềm vui sướng cầm trên tay kẹo Tết của Bác Hồ năm xưa. ■

Giám đốc Hồ Huy

TỪ chiến trường ĐẾN thương trường

NGUYỄN KHOA ĐĂNG

Trong những năm kháng chiến chống Mỹ, anh là bộ binh, tức là di chuyển chỉ bằng đôi chân xương thịt trong khi những binh chủng khác có xe tăng, tàu chiến. Hồ Huy tâm sự: “Ngày ấy, mỗi lần hành quân, đôi chân đã mỏi nhừ lại còn nhìn thấy những bàn chân con gái dân công tải đạn mười ngón tõe ra như rễ cây bám chặt lấy đất, thương ời là thương. Tôi cứ mong chóng đến ngày hòa bình, sớm được tham gia góp phần giải phóng đôi chân.

Thực tình trước đây, qua báo chí, tôi cũng chỉ được biết ở TP. Hồ Chí Minh có một công ty tên là Mai Linh, doanh nghiệp taxi đầy năng động với hơn 700 xe phục vụ bà con không lúc nào ngơi nghỉ. Đây còn là nơi giải quyết công ăn việc làm cho hơn 2.000 người, trong đó có nhiều người là lính xuất ngũ, một điều không dễ dàng đối với nền kinh tế thị trường hiện nay. Chỉ đến khi được gặp Hồ Huy, người giám đốc đầy năng động ấy, được trò chuyện với anh, tôi mới thấu hiểu nguyên nhân dẫn đến việc anh kinh doanh và lại kinh doanh thành công cái ngành mà con số doanh thu trời sụt thất thường theo những điều đôi khi rất ngẫu nhiên như thời tiết, thời gian, lễ tết, lòng người; mới hiểu vì sao xe của hãng lại sơn màu ấy; sao mỗi đội xe lại mang một cái tên như thế...

Tôi nghĩ đến những chiếc xe chở khách, những chiếc taxi. Rồi sau đó, ước mơ trên được tiếp tục duy trì khi tôi được sang Liên Xô, học cơ khí và chế tạo ô tô. Cũng ở đây, tôi được biết đến những chiếc taxi cùng tầm quan trọng của chúng trong hệ thống giao thông công cộng”.

Hồ Huy kể rằng ngày giải phóng Đà Nẵng, đơn vị anh thu được một chiếc xe jeep chiến lợi phẩm nhưng lại không tìm đâu ra người lái. Hồ Huy mừng quá, nhảy ngay lên, cầm vô lăng rồi mày mò hết khóa nọ, công

tắc kia, sau đó lái được xe, chở được thủ trưởng đi công tác. Lòng say mê xe pháo này còn được bộc lộ khi anh được cử đi học quản lý lao động ở Tiệp Khắc. Tại đây, trong khi anh em

học viên hết giờ chính khóa thì nghỉ ngơi hoặc tìm chỗ giải trí, anh lại lặng lẽ ghi tên xin học thêm nghề ở một trường lái xe. Huy còn dành dụm tiền mua hẳn một chiếc xe hơi riêng để hàng ngày vừa luyện tay nghề vừa đi đây đi đó. Về nước, tuy được về xí nghiệp ô tô nhưng lại phải làm công tác vật tư nên Hồ Huy rất buồn. Vì thế, khi đội xe khách của xí nghiệp vắng một tay lái, Hồ Huy đã xin được thế chân ngay, không hề tính toán. Sau đó, Huy được chuyển về công tác tại *Saigon Tourist*, được giao phụ trách đội xe khoán. Ý tưởng về kinh doanh taxi vẫn không buông tha anh, khiến anh đã không dưới một lần đề nghị ban lãnh đạo *Saigon Tourist* cho mở

một công ty chuyên kinh doanh taxi. Tiếc thay, nguyện vọng ấy không được thực hiện.

Nhưng Hồ Huy không thất vọng. Vừa lúc này, nền kinh tế thị trường được mở. Hồ Huy đi đến một quyết định táo bạo: xin ra khỏi biên chế nhà nước, đem số tiền trợ cấp “một cục” cộng với số vốn dành dụm được mấy năm ở nước ngoài, kêu gọi cổ đông vay vốn thành lập công ty. Song, việc đời đâu có đơn giản. Trở ngại đầu tiên anh gặp phải là thủ tục cấp giấy phép. Do thời kỳ này,

cả nước chưa hề có một doanh nghiệp tư nhân nào chuyên kinh doanh taxi nên việc làm của anh được coi là quá mới mẻ. Phải một năm chạy lên chạy xuống, bay ra bay

vào, gõ cửa khắp nơi, dự án của Hồ Huy mới được chấp nhận. Cầm tờ giấy phép (có thể nói là tờ giấy phép đầu tiên cấp cho một công ty trách nhiệm hữu hạn trên phạm vi cả nước), anh mừng muốn khóc.

Ngày 12-7-1993, Công ty *Mai Linh* khai trương. Sáng hôm ấy, nhìn 20 chiếc taxi màu xanh, mang nhãn hiệu *Sài Gòn taxi*, *Gia Định taxi*, *Chợ Lớn taxi*, rầm rộ xuất bãi trong tiếng hò reo, chúc mừng của anh em bạn bè, đồng chí, lòng Hồ Huy rộn lên. Anh biết, anh và đồng đội đang bước vào một trận tuyến mới. Thử thách đầu tiên là khi anh đề nghị thành lập công ty chuyên kinh doanh taxi thì trên thị trường chưa có hãng xe nào, đến khi ý định

- Ông chủ của 700 xe, 2.000 lao động và một đội săn bắt cướp.
- Người đầu tiên được cấp phép lập công ty trách nhiệm hữu hạn.
- Mê xe tới mức không cần học cũng lái được xe.

được thực hiện thì đã có nhiều đối thủ cạnh tranh ghê gớm.

Nhờ ý chí "khó khăn nào cũng vượt qua" của anh bộ đội Cụ Hồ nên công cuộc làm ăn của Mai Linh không những đứng được trong thương trường mà ngày càng phát đạt. Số đầu xe của Mai Linh ngày một tăng mạnh, từ 20 chiếc ban đầu để đến cuối năm 1999, đã có được 700, kể cả ở Hà Nội, Đồng Nai, Bình Dương, chiếm tỉ lệ cao nhất số đầu xe trong toàn quốc.

Có tiếp xúc với cựu binh - giám đốc Hồ Huy mới được biết cái chất lính của anh còn được thể hiện ngay ở những điều không ai nghĩ tới. Ví dụ, màu sắc của những chiếc xe, màu sắc của những chiếc cà vạt mà các tài xế mang trên người. Hóa ra, đó cũng là màu xanh quân phục,

màu xanh của mũ tai bèo, của cánh lá ngụy trang, màu xanh bộ đội...

Rồi đến cái tên gọi như *Sài Gòn taxi*, *Gia Định taxi*, *Chợ Lớn taxi*, ba xí nghiệp của công ty anh cũng thế. Đó cũng lại là những cái tên mà khi theo đoàn xe tăng tiến vào Sài Gòn, là lính trinh sát, anh thường được nghe qua máy điện đàm, tưởng như một tiếng gọi thân thương nhưng thực ra là một khẩu lệnh chiến đấu. Anh đâu ngờ chính những cái tên anh đặt để tự nhắc mình phải luôn nhớ mình đã từng là bộ đội ấy, giờ đây lại quay ra giúp đỡ anh trên thương trường. Bà con sống ở thành phố tâm sự, tên gọi này đã giúp bà con dễ nhớ mỗi khi cần đến taxi. Cái duyên kỳ ngộ này thực không phải hăng nào cũng có được.

**VOLBIN
ELEVATOR**

**CÔNG TY THANG MÁY
HÔNG ĐẠT**

- ♦ Thang máy **VOLBIN** đạt chất lượng quốc tế ISO 9001 - Công nghệ Thụy Sĩ với giá thành hợp lý cùng các dịch vụ hoàn hảo - Làm hài lòng khách hàng.
- ♦ Tư vấn, cung cấp, lắp đặt, bảo dưỡng, sửa chữa thang máy các loại: thang khách, thang hàng, thang cuốn, thang bệnh viện...
- ♦ Tổng đại lý các sản phẩm của Hãng **DELTA FAUCET** (Mỹ, Thái Lan) gồm: sen tắm, vòi nước... chất lượng cao, kiểu dáng đẹp, phong phú...

Thang máy VOLBIN chiếm lĩnh độ cao an toàn tuyệt đối

● **VĂN PHÒNG CÔNG TY**

17 Núi Trúc - Hà Nội

Tel: 048.462182

Fax: 048.463497

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN**

TP. HỒ CHÍ MINH

18B/62 Sư Vạn Hạnh

Tel: 088.653124

Fax: 088.628410

Chúc Mừng Năm Mới

Nhân đây cũng xin được nói thêm: khi người tổng chỉ huy mang nặng chất lính trong người thì lẽ nào những “chiến sĩ” lại không có được phẩm chất ấy! Báo chí từng nhiều lần ca ngợi những tấm gương “diệt ác, trừ tà” của các tài xế Mai Linh. Một Nguyễn Văn Dũng đang lái xe trên xa lộ Hà Nội, phát hiện hai tên cướp đi xe phân khối lớn giật dây chuyền của một phụ nữ, anh vội vã đuổi theo, dùng xe ép ngã bọn chúng, bắt được một tên giao cho công an. Một Lê Chí Công đang đón khách trên đường chợt nhìn thấy hai tên cướp đi xe Citi giật giỏ xách của một phụ nữ chạy chiếc Dream đã tấp xe vào lề đường rồi đuổi theo bọn cướp. Cuối cùng, hai tên cướp đã bị anh bắt cùng tang vật... Có thể nói, với tài xế của Mai Linh, đây là chuyện dài trên từng cây số.

Nhưng đâu chỉ có chuyện ấy. Báo chí còn nhắc nhiều đến chuyện các tài xế Mai Linh thường xuyên nhặt được của rơi đem trả: tiền nong, vật dụng của khách bỏ quên trên xe. Có tài xế đã trả lại 4.000 đôla cho một bà Việt kiều Pháp ngay sau hôm công ty mới khai trương. Có người trao lại 7.500 đôla cho một ông khách Đài Loan... Còn điện thoại di động thì không năm nào khách không nhận lại dưới 100 cái. Những cử chỉ trên anh em thực hiện rất vô tư nhưng người nghe cảm thấy như họ đang thực hiện lời thề “không đụng đến cái kim sợi chỉ của nhân dân” của quân đội chúng ta.

Ở đây, “chính sách hậu phương quân đội” cũng được Hồ Huy chú ý. Có thể kể đến trường hợp tài xế Tất

Minh Cường hy sinh trong khi đánh trả bọn cướp trên đường công tác. 17 triệu đồng tang lễ, 52 triệu đồng xây căn nhà tình thương cho gia đình Cường, 5 triệu đồng gửi vào sổ tiết kiệm cho con Cường đi học và một việc làm ổn định tại xí nghiệp cho vợ Cường. Thử hỏi, hiện nay, đã có mấy công ty kinh doanh làm được như thế?

Điều cuối cùng chúng tôi ghi nhận được ở người giám đốc này là trong điều hành công ty, anh rất coi trọng công tác tổ chức. Chính vì thế mà *Mai Linh* là công ty tư nhân đầu tiên ở nước ta thành lập được chi bộ Đảng, lại có một hội cựu chiến binh vững mạnh với số hội viên khá đông, có những hoạt động sôi nổi, thiết thực...

Toàn bộ những gì *Mai Linh* làm được trong thời gian qua, trong đó có việc giải quyết công ăn việc làm cho hơn 2.000 người, là những điều không dễ dàng gì đối với một công ty kinh doanh tư nhân trong lĩnh vực giao thông vận tải. Chúng tôi nghĩ, chắc chắn sẽ không có được nếu như từ giám đốc đến các nhân viên ở đây không có bản chất “bộ đội Cụ Hồ” để hiểu đúng nghĩa câu “Thương trường cũng là chiến trường”. ■

Cần mua máy lạnh, tủ lạnh,
máy văn phòng, máy giặt
đã qua sử dụng, cũ, hư...
Nhận sửa chữa bảo trì dài hạn.

CƠ SỞ HUY HÀ

115ter Hai Bà Trưng, Q.1, TP.HCM

Liên hệ: anh Hoàng

ĐT: 8224586 - 091900050

Những người thầy trong đời một vị tướng

Thượng tướng - giáo sư - Nhà giáo Nhân dân Hoàng Minh Thảo là một vị tướng tài của Quân đội Nhân dân Việt Nam. Ông từng kinh qua các chức vụ: tư lệnh chiến khu 3, tư lệnh chiến khu 4, đại đoàn trưởng 304, hiệu trưởng trường Trung cao quân sự, viện trưởng Học viện Quân sự (nay là Học viện Lục

quân), tư lệnh mặt trận Tây Nguyên, tư lệnh chiến dịch Tây Nguyên, viện trưởng Học viện Quân sự cao cấp (nay là Học viện Quốc phòng), viện trưởng Viện Chiến lược. Ông được Nhà nước phong quân hàm đại tá (1948), thiếu tướng (1960), trung tướng (1974), thượng tướng (1984), học hàm giáo sư (1986), danh hiệu Nhà giáo Nhân dân (1989). Nhân dịp đón Xuân Canh Thìn, thượng tướng - GS - NGND. Hoàng Minh Thảo đã dành cho phóng viên Thế Giới Mới cuộc trò chuyện lý thú này.

PV: Xin thượng tướng cho biết vài kỷ niệm về người thầy dạy chữ đầu tiên của mình.

Thượng tướng Hoàng Minh Thảo (TT. HMT): Tôi quê ở Kim Động (Hưng Yên), sinh năm 1921 ở Hồng Gai (Quảng Ninh) nhưng lớn lên ở Trảng Định (Lạng Sơn). Có sự thay đổi này vì bố tôi có cảm tình với Quốc dân đảng nên sau khởi nghĩa Yên Bái, ông phải đưa gia đình đi lánh nạn, tránh sự khủng

bố của thực dân Pháp. Năm 1930, tôi được bố cho theo học chữ với thầy giáo Mẫn. Đây là một thầy giáo có tư tưởng tiến bộ, rất quý mến học trò và tận tâm với nghề dạy học. Lúc đó, tôi còn bé nên không biết thầy có phải là đảng viên cộng sản hay không? Chỉ biết rằng sau này, thầy là đảng viên và công tác trong ngành ngoại giao. Sau năm 1954, thầy sinh sống ở Lạng Sơn, dù rất bận nhưng tôi vẫn thường tới thăm

thầy và tình cảm thầy trò vẫn như xưa.

PV: *Ai là người dìu dắt thượng tướng đi làm cách mạng?*

TT. HMT: Năm 1936, tôi đang học lớp nhất (tương đương lớp 6 bây giờ) thì được một đảng viên cộng sản tên là Bính giác ngộ. Khi đó, bố tôi không biết và tôi cũng không nói với gia đình. Tôi vừa đi học vừa tham gia cách mạng và được giao các nhiệm vụ như liên lạc, theo dõi tình hình địch...

PV: *Thượng tướng đã từng học trường Thăng Long?*

TT. HMT: Năm 1937, sau khi được giác ngộ cách mạng, tôi xuống Hà Nội học trường Thăng Long. Một may mắn lớn trong đời là tôi được học những người thầy lớn như Phạm Văn Đồng, Võ Nguyên Giáp, Hoàng Minh Giám, Đặng Thai Mai... Cùng với các thầy và bạn bè, tôi tham gia phong trào Thanh niên phản đế, Bình dân học vụ... Tôi có ấn tượng sâu sắc với thầy Dương (sau là giáo sư) và đặc biệt là thầy Võ Nguyên Giáp. Thầy dạy rất giỏi và có tài tổ chức các chương trình hoạt động... Sau này, tôi có vinh dự được làm đồng đội, làm sĩ quan dưới quyền của thầy. Thầy rất quý mến và đối xử với tôi thân mật, bình đẳng. Tuy vậy, công việc trận mạc chiếm hết thời gian nên thầy trò cũng ít có điều kiện tâm sự.

PV: *Khi tham gia cách mạng, thượng tướng có ý định sẽ chuyên về hoạt động quân sự?*

TT. HMT: Hoàn toàn không. Điều đó là do tổ chức phân công.

Năm 1940, tôi được điều sang hoạt động tại Trung Quốc. Từ năm 1941 đến 1944, tôi được Việt Minh giới thiệu vào học tại trường quân sự Tây Cán Ban cùng với các anh Hoàng Văn Thái, Vũ Lập, Nam Long, Quang Trung... Trường này do Tưởng Giới Thạch mở để đào tạo về quân sự cho Việt Nam và các nước Đông Nam Á. Lúc này, tình hình cách mạng trong nước đang rất khẩn trương nên chúng tôi cố gắng học để nắm vững tri thức quân sự. Mặt khác, chúng tôi là người của Việt Minh học trường của Quốc dân đảng nên phải giữ vững lập trường và nguyên tắc cách mạng của mình.

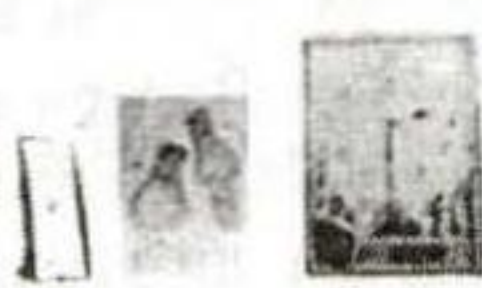
PV: *Thượng tướng đã đi học về quân sự ở Liên Xô?*

TT. HMT: Năm 1976, tôi sang Liên Xô học ở Học viện Bộ tổng tham mưu Volossilov. Lúc đó, chúng ta vừa hoàn thành công cuộc thống nhất nước nhà. Đại tướng giám đốc học viện bắt tay tôi và nói: "Các đồng chí là tướng ở chiến trường thắng lợi trở về". Ấn tượng chung là các thầy Liên Xô tận tâm trong công tác giảng dạy, quý mến và chăm lo việc học tập, sinh hoạt của chúng tôi. Tôi nhớ mãi một lần, sau giờ giảng, khi giải lao, tôi trao đổi với thầy (là trung tướng): "Chúng tôi đánh Mỹ như thế này...". Nghe tôi nói xong, thầy nhìn tôi và nói: "Chúng tôi không hiểu các đồng chí đánh như thế nào!". Khi thầy giảng về pháo binh: "Để tiêu diệt một trung đội địch trong công sự, phải dùng hàng nghìn quả đạn pháo", tôi nói với thầy: "Chúng tôi tiêu diệt

5 NĂM TOPTEN

34 VÕ VĂN TẤN, Q.3, TP HCM
ĐT : 8223522 - 8221998 FAX : 8221836

CHÚC QUÍ KHÁCH NĂM MỚI AN KHANG THỊNH VƯỢNG

Cty GIMIKO xin chân thành cảm ơn quý khách đã tin tưởng vào sản phẩm của chúng tôi trong thời gian qua.

Quảng cáo trên đồng hồ GIMIKO hiệu quả trên 10 năm.

một trung đội bộ binh trong công sự chỉ cần 100 quả đạn pháo". Thầy cười: "Thực tiễn chiến trường của anh là bài học lớn nhất đấy!".

PV: Là một vị tướng, một nhà giáo - nhà sử học, xin thượng tướng cho biết ý kiến về vấn đề giáo dục truyền thống đối với thế hệ trẻ.

TT. HMT: Dân tộc ta có truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm rất oai hùng. Do vậy, vấn đề giáo dục lịch sử và giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc là rất quan trọng. Văn minh và kỹ thuật sẽ ngày càng được nhân loại hóa nhưng bản sắc dân tộc, truyền thống dân tộc là tài sản riêng của mỗi quốc gia, mỗi cộng đồng, mỗi con người. Đó chính là "giấy thông hành" để ta là ta khi hội nhập, cùng nhân loại bước vào thế kỷ 21. Để giáo dục nói chung và giáo dục truyền thống nói riêng đạt kết quả tốt, cần có sự kết hợp chặt chẽ giữa 3 đỉnh trong một tam giác giáo dục: gia đình - nhà trường - xã hội.

Khi còn công tác ở Học viện Quân sự, tôi đã đề xuất thành lập

khoa Lịch sử quân sự. Lúc vào chiến trường Tây Nguyên, tôi đã viết và xuất bản cuốn *Tổ tiên ta đánh giặc*. Vào ngày 11 tháng 3 hàng năm, gia đình tôi lại họp mặt để giáo dục truyền thống cho các cháu (ngày 11-3-1975 là ngày kỷ niệm chiến thắng Buôn Ma Thuột, mở đầu cho Đại thắng mùa xuân 1975; thượng tướng Hoàng Minh Thảo lúc đó là tư lệnh chiến dịch Tây Nguyên kiêm chỉ huy trưởng chiến dịch Buôn Ma Thuột).

PV: Tạp chí Thế Giới Mới rất mong nhận được sự cộng tác của thượng tướng.

TT. HMT: Tôi về hưu từ năm 1995 nhưng vẫn rất bận. Tôi đang hướng dẫn 5 nghiên cứu sinh làm luận án tiến sĩ, chủ biên và tham gia nhiều công trình về lịch sử quân sự, tổng kết chiến tranh và nghệ thuật chiến dịch. Mặc dù vậy, nếu *Thế Giới Mới* "đặt hàng" thì tôi sẵn sàng cộng tác.

PV: Xin trân trọng cảm ơn và kính chúc sức khỏe thượng tướng cùng gia đình nhân dịp Xuân mới.

VŨ TRƯỜNG GIANG thực hiện

NHÀ HÀNG

- Một nhà nho đã giúp Nguyễn Tất Thành giấy tờ đi đường trước khi xuất ngoại.
- Một nhà hàng Việt Nam đứng vững bên bờ sông Seine giữa thủ đô nước Pháp đã hơn 20 năm.
- Một dòng họ sáng danh trên bia Văn miếu từ đầu thế kỷ 20.

Van Ming

VÀ ÔNG CHỦ HỌ VÕ Ở PARIS

NGUYỄN THỊ MỸ DUNG

Ở Paris, nổi trội lên trong số nhà hàng Việt Nam là nhà

hàng Van Ming ở 9 Quai Louis Blériot, quận 16, bởi ông chủ hiệu có hơn

20 năm kinh nghiệm trong nghề cùng quản lý nhà hàng với bà vợ trẻ xinh xắn, xởi lởi. Tới nhà hàng Van Ming, người ta có thể thưởng thức đúng hương vị hấp dẫn của một bát phở Hà Nội, một bát bún bò Huế, hoặc tô hủ tiếu Nam bộ và những món ăn đặc trưng khác của cả ba miền Trung, Nam, Bắc Việt Nam. Các nhà ngoại giao hay những người nước ngoài hoạt động trên lĩnh vực kinh tế, thương mại có quan hệ với Việt Nam thường tìm tới nhà hàng Van Ming để gặp gỡ, trao đổi công việc trong khi thoả mái nhâm nhi những món ăn đặc sản thuần túy Việt Nam.

So với các nhà hàng ăn Việt Nam khác ở Paris thì nhà hàng Van Ming tương đối bề thế và có một vị trí khá đẹp. Nó là một căn nhà hai tầng trên diện tích đất chừng bảy, tám mươi mét vuông, nằm ở đầu góc phố, bên dòng sông Seine thơ mộng, quanh năm đón ánh Mặt trời và hứng gió lành mát rượi từ phía dòng sông trong xanh. Sau bữa ăn trưa ở nhà hàng Van Ming, khách du lịch có thể thả bộ ra đứng trên cầu mà

Ông bà chủ nhà hàng Van Ming (người thứ nhất và thứ hai từ trái qua) chụp ảnh lưu niệm với phóng viên tạp chí TGM tại nhà hàng của ông ở Paris

Cụ Võ Khắc Triển (1883-1966)

Chuyện cụ Võ Khắc Triển cứu thầy giáo Nguyễn Tất Thành

Khi cụ Võ Khắc Triển làm tri phủ An Nhơn, tỉnh Bình Định, mật thám Pháp đã bắt thầy giáo Nguyễn Tất Thành đưa về nhốt ở lao An Nhơn để chờ giải lên tỉnh. Cụ Võ nhận ra Nguyễn Tất Thành vì từng quen biết và đi lại với cụ Nguyễn Sinh Sắc. Ngay nửa đêm hôm đó, cụ Võ lệnh cho cai ngục giao chìa khóa để vào lao gặp Nguyễn Tất Thành, biếu 20 đồng bạc Đông Dương rồi giục phải đi ngay lập tức.

Trong cải cách ruộng đất, cụ Võ bị quy là quan lại địa chủ nên đã bị khép án tử hình. Nhờ có một người cán bộ tốt thông báo, cụ đã viết bản khai việc cứu Nguyễn Tất Thành năm xưa, nhờ đó mà bản án được hoãn lại, có người cho biết sau đó cụ Võ được đưa ra Trung ương theo lệnh của Bác Hồ.

Theo Xưa và nay số 49/1998

sưởi nắng, mặc sức phóng tầm mắt... ngắm nhìn tháp Eiffel và các lâu đài cổ kính san sát hai bên bờ sông.

Dạo tranh cúp bóng đá quốc tế tổ chức tại Pháp (6-1998), dường như cả thế giới đổ về Paris. Không biết nghe ai giới thiệu, cũng có nhiều tốp cầu thủ các nước Âu, Á tìm đến nhà hàng Van Ming, họ tò mò muốn nếm thử mấy món ăn Việt Nam. Khi được hỏi: "Món ăn Việt Nam có làm các ngài ngon miệng không?" thì nhiều vị khách đã trả lời: "Món ăn Việt Nam rất hấp dẫn và đặc biệt là khi ăn, được cuốn hay gói. Món ăn Việt Nam nhiều rau nên tốt cho sức khỏe".

Ông chủ nhà hàng Van Ming tâm sự: "Ngoài mục đích kinh doanh, chúng tôi còn mong đạt được một điều khác về nhà hàng của mình: đó là, bên cạnh việc thu lợi nhuận và nuôi sống gia đình; chúng tôi còn muốn làm cho người Pháp và khách quốc tế nói chung biết về Việt Nam. Nhiều người chưa đến Việt Nam hỏi tôi: người Việt Nam ăn bằng gì? Đồ ăn ra sao? Có phải họ ăn bốc bằng tay? Có phải món ăn của họ hầu hết là nướng? Tôi muốn mở nhà hàng để cho người phương Tây biết rằng, mặc dù người Việt Nam phải hàng thế kỷ gian khổ sống dưới ách đô hộ của Trung Hoa rồi Pháp, Mỹ nhưng cách ăn uống và sinh hoạt vẫn giữ nguyên truyền thống văn hóa lâu đời của dân tộc Việt, nó văn minh, lịch sự với những món ăn hấp dẫn, chất lượng cao không kém đồ ăn

nổi tiếng của Trung Hoa, của Pháp”.

Được biết, ông chủ cửa hàng Van Ming có tên thật là Võ Khắc Mừng, vốn người huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình, là con trưởng của cụ Võ Khắc Triển. Theo học giả Lê Thước, cụ Võ Khắc Triển sinh 1883, đậu cử nhân khoa Nhâm Tý (1912), đậu tiến sĩ năm Kỷ Mùi (1919), khoa thi cuối cùng của nước ta. Trên hai hàng bia đá đề danh các văn nhân khoa bảng ngày xưa ở Văn Miếu, Huế có tên cụ. Những năm đầu thế kỷ 20, do lui tới thi cử ở Huế, cụ Võ Khắc Triển có nhiều dịp đàm đạo, ngâm vịnh với cụ Nguyễn Sinh Sắc, thân sinh cậu học sinh Nguyễn Tất Thành - người sau này thành Chủ tịch Hồ Chí Minh. Khi làm tri phủ Đồng Xuân (Phú Yên), cụ Võ đã giúp thầy giáo Nguyễn Tất Thành giấy tờ đi đường trước khi xuất ngoại. Dù làm quan ở đâu, lúc nào, cụ Võ cũng giữ đức thanh liêm, luôn thương yêu người nghèo khổ và hết lòng bênh vực những người vô tội. Chính phủ Nam triều không ưa nên đã cho Võ Khắc Triển về hưu sớm (1938).

Trong hoàn cảnh gia đình sa sút, cuộc sống khó khăn, anh em đông đúc (cụ Võ Khắc Triển có tới 11 người con) nên người con cả Võ Khắc Mừng đã tự nguyện ra đi tha phương cầu thực, để đỡ gánh nặng cho gia đình. Sau cải cách ruộng đất, cụ Võ Khắc Triển đã nhận lời mời của Bộ trưởng Bộ Văn hóa Hoàng Minh Giám ra làm việc ở Viện Hán - Nôm tại Hà Nội một lòng tận tụy với cách mạng. Vài ngày trước khi mất, (27-6-1966) cụ còn làm giúp Nhà xuất bản Phổ thông một số câu đối phục vụ sự nghiệp chống Mỹ cứu nước của nhân dân ta. Tất cả các con của cụ đều trở thành trí thức cách mạng. Ông Võ Khắc Mừng tuy lo mưu sinh ở phương trời Tây cũng mong nối chí nhà, ông muốn làm được việc gì đó có ích cho quê hương đất Việt và đã mở nhà hàng ăn Việt Nam. Công việc thoát đầu cũng gặp không ít khó khăn. Một mình thân cô thế cô, lại ở xứ người lâu rồi, những cách tân các món ăn ở Việt Nam ông chưa nắm được, mà người bản địa đặt tiêu chuẩn món ăn ngon trước hết là phải hợp khẩu vị của họ. Phải chế biến như thế nào cho phù hợp với khách phương Tây nhà hàng mới mong tồn tại. May sao, người vợ trẻ cùng với vài ba đầu bếp giỏi dang đã giúp ông làm cho nhà hàng Van Ming thực sự bề thế và hấp dẫn như ngày nay. Sáng sủa, nữ chủ nhân lái xe con đi chợ, vài ba tiếng đồng hồ sau, tất cả đã đâu vào đấy...

Mấy tháng trước, sau hơn nửa thế kỷ xa xứ, ông chủ nhà hàng Van Ming từ Paris mới có dịp đưa vợ con trở về thăm Tổ quốc. Ông muốn bằng lợi tức nhà hàng, góp một phần nhỏ vào việc tu sửa Văn Miếu Huế và xây dựng lại nghĩa trang dòng họ Võ ở quê nhà. Tiện thể, hai ông bà làm một chuyến du ngoạn xuyên Việt với mục đích ghi nhận “nhập tâm” những món ăn đặc trưng của các miền trên đất nước, để giới thiệu với bạn bè năm châu có dịp ghé qua nhà hàng ông ở Kinh đô ánh sáng. ■

- Sinh năm 1927, từng được gặp Bác Hồ, từng làm trại trưởng trại hàng binh Bắc Phi. Lúc làm công tác địch vận, lúc làm công tác kinh tài, đều có nhiều thành tích
- Hai lần vào cùng một nhà tù: lần đầu vì là Đảng viên cộng sản "gộc"; lần hai vì bị ghép tội liên hệ với CIA, chống cộng!
- Câu chuyện kết thúc: có người bị xử bắn, có người được phong Anh hùng.

Năm 1954, theo Hiệp định đình chiến Genève, những chiếc tàu chiến của Liên Xô, Ba Lan... cập các bến thuộc miền Tây Nam bộ của Việt Nam để chở những cán bộ, chiến sĩ của ta tập kết ra miền Bắc theo thời hạn hai năm, chờ ngày tổng tuyển cử như hiệp định đã ghi. Tuy nhiên, do thấy trước được âm mưu phá hoại của kẻ địch, Trung ương Đảng và Hồ Chủ tịch đã có kế hoạch chuẩn bị đối phó. Ngoài lực lượng "ém" lại miền Nam (bao gồm cả các cán bộ cao cấp),

Trung ương đã cử những cán bộ có năng lực vào miền Nam để chuẩn bị cho chiến lược lâu dài. Chính vì lý do đó mà vào tháng 12 năm ấy, chiếc tàu chiến Arkhanghen của Liên Xô đã đưa 4 cán bộ của Cục địch vận Bộ Quốc phòng từ Hà Nội vào Cà Mau. Bốn cán bộ đó là: Quốc Trinh, Phan Thịnh, Nguyễn Văn Đậu và Nguyễn Trọng Tâm, tức Bảy Tâm.

Vào "hang hùm" giải tán Bình Xuyên

Sau khi đặt chân lên chiến trường Nam bộ, Bảy Tâm (Nguyễn Trọng Tâm) được Xứ ủy miền Đông Nam bộ cử về hoạt động tại vùng Bà Chợ (Bà Rịa - Chợ Lớn) và trực tiếp tại địa bàn Biên Hòa, Long Thành; vùng Bình Xuyên, Nhơn Trạch. Lúc bấy giờ, vùng Bình Xuyên là căn cứ của quân Bình Xuyên do Lê Văn Viễn (Bảy Viễn) chỉ huy. Bình Xuyên vốn là một đội quân ô hợp, lực lượng được Pháp nuôi, nhưng lúc này đã bị Pháp bỏ rơi. Nhận thấy nguy cơ Bình Xuyên có thể bị Ngô Đình Diệm lôi kéo, Xứ ủy đã có chủ trương phải giúp cho Bảy Viễn và đội quân của

Thử thách với anh hùng

HOÀNG ĐÌNH QUANG

ông ta hướng theo cách mạng. Bảy Tâm đã được giao nhiệm vụ liên lạc với Bình Xuyên và đã không quản nguy hiểm vào tận sào huyệt tiếp xúc với Bảy Viễn để dàn xếp. Tháng 9-1955, một phái đoàn cấp cao của Xứ ủy chính thức vào gặp Bảy Viễn. Phái đoàn gồm: Bảy Khánh, Phó bí thư liên tỉnh ủy miền Đông (từ Long An đến Long Khánh) kiêm trưởng ty

Từ trái sang: Đại tướng Mai Chí Thọ, ông Nguyễn Trọng Tâm và Thiếu tướng Phùng Văn Ấm trong ngày gặp mặt truyền thống của đơn vị

công an Bà Chợ (Bà Rịa - Chợ Lớn); Hoàng Đạo (Đào Phước Lộc, trưởng ban quân báo, phó ban binh vận Xứ ủy) và Bảy Tâm. Với sự thuyết phục của ta, cuối cùng, Bảy Viễn đồng ý để quân đội Bình Xuyên tự động tan rã hoặc theo kháng chiến, còn ông ta chấp nhận để ta đưa ra rồi theo con đường hợp pháp sang Phnom Penh. Phần lớn quân Bình Xuyên tan rã, riêng tiểu đoàn 3 Bình Xuyên do thiếu tá Võ Văn Môn (Bảy Môn) làm tiểu đoàn trưởng đồng ý ra với cách mạng ở chiến khu Đ và trở thành một lực lượng của ta. Ông Võ Văn Môn sau này là Ủy viên Đoàn chủ tịch Ủy ban Trung ương mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam.

Như vậy, kết quả của công tác địch vận thắng lợi là giải tán được đội quân Bình Xuyên với lực lượng khá mạnh mà không cần phải đổ máu, có phần chiến công của Bảy Tâm.

Phá vỡ lao Tân Hiệp

Xong việc Bình Xuyên, Bảy Tâm quay về Biên Hòa thì bị địch bắt. Anh bị tình nghi: là dân di cư sao không thấy có gia đình, vợ con, hơn nữa lại đi về thất thường. Khi bắt Bảy Tâm, bọn công an của Diệm khám xét nhà bà mẹ nuôi anh đang ở, thu được mấy bản nhạc từ miền Bắc, trong đó có bài *Chiến sĩ Việt Nam* của Văn Cao do cô con gái mẹ cất giữ. Trước sự truy bức của địch, Bảy Tâm nhận là của mình để tránh cho bà mẹ và người em gái khỏi bị tra khảo. Bảy Tâm bị đưa về trại giam Mạc Đĩnh Chi cho bọn an ninh đánh đập rồi chuyển giao sang cảnh sát. Tại bót Catinat, anh lại tiếp tục bị tra khảo bằng các phương pháp dã man. Cuối cùng, chúng đưa anh về nhà lao Tân Hiệp (Biên Hòa) có tên gọi "Trung tâm Huấn chính Biên Hòa". Trung tâm lúc này có khoảng hơn 2.000 tù nhân, một nửa là những đảng viên trung kiên, thân nhân của họ và những người có cảm tình với cách mạng. Bên

ngoài, chúng canh phòng nghiêm ngặt nhưng bên trong, chúng để cho mọi người được đi lại, trồng rau, có báo đọc. Địch tăng cường tuyên truyền chống cộng sản và bắt các phạm nhân phải chào lá cờ vàng 3 sọc, nhưng phần đông không ai chịu. Trước tình hình đó, các đảng viên trong nhà lao Tân Hiệp đã tập hợp lại và Bảy Tâm được cử làm Bí thư Đảng ủy. Một trong những nhiệm vụ của Đảng ủy nhà lao lúc đó là tổ chức phá nhà lao, trở về với cách mạng.

Hàng ngày, Đảng ủy lãnh đạo anh em chịu khó đọc báo, tập thể dục, trồng rau và chuẩn bị vượt ngục. Bảy Tâm tìm được một cây xoài con, thân bằng chiếc dũa, anh đem trồng ngay bên lối đi (đúng 25 năm sau, anh không ngờ còn gặp lại nó!). Công tác chuẩn bị khá chu đáo, các ban vũ trang, y tế, hậu cần được thành lập. Đặc biệt, có ban tuyên truyền, Đảng ủy giao cho hai đảng viên là nhà báo Dương Tử Giang và nhà văn Lý Văn Sâm phụ trách.

Đêm 2-12-1956, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy nhà lao, anh em đồng loạt phá rào bung ra. Tuy bên ngoài đã có lực lượng của ta yểm trợ, nhưng địch bắn dữ dội, một số anh em - trong đó có nhà báo Dương Tử Giang - hy sinh, khoảng 500 tù nhân là các chiến sĩ cách mạng được giải thoát. Trong số này có nhiều người đã trở thành hạt nhân của phong trào đồng khởi miền Nam sau đó như: Hai Thông, Năm Lực, Ba Hòa, Tư Cao, nhà văn Lý Văn Sâm, chị Liên (tức Lý, vợ của NSND Ngô Y Linh), nhà báo Trần Ngọc Sơn, Lê Văn Thả...

Mở đường nối chiến khu Đ với Tây Nguyên

Về lại Xứ ủy, Bảy Tâm làm cán bộ đại đội rồi chính trị viên tiểu đoàn (1957-1958). Sau đó, trở về Miền và được giao nhiệm vụ tổ chức thành lập đại đội 50 do anh

làm chính trị viên. Tiếp đó, đại đội 59 được thành lập, Bảy Tâm lại sang làm chính trị viên đơn vị này. Trong thời gian ấy, đơn vị anh đã tham gia đánh trận Tua 2 (Tây Ninh) lịch sử vào đêm 25 rạng ngày 26-1-1960.

Cũng trong năm 1960, chấp hành chỉ thị của Trung ương, mở đường Trường Sơn để chi viện cho miền Nam, một đoàn cán bộ miền Bắc đã lên đường. Ở miền Nam, quân khu ủy cử Bảy Tâm làm trưởng đoàn, tổ chức vạch con đường từ chiến khu Đ (thượng nguồn sông Đồng Nai) lên Tây Nguyên để gặp nối với đoàn từ miền Bắc vào. Công việc được tiến hành từ đầu mùa khô cho đến suốt mùa mưa 1960. Muối, vất vả và những cơn sốt rét rừng không quật ngã được các chiến sĩ. Ngày 30-10-1960, đoàn miền Nam do Bảy Tâm phụ trách cùng với 17 cán bộ đã gặp được đoàn từ miền Bắc vào có các anh: Lê Quang Nhường, Phùng Văn Ấm... tại buôn Sana (Bảo Lộc). Hai bên mừng rỡ khôn xiết, tưởng như nước nhà đã được thống nhất. Bốn ngày sau, cả đoàn lại quay sang tả ngạn sông Đồng Nai, mở tiếp một mũi khác trên đường 14 (cả hai vị trí này hiện nay đều đã được dựng bia kỷ niệm). Mở được đường dây, Bảy Tâm giao lại cho

Đại tướng Mai Chí Thọ và anh hùng Nguyễn Trọng Tâm

Đỗ Văn Nguyễn phụ trách, anh quay về với "nghề" chính của mình: địch vận. Năm 1962, Bảy Tâm được giao làm trưởng ban vận động phá ấp chiến lược của địch. Bảy Tâm đã vận động được một số ngụy quân kết hợp dân chúng phá tan ấp chiến lược Bến Tượng (Bến Cát, Bình Dương) - một thí điểm về ấp chiến lược của địch ở miền Đông Nam bộ. Năm ấy, Bảy Tâm 35 tuổi. Giữa chiến khu diễn ra một lễ cưới: cô gái vùng Bến Cát yêu chàng trai địch vận, họ thành vợ chồng trong khói lửa chiến trường. Năm 1963, cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đi vào giai đoạn sôi động. Bảy Tâm được giao làm trưởng ban binh vận tỉnh Thủ Dầu Một. Năm 1967, anh lại được phân công làm ủy viên phân khu ủy và trưởng ban binh vận của phân khu. Đến năm 1972, khi thành lập khu ủy miền Đông, Bảy Tâm làm chánh văn phòng khu ủy. Trong những năm này, anh đã tổ chức được một hệ thống thu mua lương thực cho khu bằng con đường công khai với sự giúp đỡ của anh em binh sĩ ngụy quân mà anh giác ngộ cách mạng. Năm 1975, khi miền Nam hoàn toàn giải phóng, Bảy Tâm về làm trưởng ban kinh tài Đồng Nai và sau đó là trưởng ty thương nghiệp tỉnh Đồng Nai. Và vào lúc anh được Cục địch vận Bộ Quốc phòng đánh giá là có thành tích đặc biệt xuất sắc và đề nghị Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng thì...

Những tháng ngày thử thách

Vào đầu năm 1978, một nỗi oan khiên không lường trước được hay đúng hơn là một thử thách quyết liệt đã đến với Bảy Tâm. Nhớ lại những ngày tháng đó, ông Tâm vẫn còn thấy rung mình:

"Lúc ấy, tôi đang làm trưởng ty thương nghiệp tỉnh. Tháng 3-1978, tôi nhận được giấy triệu tập của Ủy ban kiểm tra Đảng của tỉnh gọi lên làm việc. Đến nơi, mới

biết là tôi bị kiểm điểm vì chuyện “động trời”: sai phạm về chính trị! Bằng chứng là tôi đã có lần cử người vào vùng địch hậu để liên hệ với CIA. Thì ra, khi làm phó văn phòng trong thời chiến, tôi đã cho một cô nhân viên là vợ của một đồng chí cán bộ trong cơ quan về quê trong vùng địch nghỉ đẻ. Ba tháng trời rỗng rã, tôi phải ăn ngủ tại cơ quan kiểm tra Đảng để kiểm điểm. Sau đó, tôi được chuyển sang thanh tra nhà nước để kiểm tra về những sai phạm trong công tác kinh tế. Qua ba tháng không tìm ra lý do để bắt tôi nhận tội, tôi đã nghĩ chắc có sự hiểu lầm nào đó. Đùng một cái, có lệnh bắt giam tôi của giám đốc công an tỉnh là Mười Vân (tức Nguyễn Văn Giộc) ký. Tôi có tội gì? Không hỏi được ai vì tôi bị đưa ngay vào phòng biệt giam, trong hầm tối. Đây là phòng giam mà trước đây địch dùng để giam những tội phạm chính trị đặc biệt. Nằm trong xà lim, tôi suy nghĩ mãi về số phận của mình. Tôi đã từng vào nhà tù đế quốc, và cũng lại chính là khu nhà lao Tân Hiệp này. Lần ấy, chúng tôi đã tổ chức vượt ngục thắng lợi, trở về hoạt động cách mạng. Còn giờ đây, tôi lại vào tù của ta...

Đôi lúc, tôi hoang mang mà nghĩ: hay là mình có tội thật? Không! Cả cuộc đời tôi, từ khi tham gia đoàn thanh niên khất thực dưới sự lãnh đạo của Việt Minh, đi “ăn mày” để cứu đồng bào khỏi chết đói tại quê nhà Ý Yên, Nam Định. Cách mạng tháng Tám 1945, tôi tham gia giành chính quyền, rồi vào quân đội. Được điều về Cục Địch vận, được Bác Hồ gặp, động viên; rồi tôi ra làm Trại trưởng trại hàng binh Bắc Phi (vì nói thông thạo tiếng Pháp). Năm 1954, hòa bình ở miền Bắc, lại được điều vào Nam công tác trong lòng địch. Rồi làm văn phòng Khu ủy khu miền Đông, làm hậu cần, làm kinh tài... tôi chưa từng tư hào một đồng bạc của cách mạng, của nhân dân.

Trong ngục tối, tôi đã không được ai giúp đỡ thăm hỏi. Chỉ có các anh em trong quân đội, đặc biệt là đồng chí Vũ Oanh (người đã từng trực tiếp giao nhiệm vụ cho chúng tôi khi vào Nam) là có ý kiến yêu cầu phải làm rõ tội trạng của tôi, nếu có thì đem ra xét xử, còn không thì phải thả ra. Nhưng rồi tôi cũng phải mất 13 tháng biệt giam và sau đó là 17 tháng nữa cấm cố, không có ánh nắng. Xin ra quét cái sân cũng không được. Tôi nhìn màu da mình tím sẫm như quả bồ quân, mong nước, nghĩ: có lẽ mình chịu chết oan trong này sao? Sau này mới biết, chính giám đốc Công an tỉnh Đồng Nai Mười Vân đã bị cô vợ bé của tổng thống ngụy Nguyễn Văn Thiệu (còn ở lại Việt Nam) lợi dụng và qua đó chúng thao túng một số cán bộ tỉnh ủy, ủy ban tỉnh, gây oan khốc cho không ít cán bộ, đảng viên. May thay, công lý của Đảng cũng đã rọi tới. Mười Vân bị bắt và bị kết án tử hình vì nhiều trọng tội, một số cán bộ tỉnh, trong đó có cả bí thư tỉnh ủy bị kỷ luật khai trừ Đảng... Ngày 2-12-1981, tôi được tha. Điều kỳ lạ, trở trêu là trùng đúng ngày, đúng tháng cách 25 năm trước tôi và đồng đội phá nhà lao Tân Hiệp. Có điều khác là lần ra tù sau này có xe của Tỉnh ủy vào đón”.

Ông Nguyễn Trọng Tâm trở lại làm giám đốc Công ty Thực phẩm tỉnh Đồng Nai, gần như từ tay trắng dựng công ty thành cơ ngơi cho nhà nước, có năm như 1985 nộp ngân sách hàng chục tỉ đồng. Năm 1993 về hưu, năm 1995, ông được phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang.

Bấy Tâm bộc bạch: “Bây giờ, tôi hay nhớ cái cây xoài trong sân nhà lao Tân Hiệp: 25 năm trước tôi trồng, 25 năm sau khi tôi ra tù lần hai, nó đã lớn bằng vòng tay ôm. Số phận con người có thể thăng trầm nhưng niềm tin và hy vọng phải vững chãi và tỏa xanh cho đời. Duyên nợ là vậy đấy!”. ■

Các nhà lãnh đạo... (Xem tiếp tr.9)

và điều hành kinh tế ?

Dự thảo chiến lược giáo dục mới cần làm lại

Trả lời câu hỏi trên của tạp chí Thế Giới Mới, bằng những lời lẽ điềm đạm nhưng đầy nổi bức xúc, Thủ tướng Phan Văn Khải nói : "Nhiều nước trên thế giới coi thế kỷ 21 là thế kỷ của giáo dục. Còn chúng ta cũng đặt việc chăm lo cho giáo dục là quốc sách. Từ năm 2000 trở đi, Chính phủ tập trung lo cho giáo dục nhiều hơn, đầu tư cho giáo dục lớn hơn. Chính năm nay, lần đầu tiên ngân sách giáo dục chiếm đến 15% tổng ngân sách quốc gia". Mặt khác, đầu tư lớn cho giáo dục không chỉ là ngân sách mà trước hết là định hướng chiến lược. Về điều này, Thủ tướng không giấu sự lo ngại về việc Chính phủ chưa chuẩn bị được chiến lược giáo dục cho thế kỷ mới. Ông nói thẳng: "Tuần rồi, Hội đồng Quốc gia giáo dục vừa họp bàn chiến lược giáo dục 2000-2010 nhưng văn bản chưa đạt yêu cầu, cần phải làm lại. Tôi đã chỉ đạo phải làm sao lấy nhiều ý kiến đóng góp của các nhà giáo, các nhà khoa học, trí thức cho bản dự thảo chiến lược quan trọng đó!".

Chú ý đến dạy nghề và nhu cầu học tập phong phú của dân

Thế còn ý kiến riêng của Thủ tướng về những mục tiêu lớn cho giáo dục và đào tạo trong những năm sắp tới? Thủ tướng Phan Văn Khải nói: "Theo tôi, để tiến nhanh trong những năm 2000 thì chúng ta không thể chỉ hoàn thành phổ cập cấp 1 toàn dân mà còn phải tiến nhanh sang phổ cập 2, cấp 3. Và đặc biệt là phải phát triển dạy nghề rộng khắp hơn, đầy đủ hơn trong nhiều lĩnh vực". Với việc chuẩn bị nghề nghiệp cho thế

hệ trẻ, Thủ tướng nhấn mạnh: "Ngoài các trường chỉ dạy văn hóa, chúng ta phải tổ chức nhiều loại trường có dạy nghề với nội dung đa dạng và phong phú, cấp bằng thuận lợi để thế hệ trẻ vào đời đều có nghề để kiếm sống chứ không chỉ có đại học là lối ra duy nhất!". Còn đối với các trường lớp khác từ bậc phổ thông đến đại học, Thủ tướng cho rằng đều cần tiếp tục nâng cao chất lượng. Về nhiều ý kiến gần đây đề nghị xem xét lại quy mô các trường đại học, nhất là hệ dân lập, hiện đang phát triển ồ ạt, Thủ tướng nói: " Chúng ta cần xem xét lại quy mô song vẫn phải lưu ý đáp ứng nhu cầu học tập của dân rất lớn. Theo tôi, cần tổ chức lại dân lập, tư thục song song với việc nâng cao chất lượng quốc lập. Phải tập trung xây dựng được những trung tâm giáo dục chất lượng cao ở Hà Nội, Huế và TP. Hồ Chí Minh!".

Bàn chuyện chiến lược mà tiêu cực còn nhan nhản thì không ai tin

Nói về chất lượng giáo dục, Thủ tướng nhiều lần nhấn mạnh phải tăng cường kiểm tra việc đào tạo và thi cử. Ông rất đau lòng khi được biết hiện tại có những hiện tượng "học kém cũng được cấp bằng, có tiền là thi đậu".

Chính những hiện tượng tiêu cực như thế đang làm Thủ tướng và Chính phủ hết sức quan ngại về giáo dục. Theo Thủ tướng, "chiến lược thì vẫn phải bàn nhưng muốn xây dựng và thực hiện tốt chiến lược thì ngay bây giờ phải đẩy lùi những tiêu cực trong giáo dục". Ông nói tiếp một cách gay gắt: "Bàn chuyện chiến lược 10-20 năm mà tiêu cực còn nhan nhản thì có ai tin?". Thủ tướng đặc biệt

nhấn mạnh về những tiêu cực ở tình trạng dạy thêm, học thêm tràn lan, ông đặt câu hỏi: "Phải chăng nhà trường chưa giảng dạy đủ trong giờ nên mới có chuyện dạy thêm, học thêm? Tôi đồng ý thời nào cũng cần có dạy thêm cho những em học kém, chậm hiểu chứ đâu phải dạy thêm, học thêm tràn lan như hiện giờ. Ngay cả cấp 1 cũng đã dạy thêm, học thêm, gây thêm gánh nặng cho nhiều gia đình. Cứ dạy thêm, học thêm như thế thì coi chừng giáo dục đã biến thành ngành kinh doanh!". Thủ tướng đề nghị một trong những công tác đột phá của ngành giáo dục trong năm 2000 là chấm dứt tình trạng dạy thêm, học thêm tràn lan. Thủ tướng cho biết trong cuộc làm việc với TP. Hồ Chí Minh mới đây, ông đã đề nghị TP. Hồ Chí Minh làm điểm về chuyện này.

Giáo dục là trọng tâm của các vấn đề xã hội

Vào ngày 10-1-2000, trong ba tiếng đồng hồ làm việc với lãnh đạo các cơ quan thông tin đại chúng nhân dịp đầu năm mới, Thủ tướng Phan Văn Khải đã dành gần 30 phút để trả lời câu hỏi của tạp chí Thế Giới Mới về vấn đề giáo dục. Trong phần thời gian hạn chế này, có lẽ Thủ tướng chưa nói hết được những băn khoăn, trăn trở của ông đối với sự nghiệp "trồng người" và các vấn đề còn bức xúc về đội ngũ nhà giáo, SV, HS... Tuy vậy, Thủ tướng cũng đã thẳng thắn nêu lên nhiều vấn đề gai góc, những thách thức nặng nề đang đặt ra cho ngành GD-ĐT và Chính phủ. Kết thúc phần trả lời phỏng

vấn của tạp chí Thế Giới Mới, Thủ tướng nói những lời rất tâm huyết: "Trí tuệ dân tộc quyết định vận mạng đất nước. Việt Nam chúng ta đất hẹp, người đông nên có sánh vai được với các nước tiên tiến hay không là nhờ vào trí tuệ giỏi giang của con người Việt Nam, nhờ vào chất lượng giáo dục. Thế nên, Nhà nước phải tập trung lo nhiều hơn cho giáo dục. Từ năm 2000 trở đi, Nhà nước phải đầu tư lớn cho giáo dục. Đồng thời, tiếp tục đẩy mạnh xã hội hóa giáo dục để các tầng lớp nhân dân tham gia vào sự nghiệp giáo dục nhiều hơn. Còn Nhà nước phải lo sao cho chất lượng giáo dục cao, mọi người đều có cơ hội công bằng về học hành, được học hành đến nơi đến chốn. Giáo dục là trọng tâm các vấn đề xã hội cần chăm lo!" ■

Ngô Việt Hương là bạn đọc thân thiết của TGM tại Cộng hòa Séc. Thế rồi từ bạn đọc thành bạn viết lúc nào không hay. Trên TGM, Ngô Việt Hương có ý kiến bàn tròn rồi có phóng sự phản ánh cuộc mưu sinh vất vả của đồng bào ta bên xứ người. Tết này, anh thư về, kể chuyện cất rượu nếp để, xôi vò, nấu canh ốc... đón giao thừa Việt Nam từ một múi giờ Đông Âu.

Tết Việt TRÊN ĐẤT SÉC

NGÔ VIỆT HƯƠNG

Trước Tết độ nửa tháng, em gái tôi đã lôi bịch nếp cẩm ra để ủ rượu nếp (cơm rượu). Sau đó vài ngày, tôi được phân công đi kiếm "đào" và "mai" Tết. Tối đó, sau bữa cơm chiều, tôi bắt đầu vác dao xuống đường tiến thẳng tới... bụi hàng rào đã được nhả trước, chặt một vài cành nhỏ. Sau đó lên xe đi tiếp, tới một cây khá lớn (không biết tên) chặt tiếp một cành xuống. Vậy là tôi đã có đủ cả "đào" và "mai". Về tới nhà, tất cả được đốt gốc, buộc vào túi nylon ngâm nước ấm một đêm. Sau đó cắm vào lọ, thay nước ấm ngày hai lần, đảm bảo hoa sẽ kịp nở vào đúng dịp Tết. Các bạn cứ tưởng tượng giữa mùa đông châu Âu, khắp nơi chỉ bạt ngàn một màu tuyết trắng, chẳng có cây gì sống được ngoài thông, nói gì đến hoa, thế mà khi bước vào phòng khách, góc này rực rỡ "mai vàng", góc kia "đào phai" nở rộ.

Lại nói về sự "sáng tạo" của các bà nội trợ bên này. Muốn nấu một nồi canh chua mà không có quả dứa hay chẳng có tai chua, không hề gì! Đã có táo xanh thay thế (ở CH Séc, táo, lê, mận, mơ, đào... được trồng làm cảnh ở mọi chỗ, mọi nơi, rất ít người hái, chín rồi tự rụng). Cuối tuần, muốn nấu món ốc giả ba ba để đãi bữa mà chưa mua được ốc, cũng chẳng sao, đã có mề gà (mề gà tây là tốt nhất - nhiều vô kể mà lại rẻ). Còn đậu phụ đã có trứng trắng dày xắt ra, đảm bảo khi ăn chẳng khác gì... đậu phụ. Còn củ kiệu ư? Không hề gì, đã có hành giống thay thế (giống củ kiệu 100%).

Trở lại vấn đề chuẩn bị Tết, trước Tết 3-4 ngày, tôi phải gói một chiếc giò lụa, rán một miếng chả quế, làm vài chiếc giò xào. Chả quế thì dễ rồi, còn giò lụa và giò xào cũng phải mua vài miếng lá chuối (7 đôla/kg) để lót lấy màu và mùi vị, còn ở ngoài được gói bằng nylon.

Và tối chủ nhật gần nhất, năm giờ sáng, anh em chúng tôi đã lục tục rủ nhau đi chợ mua gà giò (chợ bán con giống chỉ họp vào chủ nhật cách Praha 60km). Chọn được con gà giò ưng ý để cúng tất niên không phải là dễ, nhiều khi phải lựa hàng chục con mới kiếm được một. Thứ cuối cùng tôi phải chuẩn bị là mâm ngũ quả, cũng đủ cả: chuối, bưởi, hồng xiêm, khế, quýt... Chúng tôi đón giao thừa lúc 6 giờ chiều (múi giờ chênh nhau 6 tiếng). Bởi mọi thứ đã được chuẩn bị trước nên chỉ về nhà trước giao thừa khoảng 2 tiếng để nấu nồi xôi, đun lại xoong măng, rán lại đĩa nem...

Xếp lại cặp bánh chưng cho ngay ngắn, rót một chén rượu, đúng giao thừa, tôi thấp thủ nhang với lòng thành kính nhớ về tổ tiên, ông bà... ■

● **NGUYỄN VIỆT CHIẾN**

Nhớ Bắc Giang

Mấy năm gặp lại bạn
Anh vẫn còn Bắc Giang

Tôi nhớ gió

Nhớ đời

Nhớ con đường đất đỏ

Nhớ sông Thương

Tôi giờ

Bốn mùa phố

Lặn lội ngược xuôi

Sớm báo, chiều văn

Vất vả quá thợ cày

Đã lâu không về Bắc Giang

Ăn bánh đa Kế

Nghe chuyện cụ Nguyễn Hồng

Ngủ lại áp Đồi Cháy

Bốn mùa văn

Dau đầu

Nhã Nam buồn

Bao đêm dài Yên Thế

Nhớ người nông dân khởi nghĩa

Dắm mình trong mưa

Phồn Xương

Đã lâu

Không về Bắc Giang

Đi dọc bờ Thương

Sông dềnh dặc nhớ

Tôi tìm em một thửa

Em có còn thôn nữ

Như sông...

Qua em đi làm

Sớm sớm tại sân bay

Mày nào cũng như tiền người đi

Mách bẽ cách non ngàn dặm

Mày nào cũng tự sân bay về

Như vừa qua mấy chân trời châu Mỹ,

châu Phi

● **THẢO PHƯƠNG**

Quà tặng

Từ sự Chào đời của Con -

Từ "Củ ngã nguyên thủy" chóng mặt của Con -
vào những vòng tròn đồng tâm đang rùng mình
lan tỏa

Cha có được cảm quan về sự Chào đời của
chính mình

và bất ngờ cất tiếng khóc oa oa...

Từ đây - Thời gian đã mang một quy ước mới:
"Trước Con và Con..."

Còn Thời gian của Cha đã băng qua

ngưỡng Chết

Từ đây - Không gian tràn đầy mới mẻ khát khao

Và Cha ngược gương mặt trẻ thơ trong trẻo

lên cao...

Từ sự Chào đời của Con - từ sự Đặt tên tất yếu
cho Con - từ phía hồn mang...

Cha dần nhận biết những biểu trưng của

Tên gọi ban sơ

những gì Cha có thể thốt lên cất lên mong chờ
khao khát: Gia đình Tôi - Dân tộc Tôi -

Tổ quốc Tôi...

Tình yêu mệnh mang của Tôi...

Và Tên gọi của Con ngân lên trong ánh chớp
cùng tên Cha

Sự Chào đời của Con là cơ hội của Cha

Là sự tái sinh của Cha

Và Cha ngược gương mặt trẻ thơ trong trẻo
lên cao...

● **VÂN LONG**

Chia tay

Tiếng động cơ gầm

cho những cuộc bay lên

Cho ta quên

Cuộc đời là sát đất.

Mỗi ngày ta lại tự chia tay

Cái ta về với chín từng mây

Thương cái ta lắm lùi cày...

Giọt Rồng... (Xem tiếp tr.21)

há miệng phun lửa thả pháo hoa mừng năm mới. Cũng đêm ấy, ở Hong Kong, con rồng hội là một lồng đèn *long đăng* dài 304m lung linh muôn sắc.

Cũng là rồng hội, nhưng trong hội cưới *Long phụng hòa minh* thì con rồng chẳng những đẹp, lại thơm, lại ngọt ngào, lại lấp lánh, rục rờ vì được kết bằng trái cây trên mâm ngũ quả, hay đắp nổi trên cây hồng lap phía tả, bày nơi bàn thờ trong lễ gia tiên. Vào phút lên đèn, rồng bên tả là chú rể, nhìn sang hữu để tìm phượng cô dâu trên cây hồng lap bên kia.

Rồng hội người lớn là vậy, rồng hội con nít còn nhiều hơn. Miền quê vào ngày tết, các nghệ nhân điêu khắc dân gian ngồi xếp bằng một góc chợ, dùng bột gạo dẻo nhuộm ngũ sắc nặn con rồng tò he bán rẻ cho các em. Rồng ấy chỉ nhỏ như ngón tay út, như cái kẹo có lỗ ăn cũng chẳng sao. Cũng rồng hơi con nít nhưng bay được là những con rồng bong bóng được thổi căng bằng khí nhẹ. Rồng bong bóng ẩn hàng bày quanh giếng phun công trường Mê Linh TP. Hồ Chí Minh, đợi các em tới chuộc bằng tiền mừng tuổi ngày đầu năm mới để được bay trên tay các em.

Những con rồng thật

Theo dân sành nhậu thì ở TP. Hồ Chí Minh có những quán bán thịt... rồng. Điều này không ngoa vì các nhà khoa học cho rằng hiện nay còn tồn tại 4 loại rồng: rồng đất, rồng bay, rồng Komodo và rồng châu Úc. Thật ra, đây là những động vật bò sát có hình thù giống rồng thần thoại. Xin giới thiệu hai loại có ở Việt Nam.

Rồng đất (không phải giun đất *địa long*) hay còn gọi là con *tò te* thuộc họ Nhông. Khi gặp người hoặc các động vật khác, rồng đất đứng *ngẩn tò te* giương

vây, cong đuôi lên dọa nạt. Nó dài khoảng 40-50cm, hình dạng giống tắc kè nhưng đầu to hơn và có nhiều gai sắc; lưng cũng có hàng gai chạy dài đến hết đuôi, rất sắc; chân cao, có 5 ngón và có móng sắc. Khi rồng đất khuyếch chân, giương vây, giương gai, miệng bạnh ra... giương oai, trông nó không khác bao nhiêu rồng chạm khắc trong các đình chùa.

Rồng bay - *phi long* - là loài thần lằn có cánh, toàn thân chỉ dài chừng 20-40cm. Nó có thể bay xa tới 30m, khi bay giương cánh thành hình bán nguyệt, lao mình từ cây này qua cây khác. Cả rồng đất, rồng bay chỉ ăn sâu bọ. Còn con người lại đang tìm cách ăn rồng, nhai luôn cả huyền thoại của mình.

Săn rồng trên mạng

Vào những ngày sắp bước sang năm rồng, trên mạng FPT - Trí tuệ Việt Nam - có cuộc săn rồng khá lý thú của các tay TTVNer. Ngày 21-12-1999, có người gửi vào hộp thư Pictures một lời khẩn cầu: "Cho mình xin ảnh rồng", ngày hôm sau, một người xưng là "ngôi sao cô đơn" cũng có thư xin ảnh rồng như thế, chỉ vội vỉnh thêm "ảnh động thì tốt!". Cho tới 24-12-1999, đã có người thể theo yêu cầu gửi hình rồng lên mạng. Khi kẻ viết bài này cần ảnh rồng, lò mò lên mạng, thì trên hộp thư hình kia đã có tới 87 kiểu ảnh rồng do những người hảo tâm cung cấp miễn phí, đủ loại. Rồng điêu khắc tĩnh, rồng điện ảnh động. Đã có rồng châu Á mang dấu ấn Lý - Trần Nam phương hay Tấn - Tần Bắc cõi. Lại có rồng Tây rất khoa học, phải mọc cánh mới bay được (trong phim *Trái tim rồng*), không thăng "vô tư" như rồng ta. "Theo dấu rồng thiêng" trên mạng với con chuột mỗi trong tay quả có nhiều điều thú vị trong năm Rồng. ■

VUI LẠ

ngày xuân

Rất nhiều lần, tên một tiệm may nhỏ trên đường Pasteur, TP. Hồ Chí Minh - tiệm may Liên Hương - được nhắc tới trong chương trình liên hoan chào thiên niên kỷ mới tổ chức tại sân khấu tròn công trường Mê Linh đêm giao thừa năm 2000. Chữ Liên Hương gắn với đồng phục biểu diễn của Thành Lộc, Quốc Thảo, Lý Hùng, Vũ Linh, Kim Tử Long, Ngọc Huyền, Thanh Thanh Tâm... Khi họ tựa mạn thuyền rồng xe hơi chạy quanh sân khấu, đồng diễn những điệu hò "thao thức phương Nam"... Cũng tại khu vực trung tâm này, đêm ấy trên vườn Thượng Uyển, lâu thương của khách sạn Rex, cùng với các người đẹp là 12 con rồng áo dài

Bay lên cùng cánh áo Rồng

Hoa hậu Hà Kiều Anh với áo dài Huyền sử Thăng Long của Liên Hương

Nhà tạo mẫu
Liên Hương

TRẦN QUỐC TOÀN

Liên Hương thướt tha trong tiết mục thời trang dài khách quốc tế đón giao thừa năm dương lịch. 12 con rồng ấy lại được vào chương trình phát sóng của Đài truyền hình TP. Hồ Chí Minh (HTV) trong đêm giao thừa Tết ta. Rất mừng cho Liên Hương, năm Thìn này, cô thợ may Nam bộ đã hóa rồng trong công việc của mình.

Mấy năm gần đây, báo chí đã gọi Liên Hương là nhà tạo mẫu bởi vì cô đã là tác giả của các bộ áo dài nổi tiếng: bộ 40 áo *hoa sen thủy mặc* trong cuộc thi hoa hậu áo dài của báo Phụ nữ TP. Hồ Chí Minh; bộ *Việt Nam trong tôi* trong chương trình "Duyên dáng Việt Nam 6"; bộ *Huyền sử Thăng Long* trong chương trình "Tà áo quê hương"; bộ *Âm vang Đông Sơn* trong chương trình "Duyên dáng Việt Nam 7"; bộ *Ngày và đêm* cho các hoa hậu quốc tế biểu diễn thời trang tại Việt Nam vào tháng 11-1999; mới nhất là *Sắc xuân* - thời trang nữ - và *Nét phương Nam* - thời trang nam - cho sân khấu chính của đêm liên hoan mừng năm 2000 của TP. Hồ Chí Minh. Cho dù Liên Hương đã thành danh như thế, nhưng tôi vẫn thích gọi cô là thợ may vì tác phong bình dị đến rụt rè mỗi khi cô xuất hiện trong các cuộc họp báo, vì lời ăn nói rất nhỏ nhẹ, khiêm nhường khi cô trả lời phỏng vấn và vì tất cả những tác phẩm thời trang kia ra đời từ một nhà may có chiều dài mặt tiền 2,8m và trang trí nội thất cũng xuềnh xoàng như một tiệm may tỉnh lẻ.

Liên Hương là người thợ đã thi đỗ vào 2 trường đại học. Năm 1983, cô đủ điểm vào ĐH Kiến trúc, nhưng tự xét thấy mình vào học lúc này là dồn gánh nặng gia đình vào vai mẹ, người đàn bà góa bụa vốn là giáo viên toán, lại đang phải làm ruộng nuôi dạy 7 đứa con; là cản đường học vấn của mấy đứa em mồ côi cha - một giáo viên Anh văn - nên Liên Hương lại xin ra, dồn tiền học mua cái máy thêu về quê nhà Phú Châu (An Giang) phụ giúp mẹ kiếm tiền nuôi các em. Liên Hương làm thợ nghiêm túc như cha mẹ dạy học, lại sáng tạo như ông nội - một họa sĩ dân gian chuyên vẽ tranh thờ. Cô thêu kỹ, thêu đẹp, lại luôn tự nghĩ ra mẫu thêu mới

Người mẫu:
Uyển Nhi (trên)
và Yến Nhi

nên nổi tiếng một vùng, làm không hết việc, chỉ sau một năm đã có tiền cất nhà mở tiệm may. Sau 10 năm đợi các em học xong, 10 năm hết lòng chiều khách, cô thợ may chợ quê Phú Châu đã tích góp đủ lưng vốn để trở lại TP. Hồ Chí Minh tiếp tục con đường học vấn. Năm 1993, Liên Hương thi đỗ vào ĐH Tổng hợp, khoa Kinh tế đối ngoại. Rất năng động, thức thoir, rất nhạy cảm với không khí kinh tế thị trường, ngay từ khi còn là sinh viên ĐH Tổng hợp, Liên Hương đã tự mở cho mình các khóa “cao học thợ may” chuyên ngành... áo dài ở xưởng may của cô Thanh Châu và thầy Sỹ Hoàng; để thi tốt nghiệp, Liên Hương có thể làm kinh tế đối ngoại ngay tại tiệm may của mình.

Nói đối ngoại không chỉ vì cô được tin cậy giao cho việc may hóa tọc 35 bộ áo dài *Ngày và đêm* cho cuộc thi hoa hậu quốc tế (và áo dài Liên Hương đã giúp một người đẹp Rumani đăng quang) mà còn vì bộ 12 áo dài *Huyền sử Thăng Long* (HSTL) đã có cả trăm khách hàng bên Nhật. Một hãng thời trang Nhật Bản đã ký hợp đồng độc quyền khai thác các mẫu mã này. Tôi hỏi, tại sao lại là 12 bộ cho HSTL và tại sao khách Nhật lại thích áo dài Liên Hương? Cô thợ may “cao học” trả lời:

- 12 là con số thán trong năm, dễ gợi cho người ta hình ảnh dòng chảy thời gian và là con số hợp với một kiểu áo được làm từ cảm hứng lịch sử. Khách nước ngoài sắm áo dài là tìm một kỷ niệm Việt Nam, một sản phẩm văn hóa Việt Nam, cho nên họ thích những thứ “rất” Việt Nam. Áo dài Liên Hương cố gắng giữ lại nét Việt Nam trong kiểu dáng, giữ lại vẻ đẹp, nền nã, sang trọng, cổ điển. Riêng bộ HSTL, chữ Thăng Long viết hoa gợi nhớ cố đô Việt và hình vẽ những con rồng dù là vật huyền thoại nhưng lại mang dấu ấn các triều đại xưa.

Để hiểu những dấu ấn ấy, Liên Hương đã phải cầm sách sang học thầy tiến sĩ Trần Ngọc Thêm bên ĐH Khoa học xã hội và nhân văn, học cô Bích Liên bên ĐH Mở, phải đọc sách *Lịch sử bằng tranh* của chú Trần Bạch Đằng. Sau khi đã nhận mặt được các kiểu dáng rồng của từng thời kỳ lịch sử, Liên Hương dựng áo trên nguyên tắc kết hợp các chất liệu voan, ren, gấm, nhung, the để tận dụng độ tương phản dày

mỏng trên một thân áo, vừa tạo thêm phong nền để phân bố thích hợp các họa tiết đầu rồng nhìn nghiêng, mặt rồng chính diện, thân rồng thể thẳng, thể giáng... Sao cho thân rồng thời Trần vốn uốn lượn thoải mái như sự năng động thời ấy, làm mềm hơn tà áo màu nóng của một thiếu nữ trẻ, sao cho rồng thời Lý linh thiêng, *long nhan* có phần bí hiểm thì đặt vào nơi vải mỏng lại đang cần kín đáo, đặt họa tiết như nhấn vào vùng gợi cảm mà không lộ liễu, dung tục.

Bạn thử ngắm bức ảnh hoa hậu Hà Kiều Anh trong bộ áo dài ghép nhung đen và the màu đỏ bordeaux vẽ rồng thời Lê để nhận ra chất Liên Hương trong tác phẩm rất tiêu biểu này. Sự tương phản đen đỏ làm nền áo ánh lên như sơn mài hoành phi câu đối. Trên nền sơn mài ấy, cặp rồng đầy uy quyền đối xứng nghiêm túc nơi ngực áo, đối xứng *long tu* (râu rồng), đối xứng *long nha* (răng rồng), đối chẵn chẵn như sự cân đối của chính vùng cơ thể mà cặp rồng đang bảo vệ.

Một kiểu áo như thế bảo là cổ thì rất cổ, bảo là hiện đại lại rất hiện đại. Cổ thì hết mực mà tân cũng đến điệu. Một sự kết hợp như thế làm áo dài Liên Hương dễ bước từ sàn diễn thời trang vào đời thường thông dụng. Tính sổ, số khách tới Liên Hương may áo rồng HSTL làm áo cưới, áo hội, áo xuất ngoại, áo dạo phố đã lên tới hàng ngàn.

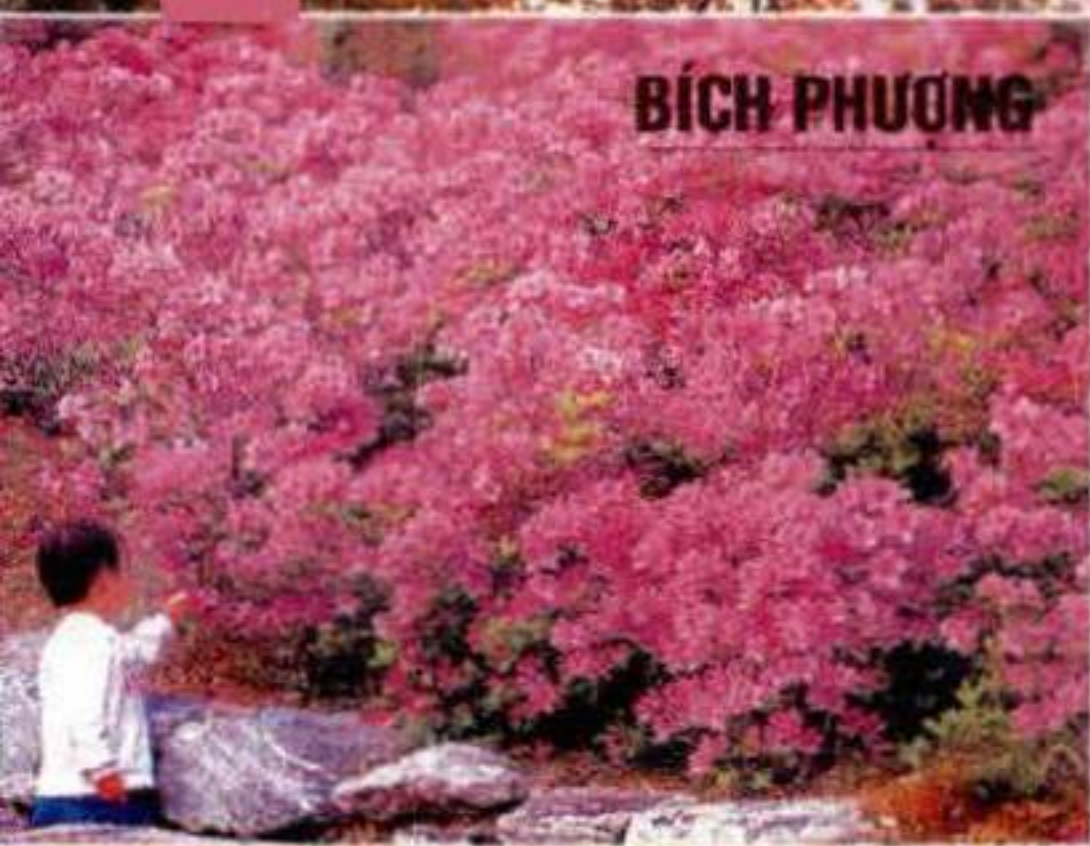
Lại nhớ đêm diễn mừng năm 2000 ở TP. Hồ Chí Minh, trên hàng ghế VIP có hai quý bà mặc áo dài Liên Hương, một người áo silk nâu tuyền là nhân vật đứng đầu một đoàn thể, người kia áo gấm tím tuyền là đệ nhất phu nhân.

Dù “ăn khách” như thế, Liên Hương đang tính nhân đôi số khách hàng của mình. Tết này, nếu thích, cánh mày râu có thể đến Liên Hương may đồ du xuân. 20 bộ lễ phục nam biến tấu từ bà ba Nam bộ (đã trình diễn trong đêm hội Tết Tây nói trên) đủ để bạn chọn cho mình một bộ thay cho veston Tây hay “đại cán” kiểu Tàu. Từ năm Thìn này, những người thích thời trang có thể đến tiệm may Liên Hương sóng đôi nam nữ. ■

Hàn Quốc

BÍCH PHƯƠNG

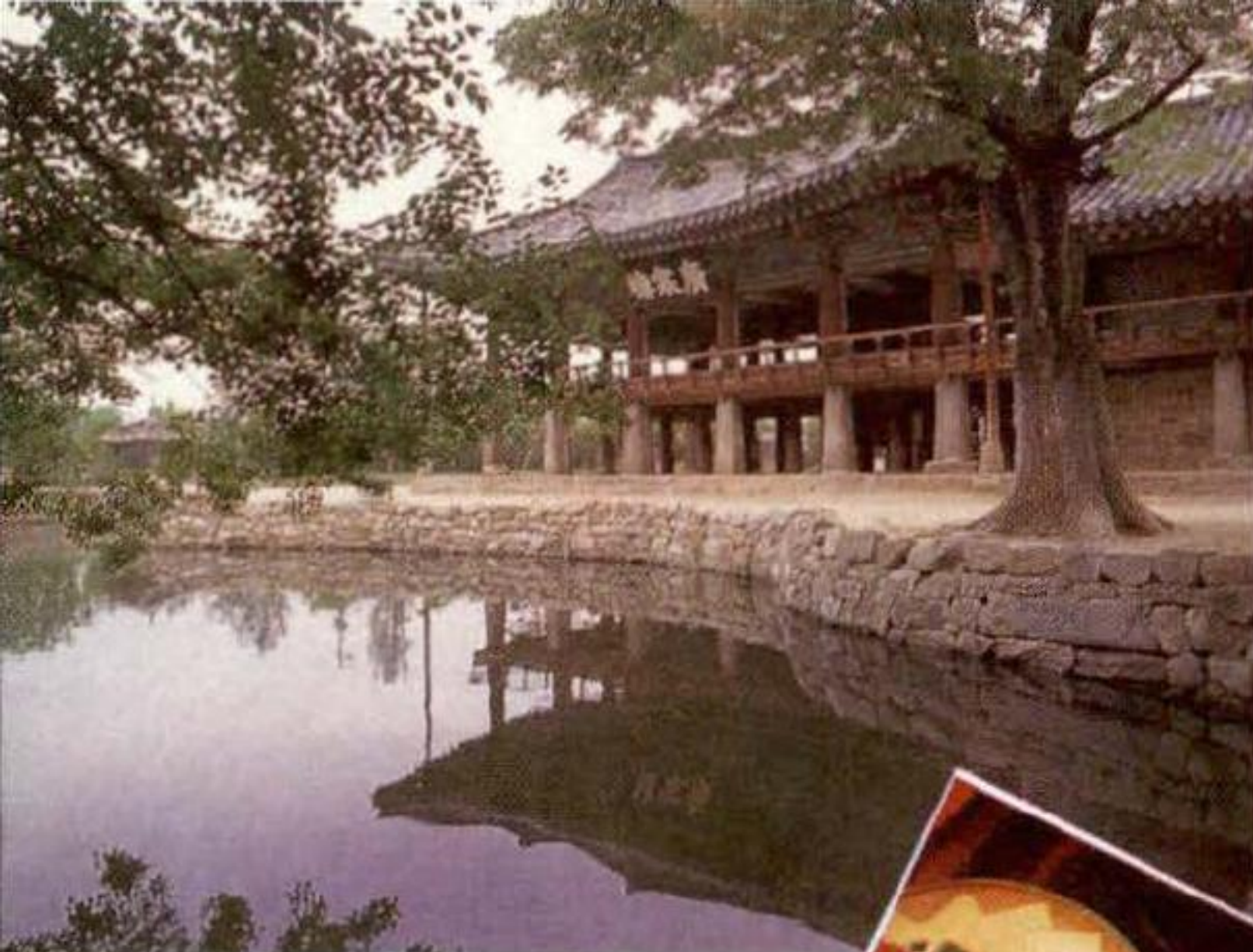
NĂM 1999 VỪA QUA, BẠN ĐÃ XEM NHIỀU PHIM HÀN QUỐC. THẾ BẠN CÓ BIẾT TẾT HÀN QUỐC DIỄN RA NHƯ THẾ NÀO?

Viếng chùa ngày xuân

Trong những ngày xuân, dân chúng Hàn Quốc thích đi thăm các vườn hoa, cảnh chùa được xây dựng từ những triều đại cũ, theo triết lý “thiên địa nhân hòa đồng” của đạo Lão. Chẳng hạn như vườn Anapchi ở Kyongju, cách Seoul 360km về phía Đông Nam, xây dựng từ thời Schilla - năm 935 (ảnh 1, 2). Hoặc cảnh vườn Soswaewon ở Kangnung, phía Đông Seoul (ảnh 3), xây dựng từ thời Yang San-bo (1503 - 1577). Thanh niên ở Seoul thích đi thăm vườn Namwon được xây dựng từ 500 năm trước đây (ảnh 4)...

Món ăn truyền thống

Công việc sửa soạn món ăn

4

và pha trà vào ngày Tết được người Hàn Quốc thực hiện rất cẩn thận, nhất là ở các gia đình nề nếp.

Món ăn đặc biệt nhất vẫn là kim chi, vào ngày Tết có *gakkimchi* tuyệt hảo, tức kim chi làm với lá cải xanh, có trộn vùng trắng. Món mặn truyền thống là *chigae*, tức thịt hoặc cá thu nấu mềm, người lớn tuổi rất thích. Hoặc món thịt viên *bulgogi*, giới trẻ rất thích, nhất là chấm với nước chấm *pa-jun* chua ngọt. Món đặc biệt nhất là *bi bim*, tức cháo gạo nếp nấu với thịt bò và rau đậu.

Bánh truyền thống ngày Tết thì có bánh *doo-boo cam-ja-jun* làm bằng đậu nành, khoai và rau quả. Hoặc bánh *doo-boo dong-co-rang-deng* làm bằng đậu phụ với trái cây xắt nhỏ, ăn trong khi uống trà. Những gia đình vùng làng quê, hoặc các gia đình truyền thống ở

6

5

người Hàn Quốc trông có vẻ đơn giản (ảnh 5) song rất ngon. Vào ngày Tết, mâm cơm được trang trí rất khéo, hòa hợp với thiên nhiên... (ảnh 6)

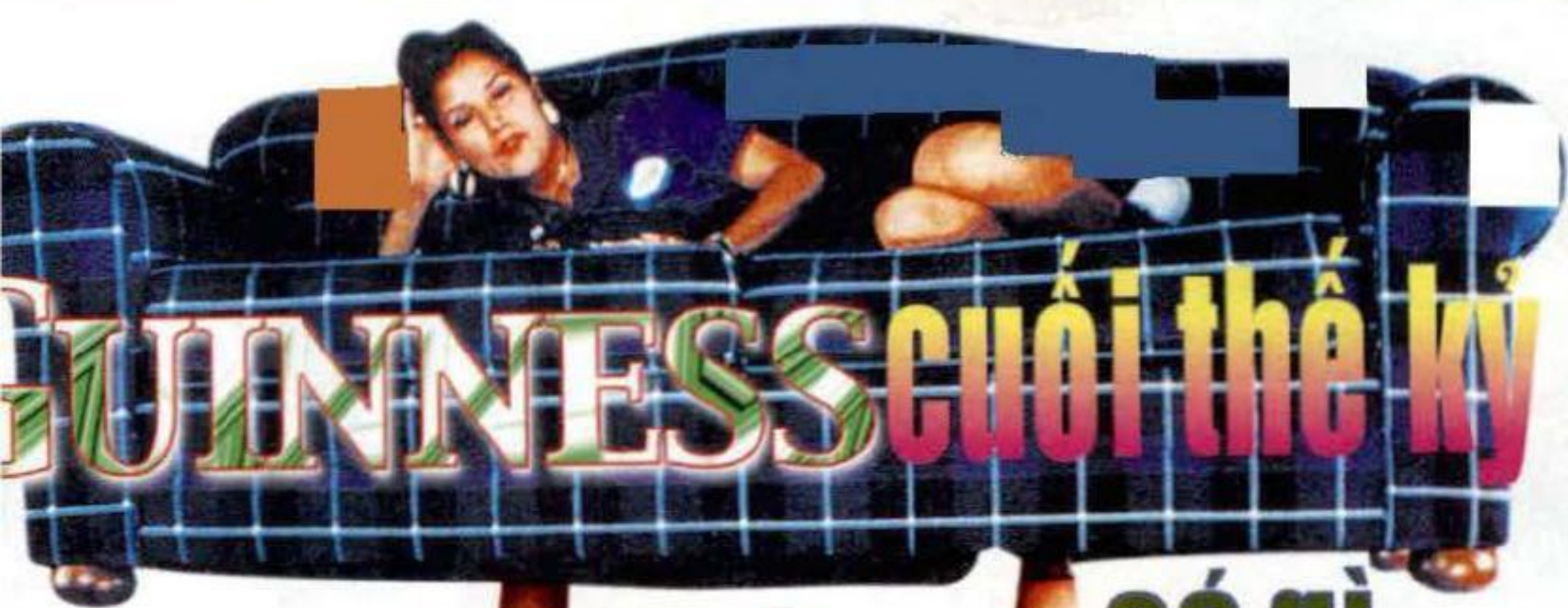
(Theo *Morning Calm* và *Koreana*, 1999)

các đô thị hiện nay vẫn giữ tục uống trà như một "trà đạo", tương tự ở Nhật.

Ngày Tết, người Hàn Quốc uống những thứ trà đặc biệt như trà *camip* - trà ướp lá cây hồng, rất thơm; trà *saenggang* ướp gừng; trà *kyepich'a* ướp quế; trà *insam* trộn với

sâm, rất quý; đặc biệt nhất là trà *omija* chỉ có ở Hàn Quốc, uống vào có đủ 5 vị ngọt, chua, mặn, đắng và cay, rất kỳ lạ.

Mâm cơm của

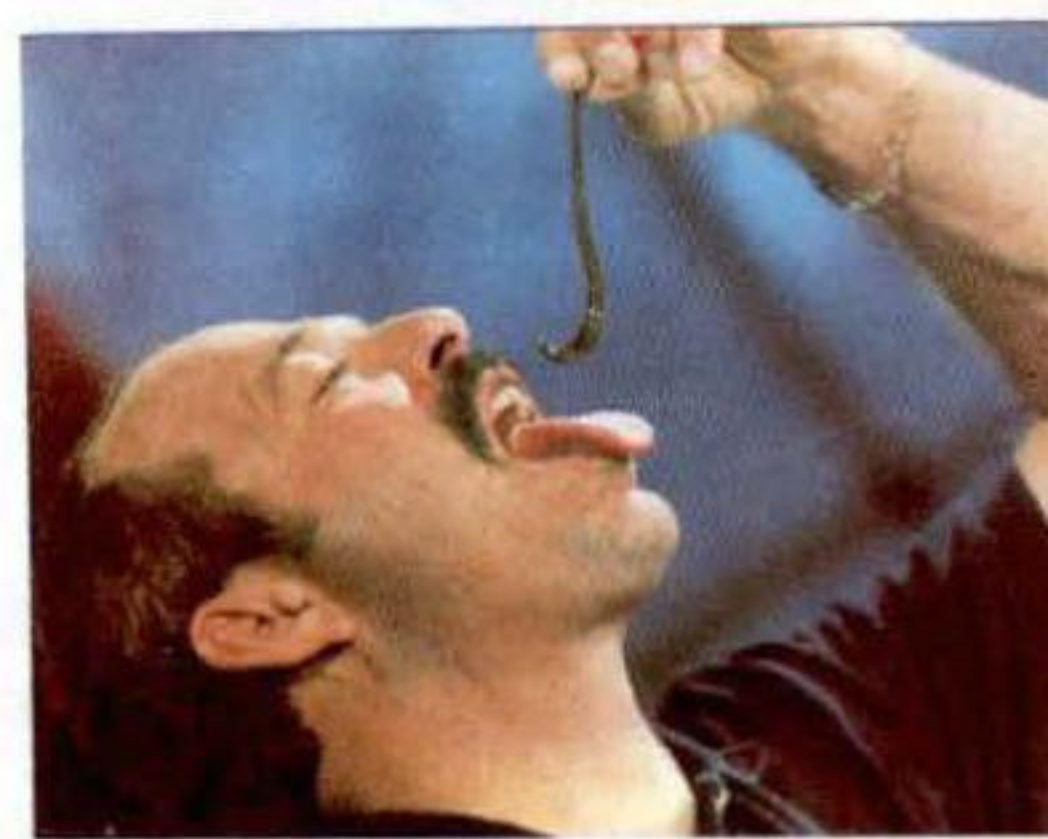
ĐINH CÔNG THÀNH

Người trong ảnh 1 là Anthony Clarke, chiếm kỷ lục thế giới năm 1994 về nâng ghế bành có người nằm. Anh thường đưa vợ của mình đi dạo phố theo cách thức này. Anthony còn có khả năng kéo một con voi nặng 3 tấn trên chiếc xe cút kít hoặc nhấc bổng một chiếc xe hơi từ hai bánh sau.

- Anh Lotan Baba, người Ấn Độ, lăn tròn suốt một đoạn đường dài 3.976km từ Ratlam đến Jammu, trải qua 8 tháng vào năm 1994! Anh lăn trung bình mỗi ngày được 10km, tối đa là 20km. Mục tiêu của cuộc hành trình lăn này là để chúc tụng nữ thần Vaishno Devi đã mang lại hòa bình và thống nhất cho Ấn Độ. (ảnh 2)

- Mark Hogg tại Louisville, thuộc Kentucky (Mỹ), có thể nuốt gọn 62 con giun trong vòng 30 giây vào ngày 19-11-1998. Mark phát hiện ra "khả năng quái

**CÓ GÌ
LẠ?**

kiệt" của mình nhờ vào thời kỳ đi lính trong rừng Panama! Lúc đó, lương thực thiếu thốn, Mark phải tìm ăn lá cây và sâu bọ để sinh tồn (ảnh 3).

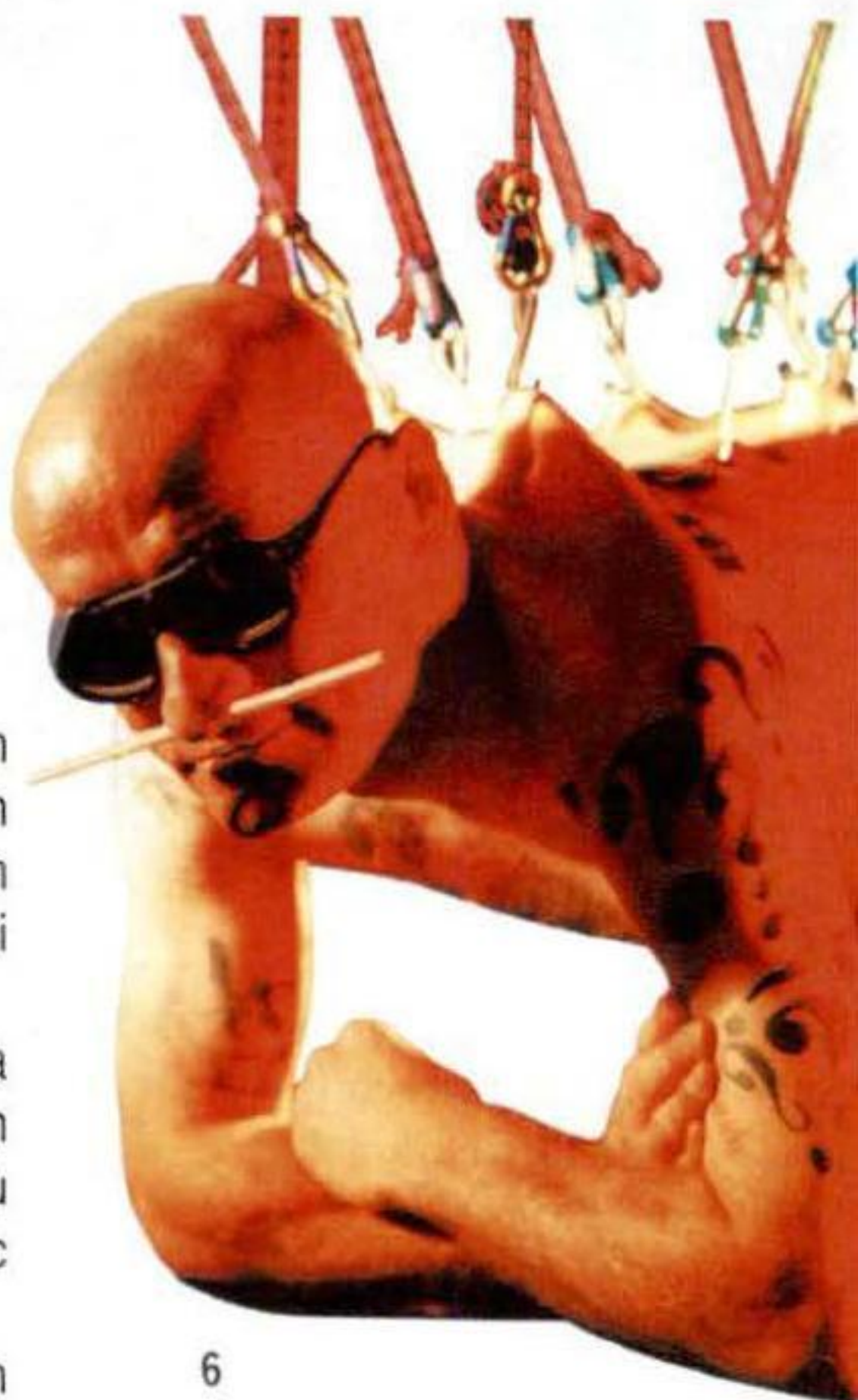
- Ảnh 4 là công cụ bảo

5 vệ xe hơi độc đáo nhất cô tên là *Blaster*, do nhà nghiên cứu người Nam Phi Chart Fourie phát minh để tiêu diệt bọn trộm cướp. Một cái nút bấm giấu trong xe hơi cho phép chủ nhân bắn lửa ra bên hông xe để đốt cháy tên gian tặc. Bình chứa gas được giấu kín trong thân xe hơi. Ngọn lửa "khè" ra hai bên hông xe có thể dài đến 2m.

- Bộ phim hoạt hình *Vua sư tử* của Walt Disney ra đời năm 1994, tính đến tháng 5-1999 đã bán được trên toàn cầu 55,7 triệu cuộn băng video, chiếm kỷ lục thế giới năm 2000. (ảnh 5)

- Đại hội "Quái kiệt" Edinburgh Fringe hàng năm diễn ra tại Scotland đã ra đời từ năm 1947 và náo nhiệt nhất vào năm 1993 khi 582 nhóm nghệ sĩ biểu diễn tổng cộng 14.108 pha hấp dẫn qua 1.643 lần trình diễn kéo dài từ ngày 15-8 đến 4-9. Gần đây, đại hội có thêm

6

các tiết mục hài kịch và màn biểu diễn vui như quái vật Kamikaze (ảnh 6).

- Cô Teighlor (Mỹ) đã đạt đến khối lượng kinh hoàng là 326kg vào đầu thập niên 1990. Mặc dù thế, cô rất thành công trong nghề... quảng cáo, thường xuyên

xuất hiện trong phim, thiệp chúc mừng và băng quảng cáo! Nhờ chế độ ăn kiêng hết mình, hiện nay cô đã giảm được... 81kg! (ảnh 7)

- Hai anh em song sinh John và Greg Rice (ảnh 8) ở West Palm Beach, bang Florida (Mỹ),

7

8

đều có chiều cao là 2,062m, chiếm kỷ lục thế giới năm 2000 về cặp song sinh lùn nhất còn đang sống. Làm giàu nhờ đầu cơ bất động sản trong thập niên 1970, bây giờ họ là giám đốc của Công ty *Think Big* chuyên giải quyết những rắc rối trong cuộc sống.

- Người có móng tay dài nhất thế giới hiện nay là ông Shridhar Chillal tại Pune, Ấn Độ. Bộ móng bàn tay trái của ông được đăng ký tại sách Kỷ lục Guinness vào ngày 10-7-1998 có độ dài tổng cộng là 6,1m. Trong đó: ngón cái 1,2m, ngón trỏ 1,2m, ngón giữa 1,3m, ngón áp út 1,2m và ngón út 1,2m! (ảnh 9)

- Chiếc xe gắn máy Suzuki Hayabusa Gsx1300R đạt đến tốc độ 320km/giờ được công nhận là nhanh nhất thế kỷ 20! Xe có động cơ 1.298cc DOHC, vòng xi lanh 4 van, góc hẹp 14° , sức máy 173 mã lực quay với vận tốc 9.800 vòng/

9

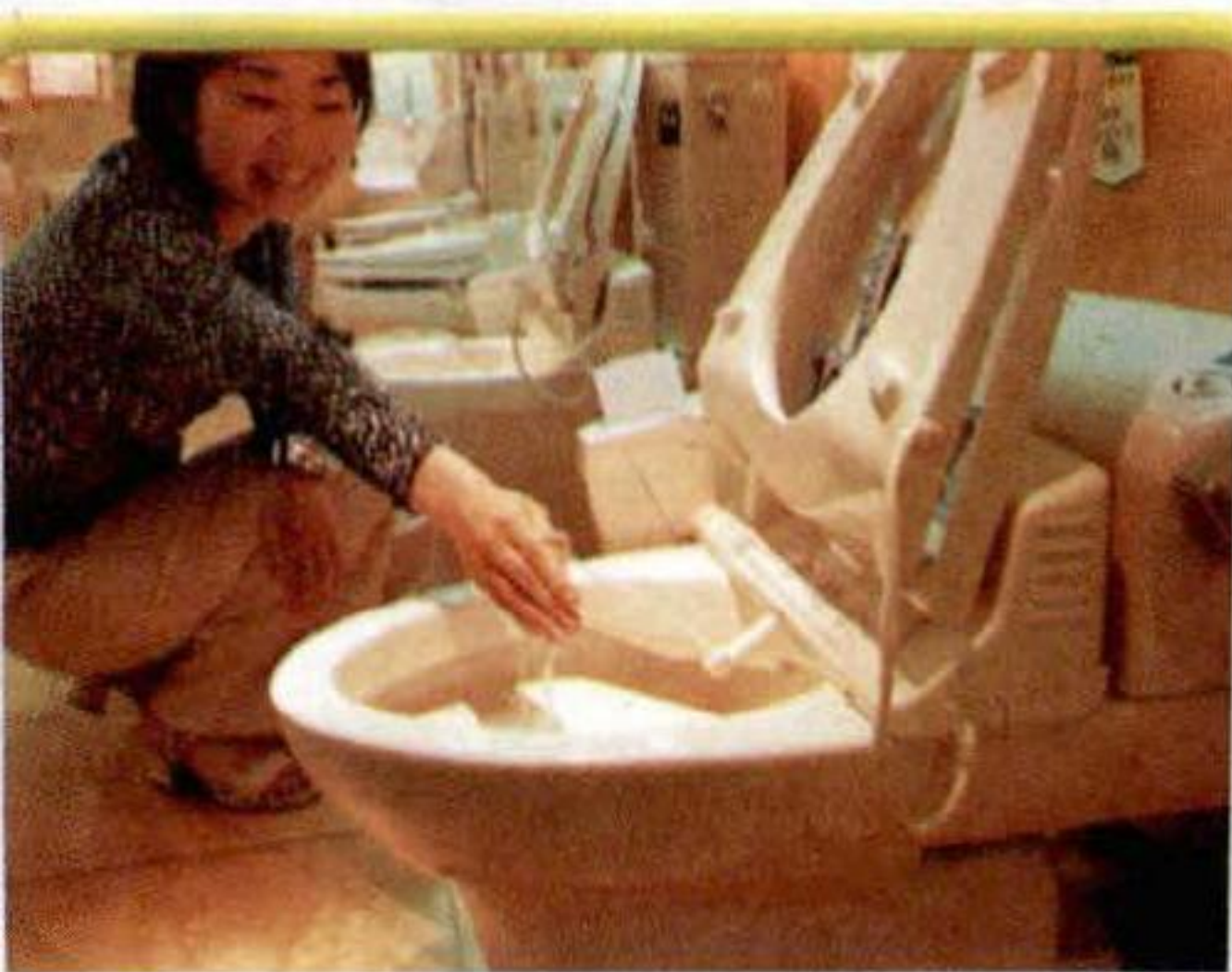

10

phút! Xe chỉ nặng có 213kg! (ảnh 10)

- Bạn có biết chiếc bồn cầu tối tân nhất thế giới năm 2000 hoạt động ra sao không? Tên của nó là Washlet Zoe, được Hãng Toto của Nhật Bản tung ra thị trường lần đầu tiên vào tháng 5-1997. Nó có bàn ngồi, nắp đậy tự động bật ra và một hệ thống chống tiếng ồn. Chỗ ngồi được hâm nóng. Nó có thể "rửa" và "sấy khô"... người sử dụng. Toàn bộ thiết bị có thể điều khiển từ xa và tự động thay đổi không khí sau mỗi lần sử dụng! Giá bán lẻ của Washlet Zoe là 699 đôla. Thế hệ sau của nó còn có thể phân tích nước tiểu và đo áp lực máu, sau đó sẽ chuyển các thông số này cho bác sĩ thông qua một... modem fax! (ảnh 11)

(Theo Guinness World Records 2000)

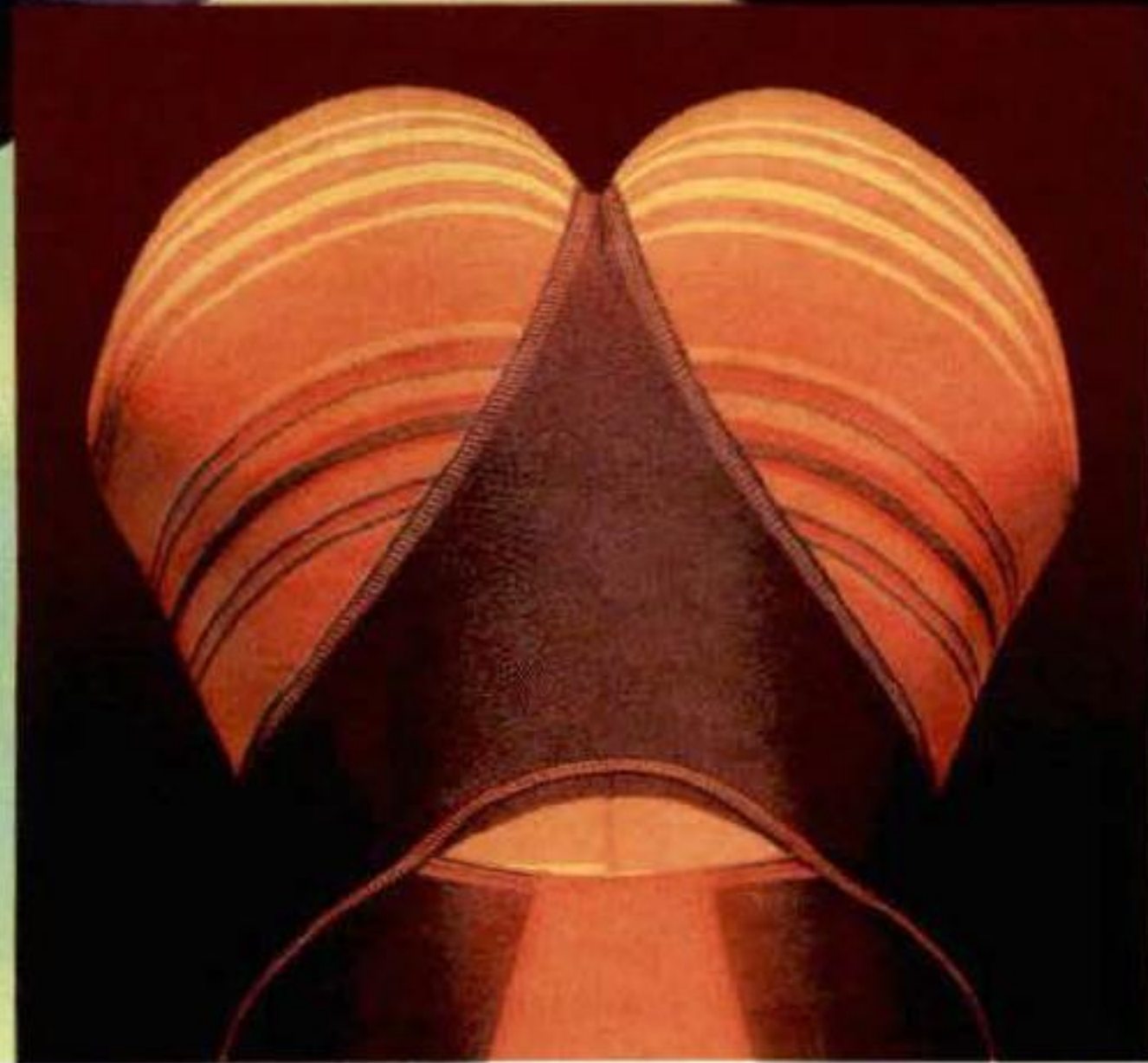
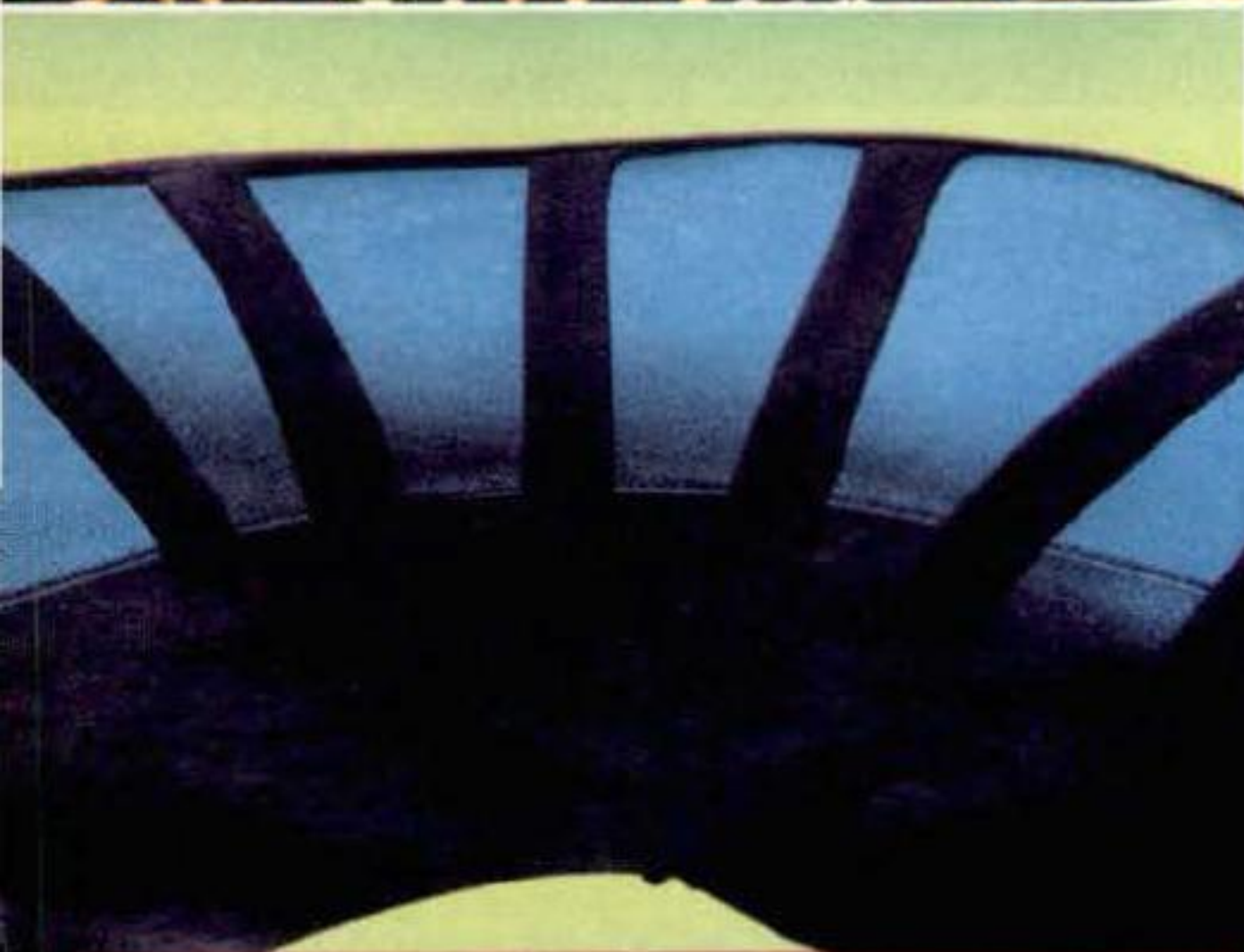
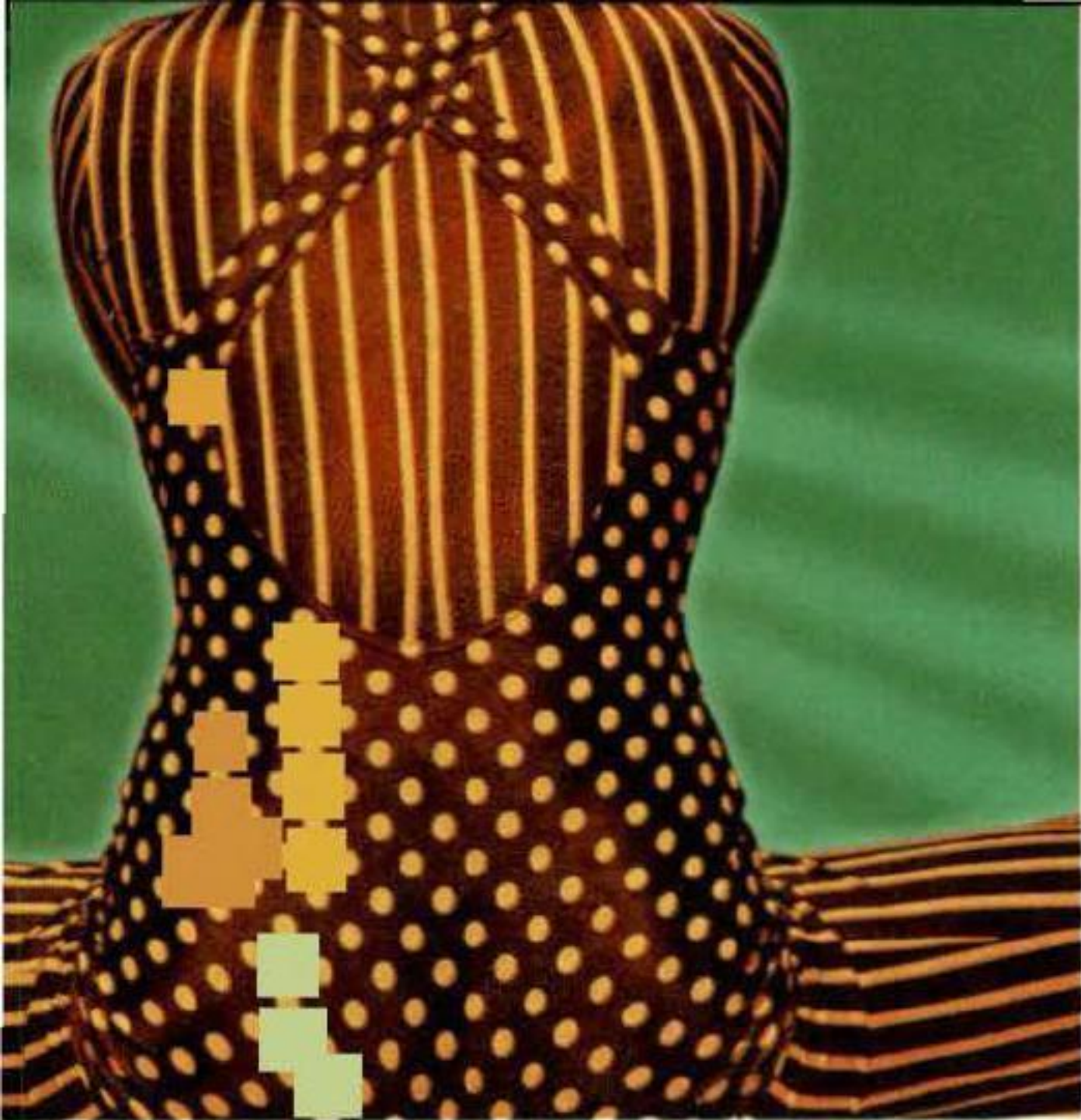

Tác phẩm

của
tạo
hóa

MINH VÂN

Nhà nhiếp ảnh Francis Jacobetti (Ý) rất quan tâm đến cơ thể người phụ nữ. Qua những tác phẩm nhiếp ảnh của ông, cơ thể người trở thành những bức tranh nghệ thuật đầy góc cạnh và màu sắc. Những bức ảnh mà chúng ta đang nhìn thấy là hai diễn viên xiếc đang phô diễn những nét tinh tế nhất của nghệ thuật uốn dẻo và nhào lộn. Francis không cần đến vẻ đẹp của gương mặt. Với ông, đôi chân dài, hay chiếc lưng thon thả đã là những chất liệu nghệ thuật tuyệt vời, đưa người xem từ ngạc nhiên này đến bất ngờ khác. Mới hay rằng cái đẹp của tạo vật quả là thiên hình vạn trạng, bất chấp những quy luật nghiệt ngã của thời gian. (Theo VSD)

Vũ trụ

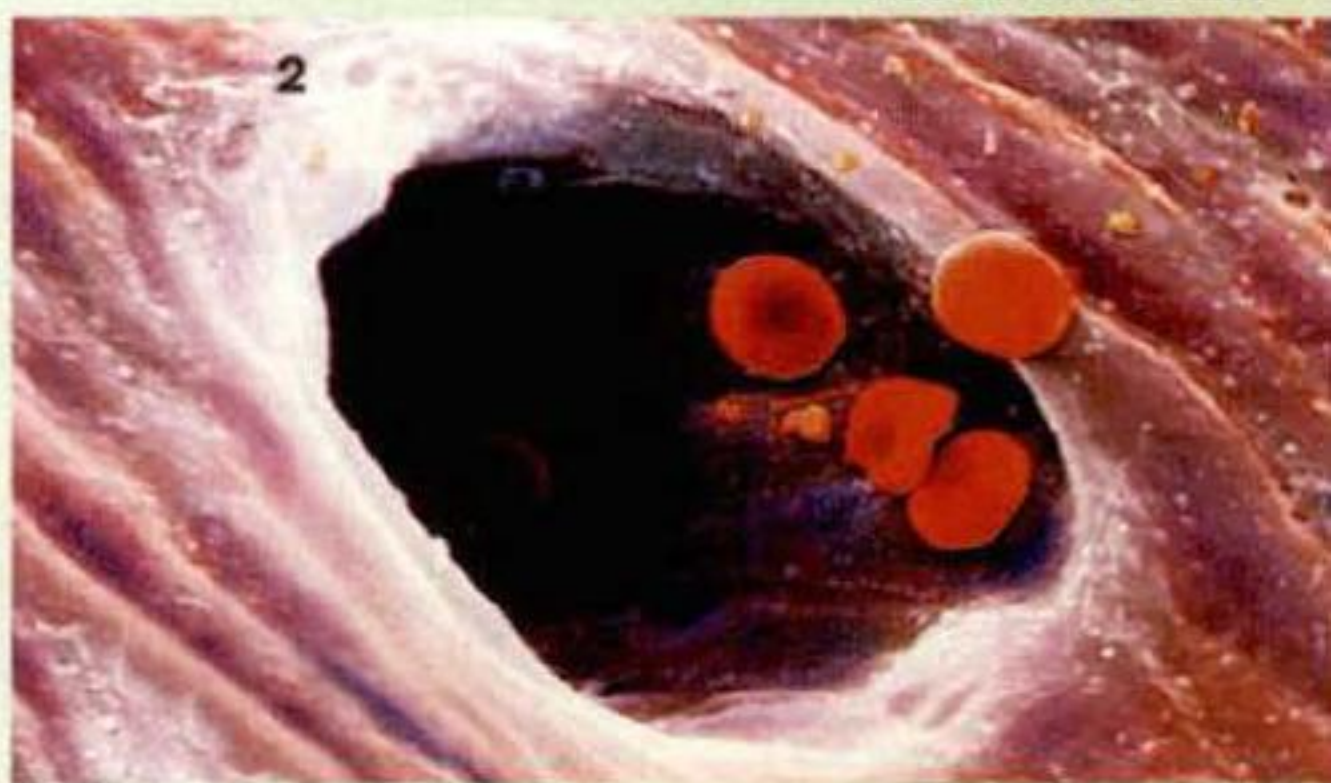
trong cơ thể người

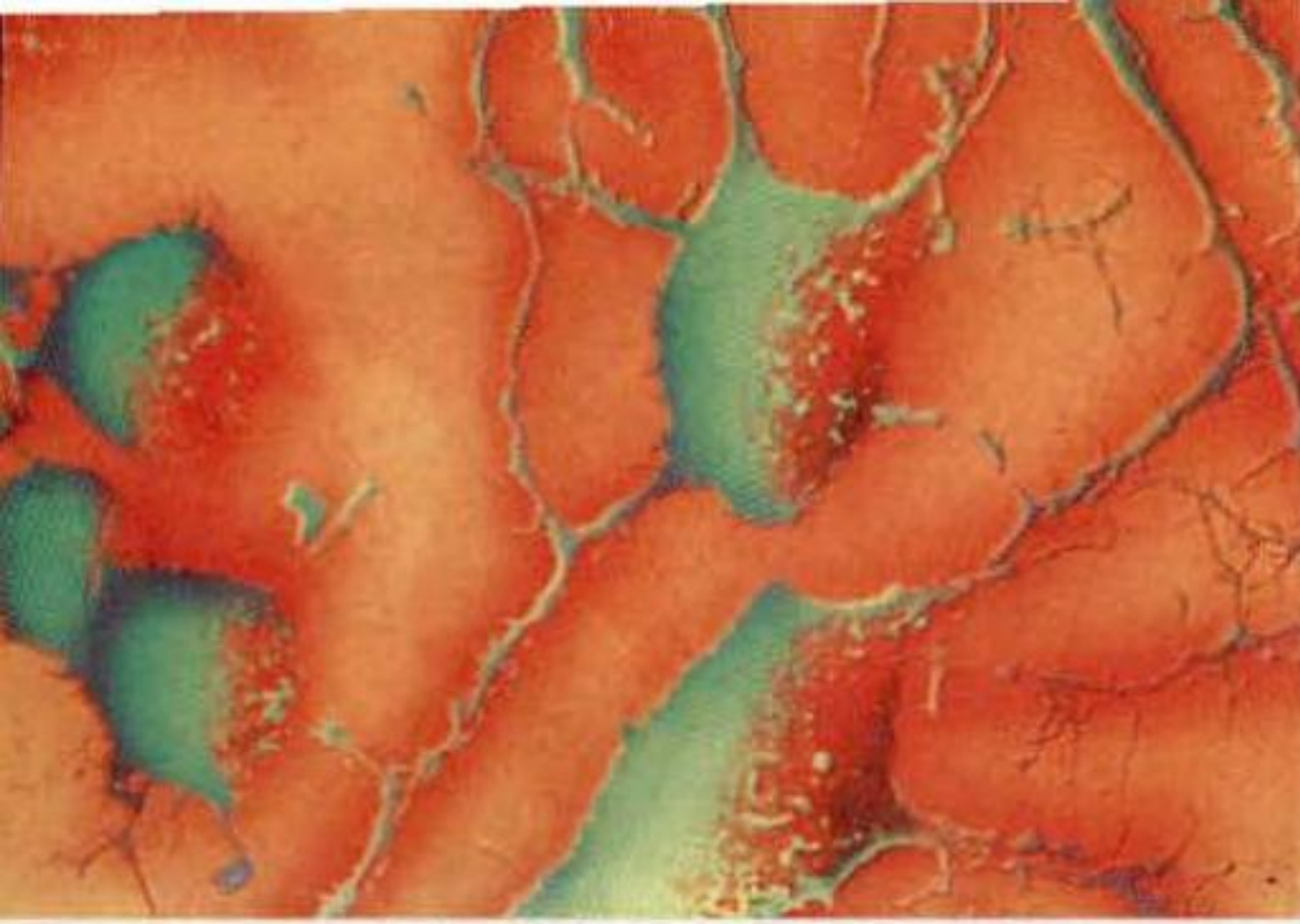
TUẦN NGUYỄN

Dối với giới khoa học, những bức ảnh chụp cơ quan nội tạng là một thành tựu của kỹ thuật chụp ảnh vi thể, cung cấp nhiều thông tin giá trị. Ảnh 1, 7, 8 và 9 được chụp bằng kỹ thuật vi ảnh ánh sáng miễn dịch (kháng thể mang thuốc nhuộm đến từng phần của mẫu

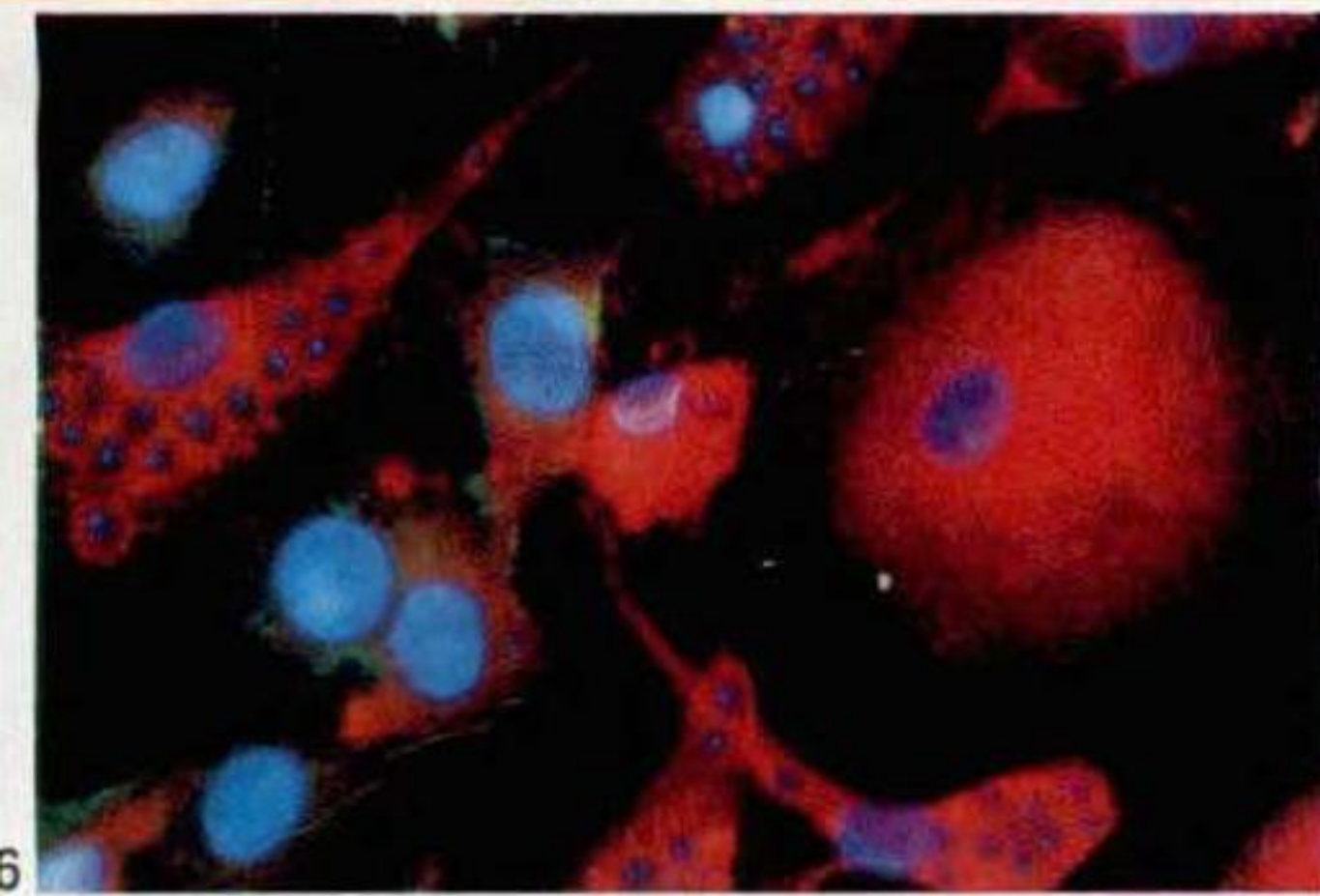
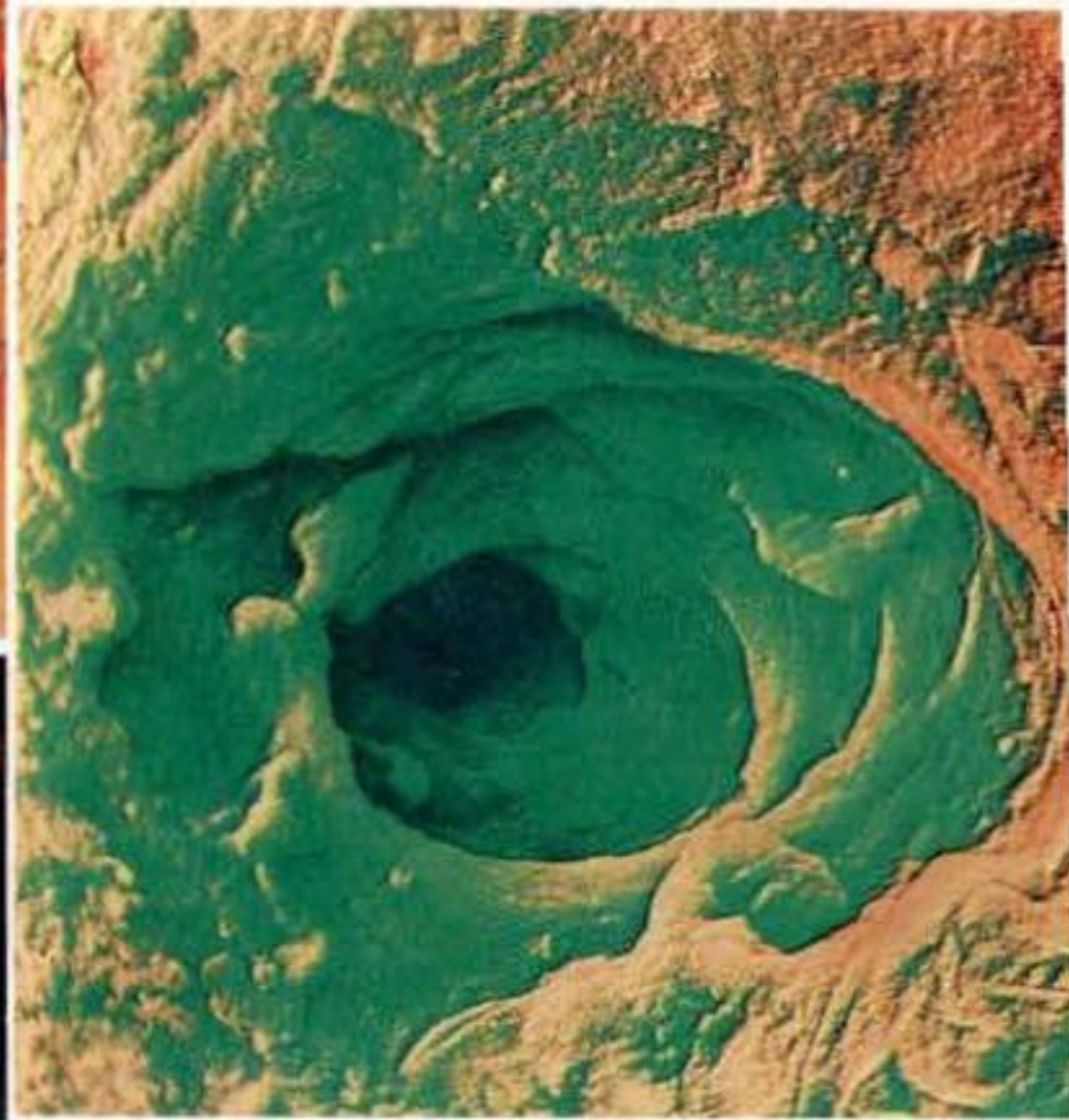
vật, sau đó mẫu vật được chụp qua kính hiển vi), những bức ảnh còn lại được tạo ra từ kỹ thuật chụp ảnh quét kính hiển vi điện tử (các điện tử làm nguồn sáng, độ phóng đại ảnh đạt mức nhỏ hơn khả năng trông thấy của mắt người 10.000 lần).

1. Tế bào lớn ở giữa ảnh là nguyên bào sợi - loại mô chính tạo nên da, xương và sụn. Nhân có màu xanh dương, còn tương bào được nhuộm cam. Đây là một mẫu da ung thư với các tế bào ung thư nhỏ.
2. Hồng cầu có tuổi thọ khoảng 4 tháng và di chuyển liên tục khoảng 1.400km khắp cơ thể.
3. Một cục máu đông gồm hồng cầu bị mắc trong mạng sợi fibrin. Fibrin là protein được sản sinh khi có chấn thương, giảm dòng máu để hình thành cục máu đông tại điểm chấn thương.
4. Từ thân tế bào màu xanh,

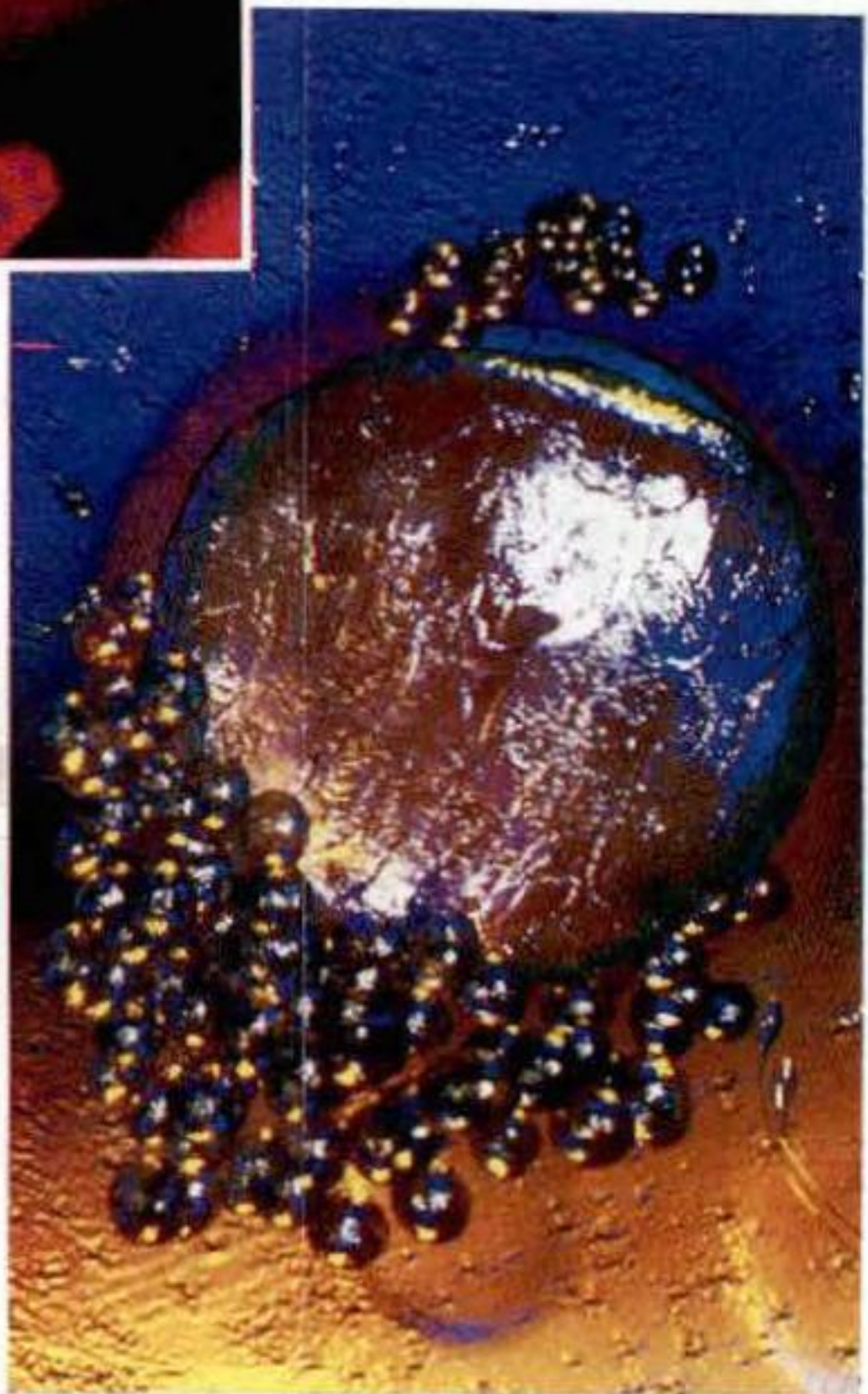

5

7

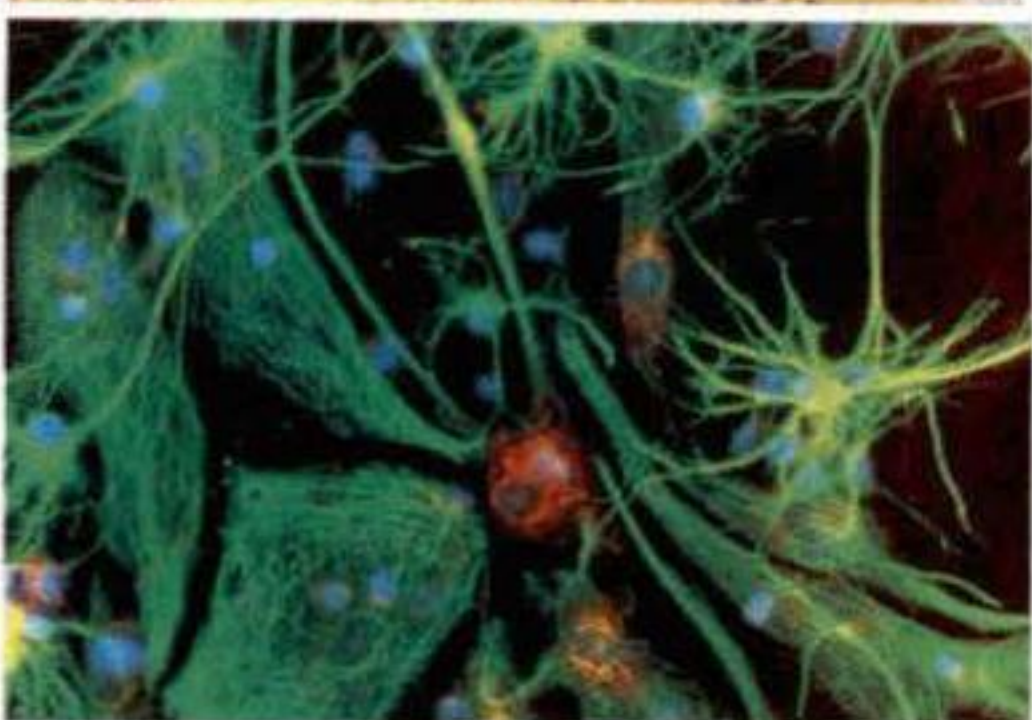

các sợi thần kinh vươn ra truyền xung thần kinh đến các tế bào lân cận. Mọi tế bào thần kinh đều có cấu trúc cơ bản này.

5. Lòng bàn tay có rất nhiều tuyến mồ hôi, mỗi tuyến trông như một hang nhỏ khoan vào da.
6. Các đại thực bào (có nhân màu xanh dương) đi khắp dòng máu để tấn công vật lạ xâm nhập.
7. Trong số khoảng 300 triệu tinh trùng, chỉ có một ít tiến được đến trứng (giữa) và chỉ có một tinh trùng thực sự vượt qua lớp vỏ của trứng để thụ tinh.
8. Tế bào sao là dạng phổ biến nhất của nhóm tế bào thần kinh đệm có chức năng hỗ trợ các cấu trúc khác trong não, đồng thời cung cấp dưỡng chất cho neuron.

(Theo Inside Information)

THẾ GIỚI
MỚI

8

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

231 Nguyễn Văn Cừ, Quận 5, Tp. HCM

ĐT : 8 356 111

Fax : (84.8) 8 350

*Chúc Mừng
Năm Mới*

2000

Xuân Canh Thìn

Thời trang luôn là một loại hình văn hóa thu hút sự quan tâm của nhiều người. Nhưng không phải kiểu thời trang nào cũng có thể được chấp nhận. Mời bạn xem qua những loại thời trang chỉ có tác dụng... biểu diễn.

• Ảnh 1 là một cơn cảm hứng “nhà nát” của nhà tạo mốt người Pháp Louis Féraud. Chất liệu vải và khăn quàng cổ là organza vò nát. Ở tay trái là

Thời trang siêu tưởng

BÍCH KHANH

THẾ GIỚI
MỚI

127

Xuân Canh Thìn

những sợi lụa xé mỏng.

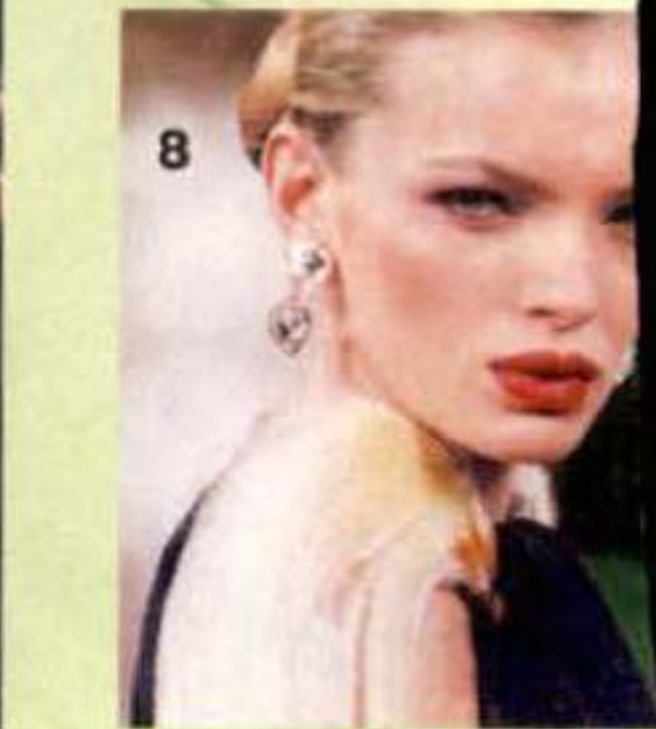
♦ Anh 2 cũng lại là một lúc “xuất thân” của Louis Féraud với một mớ lông đuôi gà trống, chim ưng, trăn và chim xeo cờ. Áo veste bằng lụa pastel, cổ áo có đính lông chim kên kên và trên cổ là một mớ “dây xích” đá quý.

♦ Thời trang mát mẻ trong ảnh 3 có lẽ gây sốc

cho nhiều người. Thật ra, người mẫu trong ảnh vẫn mặc áo bằng vải tulle trong suốt có đính những sợi bạc. Đây là tác phẩm của nhà tạo mốt đang lên Dominique Sirop.

♦ Anh 4 được gọi là “thời trang thép”, kết quả một lần “thăng hoa” của Givenchy. Tay áo bằng lụa, phần dây lưng to bụng bằng da, mũ bằng nhựa dẻo. Tạp chí Gala (Pháp) không ngần ngại gọi đây là “thời trang sao Hỏa”!

♦ Nhưng ý tưởng của nhà tạo mốt lừng danh Jean-Paul Gaultier trong ảnh 5 mới độc đáo. Váy quạt làm bằng satin. Nhiều người cho rằng đây

BÚT BẢNG TRẮNG WB-03

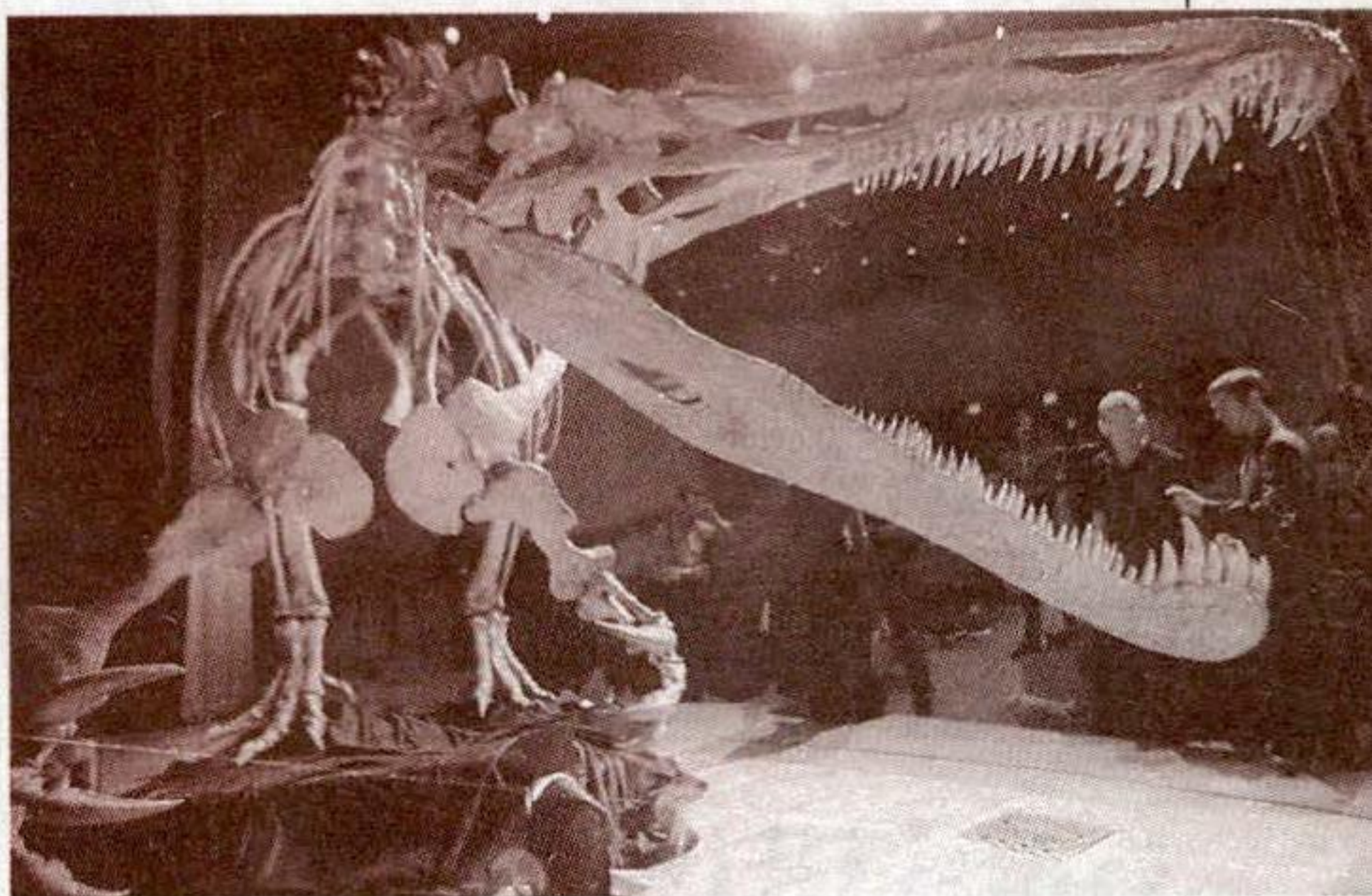
THIÊN LONG CÔNG TY BÚT BI

TOP TEN '98 & '99

Whiteboard Marker

Phát hiện bộ xương LOÀI KHỦNG LONG ĂN CÁ

Bộ xương của loài khủng long ăn cá có niên đại 100 triệu năm đã được tìm thấy tại sa mạc Ténéré, thuộc vùng Trung Niger. Bộ xương này được triển lãm tại Washington, Mỹ. Đây là loài khủng long thuộc họ *Suchomimus tenerensis*, bộ xương dài 11m, có hàm hẹp và dài, đầy răng nhọn hình nón, với bộ gai hình vây cá chạy dọc theo lưng và những vuốt của chân trước hình lưỡi liềm đầy ấn tượng.

Các nhà khảo cổ cho rằng khi vùng đất cổ xưa Pangaea (cách đây khoảng 225-570 triệu năm: kỷ nguyên Paleozoac) tách đôi ra, tạo nên các châu lục ngày nay, thì loài khủng long này cũng phát triển tách biệt với loài *baryonyx* hung dữ ở phía Bắc và loài *spinosaurids* nhỏ hơn ở phía Nam. Hiện nay, các nhà nghiên cứu cho rằng tổ tiên của loài *suchomimus* lớn lên ở phía Bắc và di chuyển dần về các đại lục phía Nam.

Q.VINH (Theo Time)

PHÓNG SỰ

“Đua cầu” CÙNG LẮM CÔNG PHU!

HOÀNG ANH

MÔN GIẢI TRÍ MỚI DU NHẬP VÀO VIỆT NAM

Có tài liệu ghi rằng môn chó săn thỏ xuất phát từ thế kỷ 7 trước Công nguyên. Cuộc đua chó quy mô nhất diễn ra vào năm 1836 ở Anh với tên gọi là *Waterloo Cup*. Hiện nay, đua chó đã trở thành thú giải trí phổ biến ở các nước châu Âu và Mỹ. Một tài liệu đáng tin cậy khác lại cho rằng xuất xứ của môn đua chó là vào thời Ai Cập cổ. Người đưa môn đua chó vào Việt Nam là một doanh nhân Việt

Chuẩn bị một buổi
tập đi bộ cho chó

10 chú chó Greyhound to cao lực lưỡng lao hùng hục như tên bắn theo con thỏ đang chạy phía trước. Cuộc rượt đuổi ngoạn mục kéo dài chừng nửa giờ thì ngã ngũ. Chú chó chạy nhanh nhất, khỏe nhất đã vô được con mồi. Tiếng vỗ tay, hò hét tán thưởng vang dậy cả đấu trường. Vâng, đó chính là môn giải trí đua chó mới lạ, hấp dẫn vừa mới có mặt ở nước ta...

kiểu Úc, ông Nguyễn Ngọc Mỹ - hiện là tổng giám đốc Công ty Dịch vụ thể thao thi đấu giải trí (SES). Ông Mỹ kể: trong một lần xây dựng trang trại cho một người nuôi chó đua, ông được tặng một chú chó con gốc Đức. Khi chú chó này lớn lên, ông thử cho *Start Title* (tên chú chó) tranh tài ở các cuộc đua và đã giật nhiều giải thưởng về cho chủ. Ông Mỹ trở thành một

trong những “fan” hâm mộ của môn đua chó từ đó. Táo bạo hơn, ông còn ôm ấp ý tưởng: một ngày nào đó, khi đã đủ điều kiện, ông sẽ đưa môn đua chó về phát triển tại Việt Nam. Thế rồi sau 3 năm (1996-1999) vất vả ngược xuôi lo thủ tục, đến tháng 8-1999, dự án phát triển môn thể thao đua chó tại Việt Nam đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt và cấp giấy phép đầu tư. Công việc tiếp theo là đi thị sát địa điểm xây dựng một trường đua chó đạt tiêu chuẩn quốc tế. Cuối

cùng, ông đã chọn TP. Vũng Tàu. Theo ông, ở đây hội đủ các điều kiện: địa điểm du lịch nổi tiếng (hấp dẫn được khách du lịch), khí hậu khá tốt, gần với khí hậu của Úc... Đối tác của ông - Sở Du lịch Vũng Tàu - cũng đã đồng ý cùng ông bỏ vốn đầu tư (2,5 triệu đôla) sửa chữa sân vận động Lam Sơn thành trường đua chó. Có một chi tiết khá thú vị là vào khoảng những năm đầu thế kỷ 20, ngay tại sân Lam Sơn ngày nay từng tồn tại một sân đua chó do một số sĩ quan người Pháp xây dựng. Ông Nguyễn Thúc Hào, 72 tuổi, ngụ ở Vũng Tàu kể: "Hồi cha tôi còn sống, ông hay kể về sân đua chó này. Ông được một sĩ quan người Pháp thuê chăm sóc con chó đua giống Đức to như con bê. Chiều thứ bảy hàng tuần, khoảng 10 người (phần lớn là sĩ quan Pháp) mang chó đến sân để tranh tài với nhau. Do nằm trong khu vực cấm nên người dân ít biết đến. Về sau, sân đua chó này bị bỏ hoang..."

Sân đua chó Lam Sơn ngày nay được thiết kế rất công phu. Phần đường đua chính được rải cát trắng mịn từ nguồn cát khô ở Bình Dương (600.000 đ/m³). Theo ông Mỹ, mục đích của việc làm này là làm giảm sự ảnh hưởng đến bộ móng của chó. Tuy nhiên, mặt cát cũng không được mịn, mềm quá vì sẽ ảnh hưởng đến tốc độ chạy của chó. Không chỉ đầu tư cho đường đua chó, phần mặt sân chính được làm mới thành sân bóng đá có mặt cỏ, hệ thống tưới khá hoàn chỉnh. Khán đài cũng được xây dựng lại để tăng lượng khán giả...

Hệ thống điều hành công việc

(bán vé trúng thưởng, màn hình hiển thị diễn biến cuộc đua, hệ thống camera...) được trang bị hoàn toàn bằng máy móc điều khiển tự động mới mua từ Úc. Ngoài ra, những dụng cụ, trang thiết bị khác cũng được nhập từ các hãng sản xuất của Pháp và Úc.

NUÔI, HUẤN LUYỆN CHÓ VÀ VIỆC TỔ CHỨC "ĐUA CẦU"

Ngày 16-10-1999, 24 chú chó trong tổng số đàn chó 200 con theo dự kiến đã được "hạ cánh an toàn" xuống sân bay Tân Sơn Nhất. Cho đến ngày 15-1-2000, tổng "dân số" đàn chó đã lên đến 108 con. Số còn lại chia làm 5 đợt sẽ được chuyển tiếp trong thời gian tới (vì các hãng hàng không nước ngoài không nhận chuyển số lượng lớn trong một lúc). Đến nay, cả 108 chú chó đua giống Greyhound (gốc Ireland, cân nặng trung bình từ 25-35kg) đã "định cư" một cách bình an vô sự ở trại huấn luyện thuộc trường đua Lam Sơn. Chuyên viên người Úc Anthony Baker cho biết: đây là giống chó

Huấn luyện viên Trần Văn Ngọc và một chú chó Greyhound

quý chỉ dùng phục vụ cho môn đua chó, có tốc độ trên 60km/giờ. Chó Greyhound sinh sản, nuôi dưỡng đã khó, huấn luyện để trở thành chó đua cừ khôi càng khó gấp bội. Do vậy không ngạc nhiên khi giá một chú chó lên đến vài ngàn đôla (trung bình từ 2.000-3.000đôla/con, loại đặc biệt có khi lên đến 5.000-6.000đôla/con). Vấn đề quan trọng nữa là loại chó này rất "èo uột" trước môi trường khí hậu lạ. Lần đầu được đưa sang, một vài con tỏ ra "khó ở" khiến các nhân viên và ông chủ ở đây lo thấp thỏm. Mừng thay, sau vài ngày chúng dần trở nên "tươi tỉnh", khỏe khoắn như thường. Ông Mỹ nói: "Hôm nào chúng lơ ăn, mình cũng bỏ ăn luôn. Bây giờ thì ổn rồi..."

Ngoài sân đua, người ta còn xây dựng một trang trại rộng trên 10ha dùng làm nơi nuôi dưỡng và huấn luyện chó đua. Có cả thấy 6 khu, mỗi khu có 36 chuồng (kích thước 2,5m x 2,5m, hàng rào sắt cao gần 2m bao xung quanh). Trong các chuồng được trang bị đầy đủ hệ thống đèn, quạt, giường mềm dành cho chó nằm, chỗ ăn, uống nước riêng biệt... trông hết như khách sạn. Cũng tại đây, có hẳn một trại thú y đạt tiêu chuẩn quốc tế: phòng siêu âm, X-quang, xét nghiệm, phẫu thuật, massage...(bác sĩ thú y Việt Nam được gửi sang đào tạo ở Úc); một đội huấn luyện viên 21 người cùng các chuyên gia người Úc. Kho lương thực dành cho chó lúc nào cũng đầy ắp thực phẩm được nhập từ Úc như thịt bò, thịt kanguru (chuột túi)...

Cũng vì quý hiếm, đắt như thế nên chúng rất được cưng. Trong các buổi tập, các nhân viên chăm sóc phải bế chúng qua những đoạn đường có rải đá dăm để tránh trường hợp móng của chúng bị

xước, mòn... Do "xuất thân" từ Úc nên khẩu phần của chúng cũng... rất Úc. Theo Ông Trần Văn Ngọc - nhân viên chăm sóc, mỗi ngày chúng ăn hai lần. 8 giờ sáng ăn nhẹ gồm 150g thức ăn khô Buddy hoặc bánh bột (như bánh quy). 4-5 giờ chiều là bữa ăn chính gồm hỗn hợp 700g thịt động vật (kanguru và thịt bò), 300g thức ăn khô, rau quả và khoảng 10g mỡ động vật. Nước uống của chúng là sữa đậu nành và nước suối tinh khiết nhưng phải qua ướp lạnh. Chỉ cần nước không được lạnh hoặc trong khẩu phần ăn lượng thịt kanguru (thức ăn chính) "non" một chút là chúng ngửi qua rồi chê không thèm đụng đến. Trước cuộc đua chính thức, chúng còn được uống thêm thuốc bổ (chứ không phải... chất kích thích). Theo một bác sĩ thú y, tuổi thọ trung bình của một con chó đua chỉ khoảng 5 năm, trong đó 3 năm đua thường xuyên. Ở Úc, khi các chú chó đã quá "đát", không còn sức để đua nữa thì lập tức chúng được "giải phóng" bằng mũi thuốc độc. Sau đó người ta đem đi thiêu hoặc chôn. Ở đây thì sao? Ông Mỹ cho biết: "Ngoài chức năng đua, chúng tôi dự tính sẽ giữ lại thêm một vài năm để nhân giống..."

Việc huấn luyện chó đua được xem là khâu quan trọng nhất. Anh Bình - một nhân viên huấn luyện - cho biết: "Cứ 6 giờ sáng các chú chó sẽ được nhân viên dắt đi bộ 9-10 vòng quanh bờ hồ (khoảng 4.000m). Về chuồng, chúng được rửa sạch bụi đất và ăn bữa sáng. Tiếp sau đó, chúng được kiểm tra sức khỏe tổng quát: da, cơ, nước tiểu và cuối cùng là thực hiện các thao tác massage". Những chú chó bị thương hoặc có dấu hiệu "long thể bất an" lập tức được cho nhốt riêng

để các bác sĩ tiện theo dõi, chăm sóc và chữa trị. Để trở thành một "vận động viên" thực sự trên đường đua, chúng phải trải qua nhiều giai đoạn huấn luyện bài bản, nghiêm túc. Đầu tiên là tập đi bộ, bơi, chạy cự ly ngắn, dài, chạy thử trên đường đua chính. Hoàn tất giáo trình này phải mất ít nhất từ 1-2 tuần. Để có một chú chó đua giỏi phải mất gấp 3 thời gian tập luyện như trên.

Thể thức thi đấu khá đơn giản: trước khi vào cuộc, các chú chó (khoảng 10 con/lượt) được bịt mõm kỹ bằng rọ sắt và nhốt trong các ngăn riêng rẽ ở ngay vạch xuất phát. Một con thỏ mỗi bằng máy được gắn như một camera trong xe đua thể thức 1. Con thỏ này độc đáo ở chỗ biết... tỏa mùi xạ để nhử các chú chó lực lưỡng phóng theo. Thường mỗi cuộc đua từ 5-7 vòng quanh sân. Một trụ tế bào quang điện đặt ở đích làm nhiệm vụ kiểm tra tốc độ cũng như xác định chính xác chú chó về đích sớm nhất. Giữa mỗi trận đua sẽ có các chương trình giải trí được thu từ vệ tinh sau đó phát qua màn hình tivi. Hình thức cá cược ở đây thông qua vé trúng thưởng. Những thông tin về lượng vé được bán ra đối với từng con chó đua, số tiền thưởng... sẽ được cập nhật liên tục trên 30 màn hình máy tính. Số tiền giới hạn đặt cược đối với người Việt là 50.000đ, riêng người nước ngoài không hạn chế. Ngoài ra, người tham gia cá cược sẽ được phát một tờ giấy ghi rõ phả hệ, thành tích trong đợt chạy thử trước đó của từng "vận động viên" để tham khảo.

Bác sĩ Nguyễn Văn Hòa kiểm tra bộ móng chó sau một buổi tập

Ngày 16-1-2000, cuộc đua chó đầu tiên ở Việt Nam chính thức diễn ra sau trận đấu bóng đá giao hữu giữa một đội bóng của Úc và tuyển TP. Vũng Tàu. Nửa số tiền bán vé dành ủng hộ đồng bào miền Trung bị lũ lụt. Sau Tết Nguyên đán, mỗi tuần SES sẽ tổ chức hai cuộc đua vào thứ ba và thứ bảy. Trong tương lai, số lần và số trận sẽ tăng dần lên. "Đầu tư nhiều tiền như thế chắc giá vé cũng không ít?". Ông Mỹ cười hồ hởi: "Đã nói là môn thể thao giải trí thì giá cả phải mềm mới thu hút được nhiều người hâm mộ. Trước mắt phục vụ cho bà con nước mình là chính. Giá vé chỉ bằng môn bóng đá thôi: 20.000đ. Chắc chắn ai cũng có thể xem được..."

Được hỏi dự định của ông trong tương lai có mở thêm trường đua ở những nơi khác không, ông Mỹ trả lời không đắn đo: "Khi sân Lam Sơn đã hoạt động hiệu quả, tôi sẽ đầu tư xây dựng ở Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Cần Thơ... mỗi nơi một sân đua tương tự. Tôi tin rằng trong tương lai, môn đua chó thực sự nhận được sự cổ vũ, hưởng ứng của người hâm mộ..." ■

SIÊU THI! bách hỷ

Tranh vui của PHẠM THỦY NGA, 38 Trần Phú, Đà Nẵng

NÁT ÓC:

?? + ?? + ?? + ? + ? + ? = 2??

Trong biểu thức trên, giá trị của dấu hỏi là bao nhiêu? (Xem giải đáp tr.153)

BẠN CÓ BIẾT?

Tháng 11-1999, người ta chuẩn bị khánh thành một trung tâm thương mại ở Croatia. Siêu người mẫu Claudia Schiffer là khách mời danh dự. Cô này bỗng nổi hứng tuyên bố trên truyền hình: "Tôi rất thích đến Croatia vì Belgrade là một thành phố đẹp". Ai cũng biết thủ đô của Croatia không thể là Belgrade vì Belgrade thuộc Nam Tư! Báo chí Croatia gọi đây là người "thừa nhan sắc nhưng thiếu chữ"!

ĐÔNG TÂY HỘI NHẬP

CHỮ VỚI CHÀ NGHĨA

Cụ Nguyễn Công Trứ đi du xuân, gặp một tốp nho sĩ đang khoác lác về văn chương. Cụ Nguyễn chướng mắt, giã vờ lân la: "Bẩm, các thầy là bậc sinh văn chương sử sách, làm ơn giải nghĩa giùm một đoạn văn cổ. Lâu nay, tôi không rõ". "Đọc xem nào!" - Các thầy vênh mặt. Cụ Nguyễn lấy giọng: "Sông Nhĩ Hà ba mươi sáu thước, chim ăn chim béo, cá không bay. Cá về núi Hồng, nhớ thuở xưa, vua Thần Nông giáp sắt, vua Đế Thuấn canh vân, cùng quăng cùng quăng cùng quăng, tống bát ngoại bò vàng chi liếm lá". Các thầy chịu, nhưng khen hay đáo để và xin chép lại làm kỷ niệm. Chỉ có cụ Nguyễn nhin cười về cái tật dốt hay nói chữ của thiên hạ!

Câu đối

Con trai Văn Cốc lên dốc bắn cò, đứng lăm le, cười khanh khách.

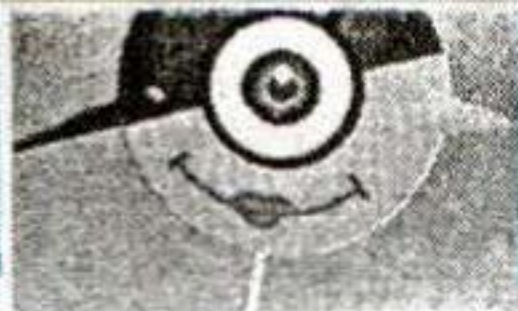
Con gái Bát Tràng bán hàng thịt ếch, ngồi châu chấu, nói ương ương.

Góc Thủy Hử

Hãy xếp đúng tên người và biệt hiệu: 1. Thanh diện thú; 2. Hắc toàn phong; 3. Lãng lý bạch điều; 4. Cặp thì vũ; 5. Trí đa tình; 6. Báo Tử Đầu; 7. Hoa hòa thượng; 8. Cừu Văn Long; 9. Thần hành thái bảo; 10. Mỹ nhiệm công; 11. Sáp Sí hổ; 12. Xích phát quỹ; 13. Nhất trượng thanh; 14. Tiểu Lý Quảng.

A. Trương Thuận; B. Dương Chí; C. Ngô Dụng; D. Tống Giang; E. Lý Quỳ; F. Sử Tiến; G. Lâm Xung; H. Lỗ Trí Thâm; I. Chu Đồng; J. Lưu Đường; K. Hồ Tam nương; L. Hoa Vinh; M. Lôi Hoàn; N. Đới Tung.

(Xem giải đáp tr.154)

Xuất đối nan

Hai vợ chồng chị Ba, con dâu cụ Bốn, năm nay cấy sáu sào bảy lúa tám, chín giữa tháng mười.

Giải đáp "NÁT ÓC" tr.152

Dấu hỏi có giá trị = 8. Biểu thức trên sẽ là: $88 + 88 + 88 + 8 + 8 + 8 = 288$

Vui cười

Anh chàng thư ký khuyên giám đốc phu nhân: "Bà nên ra tiệm sách mua quyển 500 lý do đi làm về muộn". Bà chủ cau mặt: "Anh ngốc quá. Tôi quan tâm đến những thứ ấy làm gì?". "Vì sáng nay, ông nhà vừa mua quyển ấy ạ".

Tiểu phẩm:

Tiếng vang

Vợ chồng nhà Smith đi du lịch ở Arizona (Mỹ), đến một thung lũng có tấm bảng ghi "Thung lũng tiếng vang". Vợ bảo: "Anh thử hét lên xem có tiếng vang không?". Smith cau mặt: "Chuyện nhảm. Nhưng thôi, tôi chiều ý cô vậy". Và Smith hét lên: "Đồ ngu". Đợi một lát, chẳng thấy tiếng vang nào. Smith cười: "Thấy không? Đã bảo là nhảm nhí mà không tin". Vợ bảo: "Anh thử lần nữa xem?". Smith gượng gạo hét lên: "Tôi yêu vợ". Lúc đó, có tiếng vang đáp lại: "Đồ ngu... ngu... ngu... ngu".

Năm 2000 đừng làm như MEO mửa, mà báo cáo thì như RÔNG leo đây nhé!

Tranh vui của NGUYỄN THỊ BÀ

1.001 kiểu cười ngày xuân

- Cùng nhau trông mặt cả cười (Nguyễn Du)
- Trận gió chưa phai tiếng nói cười (Trần Tuấn Khải)
- Em cười phong kín hai hàng lệ (Tương Phố)
- Môi hồng luôn điểm nụ cười hoa (Thanh Tịnh)
- Cười chim, cợt gió nào đâu biết? (Lưu Trọng Lư)
- Cười chứa dút câu, tình đã vội (Lưu Trọng Lư)
- Vợ con khúc khích đứng cười (Lưu Trọng Lư)
- Dắt tay cười nói, thi nhau chạy (J. Leiba)
- Em cười, anh cũng cười theo nữa (Hàn Mặc Tử)
- Mím cười toan giấu vết thương đau (Vũ Đình Liên)
- Anh sắp giận, em mím cười vội vã (Xuân Diệu)
- Tôi muốn môi cô chỉ mím cười (Nguyễn Bính)
- Kẻo không rồi chúng bạn cười (Nguyễn Bính)
- Chiêm nương ơi, cười lên đi em hỡi (Chế Lan Viên)

HỌ ĐÃ TUYÊN BỐ

♦ Nhà sinh vật học Lesser (Pháp) trong tác phẩm *Théologie des insectes* (Thần học côn trùng) năm 1742 đã hạ bút: “Con ruồi là một vị thuốc chỉ thống (giảm đau) và sát trùng rất tốt. Cứ việc đập nát vài chục con rồi bôi lên chỗ rụng tóc thì trị được bệnh hói đầu”. Xem ra, phương thuốc dân gian này cũng “ngang cơ” với “đau bụng thì uống nước sông, đau mắt lấy nhựa xương rồng mà bôi” của ta!

♦ Năm 1921, tại Mỹ, hai nhà nghiên cứu G. J. Nathan và H. L. Mencken lại viết trong tác phẩm *The American Credo* như sau: “Một bà mẹ chơi đàn piano suốt 9 tháng của thai kỳ sẽ sinh ra một thần đồng âm nhạc!”.

CÂU ĐỐI

*Thiên hạ đại vô cùng,
pháo nổ đi dùng thêm mắt chó.
Anh hùng khôn bất kể,
rượu say túy lúy lại nằm mèo.*

Vui cười

Một con chuột trượt chân và ngã vào thùng rượu. Nó thét lên: “Cứu tôi”. Một con mèo đi ngang: “Tao cứu mày xong, xơi tái luôn”. Chuột hồn hển: “Tốt! Thế còn hơn chết đuối”. Mèo cứu chuột ra, chưa kịp làm gì thì chuột đã lỉnh ngay vào hang. Mèo giận quá, gào lên trước hang: “Đồ dối trá”. Chuột nói vọng ra: “Ai bảo đi nghe lời thằng say làm gì”.

Giải đáp “GÓC THỦY HỮU” tr.152

3A - 1B - 5C - 4D - 2E - 8F - 6G - 7H - 10I - 12J
- 13K - 14L - 11M - 9N

Cái gì đây?

Đây là điệu nhảy mừng năm mới của các vũ công Turkmenie trong sa mạc Kara-Kum ở Trung Á. Nhiệt độ trung bình của sa mạc là 37°C trong bóng râm. Chẳng vũ công nào tỏ ra mệt mỏi dưới cái nắng ấy cả!

MỐT "ÁO DÀI RỒNG" - Vĩnh Hữu, 69 Nguyễn Thái Học, Nha Trang

CON SỐ BIẾT NÓI

Trên toàn thế giới có 121 triệu người nói tiếng Đức; 124 triệu người nói tiếng Pháp; 125 triệu người nói tiếng Nhật; 182 triệu người nói tiếng Bồ Đào Nha; 235 triệu người nói tiếng Ả-rập; 288 triệu người nói tiếng Nga; 372 triệu người nói tiếng Tây Ban Nha; 470 triệu người nói tiếng Anh; và 1.123 triệu người nói tiếng Hoa.

Vui cười

Đoàn kịch diễn vở "Ba người lính ngự lâm". D'Artagnan lần đầu gặp quận công Buckingham và hỏi bà Bonacieux: "Đây là ai thế?". Bà Bonacieux đang ngập ngừng thì có tiếng hét vọng lên từ phía khán giả: "Là cái thằng cha ban nãy vừa giẫm vào chân tôi trên xe buýt".

Tiểu phẩm: **Lọ hoa vỡ**

John là con nhà nghèo, lại trót yêu một tiểu thư ở Luân Đôn. Gia đình góp ý, bạn bè khuyên can, nhưng John vẫn không nghe. Một hôm, John quyết định mua một món quà cho tiểu thư. Qua điều tra, John biết cô rất thích sưu tầm các lọ hoa. Thế là John đến một cửa hàng bán lọ hoa, nhưng tất cả đều là loại đắt tiền. John đi đi lại lại tất cả các lọ và lọ về đau khổ đến nao lòng. Cuối cùng, John khóc. Chủ tiệm tình ý, lại gần: "Tôi hiểu vấn đề của anh. Tôi có một lọ hoa vỡ, bán cho anh giá thật rẻ. Tôi sẽ cho người gói lại cẩn thận và giao tận nhà cô gái nhé. Khi người giúp việc của tôi bước lên thềm nhà cô ấy, anh ta sẽ giả vờ vấp ngã và cô gái sẽ nghĩ rằng chính anh ta làm vỡ lọ hoa". John mừng như được tái sinh. Người giúp việc đã đem lọ hoa vỡ đến nhà cô gái. Vừa bước lên thềm, anh ta đã ngã lộn ra. Cô gái giật mình và mở ngay gói quà. Khi giấy bung ra, cô thấy nhiều mảnh vỡ, nhưng mỗi mảnh vỡ đều được gói riêng biệt. Và mối tình của John kết thúc.

QUÁ GIANG là gì mà chễm chệ ở trang kê số Tết? Phải chăng TĐHK muốn gợi chuyện cá chép vượt vũ môn, hóa rồng bước vào năm Rồng như một hình ảnh đẹp đón chào xuân mới Canh Thìn? Tuy nhiên, ý tưởng này hơi bị nghiêm túc, muốn có bữa tiệc vừa hoạt vừa kê, thỉnh quý vị... quá giang 9 vị được giải “khóa số” năm kê Mèo dưới đây:

- **Quá giang** là qua sông. **Quá giang** thì không mất tiền. Muốn qua sông mà không mất tiền thì chỉ có cách... bơi!

(Nguyễn Minh Đăng, Khu phố I, Tam Hòa, Biên Hòa, Đồng Nai)

- Qua sông nên phải lụy đò

Tương ông tốt bụng ai ngờ (ông)... chém đầu!

(Lê Văn Thuận, 26 Thuận Kiều, Q.5, TP. Hồ Chí Minh)

- Chuyện thấy người sang (về phương tiện giao thông) bắt quàng làm... bạn đường ấy mà!

(Nguyễn Phú Cát, An Điền, Bình Chương, Bình Sơn, Quảng Ngãi)

- Cũng như quáng gà, **quáng gia** (quá giang) là một loại bệnh làm mờ mắt **nhà** (gia)... chủ xe. Chứ chớ 10 người hết 9 quá giang thì... tiền đâu ăn Tết!

(Đặng Trần Mạnh, thôn Hữu Chấp, Hòa Long, Yên Phong, Bắc Ninh)

- Có lẽ là trường hợp duy nhất mà người ta (chủ yếu là các bác tài) khinh nam trọng nữ!

(Vũ Thành Vinh, Trường CD Thể dục thể thao Đà Nẵng)

- Cách giải thích duy nhất khi bị bà xã bắt gặp chớ... ai trên đường!

(Nguyễn Văn Bảo, 240 A/9 Cách Mạng Tháng Tám, Q.3, TP. Hồ Chí Minh)

- Là một thứ dinh dính, trắng trắng, dùng để dán tem! Thì **trước** (kia nó là) **sông**, sau đó “sông kia rày đã nên... **hồ**” mà!

(Phạm Thị Hồng Anh, Trường THPT Trần Văn Thời, Cà Mau)

- Là **giá quang**, hiểu “nôm na” là giá cả bắt đầu “sáng” lên: Tết đến rồi!

(Phan Chánh Huy, 27A Phan Bội Châu, Tuy Hòa, Phú Yên)

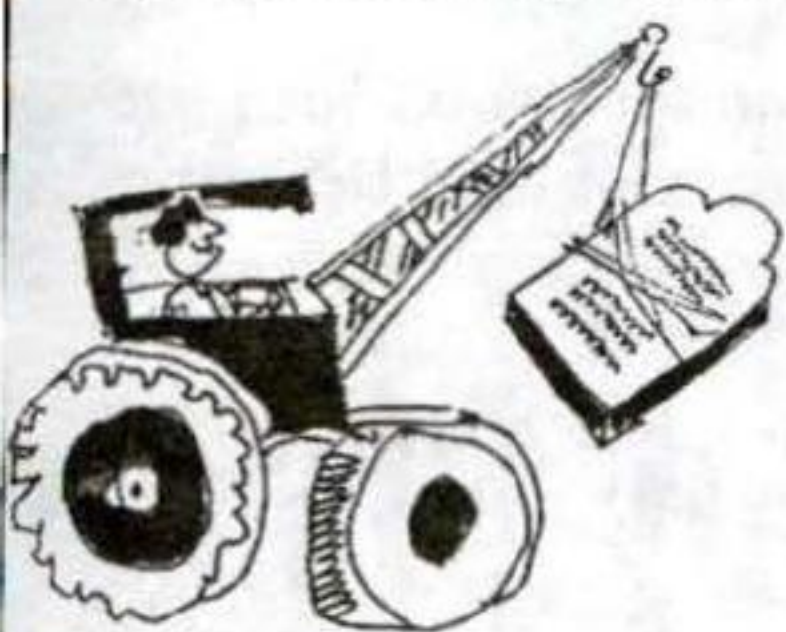
- Anh Jang (**giang**) Dong-gun hay **quá**! Nhờ anh mà kem đánh răng được... **quá giang** quá... giàng (trời)!

(Bành Sơ Khang, 74 Nguyễn An Ninh, TP. Cần Thơ)

Vâng, hy vọng trang kê này cũng khiến quý vị cười lai rai mấy ngày xuân. Kính chúc toàn thể nhà kê năm mới răng đều chẵn chẵn hạt kê để tiếp tục “sự nghiệp”. Từ kê lần này rất thú vị: **PHỞ** và dĩ nhiên sẽ được công bố ở TGM 376.

1. Bài văn nặng ký nhất

Là bài Văn bia đền thờ anh hùng liệt sĩ Nhơn Trạch - rừng Sác đặt tại đền tưởng niệm liệt sĩ huyện

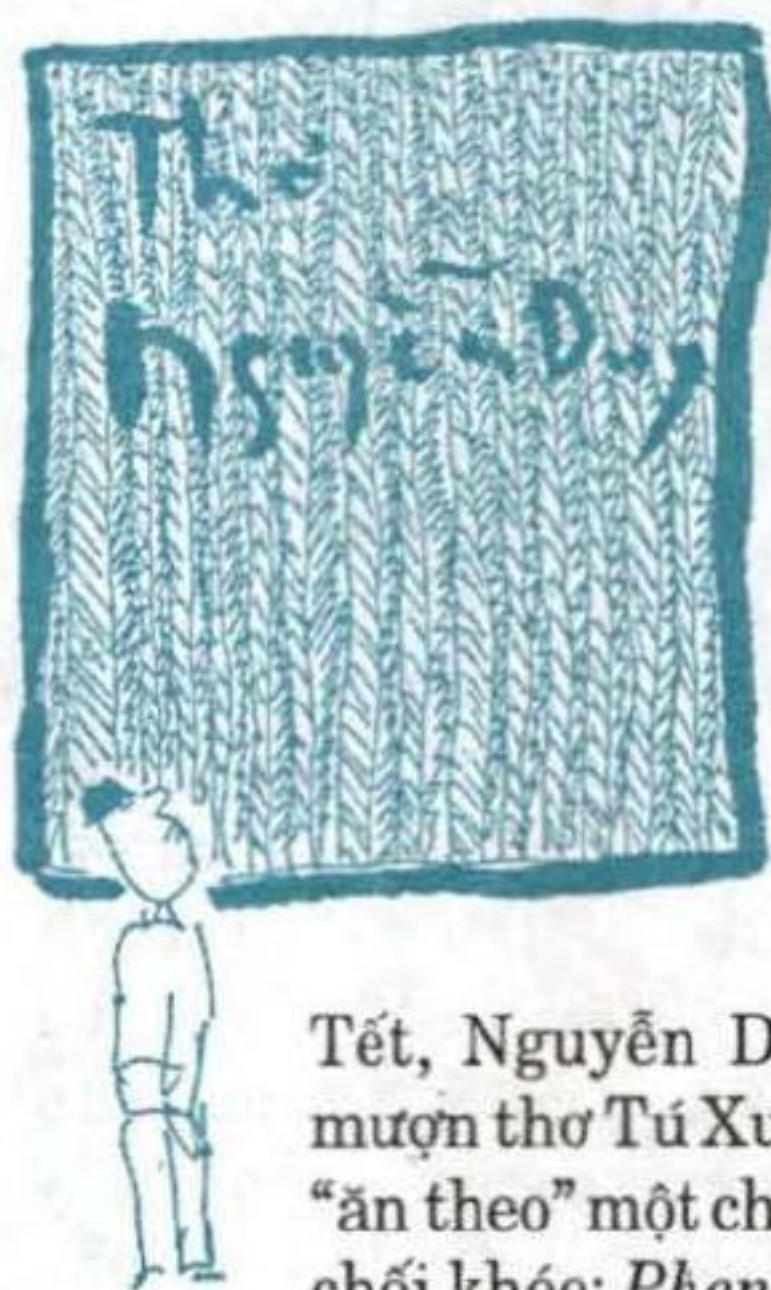

Nhơn
Trạch,
tỉnh
Đồng
Nai, bên
tượng đài
chiến sĩ
đặc công

rừng Sác do Huỳnh Ngọc Trảng “cây tấm lòng thành, ép giọt mực son” cẩn đề trên đá. Không thể tính bằng ký hay yến, thạch văn ấy nếu được cân lên cân phải nặng tới con số tạ. Nếu đem cân từng câu kiểu: “Súng đại bác giặc đà hạ pháo đài Phước Thắng: ta đắp hàn ngăn chặn đường sông; Giặc lòn qua Xoài Rạp đánh vô: vận bĩ nước nhà đau lòng con đỏ”. Lại có thể “cẩn đề” cho Huỳnh tiên sinh một kỷ lục mới: người viết văn biển ngẫu cuối cùng của thế kỷ 20.

2. Trang thơ diện tích rộng nhất

Trang thơ đó là bức ảnh lớn cỡ chiếc chiếu hoa chụp 6 bài thơ lịch của Nguyễn Duy và 12 tháng lịch, được phủ laminate để có thể làm tranh treo tường. Đã ly thân với thơ (vẫn còn thân với lịch) cho nên trả lời một nhà báo xin thơ đăng số

Tết, Nguyễn Duy phải mượn thơ Tú Xương (chỉ “ăn theo” một chữ) mà từ chối khéo: *Phen này ông quyết đi buôn lịch!* Thế

thì “cũng đất hàng” là cái chắc. Cho nên tirage lịch thơ Nguyễn Duy Tết này lên tới 10.000 bản. Tám “chiếu hoa” in lại 6 bài thơ lịch, đẹp như một bức giả sơn mài nói trên đề giá 1 triệu đồng vẫn có người mua.

3. Ca sĩ bảo vệ quyền bản mặt tích cực nhất

Là ca sĩ đẹp trai Đan Trường. Các cụ dạy tốt đẹp phô ra, vậy mà Đan Trường vẫn khiêm tốn đến mức, dù mặt mình tốt đẹp vượt chuẩn, vẫn chưa chịu phô ra. Nhiếp ảnh gia Đoàn Minh Tuấn không để ý điều ấy đã lỡ tay bấm hơi sớm,

khiến mới cuối năm Kỷ Mão, đã có ảnh Đan Trường trên lịch Canh Thìn và ca sĩ Đan Trường đã đem chuyện này kiện ra tòa vì sử dụng ảnh Đan Trường mà không xin phép và trả thù lao cho Đan Trường. Theo dõi vụ kiện, có nhà báo bình luận: *Thưa rằng đừng lấy làm chơi, quyền bán mặt hỏi một lời đã nao, không hỏi lấy một lời, bị người ta kiện ra tòa rồi thành nổi tiếng thì ráng chịu!*

4. Cát sê hữu nghị nhất

Là cát sê mà diễn viên điện ảnh Đơn Dương kiêm thêm khi thủ vai anh xích lô trong phim *Ba mùa*.

Nói là *k i ê ' m* thêm bởi lẽ cát sê chính thức bỏ túi sau phim này là bao nhiêu thì

vẫn còn trong vòng bí mật. Chỉ biết anh vào vai chàng xích lô đạt tới mức một hôm quay ngoại cảnh đường phố, có người đi đường thấy Đơn Dương cao to mạnh khỏe, lại hơi bị đẹp giai liền vẩy tay làm một cuộc đáng kể, vậy mà Đơn Dương chỉ đòi một cát sê hữu nghị 14.000đ!

5. Học giả tự tin nhất

Là giáo sư tiến sĩ Trần Hữu Tá, phó chủ tịch Hội Nghiên cứu và giảng dạy văn học TP. Hồ Chí Minh. Ông dám nhận bình thơ trong một chương trình truyền

hình chiếu vào lúc 2 giờ khuya một đêm cuối năm Tây. Giờ ấy xưa nay chỉ có dân mê bóng đá mới dám thức để chờ các trận cầu quốc tế. Mới biết, đâu phải túc cầu giáo đã thu hút hết trơn người ái mộ nước mình. Vẫn có người thức với thơ ca để kịp ghi và gửi về cho Thế Giới Mới kỷ lục rất đáng trân trọng này.

6. Bộ sưu tập rồng sống động nhất

Là bộ *thanh long tam bách trụ* được bày trên một diện tích rộng nửa mẫu

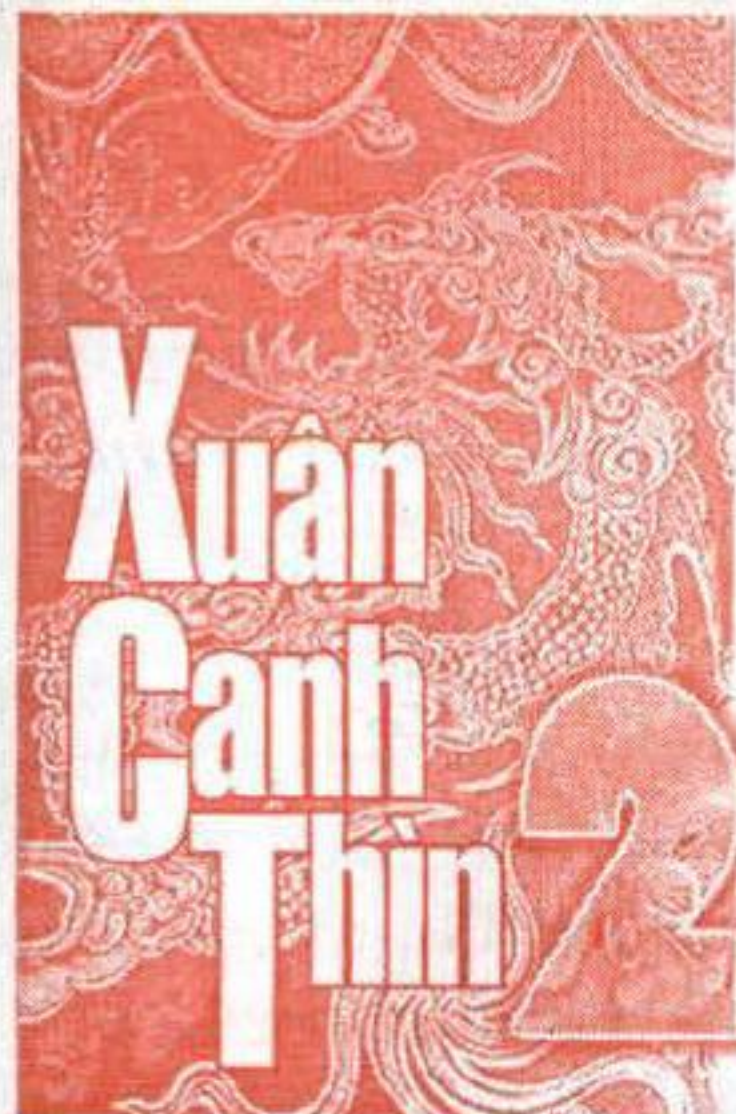
Tây dưới chân núi Tà Cú (H a ' m Thu a n N a m , B i n h

Thuận) của nhà Kim Dung học Vũ Đức Sao Biển. Ông Sao Biển đã rút về núi Tà Cú để luyện bút hoa vô hiệp, viết cho xong bộ khảo luận về bậc thầy vô hiệp tiểu thuyết của mình: *Kim Dung - thiên ngoại hữu thiên* và dựng trụ trồng đúng 300 gốc thanh long để có bộ sưu tập rồng sống. Rất mong ngày nhà văn, nhà báo, nhạc sĩ Vũ Đức Sao Biển tái xuất giang hồ, quấy trái thanh long xuống núi.

Kỷ lục văn hóa văn nghệ trong năm Kỷ Mão còn nhiều, nhưng học Thánh Thán, chỉ chọn lấy trong đời lục tài tử mà thôi cho nên xin dừng ở con số 6 sung nhất trong 6 mặt xí ngẫu.

Nhóm bút khách Vô Hình Vô Ngã đồng nhân đàm chấp bút

THẾ GIỚI MỚI

2000

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

■ KỶ VỌNG GIÁO DỤC:

- ♦ Thư chúc mừng năm mới của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và đào tạo - *Nguyễn Minh Hiến* (2) ♦ 10 sự kiện giáo dục 1999 (4)
- ♦ Các nhà lãnh đạo đất nước trăn trở gì về giáo dục đào tạo? - *Đào Quốc Toàn - Phúc Tiến* (7)

■ THEO HƯỚNG RỒNG BAY:

- ♦ 20 dự báo khoa học cho thế kỷ 21 - *Dạ Thảo* (10)
- ♦ Robot muôn mặt - *Đức Khanh* (14) ♦ Giọt rồng đã điểm sang năm 2000 - *Tâm Chương - Nguyễn Quang Hà* (18) ♦ Những phụ nữ đẹp nhất thế kỷ - *Minh Luân* (22) ♦ Ảnh lạ ngày xuân - *Hoàng Yến* (24) ♦ Thú chơi kỳ quái - *Trần Vũ* (27) ♦ Bay lên, rồng ơi! - *Phanxipăng* (30)

■ THẾ GIỚI 2000:

- ♦ Giáo dục Việt Nam đi vào thế kỷ 21 - *Phạm Minh Hạc* (35)
- ♦ Làm thế nào để sống đến 150 tuổi? - *Lê Nguyễn* (39)
- ♦ Năm Thìn ai muốn sinh con? - *Phạm Bá Thủy* (43) ♦ Nước Mỹ 2000- mục tiêu chính của bốn khủng bố - *Lê Tây Sơn* (46)
- ♦ Khám phá mới về vua Hàm Nghi - *Nguyễn Đắc Xuân* (50)
- ♦ Cờ bạc - thú chơi bệnh hoạn làm tán gia, bại sản - *Dương Tiêu* (53) ♦ Lừa đảo trong nghệ thuật - *Ngân Anh* (58) ♦ Lịch sử và truyền thuyết về rồng - *Lưu Hảo Hạnh* (61)

■ NGƯỜI VIỆT KHẮP NƠI:

- ♦ Kẹo Tết của Bác Hồ - *Vũ Tuyên Hoàng* (81) ♦ Từ chiến trường đến thương trường - *Nguyễn Khoa Đăng* (84) ♦ Những người thầy trong đời một vị tướng - *Vũ Trường Giang* (88)
- ♦ Những điều chưa biết về việc xây cất phủ đầu rồng - *Thiên*

Lý (91) ♦ Nhà hàng Van Ming và ông chủ họ Võ ở Paris - Nguyễn Thị Mỹ Dung (95) ♦ Thử thách với anh hùng - Hoàng Đình Quang (98) ♦ Tết Việt trên đất Séc - Ngô Việt Hương (104)

■ VUI LẠ NGÀY XUÂN - VĂN HÓA, VĂN NGHỆ:

♦ Chuyện phiếm về ba cái long mạch của Sài Gòn - Hoàng Huynh (106) ♦ Bay lên cùng cánh áo rồng - Trần Quốc Toàn (113) ♦ Tết Hàn quốc - Bích Phượng (117) ♦ Guinness cuối thế kỷ có gì lạ? - Đinh Công Thành (119) ♦ Tác phẩm của tạo hóa - Minh Vân (122) ♦ Vũ trụ trong cơ thể người - Tuấn Nguyễn (124) ♦ Thời trang siêu tưởng - Bích Khánh (127) ♦ Chuyện một người làm thơ ở phủ thủ tướng - Nguyễn Bùi Vợi (130) ♦ Văn nghệ Việt Nam một năm hội nhập với thế giới - Phổ Quang-Trần Minh Phi-Nguyễn Thị Minh Thái (136) ♦ Một năm thăng trầm điện ảnh thế giới - Thiếu Quân (140) ♦ Gặp người tình nhỏ tuổi rồng của Bạch công tử - Thượng Hồng (144) ♦ “Đua cầu” cũng lắm công phu! - Hoàng Anh (148) ♦ Siêu thị bách hỷ (152) ♦ Kỷ lục văn hóa văn nghệ 1999 (157)

■ **Thơ:** Huy Cận - Trần Mạnh Hảo - Hoàng Nhuận Cầm - Vũ Quần Phương - Ngô Văn Phú - Phạm Thị Ngọc Liên - Nguyễn Vũ Tiềm - Bế Kiến Quốc - Trương Nam Hương - Thu Nguyệt - Lê Thị Kim - Thái Thăng Long - Nguyễn Việt Chiến - Vân Long - Thảo Phương

♦ **Bìa 1:** Người mẫu thời trang Uyên Nhi. Ảnh: Tô Thanh Nghiệp.

♦ **Bìa 4:** Diễn viên điện ảnh Thúy Loan. Ảnh: Hoàng Trường.

● Tổng Biên tập: ĐỖ QUỐC ANH ● Phó Tổng Biên tập: PHÚC TIẾN
● Hội đồng Biên tập: GS.TS. hóa học CHÂU DIỆU ÁI - GS.TS. toán học NGUYỄN CANG - Nhà thơ HUY CẬN - GS. Viện sĩ sinh học VŨ TUYÊN HOÀNG - GS.TS. triết học NGUYỄN DUY QUÝ - Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM - Nhà báo HỮU THỌ - GS.TS. văn học LÊ NGỌC TRÀ - GS.TS. vật lý NGUYỄN CHUNG TÚ

● Thư ký tòa soạn: VŨ TRỌNG THANH - TRỊNH QUÂN

● Trình bày: KIM LAN ● Bìa: MAI VĂN THỊ

● Trụ sở: 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh. ĐT: (848) 8399050-8399055. Fax: 8399053. Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn

● Phòng liên lạc phía Bắc: 3B Ông Ích Khiêm, Q. Ba Đình, Hà Nội. ĐT: (844)8234489

● Giấy phép xuất bản số 809-GPXB của Bộ VHTT cấp ngày 30-6-1994. ISSN 0868-3433

● Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới • Chế bản tại ITAXA và nhà in Trần Phú • In tại nhà in ITAXA và nhà in báo Nhân Dân TP. Hồ Chí Minh.

GIÁ : 12.000 ĐỒNG
(Mười hai ngàn đồng)

CÔNG TY GIẤY BÀI BẢNG

BAI BANG PAPER COMPANY

THỊ TRẤN PHONG CHÂU, HUYỆN PHÙ NINH, TỈNH PHÚ THỌ

Điện thoại: (0210) 829755 - 829181 - 829182 .

Telex: 411498 Scanmabbvt - Fax: (84.12) 829177

Tài khoản: 710A.00001 Ngân hàng Công thương khu vực Đền Hùng-Phú Thọ

CHI NHÁNH:

• TẠI HÀ NỘI : 142 Đồi Cẩn-Ba Đình - Tel: 04.7220347

• TẠI TP.HỒ CHÍ MINH : 143/6C3 đường D2, Cư xá Văn Thánh Bắc, Phường 25, Quận Bình Thạnh - Tel/Fax: 08.8983871

Sản phẩm theo yêu cầu khách hàng

Giấy khổ lớn rộng 3,8 m

Công trình hợp tác Việt Nam - Thụy Điển. Công suất 55.000 tấn giấy/năm. Giấy được sản xuất theo yêu cầu của khách hàng có định lượng từ 50-120 g/m² và độ trắng từ 76-90 ISO. Sản phẩm chính:

- Giấy in, giấy viết, giấy tập kẻ ngang, vở học sinh.
- Giấy telex, giấy vi tính.
- Gỗ dán, trang thiết bị nội thất: bàn ghế, cửa các loại, đồ dùng văn phòng...

Trung tâm máy tính theo dõi chất lượng giấy

Rất hân hạnh đón tiếp quý khách

Tổng giám đốc

Kỹ sư Trần Ngọc Quế

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

372

THẾ GIỚI MỚI

Xuân
Canh
Thìn

2000

